

དཀར་ཆག

ཨང་	དོན་ཚན།	ཤོག་གྲངས།
༡	ལེའུ་རྒྱལ་པ། ཡན་ལག་གི་མ་གསོ་བ།	༡
༢	དང་པོ་གནད་བསྟན་པ།	༢-༩
༣	གཉིས་པ་རྟགས་བསྟན་པ།	༩-༡༤
༤	གསུམ་པ་བཙུན་པ་བསྟན་པ།	༡༤-༢༤
༥	བཞི་པ་གནད་ཀྱི་ལོག་གཞོན་བསྟན་པ།	༢༥-༣༡

ལེའུ་གྲུ་དྲུག་པ། ཡན་ལག་གི་མ་གསོ་བ།

༄། ཡན་ལག་གི་མ་གསོ་བའི་ལེའུ་འདྲི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ཞུས་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །

ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ཞུས་པ།

དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཞུས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་ལ་མཚོན་པོག་ན། །དེ་ལ་རྟགས་དང་བཙུག་པོ་ཇི་ལྟར་བཞུ། །འཚོ་མཛད་སྐྱོན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཞུས་པ་དང་། །

ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ཞུས་པ།

བྱང་ལོག་སྟོན་སྐད་གསོ་བའི་ལེའུ་གསུངས་ཚར་བའི་མཚུག་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པ་དེ་ ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཞུས་སོ། །ཀྱེ་ཞེས་སྐྱར་ཡང་བོས་ནས་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་པོ་ལ་མཚོན་པོག་པར་གྱུར་ན་དེ་ལ་འདི་ཞེས་ངོས་འཛིན་གྱི་ རྟགས་དང་སྟོན་མེད་དུ་བཙུག་པོ་སོགས་ཅི་འདྲ་ལྟར་དུ་བཞུ་དགོས་ཞེས་འདྲི་ཞིང་ ལུས་ཅན་གྱི་ཚེ་སོག་འཚོ་བར་མཛད་པ་སྐྱོན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟེད་ཀྱིས་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཞུས་པའོ།

ལན་བསྟན་པ།

ལན་བསྟན་པ་ལ་ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བསྟན་པ། ལེའུ་མཚན་བསྟན་པ་བཙུག་གསུམ་མོ།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྐྱར་བ་

སྟོན་པ་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག །སྟོན་པ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་པར་གདམས་ནས་ཤིང་མཚམས་སྐྱར་བའོ།

གཞུང་དོན་དངོས་བསྟན་པ།

ཡན་ལག་མ་ལ་གནད་དང་སྤྱི་རྟགས་དང་། །བཙུག་པོ་ཇི་ལྟར་དང་ལོག་གཞོན་རྣམ་བཞིས་བསྟན། །ཡན་ལག་གི་མ་འདི་ལ་གནད་དང་སྤྱི་རྟགས་དང་། །བཙུག་པོ་ཇི་ལྟར་དང་དེས་མ་ཐུབ་ན་ལོག་གཞོན་བཙུག་རྣམ་པ་བཞིས་བསྟན་ནོ། །

དང་པོ། གནད་བསྟན་པ།

གནད་ནི་ཉ་མེན་ཅ་རུས་ཅུ་རྒྱས་ལ། །

དེ་ཡང་གནད་ནི་ཉ་དང་། མེན་བྱ་དང་། ཅ་དང་། རུས་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱས་བཅས་ལྟ་ཡོད་དེ།

༡ ཉ་ཡི་གནད་བསྟན་པ།

དེ་ལ་དང་པོ་ཉ་ཡི་གནད་བསྟན་པ། །སྤྲུག་པའི་སྤྲོད་ན་གཉའ་ཤ་ནག་པོའི་གནད། །མེ་ལོང་སྤྲོད་ན་འབྲོས་ཤ་
ལ་བོའི་གནད། །སོག་པའི་ལ་འཁོར་འདར་ཤ་ལྷག་པའི་གནད། །དཔུང་པའི་ཉ་ལ་སྤྲུལ་སྒོ་བདུན་ཡོད་
དེ། །དཔུང་ཚོགས་མཚམས་ནས་སོར་བཞི་ལྷག་གཞུག་གནད། །ལག་ངར་ཉ་མོ་གདངས་ལ་བརྒྱས་པ་
འདྲ། །ཉ་སྤྲུལ་དགུ་དང་ཉ་ཚེན་རྣམ་གཉིས་ཡོད། །མཁའ་མའི་ཚོགས་དང་གྲུ་མོ་གཞུ་མཚོག་ནས། །མཁའི་
གང་སོར་དུག་བཅལ་བ་ཉ་སྤྲོད་གནད། །ལག་མགོའི་མཐེབ་མཚུབ་བར་ན་གར་ཤའི་གནད། །དབྱི་ཡི་ཤ་ནི་རྒྱ་
ལྷ་དག་ཏུ་གནས། །ཆང་བཟུང་སྤྲོད་གི་ཤ་ཤོད་གཉའ་པའི་གནད། །བརྒྱ་ལ་སྤྲུལ་སྒོ་བཅུ་གསུམ་དར་
སྤུམ་འདྲ། །བརྒྱ་སྐད་སོར་གཉིས་སྐད་ཤ་དཀར་མོའི་གནད། །གཉའ་གོང་སོར་བཞི་སྤྲུལ་པ་ནག་པོའི་
གནད། །བྱིན་ཉ་སྤྲུལ་མེད་སྤྲུག་མ་སྤུམ་པ་འདྲ། །བྱིན་པའི་དཀྱིལ་ན་ཉ་མད་རྣམ་པ་གསུམ། །སྤྲོད་སྤྲོད་
ནས་མཁའི་གང་ཉ་མགོའི་གནད། །དེ་ནས་སོར་དུག་བཅལ་བ་བྱིན་སྤྲོད་གནད། །དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་
སྐད་པའི་གནད། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཡན་ལག་གི་ཉའི་གནད་བསྟན་པ་ལ་ནི། །སྤྲུག་པའི་སྤྲོད་དང་
གཉའ་མཚམས་ཀྱི་ཉ་ནི་གཉའ་ཤ་ནག་པོའི་གནད་ཅེས་བྱ་སྟེ་གཉིས། །སོག་པའི་མེ་ལོང་གི་སྤྲོད་ན་འབྲོས་ཤ་
ལ་བོའི་གནད་དེ་ཕར་འབྲོས་ཚུར་འབྲོས་བྱེད་པ་གཉིས། །སོག་པའི་ལ་འཁོར་ན་བྱ་བ་བྱེད་དུས་འདར་བས་
འདར་ཤ་ལྷག་པའི་གནད་གཉིས། །དཔུང་པའི་ཉ་ལ་སྤྲུལ་སྒོ་བདུན་ཡོད་དེ། །གཉའ་པ་ནི་དཔུང་པའི་
ཚོགས་མཚམས་ནས་རང་སོར་བཞི་བཅལ་བ་ན་ལྷག་གཞུག་ཅེས་བྱ་སྟེ། །ལྷག་གཞུག་ལྟ་བུའི་ཉ་གནད་གཉིས།
ལག་ངར་རམ་རྗེ་ངར་གྱི་ཉ་ནི་ཉ་མོ་གདངས་ལ་བརྒྱས་པ་འདྲ་བར་གཤེབས་པ་ལ་ཉ་སྤྲུལ་དགུ་དང་སྤྲུག་པར་
ཚེ་བའི་ཉ་ཚེན་རྣམ་པ་གཉིས་བཅས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། །རབ་ཏུ་གཉའ་པ་ནི་མཁའ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱར་
མཚམས་དང་། །གྲུ་མོའི་གཞུ་མཚོག་བར་ཏེ་མཁའ་མའི་ཚོགས་གོང་བཤད་དེ་ནས་མཁའི་གང་ཡར་བཅལ་བ་
དང་། །གཞུ་མཚོག་སྤྲུ་ནས་སོར་དུག་ལག་མགོ་སྤྲུགས་སུ་བཅལ་བ་དེའི་བར་སོར་བཞིའི་ཡུལ་དེ་ །ན་ཉ་སྤྲོད་
གི་གནད་བྱིར་གཉིས་སོ། །ལག་མགོའི་མཐེབ་མཚུབ་ཀྱི་བར་ན་གར་ཤའི་གནད་གཉིས་ཡོད་དེ། །ཉ་འདི་ལྷ་ན་
མཚོ་འབྲུང་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །སྤྲོད་དུ་དབྱིའི་ཤ་ནི་རྒྱ་ལྷ་ལྷ་དག་ཏུ་གནས་པ་ལས་མཁའ་ཞིང་གི་ལྷ་པ་འཆང་
གཟུང་ཞེས་པ་རྟེན་པའི་མིང་ཡིན་ལ། །དེ་སྤྲོད་གི་ཤ་ཤོད་དེ་རྟེན་ཤ་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་གཉའ་པའི་གནད་ཡིན་
འོ། །བརྒྱ་ལ་སྤྲུལ་སྒོ་བཅུ་གསུམ་དར་སྤུམ་པའི་སྤྲུལ་འདྲ་བར་ཡོད་དེ། །རབ་ཏུ་གཉའ་པ་ནི་དབྱིའི་ཚོགས་
མཚམས་ནས་བརྒྱའི་སྐད་བྲང་པོར་སོར་གཉིས་གཞུག་བ་ན་ །སྐད་ཤ་དཀར་མོའི་གནད་གཉིས། །ཕུས་མོ་ནས་
ཡར་སོར་བཞིའི་མཚམས་དེ་ལ་གཉའ་གོང་ཞེས་བྱ། །དེ་ནས་སོར་བཞི་བཅལ་བ་ཉ་སྤྲོད་པ་གཉིས་ལ་སྤྲུལ་པ་

ནག་པོའི་གནད་གཉིས། ཕྱི་ཉ་ཉི་ལྷུལ་མེད་པས་མདའི་སྐྱུག་མ་སྐྱམས་པ་འདྲ་སྟེ་རབ་ཏུ་གཉན་པ་ནི་ཕྱིན་
པའི་དགྲིལ་ན་ཉ་མང་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་གཉན་པ་ནི་སྟེ་ཡོང་སྟེ་རྟིང་པའི་རུས་འབྲུང་དེའི་སྟེང་
ནས་ཕྱིན་དགྲིལ་ཏུ་མཁྱིད་གང་བཅལ་བ་ན་ཉ་མགོའི་གནད་ གཉིས་དེ་ནས་སྐབ་ཁྲུང་དོས་སོར་རྒྱག་བཅལ་
བ་ན་ཕྱིན་སྟེང་གནད་དེ་སྐྱེ་མ་ཚམ་ཞིག་ གནས་པ་ལ་ཟེར་ཡང་ཕྱག་རྟེག་མར་རིལ་མ་ཚམ་ཞིག་ཡོད་པར་
བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྐྱེལ་བས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་པོ་འདི་རྣམས་སྐྱངས་པའི་གནད་ཏུ་བཤད་པའོ།

༡ མེན་བྱའི་གནད་བསྟན་པ།

མེན་བྱའི་གནད་ནི་སྐྱོགས་རའི་ཚིགས་མཚམས་ནས། །སྤྱག་གོང་སོར་བཞི་མེན་བྱ་མགོ་སྟོན་གནད། །ཁྱི་ལོས་
སྐྱ་ནས་ཞེན་ཏུ་སོར་ལྡན། །དཔུང་པའི་མེན་བྱ་སྐྱུག་པོ་གནས་པ་ཡིན། །ལུས་མའི་ཕྱི་ཟུར་ཚིགས་ཀྱི་མཚམས་
ན་ཡར། །མཐོ་གང་བཅལ་བ་མེན་བྱ་དཀར་པོའི་གནད། །དེ་ནས་སོར་གསུམ་སྐྱུལ་མགོ་གདེངས་པའི་
གནད། །དེ་བརྒྱད་ལྟོག་ཐབས་སྐྱངས་དང་སྟོག་འཕྲོག་གནད། །ཅེས་པ་སྟེ། མེན་བྱའི་གནད་ནི་དཔུང་རྒྱབ་
སྐྱོགས་ར་སྟེ་སོག་མགོའི་རུས་པ་དང་དཔུང་ཚིགས་ཀྱི་མཚམས་ནས་སྤྱག་གོང་ཏུ་སོར་བཞི་བཅལ་བ་ན་མེན་
བྱ་མགོ་སྟོན་གྱི་གནད་གཉིས་ཡོད་དོ། །ལག་པ་བརྒྱད་བསྐྱམས་བྱས་ན་ཁྱི་ལོས་པ་ལྟར་མཚན་ཁྲུང་ཏུ་ཉེར་ཉེར་
བྱེད་པ་དེའི་སྐྱ་ནས་ཞེན་ཏུ་སོར་ལྡན་དཔུང་པའི་མེན་བྱ་སྐྱུག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
ལུག་གཞུག་གི་སྐྱ་ནས་མར་ལ་སོར་བཞི་བཅལ་བ་དེ་ནའོ། །ལུས་མའི་ཕྱི་ཟུར་གྱི་ཚིགས་ཀྱི་མཚམས་ནས་
ཡར་བརྒྱའི་ཕྱི་ཟུར་ཏུ་མཐོ་གང་བཅལ་བ་དེ་ནའོ། །ལུས་མའི་ཕྱི་ཟུར་གྱི་ཚིགས་ཀྱི་མཚམས་ནས་ཡར་བརྒྱའི་
ཕྱི་ཟུར་ཏུ་མཐོ་གང་བཅལ་བ་ན་མེན་བྱ་དཀར་པོའི་གནད་གཉིས། དེ་ནས་ཡར་ལ་སོར་གསུམ་ན་སྐྱུལ་མགོ་
གདེངས་པའི་གནད་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་ནི། ལྟོ་བྱར་ཏུ་ལྟོག་ཐབས་སུ་སྐྱངས་པ་དང་།
སྟོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་གནད་དོ།

༢ ཙུང་གནད་བསྟན་པ།

ཙུང་གནད་རྒྱང་ཙུང་ལག་ཙུང་གཉིས་འདོམ་ཙུང་།

ཡན་ལག་གི་ཙུང་གནད་བཤད་པ་དེ་ལའང་རྒྱང་ཙུང་དང་། ལག་ཙུང་དང་། རྒྱང་ལག་གཉིས་འདོམ་གྱི་ཙུང་བཅས་
རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་བསྟན་པའོ།

༣ རྒྱང་ཙུང་གནད་བསྟན་པ།

དེ་ལ་རྒྱང་རྒྱ་བ་ཡི་ཙུང་དཀར་ནི། །དཔུང་པའི་ལུག་གཞུག་ཕྱི་མཚན་རྒྱ་ཙུང་གནད། །སྤྱ་མའི་བར་ན་རྒྱང་ཙུང་
རྒྱའི་གནད། །ལུས་མའི་གཉན་གོང་རུས་ཙུང་སྟེང་བྱའི་གནད། །སྟེ་ཡོང་ཕྱི་ཡོང་བར་ན་རྒྱང་ས་ཙུང་
གནད། །མཐོ་བོང་སྐྱ་སྐྱེས་རྒྱས་པ་པོར་མགོའི་གནད། །དེ་བརྒྱ་རྒྱང་འཕྲོ་བྱ་བ་ཉམས་པའི་གནད། །ཅེས་པ་

སྟེ། དེ་ལ་ཞེས་པ་སྣ་ཕྱི་འཚམས་སྒྲིབ་བའམ། དེས་པ་བསྐྱེད་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཁྲིམ་སྟོང་ལས་ཅ་བ་ལྟ་
 བུར་བུར་དུ་བྱུག་ཅིང་རྒྱང་རྒྱ་བས་ལུས་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཅ་དཀར་ཅུ་ཅ་དུག་ལས་གྲེས་ནས་
 ཡན་ལག་དུ་འབྲེལ་བ་ནི། ལྷག་བྱུར་སྣ་འབྲེལ་འཇམ་བྱེད་ཀྱི་ཅ་དུག་པའི་ལུག་གཞུག་དང་ཕྱི་མཚན་བར་ན་
 ཅུ་ཅའི་གནད་གཉིས་དེ་ལྷག་མི་རྒྱ་བས་དཀར་པོ་རྒྱ་རྒྱས་ལྷར་ཡོད་པས་ཅ་དཀར་དང་ཅུ་ཅར་བཏགས་
 སོ། །ཇི་མོའི་མར་བུར་དོས་ཀྱི་ཚིགས་མཚམས་ནས་གཞུ་མཚོག་གི་བར་ན། ཅེ་མགོའི་རྒྱང་ཅ་རྒྱའི་ཅ་གཟི་
 བའི་སྟེ་རྒྱའི་གནད་གཉིས། དུས་མོའི་ཚིགས་མཚམས་ནས་ཡར་སོར་བཞི་གཞུལ་བའི་གཉན་གོང་ན་སྣང་
 རྩལ་སྣ་གྱ་ཅན་གྱི་ཅ་བ་བཅུ་བཞི་པ་ནས་མདུན་དོས་ཀྱི་དཔྱི་སྟེང་དོན་པའི་རུས་ཅ་སྐྱོད་བུའི་ གནད་གཉིས།
 གྲེ་ལོང་སྟེ་རྟིང་པ་དང་ཕྱི་ལོང་རུས་འབྱུར་གྱི་བར་ན། སྣ་གྱ་ཅན་གྱི་ཅ་བཅུ་བཞི་པ་ནས་རྒྱ་བ་དོས་གཞུག་སྣང་
 དཔྱི་ལེབ་མཚམས་བརྒྱད་པའི་རྒྱང་ས་ཅའི་གནད་གཉིས། ཀར་པའི་མཐེ་བོང་གི་ཚིགས་བར་སྣ་སྐྱེས་པ་ནི། སྣ་
 གྱ་ཅན་མདུན་དུ་རྒྱ་བའི་རྒྱས་པ་པོར་ལ་ལྷར་ཡོད་པས་པོར་མགོའི་གནད་གཉིས། དེ་ལྷར་བཅུ་ནི་རྒྱང་ལ་ཡན་
 དུ་འབྲོ་བ་དང་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་ཉམས་པའི་གནད་དོ། །

༢ ལྷག་ཅའི་གནད་བསྟན་པ།

ལྷག་ཅ་མེ་ལོང་འོག་གི་སྒྲོན་བུ་དང་། ལྷ་བྱུར་ལྷག་པ་དཔུང་ནང་དུང་འབྱུང་དུག་ རྒྱོ་བའི་ཅ་ཡིན་ནང་དུ་
 ཐིགས་གསོག་གནད། རྒྱོགས་རའི་ཚིགས་མཚམས་གསེར་གྱི་ཀ་བའི་གནད། ལྷག་ཚེན་གཉེར་རིང་མཁུས་
 ཅ་སྣ་རིང་གནད། མཁུས་ཅ་དེ་བཞི་མཁུས་ཚད་སྐྱེ་བའི་གནད། རྒྱོད་ཀ་རུ་སྣང་བསྟན་ནང་ཅ་བོ་ཆེ། མཚིན་
 ཅ་སྣང་གཉིས་དེ་བརྒྱད་ལྷག་འཚོར་གནད། དཔྱི་ཡི་ལ་གཟར་མཁུལ་ཅ་ན་གྱ་དང་། བསྟན་སྣང་སྟེང་གི་
 མཁུལ་ཅ་རུས་ཞེན་དང་། བསྟན་ཡི་ཕྱི་སྣལ་མཁུལ་ཅ་ཀར་འདེགས་དུག། བསྟན་ཡི་ཕྱི་བྱུར་མཚེར་པའི་ཅ་ནག་
 གཉིས། དེ་བརྒྱད་བད་ཀན་གང་བ་སྐྱོད་པའི་གནད། དེ་ལྷར་ཉི་ཤུ་ཅ་དུག་ལྷག་ཅའི་གནད། ཅེས་པ་སྟེ།
 ལྷག་ཅ་ནི་སོག་པ་མེ་ལོང་གི་འོག་དུ་གནས་པའི་སྒྲོན་བུ་གཉིས་དང་དཔུང་པའི་ཚིགས་མཚམས་ནས་ཆག་གང་
 ས་ན་ལྷ་བྱུར་ལ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ལྷག་པ་གཉིས། དཔུང་པའི་ནང་དོས་ཆག་གང་ས་ན་གནས་པའི་དུང་འབྱུང་
 གཉིས་ཏེ། དུག་པོ་འདི་ནི་རྒྱོ་བའི་ཅ་ཡིན་པས་ནང་དུ་ཐིགས་གསོག་པས་གནད་དུ་བཞག་གོ། དཔུང་སོག་
 བར་གྱི་མཁུས་ཅ་དེ་ལས་བརྒྱད་པའི་རྒྱོགས་རའི་ཚིགས་ཀྱི་མཚམས་ན་གསེར་གྱི་ཀ་བའི་གནད་གཉིས་ཏེ་
 འདིའི་ཅ་གཞུག་ནི་ལུག་གཞུག་ཕྱི་ལྟེ་བས་ལ་གནས་སོ། དཔྱིའི་ནག་པོ་ཆེའི་ལྟེ་བས་སུ་ལངས་ན་གཉེར་མ་
 རིང་པོ་འོང་བ་དེ་ན་མཁུས་ཅ་གཤམ་རིངས་གནད་གཉིས་ཡོད་དེ། དེའི་ཅ་གཞུག་བྱིན་པའི་ནང་དོས་ཉི་
 མཚམས་ལ་གནས་ཤིང་། མཁུས་ཅ་དེ་བཞི་ནི་མཁུས་ཚད་སྐྱེ་བའི་གནད་དོ། ལྷག་པའི་གྲུ་མོའི་ལྷག་མར་
 བྱུར་གྱི་སྐྱོད་ཀ་གཉིས། གཞུ་མཚོག་ནང་དོས་ནས་འགྲིམས་པའི་རུ་སྣང་གཉིས། བསྟན་ནང་ལྟེ་བས་ཀྱི་ཅ་བོ་

ཚེ་གཉིས། མཚེན་ཅ་སྒྲིད་གསུམ་ཞེས་ཡི་གེ་ཉམས་པ་སྟེ། དེས་ན་ཁྲག་འཚོར་གྱི་ཅ་དགུ་ཡོད་པ་སོགས་སྟོན་
 ཏུ་མ་འདྲུག་པས་གཉིས་ཁོ་ན་འཐད་ཅིང་དེ་ངོས་བརྒྱུང་བྱུང་ཁར་བས་ཞལ་ལུང་དུ། སྒྲིད་གསུམ་ཞེས་བྱ་བྱིན་
 གཞུག་གཉིས། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་བཅས་དེ་བརྒྱད་ཚོད་ན་ཁྲག་འཚོར་བ་མི་ཚོད་པས་ཁྲག་འཚོར་གྱི་གནད་
 དོ། །དེ་ཕྱི་ལོ་བཟུང་སྐྱོད་ཀྱི་ཁ་གཟར་སྲབ་མོ་ན་མཁལ་ཅ་ན་གཉིས་དང་། བཟུང་སྐྱོད་མཐོ་མའི་སྟེང་
 གི་མཁལ་ཅ་རུས་ཞེན་གཉིས་དང་། བཟུང་སྐྱོད་སྲུལ་དུ་མཁལ་ཅ་རྒྱུ་པ་འདེགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་གཉིས་ཏེ་
 ཏུག བཟུང་སྐྱོད་ལྷན་མཚེར་པའི་ཅ་ནག་གཉིས་ཏེ་འདི་གཉིས་ནི་དེ་ཕྱི་ལོ་ཁ་གཟར་ནས་བཟུང་སྲུལ་བརྒྱད་དེ་
 གནས་ཤིང་། མཁལ་ཅ་རུག་དང་མཚེར་ཅ་གཉིས་ཏེ་དེ་བརྒྱད་པོ་ནི་བད་ཀའ་ཁྲང་བ་སྟེད་པའི་གནད་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་ལྟར་སྟོ་ཅ་རུག མཁེས་ཅ་བཞི། ཁྲག་འཚོར་གྱི་གནད་བརྒྱད། མཁལ་ཅ་རུག མཚེར་ཅ་གཉིས་
 ཏེ་བརྒྱད་རྣམས་བསྟོམས་པས་ཉི་ཤུ་ཅ་རུག་ནི་ཁྲག་ཅའི་གནད་དོ། །

༣ རྒྱུང་ཁྲག་གཉིས་འདོམ་གྱི་འཕར་ཅའི་གནད་བསྟན་པ།

རྒྱུང་ཁྲག་གཉིས་འདོམ་གྱི་འཕར་ཅའི་གནད་ལ་རྒྱུང་པའི་འཕར་ཅའི་གནད་དང་། ལག་པའི་འཕར་ཅའི་
 གནད་གཉིས་སོ།

༡༡ རྒྱུང་པའི་འཕར་ཅའི་གནད་བསྟན་པ། རྒྱུང་ཁྲག་གཉིས་འདོམ་འཕར་བའི་སྟིང་ཅ་ནི། རྒྱུང་པའི་མཐིལ་
 བ་བཞག་འདྲ་མཐིལ་འཕྲོག་གནད། །འོ་ལ་གོང་སྟེང་ན་འགྲུལ་ཅ་ནག་པོའི་གནད། །ནང་ལོང་ནང་ལྷང་
 ལྷགས་ཀྱི་སྟེན་མའི་གནད། །ངར་གདོང་ཐུར་བར་གསེར་ཅ་ཀ་གཏུང་གནད། སྐབ་ལྷང་ནང་ན་སྐབ་ཅ་
 བག་པོའི་གནད། །སྟེ་ཅ་ལྷང་ན་སྟིང་ཅ་མིག་དམར་གནད། །ཅེས་པ་སྟེ། སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུང་དང་བསྟེད་བྱེད་
 ཁྲག་གཉིས་ཀ་ཅ་ནང་དུ་འདོམས་པ་ལ་གཅིག་ རྒྱུང་གཅིག་གིས་བྱས་ནས་ལྷན་དུ་འཕར་བའི་སྟིང་ཅ་ནི་རྒྱུང་
 པའི་མཐིལ་གུང་མོའི་ཐད་ཀ་ན་བཞག་འབྲེལ་བ་འདྲ་བ་ལ་མིང་མཐིལ་འཕྲོག་ཅེས་པའི་གནད་གཉིས་ཡོད་དེ།
 ཡན་ལག་བརྒྱུད་པར། རྒྱུང་པའི་མཐིལ་ན་གུང་མོ་ཡི། ཐད་ཀ་ན་ནི་མཐིལ་འཕྲོག་པ། །གནད་ཡོད་ཅེས་ནི་
 རྣམ་བཤད་པ། །དེ་དབུག་གནད་ཀྱིས་འཚི་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འོ་ལ་གོང་གི་སྟེང་ན་འགྲུལ་ཅ་ནག་པོ་
 ཞེས་པའི་གནད་གཉིས་ཡོད་དེ། ཕྱི་རྒྱུད་དུ་འདྲེང་། མཐའ་ནས་སྟེད་ཕྱིར་འཚི་ཅ་པོ་ལ་བཏགས། ཅེས་པ་
 དེའོ། །ནང་ལོང་གི་རུས་འབྱུང་འོག་གི་ནང་ལྷང་དུ་ལྷགས་ཀྱི་སྟེན་མའི་གནད་གཉིས། ལོང་ཚོགས་མཚམས་
 བས་བྱེད་དུ་སོར་བཞི་བཅའ་བའི་ངར་གདོང་ཐུར་བར་གྱི་འཕར་ཅ་སྟེ་གསེར་ཅ་ཀ་གཏུང་གི་གནད་གཉིས།
 སྐབ་ལྷང་སྟེ་སྟེད་ལྷང་གི་ནང་ན་སྐབ་ཅ་ནག་པོའི་གནད་གཉིས། བཟུང་སྐྱོད་མཚམས་ཀྱི་ནང་ལྷགས་སྟེ་
 ཅའི་ལྷང་ན་སྟིང་ཅ་མིག་དམར་གྱི་གནད་གཉིས་བཅས་སྟེད་ལའོ།

ཀལ ལག་པའི་འཕར་ཚའི་གནད་བསྟན་པ། ལག་མཐིལ་སྲིན་ལག་འོག་ན་ལྷུང་བའི་གནད། །མཛུབ་མོ་རྒྱུང་གི་འོག་ན་འགྲུལ་ཚའི་གནད། །རུས་པ་འབྱར་པོའི་སྤོང་ན་བཟླ་ཚའི་གནད། །མར་རྒྱར་རྒྱ་བའི་བར་ན་གྲེ་ཚའི་གནད། །ལྷ་མོ་ནང་ལྷུང་ཨ་མོ་ལི་ཀའི་གནད། །མཆན་ལྷུང་ནང་ན་སྤྱིང་རྩ་རྒྱལ་འདུའི་གནད། །དེ་ལྷར་རྩ་བཞི་ལྷག་པར་བརྒྱས་པ་ལ། །ཕྱི་རུ་འབྱར་བས་གནད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། །སྤོང་དུ་ཚ་བ་འཚོར་ཞིང་འཆི་བའི་གནད། །ཅེས་པ་སྟེ། ལག་མཐིལ་གྱི་སྲིན་ལག་བཀུག་པའི་འོག་ན་ལྷུང་བའི་གནད་གཉིས། ལག་མཐིལ་དབུས་དང་གར་ཤའི་མཚམས་མཛོད་བུ་རྒྱུང་ཞེས་མཛུབ་མོ་རྒྱུང་གི་འོག་ན་འགྲུལ་ཚའི་གནད་གཉིས། རུས་པ་འབྱར་པོའི་སྤོང་ན་སྟོན་པས་བཟླ་བའི་བཟླ་ཚའི་གནད་གཉིས། བཟླ་རྩ་དེའི་མར་རྒྱར་རྒྱ་བའི་བར་ན་གྲེ་ཚའི་གནད་གཉིས། ལྷ་མོའི་ནང་ལྷུང་དུ་ཨ་མོ་ལི་ཀའི་གནད་གཉིས། མཆན་ལྷུང་གི་ནང་ན་སྤྱིང་རྩ་རྒྱལ་འདུའི་གནད་གཉིས་ཉེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལོ། ། དེ་ལྷར་དུ་བསྟན་པའི་གནད་འདི་དག་ནི་སོག་ཚའི་ཡན་ལག་མགོ་མཚུག་གཉིས། གཡས་གཡོན་དུ་གཉིས་ཉེ་རྩ་བཞི་ལྷག་པར་རྒྱས་པ་ལ་ལྷག་མཚམས་རྒྱུང་མཐིལ་དུ་མཐིལ་འཕྲོག་ ལག་མཐིལ་དུ་ལྷུང་བ་དང་མཛུབ་རྒྱུང་འགྲུལ་རྩ། གཞན་ཕྱི་རུ་འབྱར་འབྱར་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་འཕར་ཚའི་གནད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་རྣམས་ནི་སྤོང་དུ་ཚ་བ་རྒྱས་པའམ། འཚོར་ཞིང་འཆི་བའི་གནད་དོ། །

༤ རུས་པའི་གནད་བསྟན་པ།

རུས་པའི་གནད་ལ་ཚོགས་དང་རུས་ཕན་གཉིས། །
 རུས་པའི་གནད་ལ་ཡང་ཚོགས་ཆེན་དང་རུས་ཕན་གཉིས་གཉིས་སུ་སྟེ་བ་ལས།

༡ ཚོགས་ཀྱི་གནད་བསྟན་པ།

ཚོགས་ཆེན་བརྩུ་གཉིས་དཔྱི་དང་དབྱུང་པ་དང་། །རུས་མོ་སྐྱོ་མོ་མཐིག་མ་ལོང་ཚོགས་རྣམས། །ཡར་མར་སོར་བཞི་ལྷ་བར་བཅས་པ་ནི། །ཚོགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཉེ་གཉན་པ་ཡིན། །
 ཚོགས་ཆེན་བརྩུ་གཉིས་ནི་དཔྱི་གཉིས་དང་། །དབྱུང་པ་གཉིས་དང་། །རུས་མོ་གཉིས། །སྐྱོ་མོ་གཉིས། །མཐིག་མ་གཉིས། །ལོང་ཚོགས་གཉིས་ཉེ་བརྩུ་གཉིས་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ཡར་མར་སོར་བཞི་བཞི་རུས་མིག་གི་ལྷ་བ་ དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི། ཚོགས་ཀྱི་ཁོང་དུ་འདུས་ཉེ་ཡོད་པས་གཉན་པ་ཡིན་ལོ། །

༢ རུས་ཕན་གྱི་གནད་བསྟན་པ།

རུས་ལྷག་དཔྱི་སོགས་ལྷ་ང་ལོང་བུ་དང་། །སྟེ་ལོང་ཕན་རྩ་སྐྱུན་མང་ལ་སོགས་པ། །ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ན་ཞིང་སྤོང་བའི་གནད། །ཅེས་པ་སྟེ། རུས་འབྱར་ལ་ལྷག་པ་དཔྱི་མིག་གཉིས་དང་། །སོག་པ་ལ་རྒྱ་བ་ཚོས་པའི་དབྱིབས་མས་ཚོགས་ལ་བཀའ། །ཡས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བརྟེན་པ་གྱི་ལྷག་གང་ཡོད་པ་རེ་རེ་སྟེ་གཉིས། རུས་ཚོགས་སྤོང་གི་ལྷ་ང་གཉིས། །ལོང་བུ་གཉིས་དང་། །རྟིང་རུས་སྟེ་ལོང་གཉིས། །རྒྱུང་ལག་གི་སོར་ཚོགས་ཡན་མཐིག་མ་མན་

གྱི་བར་སྐྱོན་ཅེ་ཞེས་སྤྱི་བྱུང་དང་། སོར་མོ་སོ་སོའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་མངས་ཞེས་པ་སོར་མོའི་རྒྱུ་སྟེ། ལྷོན་གཅིག་
ཏུ་བྱུངས་པས་རྒྱུ་ལག་རེར་རེ་བཅུས་པའི་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཁོངས་ནས་ རྗེ་དང་དང་། དར་གདོང་ལྷུའི་
རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱུས་མོད་དེ་ལྟར་བསྐྱེམས་པས་ཉི་ཤུ་ཙུག་ཅི་ཡུན་ཏུ་ན་ཞིང་སྤོང་བའི་གནད་ཏུ་བསྐྱེན་པ་
རྒྱུ་དང་འབྲེལ་ལ་སྤྱོད་མངས་ཆད་པ་ སོགས་འདྲེན་ཚུལ་ནི་མཐའ་གྲས་སོ། །

༥ རྒྱ་རྒྱུས་ཀྱི་གནད་བསྟན་པ།

རྒྱ་རྒྱུས་གནད་ནི་སྤྱི་དུང་ལྷུ་མོ་དང་། མཁྲིག་མ་རྟིང་རྒྱ་རྒྱུ་བ་སྐྱུལ་མགོ་བཅུ། རྒྱ་བ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུས་པ་
མདུན་ན་གནས། རྒྱ་དང་རེངས་པར་བྱེད་པའི་གནད་ཅེས་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུས་ཀྱི་གནད་ནི་སྤྱི་དུང་ལྷུ་
གཉིས། ལྷུ་མོ་གཉིས་དང་། མཁྲིག་མ་གཉིས། རྟིང་པའི་རྒྱ་བ་གཉིས། རྒྱ་བ་སྐྱུལ་མགོ་གཉིས་ནི། བསེ་སྐྱོམ་
སྤྱུག་པོར། ལོང་ཚིགས་བར་མ་རྒྱ་བའི་བར། རྒྱ་དོང་ཙུའི་གཞུག་མའི་བར་དག་ན། རྒྱ་ནས་པ་རྒྱ་བ་སྐྱུལ་
མགོའི་མིང་། ཞེས་པ་དེས་བཅུ་ལོ། རྒྱ་ཡང་རྒྱ་བ་ནི་ལུས་དང་ཡན་ལག་སོགས་དང་ལྷན་ཏུ་གནས་ཚེ་འང་
རྒྱུ་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱུས་པ་ནི་མདུན་ན་གནས་ཤིང་། འདི་བཅུ་ནི་ཞ་བ་སྟེ་འཁྲུམས་པ་དང་། རེངས་པ་
ནི་བསྐྱུམ་མི་ཤེས་པར་ཤིང་ལྟར་རེངས་པར་བྱེད་པས་ན་གནད་ཅེས་བྱ་ལ།

༦ གནད་ཀྱི་མཇུག་དོན་བསྟུ་བ།

གནད་ཀྱི་མཇུག་དོན་བསྟུ་བ་ལ་ཡང་། གནད་སྤྱིའི་རབ་འབྲིང་ཐ་དབྱེ་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་རབ་འབྲིང་ཐ་དབྱེ།
ལྷུ་པར་ནད་གཞི་སོ་སོའི་གནད། ཤེས་ནས་ཁ་དམར་གདགས་པ་དང་བཞིའི་སྐོ་ནས་བསྟན་པའོ།

༧ གནད་སྤྱིའི་རབ་འབྲིང་ཐ་དབྱེ་བསྟན་པ།

དེ་ཡང་རྩ་དང་མེན་བྱ་རབ་གཉན་ཏེ། རྩ་ཚིགས་འབྲིང་ཡིན་རྒྱ་རྒྱུས་ཐ་མར་བཤད། རྒྱའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གཉན་
པ་དེ་དང་མ་མཐུན་ལྷུར་ཏུ་གཞོད་པའི་མཐུ་ཅན་འཁྲུ་ལྷོག་སྐྱེན་པ་སྟེ། ལྱི་རོལ་ཏུ་ཡང་ས་གཉན་ཞེས་སོགས་
དང་། ལུས་ལ་མཚོན་ན་བཤད་རྒྱུ་དུ། གཉན་པའི་གནད་ནི་རྒྱུ་པོས་མངའ་བསྐྱར་འད། ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་གཉན་པ་ཅམ་ལས་ལྷག་པར་གཞོད་པ་ལྷུར་བ་དང་། གནད་སོ་སོའི་བྱེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཤ་
གནད་སྐྱུངས་ཤིང་རུས་གནད་ན་བྱུག་ཆེ། རྒྱ་རྒྱུས་གནད་ནི་འཇའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྩ་ཚིག་དོན་སྤོང་གནད་
ཀྱིས་སློག་འདོར་བྱེད། འཚི་སྤོང་གསོ་བ་དཀའ་བྱིང་གནད་ཅེས་བྱ། ཞེས་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་སྤིང་
པོ་བསྐྱུས་པར་ཡང་། རྩ་རུས་རུས་པ་རྩ་ཚིན་དང་། རྩ་དང་ཚིགས་ནི་འདུས་ས་སྤྱ། རྒྱ་དང་ཅེས་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་
དཔེར། སློག་ནི་ལྷག་པར་གནས་པ་ཡིན། མང་ཏུ་ནམ་པར་བསྟན་མོད་ཀྱིས། རྒྱ་དང་ནི་ནམ་པ་དུག་ཏུ་
བརྟག་ སློག་གི་གནས་སུ་སྤུན་མོང་པས། རྒྱ་དང་ནི་གཅིག་ཏུ་འང་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་
བྱའོ། རྒྱ་ཡང་གོང་བཤད་ཀྱི་གནད་སྤྱིའི་རབ་འབྲིང་ཐ་དབྱེ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྩ་དང་མེན་བྱ་ནི་རབ་ཏུ་གཉན་ཏེ་

སྒོག་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉུང་ཚོགས་ནི་འབྲིང་དུ་གཉེན་པ་ཡིན་པས་ཡུན་དུ་སྦྱོང་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྣམས་དང་ཚུ་རྒྱས་ནི་ཐ་མར་བཤད་དེ།

༢ བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་རབ་འབྲིང་ཐ་དབྱེ་བསྟན་པ།

རྩ་ལས་སྡིང་རྩ་རབ་དུ་གཉེན་པ་སྟེ། མཁྲིས་རྩ་རྒྱང་རྩ་འབྲིང་ཡིན་གཞན་རྣམས་ཐ། ཉུ་ལས་བྱིན་སྡིང་སྤལ་ནག་རབ་དུ་གཉེན། བརྒྱ་ཤ་འབྲིང་ཡིན་ཉུ་ཤ་ཐ་མར་བཤད། ཚོགས་ལ་ཕུས་མོ་དཔུང་པ་རབ་དུ་གཉེན། དཔྱི་དང་གྲུ་མོ་འབྲིང་ཡིན་ཚོགས་གཞན་ཐ། རུས་ལྷག་ལོང་བུ་སྟེ་ལོང་རབ་དུ་གཉེན། དཔྱི་སོགས་འབྲིང་ཡིན་གཞན་དག་ཐ་མའོ། རྒྱ་རྒྱས་སྡིང་རྩ་རབ་དུ་གཉེན་པ་སྟེ། གྲུ་མོ་འབྲིང་ཡིན་གཞན་དག་ཐ་མའོ། ཞེས་པ་སྟེ། ཞ་རེངས་ཅམ་བྱེད་ཀྱང་འཆི་བ་ལ་ལྟོས་ན་མི་གཉེན་པའི་ཕྱིར་དོ། རྩ་ལས་ཀྱང་སྡིང་རྩ་རབ་དུ་གཉེན་པ་སྟེ་གོ་མོའི་ལྷག་མཚམས་ཨ་སོ་གཉིས། ཀར་མཐིལ་དུ་མཐིལ་འཕྲོག་གཉིས་དང་། ལག་མཐིལ་དུ་ལྷུང་བ་དང་། མཛོད་བུ་རྒྱང་གི་མགུལ་རྩ་རྣམས་འཆི་བའི་གནད་དང་། གཞན་མཁྲིས་རྩ་དང་རྒྱང་རྩ་འཚོ་ཡང་སྡིང་ལ་འཆི་མི་རུས་པས་འབྲིང་ཡིན་ཞིང་། གཞན་རྣམས་ཐ་མ་སྟེ་མི་གཉེན་པ་དང་། ཉུ་ལས་དབྱེ་ན་བྱིན་སྡིང་སྤལ་ནག་རབ་དུ་གཉེན་པ་ཡིན་ཏེ་འཆི་བ་དང་། བརྒྱ་ཤ་འབྲིང་ཡིན་ཏེ་སྦྱོང་པའི་གནད། ཉུ་ཤ་ཐ་མར་བཤད་པ་དང་། ཚོགས་ལ་ཕུས་མོ་དང་དཔུང་པ་ཕལ་ཆེར་འཆི་བ་མང་བས་རབ་དུ་གཉེན་ཞིང་། དཔྱི་དང་གྲུ་མོ་གཉིས་འབྲིང་ཡིན་ཏེ་སྦྱོང་བ་དང་ཚོགས་གཞན་ཐ་མ་སྟེ་འཆི་མི་རུས་སོ། རུས་ལྷག་ནི་ལོང་བུ་དང་སྟེ་ལོང་གཉིས་རབ་དུ་གཉེན་ཞིང་། དཔྱི་དང་སོགས་པ་འབྲིང་ཡིན་ལ། གཞན་དག་གསོ་སྦྱོར་བས་ཐ་མའོ། རྒྱ་རྒྱས་ནི་སྡིང་རྩ་བཅོས་དཀའ་བའི་རབ་དུ་གཉེན་པ་ཡིན་ཏེ་བཅོས་དཀའ་བ་དང་། གྲུ་མོ་འབྲིང་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་བ་གཞན་མཐའ་དག་ཐ་མར་བཤད་པའོ། །

༣ ལྷན་པར་ནད་གཞི་སོ་སོའི་གནད་བསྟན་པ།

ཚོགས་དང་རྒྱ་རྒྱས་རྩ་རྒྱང་གི་གནད། འཕྲོ་སྡིང་མཁྲིས་རྩ་མཁྲིས་པའི་གནད་དུ་བཤད། རྩ་བོ་ཆེ་དང་མཚན་རྩ་ལྷག་གི་གནད། མཆེར་མཁལ་རྩ་དང་ཉུ་མེན་བད་ཀའ་གནད། འཕྲིས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱིར་རྟེན་ལུས་འདི་དོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་རྩལ་རྣམས་པ་འབྱུང་བ་ལྷ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ནད་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལྷའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་གང་དུ་འབྱུང་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེར་ལྷ་ག་འཚོག་དགོས་ནའང་ཤས་ཆེ་རྒྱང་གི་དབང་གིས་རྒྱང་གི་དོ་བོ་གང་ཡང་བྱེད་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བ་རྒྱང་འཇུག་མེ་ལས་ལྷག་མཁྲིས་པ་རྩ་ལས་བད་ཀའ་ནམ་མཁལ་སྦྱིར་སྟོའི་འབྲེད་ཡིན་པའི་ངེས་པས་བཅོས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་ན་ཚོགས་དང་། རྒྱ་རྒྱས་དང་། རྩ་རྩ་རྣམས་ནི་རྒྱང་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱང་གི་གནད་དེ་འཆི་སྦྱོང་རྒྱང་གིས་བྱེད་པ་ཤས་ཆེ་བས་རྟགས་བཅོས་ཀྱང་དེ་མཐུན་དགོས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་ཙ། སྡིང་ཙ། མཁྲིས་རྩ་རྣམས་ནི་མཁྲིས་པའི་གནད་དུ་བཤད་

པའོ། །ཚུ་བོ་ཆེ་དང་མཚིན་ཅུ་ནམས་ནི་ཐུག་གི་གནད་དོ། །མཚེར་ཅུ་དང་། མཁལ་ཅུ་དང་། ཉུ་མེན་ནམས་
ནི་བད་ཀན་གྱི་གནད་དོ། །ལྷུང་གནད་ལ་ལྷུང་འཕྱོ། མཁྲིས་གནད་ལ་དོན་སྣོད་རང་རང་ལ་སྣོད་དུ་ཚ་བ་སྐྱེ།
ཐུག་གནད་ལ་ཐུག་འཚོར་ཐུག་ཚད་སྐྱེ། བད་ཀན་གྱི་གནད་ལ་འཚོ་བུལ་གང་འབྱམས་སུ་འགྱུར་ཏེ།

༤ ཤེས་ནས་ཁ་དམར་གདགས་པ།

དེ་ལྟར་གནད་གྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་ཡིས། །འཚི་སྣོད་གསོ་སྤྲོ་ཞ་རེངས་ཁ་དམར་ཐོགས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་
ལྟར་དུ་གནད་གྱི་གནས་ལུགས་རབ་འབྱིང་མཐའི་ཁྱད་པར་ནད་གཞི་ཤས་ཆེ་ཆུང་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པས།
དེ་ཡང་ཚུལ་རི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ན་རབ་ཏུ་གཉེན་པ་ནམས་ཀྱིས་འཚི་བ་དང་། །འབྱིང་གིས་ཡུན་དུ་སྣོད་བ་
དང་། །ཐ་མས་གསོ་སྤྲོ་བ་དང་ཞ་རེངས་སོགས་འདི་དང་འདི་འོང་གི་ཁ་དམར་ཐོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་དུ་འདོགས་དགོས་ཤིང་། །གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་གཞན་པའི་གནད་ཀྱང་། །ཡན་ལག་བརྒྱུད་པར། །གོང་
དུ་མནན་ན་ཤིན་ཏུ་འགྲུལ། །རབ་ན་དེ་གནད་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འབྲུགས་ལས་ལེས་པར་
བརྒྱུད་དོ། །

གཉིས་པ། སྤྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

སྤྱི་རྟགས་བསྟན་པ་ལའང་། །ནད་སྤྱིའི་རྟགས་བསྟན་པ་དང་། །ཁྱད་པར་སོ་སོའི་རྟགས་བསྟན་པའོ།

༡ གནད་སྤྱི་ཡི་རྟགས་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་གནད་གྱི་སྤྱི་རྟགས་བསྟན་པ་ནི། །སྤྱི་དུ་མོད་ལ་ལྟོག་ཐབས་སྤྲངས་པ་འཇ། །ཟུག་གཟེར་ཆེ་འཇ་
རྣོས་བུ་བརྟུག་པ་འདྲ། །མེ་ལྟར་འབར་རམ་ཚུ་ལྟར་བསིལ་བ་སྟེ། །མདོར་ན་ལུས་ནི་གནད་ལ་ཐེབས་པར་
བྱེད། །དེ་དག་གསོ་དཀའ་འཚི་ཡང་སྲིད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་གནད་གྱི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་
རྟགས་བསྟན་པ་ནི། །སྤྱི་དུ་མོད་ལ་ཞེས་སོག་མ་ཐག་གཉེན་སོག་པ་ལྟར་ལྟོག་ཐབས་སུ་སྤྲངས་པ་སྤྲུང་བའཇ།
ཟུག་གཟེར་ཆེ་འཇ་རྣོས་བུ་བརྟུག་པ་ནི་ཉུ་དང་རི་དུགས་རྒྱར་ཚུད་པ་ལྟར་འགྲུལ་མི་ཤེས་པ་དང་འདྲ་བ་དང་།
མེ་ལྟར་ལྟབ་ཀྱིས་འབར་རམ། །ཚུ་ལྟར་དུ་བསིལ་བ་སྟེ་ཞེས་པ་ལྟག་མ་ཅན་ཏེ། །མདོར་ན་དེར་མ་བཟད་ལུས་ནི་
གནད་ལ་ཐེབས་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ཉུ་མ་ཐག་ཅིང་བྱ་ཐབས་བཟད་པ་དེ་དག་གསོ་བར་དཀའ་ལ་འཚི་ཡང་སྲིད་པ་
ཡིན་ནོ། །

༢ ཁྱད་པར་སོ་སོའི་རྟགས་བསྟན་པ།

ཁྱད་པར་སོ་སོའི་རྟགས་བསྟན་པ་ལའང་། །ཉུ་གནད་གྱི་རྟགས་དང་། །མེན་བུའི་གནད་གྱི་རྟགས་དང་། །ཅུ་
གནད་གྱི་རྟགས། །རུས་གནད་གྱི་རྟགས། །ཚུ་རྒྱས་གནད་གྱི་རྟགས་བཅས་ནམ་པ་ལྷས་བསྟན་པའོ།

༡ ཉུག་ནད་ཀྱི་རྟོགས་བསྟན་པ།

ཁྱད་པར་ཉུག་ནད་ནམས་ལ་མཚོན་པོག་ན། མོད་ལ་སྐྱངས་ཤིང་མ་ཆས་ཚན་མོ་པན། ལྷུག་ནག་སྤྲོ་ལྷ་
དམར་ལྷ་མེ་ལྷེ་རིས། ལྷུག་ཆེ་དོ་ལྷར་སྤྲོ་ལ་རེག་མི་བཟོད། ལྷུག་མདོག་དམར་ལ་ཚོགས་ཅན་སྐད་གདངས་
ཞན། ཞེས་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་དུ་ཉུག་ནད་ནམས་ལ་མཚོན་པོག་ན་མོད་ལ་ཞེས་པོག་འཕྲལ་དུ་སྐྱངས་ཤིང་།
མ་ཆས་ཚན་མོ་སྤྲོ་དོད་ཅན་ཕན་ཞིང་ལ་དོག་སྤྲུག་ནག་དང་། སྤྲོ་ལྷ་དང་། དམར་ལྷ་དང་། མེ་ལྷེ་རིས་སོགས་
དང་། ལྷུག་ཆེ་ཞིང་དོ་ལྷར་སྤྲོ་ལ་རེག་ན་མི་བཟོད་པ་སྤྲུམ་བུའདྲེད་པ་དང་། ལྷུག་མདོག་དམར་ལ་ཚོགས་མ་ཅན་
འབྱུང་ཞིང་། སྐད་ཀྱི་གདངས་ཞན་ཞིང་མེན་བུ་རྣམ་བརྒྱད་བཞུར་ན་བཅོས་སྲུ་མེད་དོ། །

༢ མེན་བུ་ལྷུ་གནད་ཀྱི་རྟོགས་དང་།

མེན་བུ་རྣམ་བརྒྱད་ཞར་ན་བཅོས་སྲུ་མེད། བཅོན་བརྟུངས་མོད་དུ་ལྷོག་ཐབས་སྐྱངས་པ་དང་། ལྷུག་ཆེ་ཚ་བ་
སྤྲོ་ལ་སྤྲོ་དག་བྱུང་། ཉུ་སྐྱང་རྒྱ་སེར་འཇག་ཅིང་དྲི་མི་ཞིམ། ཞེས་པ་སྟེ། བཅོན་བརྟུངས་ཏེ་སྤྲོ་བུར་དུ་བཅར་
བའམ། ཐེམས་པས་མོད་དུ་ལྷོག་ཐབས་སྲུ་སྐྱངས་པ་དང་། ལྷུག་ཆེ་ཞིང་ཚ་བ་སྤྲོ་ལ་སྤྲོ་བའི་དབྱུགས་དག་བྱུང་
ཞིང་། ཉུ་སྐྱང་ནས་རྒྱ་སེར་འཇག་ཅིང་དྲི་མི་ཞིམ་པའོ། །

༣ ཅུ་གནད་ཀྱི་རྟོགས་བསྟན་པ།

ཅུ་གནད་ཀྱི་རྟོགས་བསྟན་པ་ལ་འང་རྒྱུང་ཅུ་ལྷུ་གནད་དང་། ལྷུ་ག་ཅུ་ལྷུ་གས། རྒྱུང་ལྷུ་ག་གཉིས་འདོམས་ཀྱི་
འཕར་ཅུ་ལྷུ་གས་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ། །

༡༡ རྒྱུང་ཅུ་ལྷུ་གས། རྒྱུ་ལྷུ་ལྷུ་གས་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། རྒྱུ་ལྷུ་གས་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་རྟོགས་བསྟན་
པ་དང་གཉིས་མོ།

༡༢ རྒྱུ་ལྷུ་གས། རྒྱུང་ཅུ་རྣམས་ལ་མཚོན་པོག་འཕྲོ་འདར་བུའདྲེད། མིག་ཅུ་མོད་ཅིང་གཡལ་དང་སྤྲིགས་བུ་
འབྱུང་། གཉིད་རྒྱུང་ལ་མིག་ཡོ་ལ་བྱ་ལོག་སྐྱངས། ཅིས་པ་སྟེ། རྒྱུང་གི་ཅུ་རྣམས་ལ་མཚོན་པོག་ན་སེམས་
འཕྲོ་འདར་བུའདྲེད་ཅིང་། མིག་ཅུ་རིག་རིག་པོར་མོད་ཅིང་གཡལ་དང་སྤྲིགས་བུ་འབྱུང་བ་དང་། གཉིད་རྒྱུང་ཞིང་
ལ་མིག་ཡོ་ལ་བྱ་བ་ལོག་པ་སྟེ། གཡལ་ལ་སོག་ན་གཡོན་སྐྱངས། སྤོད་དུ་སོག་ན་སྐྱངས་སོགས་གོ་ལོག་
གི་སྐྱངས་པའོ།

༡༣ བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་རྟོགས། ཁྱད་པར་ལྷུག་གཞུག་རྒྱ་ཅུ་ཚོད་གྱུར་ན། ལྷུག་པ་བཤལ་སྤྲིད་བྱ་བ་ཉམས་
པར་འགྱུར། རྒྱུང་ཅུ་རྒྱ་དགོང་དང་ཐོ་རངས་ན། རྒྱངས་ཤིང་གཡལ་དང་སྤྲིགས་བུ་བསྟན་ནས་
འོང་། རྒྱས་ཅུ་སྤྲིད་བུ་དངས་ཤིང་ལྷོག་ཐབས་སྐྱངས། རྒྱལ་པ་བུས་འབྲེ་མགོ་ན་སྤྲོ་འཚོལ་སྤྲོ། བརྒྱུད་ཅུ་
ལྷུག་དགུ་སོ་འཐམ་དྲི་རྒྱ་སྤོམ། སྤིར་མགོ་དངས་འདར་ལྷུག་ཆེ་གཡལ་རྒྱ་མི། ཞེས་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་ཅན་

དུ་ལུག་གཞུག་ཚུ་ཚོད་པར་གྱུར་ན་ནི། ལག་པ་བཤལ་སྤྱིད་བྱེད་ཅིང་བྱ་བ་ཉམས་པས་བརྒྱུ་བསྐྱུམ་སོགས་
 མི་སྲུབ་པར་འགྱུར་འོ། རྒྱུ་ཚ་རྒྱ་ལ་ནི་དགོང་དང་། ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་ན་བ་དང་། དངངས་ཤིང་གཡལ་
 བ་དང་སྤྱིགས་བུ་བུུད་ནས་འོང་འོ། །རུས་ཚ་སྤྱིད་བུ་ལ་ནི་དངངས་ཤིང་། གོང་བཤད་ལྟར་ལྟོག་ཐབས་སུ་
 ལྟར་བུར་སྐྱངས་པ་དང་། རྒྱལ་པ་རྒྱུད་གིས་བུས་པ་འབྲ་བ་ནི་བརྒྱ་སྐྱང་དུ་སྐྱངས་པ་དང་། མགོ་ན་ལ་གྲ་
 འཚོལ་སྲུ་བ་འོང་། རྒྱུངས་ཚ་ལ་ནི་ལྷག་པ་དབྱེ་ཞིང་སོ་འབྲམ་པ་སྟེ། ལ་འགྲིག་ཅིང་ཇི་ཚུ་སྟོམ་པ་དང་། བིར་
 མགོ་ནི་དངངས་ཤིང་འདར་ལ་བྱུག་ཆེ་ཞིང་། བྱང་དུ་རྒྱུད་སེམས་ཚ་ནམས་སུ་རྒྱ་བ་ལས་བིར་མགོ་བསྐྱད་པར་
 རྒྱུད་སེམས་འདུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས། ཕྱི་རོལ་དུ་གཡང་ལ་ལྷུང་བ་དང་རྒྱས་ཁྱེར་བ་མི་འོ། །

༡༢ ལག་ཚུའི་རྟགས། མོ་ཚ་སྟོན་བུ་ངམ་ནག་སྤྱིགས་བུས་འདེབས། །འདར་ཞིང་དངངས་ལ་སྟོ་ལུ་ཚ་བ་
 སྟེ། མོ་ཚ་ལུག་པ་སོག་ཕྱག་གཟེར་བ་དང་། །མགོ་ན་དཔུང་པ་བཤལ་ལ་མཛིང་པ་རེངས། །དུང་འབྱུང་
 གསོག་ཅིང་གཟེར་ལ་བུས་ལྟར་སྐྱངས། །རྒྱུང་ལག་མཁྱིམ་ཚ་བཞི་པོ་གང་ཉེན་ཡང་། །མགོ་ན་མིག་རྒྱ་མ་ལ་
 བཞིན་རྣམས་སེར། །ལ་ལ་དང་ག་མི་བདེ་སྟོམ་དད་ཆེ། །ལུས་ལྱི་མ་ཆས་ཚན་མོ་ཉེ་ཐབས་མེད། །བརྒྱ་ནང་
 ཚ་ཚེན་ཚོད་ན་ལྷག་མི་སྲུབ། །རྒྱ་དད་ཆེ་ལ་སྐྱད་འབྲེལ་འོང་པ་འཁྲོག། །མཚིན་ཚ་མོད་ལ་ལྷག་མི་སྲུབ་པ་
 ལ། །སྐྱད་ལྱི་སྟེག་སྐྱུགས་ལྷག་རུལ་ཇི་ཅན་འཛག། །སྟོད་ཀ་རུ་སྐྱད་ལྷག་ཚོད་དཀའ་བར་འགྱུར། །མཁལ་ཚ་
 མ་ཆས་གང་མོ་ཉེ་ཐབས་མེད། །སྐྱད་འབྲེལ་རྒྱུད་དུ་ལྱི་མིག་བྱུག། །རྒྱ་སྤི་ན་བ་འོན་ལ་སྐྱུམ་སེར་
 ཁྱེད། །མཚེར་ཚ་སྟོ་སྟེག་རྒྱན་ཅན་ཉེ་ཐབས་མེད། །ལྷག་རུལ་འཛག་ཅིང་སྐྱད་འབྲེལ་རྒྱ་ལོང་འཁྲོག། །མགོ་
 བ་ལུས་ལྱི་ངམ་ནག་ཚ་བ་སྟེ། །ཞེས་པ་སྟེ། མོ་ཚ་སྟོན་བུ་ལ་ནི་ངམ་ནག་ཅིང་སྤྱིགས་བུས་འདེབས་པ་དང་།
 འདར་ཞིང་དངངས་ལ་སྟོ་མང་དུ་ལུ་བ་དང་ཚ་བ་སྟེའོ། །སྟོ་ཚ་ལུག་པ་ལ་ནི་སོག་པ་དང་། ཕྱག་པ་བྱུག་གིས་
 གཟེར་བ་དང་། མགོ་ན་ཞིང་དཔུང་པ་བཤལ་ལ་མཛིང་པ་ལྷག་པར་རེངས་པ་འབྱུང་འོ། །དུང་འབྱུང་ལ་ནི་
 ལུང་པ་གསོག་ཅིང་གཟེར་བར་བྱེད་ལ་དབྱུག་པ་བུས་པ་ལྟར་སྐྱངས་འོང་འོ། །རྒྱུང་པ་དང་ལག་པའི་མཁྱིམ་
 ཚ་བཞི་པོ་གང་ལ་ཉེན་བྱུང་ཡང་མགོ་ན་ཞིང་མིག་རྒྱ་མང་ལ་མཛེས་ལ་དང་བཞིན་ཏེ། གཞོང་པ་རྣམས་སེར་བ་
 དང་། ལ་ལ་ཞིང་དང་ག་མི་བདེ་ལ་སྟོམ་དད་ཆེ་བ་དང་། ལུས་པོ་ལྱི་ཞིང་མ་ཆས་ཚན་མོ་ཉེ་ཐབས་མེད་པ་སྟེ་
 མི་འཕྲོད་དོ། །

༡༣ རྒྱུང་ལྷག་གཉིས་འདོམས་ཀྱི་འཕར་ཚུའི་རྟགས། རྒྱུང་ལྷག་གཉིས་འདོམས་ཀྱི་འཕར་ཚུའི་རྟགས་བསྟན་
 པ་ལའང་། སྤྱིའི་རྟགས་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་རྟགས་བསྟན་པ་དང་རྣམ་གཉིས་སོ།

༡༤ སྤྱིའི་རྟགས། སྤྱིང་གི་འཕར་ཚུ་གང་ཚོད་ལྷག་མི་སྲུབ། །གཞོང་པ་སེར་ལ་གཡལ་མང་འབོག་རྒྱལ་
 ལོན། །བཙན་བརྒྱུངས་སྐྱངས་དམར་ཚ་རྒྱུད་འཁྲིད་ཅིང་ན། །མ་འཁྱིམས་ཚ་ལ་འབྱུང་ཅིང་གཞན་དུ་

འབྱེད། ཞག་གསུམ་ཡོན་ནས་ཚ་བ་སྟོན་དུ་འཚོར། མགོ་ན་ལྷུ་མ་སེར་ཁྱེར་ལ་མིག་ཅ་གྲང། ལྷ་སྐམ་ལྷེ་ཅ་
 ལྷོ་ལ་སོ་དྲེག་ཆགས། དབུགས་ལྷ་ལྷོ་སྟིང་མི་བདེ་སྟོམ་དད་ཚེ། ཞེས་པ་སྟེ། བཟླ་ནང་གི་ཅ་ཚེན་ཚོད་ན་
 བོ། ཞག་མི་ལྷུ་བ་ཅིང་རྩུ་ལ་ཅི་བ་དང་འབྱེད་འདོད་པའི་དད་པ་ཆེ་ལ། ལྷ་དང་འབྱེད་ཞེས་སྟིང་ཅིང་ཞ་བ་ལྷ་ར་
 ཀར་པ་འདུད་ལ་ཁོང་པ་འཁྲོག་གོ། མཚན་ཅ་ལ་ནི་མོད་ལ་ཞག་མི་ལྷུ་བ་པར་བྱེད་ལ་སྟེད་ལྷེ་ཞིང་། ལྷེག་པ་
 དང་། ལྷུགས་པ་དང་། ཞག་རུལ་དྲི་མ་ཅན་འཛག་པའོ། ལྷོད་ཀ་དང་རུ་ལྷུང་ལ་ནི་ཞག་ཚོད་པ་དཀའ་བར་
 འགྱུར་རོ། མཁལ་ཅ་ལ་ནི་མ་ཆས་གང་མོ་མི་འཕྲོད་པས་ཉེ་ཐབས་མེད་ཅིང་། ལྷ་དང་འབྱེད་ཞ་བ་དང་། ཀར་
 པ་གཉིས་བཤམ་སྟིང་བྱེད་ལ་དཔྱི་མིག་ལྷུག་པ་དང་། ལྷ་སྟིང་ན་བ་འོན་ལ་ལྷུ་མ་སེར་ཁྱེར་བ་ཞེས་གང་ལྷུ་
 བྱེད་དོ། མཚེར་ཅ་ལ་ནི་ཁོང་སྟོ་ཞིང་། ལྷེག་པ་ཡོད་ལ་ལྷ་ན་ཅན་ཉེ་ཐབས་མེད་པ་དང་། ཞག་རུལ་དྲི་ཚེན་
 བག་པོ་འཛག་ཅིང་གོང་བཤད་ལྷ་དང་ལྷུ་དང་འབྱེད་ཤིང་རྩུ་ལོང་འཁྲོག་པ་དང་། མགོ་བོ་ན་ལ་ལྷུ་མ་སྟི་ཞིང་།
 གདོང་པ་ངམ་ནག་ལ་ཚ་བ་སྟེའོ། ལྷིང་གི་འཕར་ཅ་གང་ཚོད་པར་གྱུར་གྲང་ཞག་མི་ལྷུ་བ་ཅིང་། གདོང་པའི་
 མདངས་སེར་ལ་གཡལ་མང་ཞིང་། དན་མེད་དུ་བརྒྱལ་བ་ལྷ་ར་འབོག་ཚུལ་སྟོན། བཅན་བརྒྱུད་ས་ཉེ་བཅར་
 བའམ། ཐེམས་པས་སྟོ་བྱར་དུ་སྐྱངས་པ་དམར་ལ་ཅ་རྒྱུད་ཁྲིད་ཅིང་ན་བ་དང་། ཞག་མི་འབབ་པར་མ་
 འབྱེད་ས་ཉེ་ཅ་ལ་ནས་ཞག་མི་འབྱེད་ཅིང་ཅ་རྒྱུད་གཞན་དུ་འབྱེད་འགོ་སྟེ་ཞག་གསུམ་ཡོན་པ་ནས་ཚ་བ་སྟོན་
 དུ་འཚོར་ཞིང་མགོ་ན་བ་དང་། ལྷུ་མ་སེར་ཁྱེར་བ་སྟེ་གང་ལྷུ་བྱེད་ལ་མིག་ཅ་གྲང་བས་རིག་རིག་པོ་དང་། ལྷ་
 ལྷམ་པ་དང་། ལྷེ་ཅ་སྟོ་ལ་སོ་དྲེག་ཆགས་པ་དང་། དབུགས་ལྷ་ལྷོ་སྟིང་མི་བདེ་སྟོམ་བྱེད་ཅིང་སྟོམ་དད་
 ཚོའོ། །

ལ༢ བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་རྟགས། ལྷ་པར་མཐིལ་འཕྲོག་ལྷུར་བ་སྟོད་སྐྱུགས་བྱེད། མགོ་ན་དངངས་འདར་ལྷུག་
 ཚེ་སྟིང་ག་གཟེར། བཟླ་ཅ་སྟེ་ཅ་དེ་བཞིན་གཉིད་མེད་བྱིང་། ཞལ་སོ་རུལ་འདུ་མགོ་ན་སྟོ་སྟིང་འདར། སོ་བ་
 མི་བདེ་སྟེག་ཅིང་སྟེ་འཚོལ་སྟེ། ལྷིང་ཅ་མིག་དམར་སྟིང་སྐྱུག་ཀར་པ་འདར། ལྷིང་ཅ་ནག་པོ་ཞག་འཚོར་
 ལྷུངས་པར་བྱེད། ཀ་གདུང་དགུ་ནས་ཞག་འཚོར་སྐྱུགས་བྱ་འབྱུང་། འགུལ་ཅ་བྱིན་རེངས་སྐྱུག་ཅིང་སོར་མོ་
 འབྲུམས། ཅེས་པ་སྟེ། ལྷ་པར་མཐིལ་འཕྲོག་དང་ལྷུར་བ་གཉིས་ལ་ནི་སྟོད་སྐྱུགས་བྱེད་པ་དང་། མགོ་བོ་
 བ་ཞིང་དངངས་ལ་འདར་བ་དང་ལྷུག་ཚེ་ལ་སྟིང་ག་གཟེར་རོ། བཟླ་ཅ་དང་སྟེ་ཅ་ལ་ནི་གོང་མ་དེ་བཞིན་གྱི་
 ལྷེད་དུ་རུབ་མོ་གཉིད་མེད་ཅིང་ཉིན་མོ་བྱིང་རོ། ཞལ་སོ་དང་རུལ་འདུ་གཉིས་པོ་ལ་ནི་མགོ་བོ་ན་ལ་སྟོ་སྟིང་
 འདར་བ་དང་། སོ་བ་མི་བདེ་ལ་སྐྱུག་ཅིང་སྟེ་འཚོལ་དུ་སྟེ་བའོ། ལྷིང་ཅ་མིག་དམར་ལ་སོག་ན་སྟིང་སྐྱུག་ཅིང་
 ཀར་པ་འདར་བ་དང་། ལྷུ་བ་ལྷུང་གི་སྟིང་ཅ་ནག་པོ་ལ་ཞག་གསུམ་ནས་ཞག་འཚོར་ཞིང་བདུན་ནས་སྐྱངས་

པར་བྱེད་དོ། །ཀ་གཏུང་ལ་ནི་ཞག་དགུ་ནས་ལྷག་འཚོར་ལ་སྐྱིགས་བུ་འབྱུང་བ་དང་། མགུལ་ཙ་ལ་ནི་བྱིན་པ་
རེངས་ལ་སྐྱུག་ཅིང་སོར་མོ་འཁུམས་འགོའོ། །

༤ རུས་གནད་ཀྱི་ཉམས་བསྟན་པ། ཚིགས་གནད་མདེ་ལུ་མི་དམ་གདོན་པ་སྤྲ། །ཞག་གསུམ་ནང་དུ་མ་ནས་
ཚིགས་ཚུ་ལྷགས། །བརྒྱུ་བསྐྱུམ་མི་ཤེས་བྱུག་ཆེ་ལ་སྡེ་སྐྱེལ། །མགོ་ན་སྦྱིད་པ་སྐྱུར་ལ་སྦྱོང་སྐྱུགས་
བྱེད། །ལོང་བུ་ལ་ཕོག་བཅོ་ལྷ་བཅུ་དགུ་ལ། །མདོག་སྐྱུམ་ལུས་འདར་རུལ་འབྱུང་ཤེས་པ་འགྱུར། །བྱུག་
གཟེར་ཆེ་ན་མཁས་ཀྱང་སྐབ་མི་འགྱུར། །སྡེ་ལོང་གསུམ་ན་བལུལ་རེངས་ལྷག་པ་དགེ། །ལུས་རེངས་སོ་
འཐམ་སྐྱང་ཐབས་དག་ཏུ་ན། །བདུན་དང་དགུ་ལས་ཆོ་ཚད་མེད་དེ་འཆི། །དམྱི་དང་སོག་པ་ལྷ་ང་པམ་ཅེ་
རྣམས། །བྱུག་ཆེ་སྐྱངས་ཤིང་རྣལ་ཐག་རིང་བར་འགྱུར། །རྐང་སྡེབ་བྱུག་རྩ་བུ་འདས་གདོན་པ་དཀའ། །ལྷ་བ་
ནག་པོ་རུས་པ་ཚ་བམ་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚིགས་ཀྱི་གནད་ལ་ནི་མདེ་ལུ་མི་དམ་པས་བྱིར་གདོན་པ་སྤྲ་ཞིང་
ཞག་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ མ་ནས་ཚིགས་ཚུ་ལྷགས་ཤིང་བརྒྱུ་བ་དང་བསྐྱུམ་པ་མི་ཤེས་ཤིང་། བྱུག་ཆེ་ལ་ལ་
དང་སྡེ་སྐྱེལ་པ་དང་། མགོ་བོ་ན་ལ་སྦྱིད་པ་སྐྱུར་བ་སྡེ་སྦྱོང་ལས་ཆེ་ལ་སྦྱོང་སྐྱུགས་བྱེད་དོ། །ལོང་བུའི་ཚིགས་
ལ་ཕོག་ན་ཞག་བཅོ་ལྷ་དང་བཅུ་དགུའི་ཚོད་ལ་མདོག་སྐྱུམ་ཞིང་ལུས་འདར་བ་དང་། རུལ་འབྱུང་ཞིང་ཤེས་པ་
མི་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བྱུག་གཟེར་ཆེ་ན་བཅོས་སུ་མཁས་ཀྱང་སྐབ་པར་མི་འགྱུར་འོ། །སྡེ་ལོང་ལ་ནི་
ཞག་གསུམ་ན་སྐྱུལ་པའི་བལུལ་ཤ་རེངས་ཏེ་ལྷག་པ་དགེ་ཞིང་ལུས་རེངས་ལ་སོ་འཐམ་ཞིང་སྐྱང་ཐབས་དག་
ཏུ་ན་བ་འབྱུང་བས་དེ་ནི་ཞག་པོ་བདུན་དང་དགུ་ལས་ཆོའི་ཚད་མེད་དེ་འཆིའོ། །

དམྱི་དང་སོག་པ་དང་ལྷ་ང་དང་གོང་བཤད་ཀྱི་སྐབ་ཅེ་རྣམས་ནི་བྱུག་ཆེ་ལ་སྐྱངས་ ཤིང་རྣལ་ཐག་རིང་བའམ་
ཚོད་དཀའ་བར་འགྱུར་ཞིང་ལྷན་པར་སྐྱོགས་ལ་ཕོག་ན་ལག་པའི་རྩོད་འཚོར་ཞིང་མཚོ་ལ་ཕོག་ན་སྐྱིགས་བུ་
འོང་འོ། །རྐང་ནང་བརྗོལ་ནས་རྐང་མར་དུ་སྡེབ་ན་བྱུག་རྩ་བུ་མདེ་ལུ་བུ་འདས་པས་བྱི་རུས་ཀྱིས་བསྐྱུམས་ནས་
གདོན་པ་དཀའ་སྟེ་དེ་ཡང་སྦྱིར་མདའ་ནི་བར་སྐྱང་ལ་འཁོར་ཞིང་འགོ་བས་འདོན་རུས་ཀྱང་ལུས་ལ་ཕོག་རུས་
ཀྱི་འདུག་ལུགས་གང་ཡོད་ལྟར་ལ་གདོན་པ་དང་། རྐང་མགོའི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྐབ་ནག་པོའི་རུས་པ་རྣམས་
སྐྱུག་ན་རུས་པ་ཚ་བམ་བྱེད་པར་འགྱུར་འོ། །

༥ རུས་གནད་ཀྱི་ཉམས་བསྟན་པ།
རུས་གནད་ན་རེངས་འགྱུར་མ་གཏིང་རུབ། །སྐྱུག་གསུམ་རྣལ་ཚུ་རྩིགས་ཅན་བྱེ་འཕོངས་འོང། །
རུས་གནད་པ་བཅད་ན་ནི་རེངས་པར་འགྱུར་ཞིང་མ་ལ་གཏིང་དུ་རུབ་འགོ་བ་དང་། སྐྱུག་གསུམ་གསུམ་ན་རྣལ་ཚུ་
རྩིགས་མ་ཅན་འབྱུང་ཞིང་མའི་ལ་བྱེ་ལུའི་འཕོངས་ལྟར་འོང་འོ། །

གསུམ་པ་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་རྣམ་པ་དྲུག་ ཉེས་བྱེད་དུས་དང་སྐྱར་ཏེ་བཅོས་པ་དང་། རོག་ས་གནས་དང་
སྐྱར་ཏེ་བཅོས་པ་དང་། རིམ་པ་ལྷགས་དང་སྐྱར་ཏེ་བཅོས་པ་དང་། དུས་གསུམ་དཔེ་དང་སྐྱར་ཏེ་བཅོས་པ་
དང་། ལྷན་པའི་གནད་དང་སྐྱར་ཏེ་བཅོས་པ་དང་། ལམ་ལུགས་དང་སྐྱར་ཏེ་བཅོས་པའོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་རྣམས་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་མི་འདྲ་བ་རྣམ་པ་དྲུག་ལས་ཉེས་བྱེད་ཀྱི་དུས་དང་སྐྱར་ཏེ་
བཅོས་པ་དང་། རོག་སའི་གནས་གང་ཡིན་འདི་དང་སྐྱར་ཏེ་བཅོས་པ་དང་། རིམ་པ་ལྷགས་ཆེ་ཆུང་དང་སྐྱར་
ཏེ་བཅོས་པ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་དཔེ་དང་སྐྱར་ཏེ་བཅོས་པ་དང་། ལྷན་པའི་གནད་དང་སྐྱར་ཏེ་བཅོས་པ་
དང་། ལམ་ལུགས་དང་སྐྱར་ཏེ་གང་འཚམ་དུ་བཅོས་པའོ། །

༡ ཉེས་བྱེད་དུས་དང་སྐྱར་ཏེ་བཅོས་པ།

དང་པོ་ཉེས་བྱེད་དུས་དང་སྐྱར་བའི། དང་པོ་ཉེས་པར་བྱེད་པའི་ལྷག་ཆུ་མེར་རྟག་གི་དུས་དང་སྐྱར་བའི།

༡ ལྷག་གི་དུས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས།

དང་པོ་ལྷགས་པ་ལྷག་གི་དུས་ཡིན་པས། དང་པོ་མ་མཁུས་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ལྷག་ལྔ་དགུག འབྲིས་པ་བད་ཀན་ཆེ་ལ་
ལྷག་གསུམ་སྟེ། ལྷག་སམ་རྒྱུང་ལམས་ཅན་ལ་ལྷག་གཅིག་གོ། དེ་ཡིས་སྐྱངས་པ་མི་རྒྱས་ལྷག་མི་སྟེ། ལྷག་
ཆུང་གནད་ལ་མི་ཉེ་ལྷག་འཕྱོར་བྱེད། ལྷ་ཆས་སྐྱང་མ་བཟང་པོ་ལེགས་བསྟོན་ལ། དེ་ལ་ཞོ་ཡི་ལ་སྐྱ་བཏབ་
ལ་དགྱི། རྩ་འམ་ཚིགས་ལ་ཕོག་ན་རྒྱུགས་བསྟན། ཡང་ན་སྐྱང་ཞིམ་མཁན་པ་སྐྱར་བསྟོན་ལ། ལྷམ་
འབྲུམ་པབས་དང་གཡེར་མའི་ཐལ་གྱིས་བྲན། ཞོ་ཡི་ལ་སྐྱ་བཏབ་ལ་ཞོན་པར་དགྱི། འཕྱོད་པར་གྱུར་ན་མ་
སོས་བར་དུ་ཤིས། དེ་ཡིས་མ་སྐྱབ་སྐྱངས་སྲིད་དམར་སྟོར་བྲ། བཅོད་ལྷན་རམས་ཚོས་དོ་དྲེག་དམར་པོས་
མནན། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོར་མཚོན་ཕོག་འཕྲལ་ལྷག་བདུན་ཞི་ནད་ལྷགས་པ་ལྷག་གི་དུས་ཡིན་པས་སྟོ་
དགུག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དར་མ་མཁུས་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ལྷག་ལྔ་དགུག་པ་དང་། འབྲིས་པ་བད་ཀན་ཆེ་བ་ལ་ལྷག་
གསུམ་དང་། སྟེ་ཞེས་པ་འདྲེན་ཚིག་དང་ལྷག་སམ་རྒྱུང་ལམས་ཅན་ལ་ཞི་ལྷག་གཅིག་གོ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་གྱི་
ལྷག་གངས་སྐྱུང་བར་གནས་དགོས་ཤིང་། ལ་ཅིག་འདི་ལ་ཕག་ལ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་པ་སྟེ་ཕག་ལ་མ་བྱུང་ན་
རང་གཤིས་ཀྱིས་བས་མི་བཟ་བ་ལ་དཔེ་བྱས་པའི་གཏམ་དུ་སྐྱང་བ་ལྟར། དེས་སྐྱངས་པ་མི་རྒྱས་ལ་ལྷག་མི་སྟེ་
ཞིང་ནད་ལྷག་ཆུང་བ་དང་གནད་ལ་མི་ཉེ་ན་ལྷག་འཕྱོར་བྱེད་དོ། ། ལྷ་འི་ཆས་སྐྱང་མ་བཟང་པོ་རྒྱས་མ་
བསིངས་པ་ལེགས་པར་བསྟོན་ལ་དེ་ལ་ཞོས་ལ་སྐྱ་བཏབ་པར་བྱས་ལ་དགྱི་ཞིང་རྩ་འམ་ཡང་ན་ཚིགས་པ་ལ་
ཕོག་ན་དེ་སྟེད་རྒྱུགས་བསྟན་ དགོས་སོ། ཡང་ན་སྐྱང་སྐྱུམ་ཞིམ་པོ་དང་མཁན་པ་སྐྱར་བ་བསྟོན་ལ་ལྷམ་
འབྲུམ་དང་པབས་དང་གཡེར་མ་བཅས་པའི་ཐལ་གྱིས་ཞེས་སྟེ་མས་བྲན་པར་ཞོའི་ལ་སྐྱ་བཏབ་པར་བྱས་ལ་

འོན་པར་དགི་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་པས་མ་ལ་འཕྲོད་པར་གྱུར་ན་མ་སོས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་དག་གིས་པ་ཞེས་པ་ལས་པ་ལ་
ཡིན་ཏེ་དགི་བར་བྱའོ། །དེས་མ་ཐུབ་པར་སྐྱངས་སྲིད་ན་དམར་པོའི་སྦྱོར་བ་བྱ་བ་ནི། བཙེན་དང་ལུ་མཁན་
དང་རམས་དང་ཚོས་དང་རྟོ་རྟེན་དམར་པོས་མཁན་ནོ། །

༡ བར་དུ་རྒྱས་པ་རྒྱ་སེར་གྱི་དུས་ཀྱི་བཙེས་ཐབས།

བར་དུ་རྒྱས་པ་རྒྱ་སེར་དུས་ཡིན་པས། །ཤ་ལ་སྐྱང་ཤོར་གྱུར་ན་གར་པོ་དང། །བག་ཕྱེ་འབྲུ་མར་སྦྲོད་བཏབ་
ཨ་སས་བདུག། །དེས་མ་ཐུབ་ན་སེར་པོའི་སྦྱོར་བས་གདུལ། །ཡུང་སྐྱེར་རྒྱ་རྩ་ལུ་མཁན་རྗེ་ཕྱེ་ཞོ། །ལུན་དང་
ནན་ནི་གང་འཕྲོད་སྐྱངས་ལ་དྲིས། །ཡང་ན་ཡུང་བ་སྐྱེར་བ་རྒྱ་རྩ་དང་། །ལུ་མཁན་བ་སྤྲོད་རོས་ལུན་ནན་
བྱ། །དེས་མ་ཐུབ་ན་ལྷ་པོའི་ཆས་ཀྱིས་གདུལ། །ཡུང་སྐྱེར་རྒྱ་རྩ་བཙེན་ལུན་པོ་ཚོས་རམས། །སོ་ཐོག་མ་སྐྱེར་
གོང་མོ་སྤྲོ་ཡི་བྱུན། །རི་བོང་རིལ་མའི་ལུན་ནན་གང་འཕྲོད་སྐྱེར། །ཡང་ན་མ་སྐྱེར་རི་བོང་གོང་མོའི་
བྱུན། །ཐོག་ཞིང་ཐལ་བ་སོ་ཐོག་ཐོག་ཚངས། །ས་ཞག་བཙེན་རམས་ལུ་མཁན་རྒྱ་སྐྱེགས་དང་། །ཡུང་སྐྱེར་
རྒྱ་རྩ་སྐྱང་གར་རྗེ་ཕྱེ་སྐྱེར། །འཚོས་པར་བཙེས་ལ་སྐྱངས་པ་འོན་པར་བཏང་། །ཅིས་ཀྱང་མ་ཐུབ་ནག་པོའི་
ལུམས་ཀྱིས་གདུལ། །ཁྱི་ལུད་རེ་ལུག་སྐྱང་ཚེར་རྩ་བ་དང་། །དུག་གསུམ་བྱུན་བཞི་རྒྱ་སྐྱེགས་གུ་གུལ་
ནམས། །རྗེ་ཕྱེ་མར་ནག་སྐྱེར་བཙེས་ལུན་དུ་གཞུག། །གང་རྒྱས་རྩ་ནས་གཏར་ཞིང་ཁོང་ནས་སྐྱེར། །ཐུལ་
ཏྲགས་སྐྱངས་པའི་མདོག་ཤོར་རྩུང་བྱེད་སྐྱེ། །ལྷག་གི་གཉེར་རྒྱུང་འབྲུང་ངམ་ནག་དུ་ལྷགས། །ནག་མེད་
སྐྱངས་པ་སྤོ་སྐྱེ་ན་ཚེ། །ལྷན་རུལ་ཚུ་དང་སྐྱེར་ལ་ལྷབ་པར་བྱུག། །མཁན་སྐྱང་ལུམ་འབྲུ་གཡེར་པམས་
འཛིབས་སུ་གཞུག། །ཡང་ན་ཚོས་བཙེན་ལུ་མཁན་ཚ་བ་གསུམ། །སྐྱང་གར་སྐྱེར་ལ་རྩེ་འཇམ་ལྷབ་པར་
བྱུག། །ཚེ་ལ་རྩོད་ཆེ་སྐྱངས་ལ་བསེལ་ལུན་གིས། །བར་དུ་ཞག་བདུན་རྒྱས་པ་ནི་རྒྱ་སེར་གྱི་དུས་ཡིན་པས་ཤ་
ལ་སྐྱངས་ཤོར་བར་གྱུར་ན་ །སྐྱང་མ་རྒྱས་མ་བསེངས་པའི་གར་པོ་དང་། །བག་ཕྱེ་དང་འབྲུ་མར་གསུམ་ལ་སྐྱ་
གཡེར་སོགས་སྦྲོད་བཏབ་པའི་ཨ་ས་ཟན་རྩོན་གྱིས་བདུག་གོ། །དེས་ཀྱང་མ་ཐུབ་ན་སེར་པོའི་སྦྱོར་བས་གདུལ་
བ་ནི་འདི་ལྟར་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། །ཡུང་སྐྱེར་དང་། །རྒྱ་རྩ་ལུ་མཁན། །ནས་མ་བཙེས་པའི་རྗེ་ཕྱེ་ཞོ་སོགས་དང་
སྐྱེར་བའི་སྐྱན་གྱི་ལུན་དང་། །ནན་ནི་སྦྱོར་ལུགས་འོག་དུ། །གང་ཡང་ནན་དུ་ཞེས་པ་ནས། །དགིས་མས་དགི་
བར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་རྟོགས་པར་བྱ་ལ་གང་འཕྲོད་སྐྱངས་ལ་དྲིས་ནས་སྐྱངས་ན་ལུན་དང་། །བྱེར་སྦྲོས་ལ་ནན་
བྱའོ། །ཡང་ན་ཡུང་བ་དང་སྐྱེར་བ་རྒྱ་རྩ་དང་། །ལུ་མཁན་དང་། །བ་སྤྲོད་སྤོང་རོས་སོགས་ཀྱི་ལུན་ནན་ནན་བྱ་
ཞིང་། །དེས་ཀྱང་མ་ཐུབ་ན་ལྷ་པོའི་ཆ་ཆས་ཀྱིས་གདུལ་དགོས་པ་ནི་ཡུང་སྐྱེར་དང་། །རྒྱ་རྩ་བཙེན་ལུན་པོ་ཚོས་
ཏེ་རྒྱ་སྐྱེགས་དང་རམས་དང་སོ་ཐོག་ཅིས་མགར་བས་སོལ་མེར་ལུགས་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་ལས་བྱང་བའི་ལུགས་
རྒྱག་དང་མ་སྐྱེར་གོང་མོ་དང་སྤོང་བྱུན་དང་། །རི་བོང་རིལ་མ་བཙེས་པའི་ལུན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་ནན་དུ་སྦྱོར་

ལྷགས་འོག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་བྱ་ལ་གང་འཕྲོད་སྐྱར་པོ། །ཡང་ན་མ་དང་སྐྱར་གི་རི་བོང་གོང་མོ་བཅས་པའི་
 བྱམ་དང་། བྲག་དང་ཁང་རྩིང་སོགས་ཀྱི་སྡེབས་སུ་ཆགས་པའི་སྐར་ཅུ་འདྲ་བའི་མོག་ཞིང་དེའི་ཐལ་བ་དང་།
 སོ་ཐོག་གམ་ལྷགས་སྐྱག་དང་མོག་མའི་ཚང་གི་ས་དང་། ས་ཞག་ཅེས་ཚུ་འཁྲིལ་བྱུལ་གྱི་ས་དང་། བཙོད།
 རམས། ལྷ་མཁན། རྒྱ་སྐྱེགས་དང་། ཡུང་བ་དང་། སྐྱེར་པ་དང་། ཚུ་ཅུ་དང་། སྐར་སྐྱུམ་གར་པོ་དང་། རྩེན་
 ཕྱེ་སྟེ་ནས་མ་བཅོས་པའི་ཕྱེ་སྐྱར་བ་འཚོས་པར་བཙོས་ལ་སྐྱངས་པའི་ཁ་ལོན་པར་བཏང་ངོ། །དེ་རྣམས་ཅི་
 བྱས་ཀྱང་མ་སྐབ་ན་ནག་པོའི་ལུ་མས་ཀྱིས་གདུལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཁྱི་ལུད་དང་། རེ་ལྷག་ སྐྱར་ཚོར་གྱི་ཅུ་བ་
 དང་། དུག་གསུམ་ནི་བཙོན་དུག་སེར་པོ། བོང་དུག་དཀར་པོ། ར་དུག་སྟོན་པོ་སྟེ་མེ་རྟོག་གིས་དབྱེ་བ་དང་།
 མ་སྐྱར་རི་བོང་གོང་མོ་བཅས་པའི་བྱམ་བཞི་དང་། རྒྱ་སྐྱེགས། གུ་གུལ་རྣམས་དང་། ལྷས་མ་བཅོས་པའི་རྩེན་
 ཕྱེ་དང་མར་ནག་སོགས་སྐྱར་བ་བཙོས་པའི་ལུ་ལྷ་ལྷག་ཅིང་ གང་རྒྱས་ཀྱི་ཅུ་ལ་གཏར་ཞིང་། ཁོང་པ་ནས་
 ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་དེད་དཔོན་བཅུ་འམ་བཞི་ལ་སྟོས་དཀར་ཐལ་ཀ་དོ་རྩེ་སོ་མར་བཅས་བསྐྱབས་པས་སྐྱར་ལ་སྐུལ་
 ཉགས་སུ་སྐྱངས་པའི་མདོག་ཤོར་བའི་ཅུང་ཟད་སྐྱ་ཉམས་དང་། ལུག་བྱི་ཞིང་གཉེར་ཚུང་འབྱུང་ངམ་ནག་ཏུ་
 ལྷགས་པ་འབྱུང་ངོ། །ཡང་ན་ནག་མེད་ཅིང་སྐྱངས་པའི་མདོག་སྟོ་སྐྱར་ལྟར་ལ་ན་ཚ་ཆེ་ན། ལྷད་རུལ་ཚ་དང་
 སྐྱར་ལ་སྐྱངས་པོ་ཀུན་ལྷབ་པར་བྱུག་ཅིང་། དེ་སྟེང་མཁན་པ་དང་། སྐར་མ་དང་། ལུ་མ་འབྲུ། གཡེར་མ།
 ཕབས་རྣམས་ཀྱིས་འཛིབས་སུ་གཞུག ཡང་ན་ཚོས་དང་། བཙོད། ལྷ་མཁན། སྐ་པི་པོ་སྟེ་ཚ་བ་གསུམ་སྐར་
 ལྷམ་གར་པོ་དང་སྐྱར་ལ་ཅེ་འཇམ་སྟེ་ཤོད་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ལྷབ་པར་བྱུག་ཅིང་ཚ་ལ་ཤོད་ཆེ་བར་སྐྱངས་པ་ལ་
 བསེལ་བའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་ལུ་ལྷ་གྱི་སྟོར་བ་ཤིས་སོ། །

༣ ཐ་མ་སྟོན་པ་རྣག་དུས་ཀྱི་བཙོས་ཐབས།

ཐ་མ་སྟོན་པ་རྣག་གི་དུས་ཡིན་པས། ། ཐ་མ་ཞག་བདུན་ནི་སྟོན་པ་རྣག་གི་དུས་ཡིན་པས་ན།
 ༡། རྣག་ཏུ་འགོ་རྟགས། རྣག་ཏུ་འགོ་རྟགས་སྐྱངས་པའི་མདོག་མི་འགྱུར། །འཕར་ཞིབ་མི་བྱེད་བརྟན་ཞིང་
 སྲ་ལ་སྟེབ། །

འདི་ལ་ཡང་རྣག་ཏུ་འགོ་རྟགས། གཡེས་རྟགས། སྟོན་རྟགས། བྱེར་རྟགས། བཙོས་དབྱག་ཐབས་སོགས་
 ལས་རྣག་ཏུ་འགོ་བའི་རྟགས་སུ་སྐྱངས་པའི་མདོག་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། འཕར་ཞིབ་སྟེ་འཕེལ་འགྲིབ་
 མི་བྱེད་པ་དང་བརྟན་ཞིང་སྲ་ལ་ཀྱེབ་པོ། །

༡༢ རྣག་གཡེས་པའི་རྟགས། དེ་རྩེས་རྣག་གཡེས་སྐྱངས་མདོག་དམར་ལ་དངས། །རྒྱལ་པ་བྱས་ལྟར་མཐའ་
 དབྱས་མེད་པར་རྒྱངས། །འོས་ཚེ་གས་ལྟར་ཚ་ལྷག་རེག་མི་བཙོད། །ལུས་སྟོན་གཉིད་མེད་ཁ་སྐྱ་དང་ག་
 འགག །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྩེས་རྣག་གཡེས་པའི་རྟགས་སུ་སྐྱངས་མདོག་དམར་ལ་དངས་ཞེས་གསལ་བ་དང་།

ཀྱལ་པ་དབྱུགས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྟར་མཐའ་དབྱུག་མེད་པར་བརྒྱུངས་ཤིང་། ཉི་མ་སོགས་ཀྱིས་ངོས་ཚོ་གས་པ་
ལྟར་ཚོ་འབྲུག་བྱེད་ཅིང་། དེག་པར་མི་བཟོད་པའི་སྐད་ངན་འཚོར་བ་དང་། ལས་སྒོམ་པ་སྟེ་གང་ཡང་བྱེད་མི་
འདོད་ལ་ཉམ་ཚུང་ཞིང་། གཉིད་མེད་ཅིང་ཁ་སྐྱེ་ལ་དང་ག་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །

༡༣ རྒྱ་ཏུ་སློབ་པའི་རྟགས། དེ་ནས་རྒྱ་ཏུ་སློབ་ནས་མིག་སློབ་སེར། ཚུ་ལྗོག་སྐ་དུགས་ཙ་རྒྱུད་འདར་ལ་
སློབ། །སྐྱེས་པ་མཐའ་ནས་འཇུག་ཞིང་དབྱུག་སྐྱེས་ལ་སྐྱེས་སྐྱེས་ལྟར་དུབ་ཚོ་འབྲུགས་བ་སྐྱེ
འགྲེལ། །མཐོ་བས་སྐྱེས་པ་ཀུན་སྒོམས་བརྗིས་པའི་ཚོ། །འབྲི་མིག་སྐྱེས་པས་འདྲ་བུ་ག་སྐྱོངས་ཀྱིས་
འབྱུང་། །སྐྱེས་ཀྱི་གོང་འོག་གཉིས་ནས་མཐོ་བོས་མཐོ་བ། །རྒྱལ་ཚུ་ལྟ་བུར་རྒྱུད་ཉིད་པའ་ཚུ་ལ་རྒྱ། །ཞེས་
པ་སྟེ། དེ་ནས་རྒྱ་ཏུ་སློབ་ནས་འི་རྟགས་སྐྱེས་མིག་སློབ་སེར་བ་དང་། ཚུ་ལྗོག་འགོ་ཞིང་སྐ་བ་དང་། འི་དུགས་
ཚེ་ལ་ཙ་རྒྱུད་འདར་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེས་པ་མཐའ་ནས་བརྒྱུག་ཞིང་དབྱུག་སྐྱེས་ལ་དང་། སྐྱེས་སྐྱེས་
བྱུག་ལྟར་དུབ་དང་ཚོ་འབྲུག་བྱེད་ཅིང་བ་སྐྱེ་འགྲེལ་བ་དང་། མཐོ་བས་སྐྱེས་པ་ཀུན་འོད་སྒོམས་ལ་རྗིས་པའི་
ཚོ་འབྲི་མིག་སྐྱེས་པས་འདྲ་བུ་ག་སེར་མཐོ་བོས་མཐོ་བ། །འཇུག་ཐོག་རྒྱ་ལ་སྐྱེས་པ་
ཚོ། །ཞེས་པ་དེ་ལྟར་ཚོ་གི་བུ་ག་སྐྱོངས་ཀྱིས་འབྱུང་ཞིང་། སྐྱེས་ཀྱི་གོང་འོག་གཉིས་སོགས་ནས་མཐོ་
བོས་མཐོ་བ་རྒྱལ་པའི་ནང་གི་ཚུ་ལྟ་བུར་རྒྱུད་ཉིད་པའ་ཚུ་ལ་རྒྱ་རྒྱུའོ། །

༡༤ རྒྱ་ཏུ་བེར་བའི་རྟགས་བཅོས། རྒྱ་ཏུ་བེར་བའི་རྟགས་ལ་འདྲ་། བེར་བའི་རྟགས་དང་བེར་བའི་བཅོས་
བསྟན་པ་གཉིས་སོ།

༡༥ བེར་རྟགས། རྒྱ་ཏུ་བེར་བའི་རྟགས་ལ་དང་སྐྱེས་ལ་ལོ་ལོ། །སྐྱེས་ཚུང་བྱུག་ཚེ་ལུས་སྐྱེ་དང་ག་འགག། །
རྒྱ་ཏུ་བེར་བའི་རྟགས་པའི་ཐོག་ཏུ་གས་པ་དང་། ཚོགས་སྐྱེས་དང་ཉེ་སྐྱེས་རྒྱུས་སྐྱེས་ལ་ལོ་ལོ་ཚོགས་མེད་དུ་འགོ་
སྟེ། སྐྱེས་ཚུང་ལ་བྱུག་ཚེ་ཞིང་། ལུས་སྐྱེ་ལ་དང་ག་འགག་པའོ།

༡༦ བེར་བའི་བཅོས། སློབ་རྟགས་མི་གསལ་དེ་ལ་བེར་བེད་གཅེས། །སྐྱེ་དང་མར་རྒྱུད་ཚོལ་ཚོལ་དོགས་སར་
བྱུག །ཨ་སས་བདུག་ཅིང་མཐའ་ནས་ཚུ་ལྷུག་བརྟེན། །ཡང་ན་ཚོ་མཐའ་སྐྱེད་པ་བྱུགས་བྱས་ལ། །སྐྱེད་དུ་བྱི་
བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེས་ལུས་ཀྱིས་བདུག །ཡང་ན་བྱི་བྱེད་ལུ་ལོ་སྐྱེད་བས་བྱུག །དེ་ཡིས་བེར་འདུས་སློབ་པའི་རྟགས་
ཚང་ན། །ཞེས་པ་སྟེ། སློབ་པའི་རྟགས་མི་གསལ་བ་བྱུང་ན་དེ་ལ་བེར་བ་སྐྱེད་པ་གལ་ཆེ་བའམ་གཅེས་ཏེ། སྐྱ་
དང་མར་རྒྱུད་དང་ཚོལ་ཚོལ་ཏེ་མི་ཚོལ་རྒྱ་འདྲིར་ཡོད་སྐྱེས་པའི་དོགས་སར་བྱུག་ཅིང་། ཨ་ས་སྟེ་ཟན་འོད་ཀྱི་
དུགས་ཀྱིས་བདུག་ཅིང་མཐའ་ནས་ཚུ་ལྷུག་བཟོད་ཚང་བརྟེན། །ཡང་ན་ཚོ་དང་མཐའ་དང་སྐྱེད་པ་བཅས་
བྱུགས་བྱས་ལ། །སྐྱེད་དུ་བྱི་བའི་བྱེད་དང་སྐྱེད་སྐྱེས་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་བདུག་ཅིང་། །ཡང་ན་བྱི་བའི་བྱེད་དང་མིའི་
ལུ་ལོ་སྐྱེད་བས་བྱུག་གོ། །དེས་བེར་བ་འདུས་ཤིང་སློབ་པའི་རྟགས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཚང་ན།

ཀཤ དབྱུག་ཐབས་བསྟན་པ། དབྱུག་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། དབྱུག་ཐབས་དངོས་དང་། རྟག་པ་བརྟག་པ།
རྟག་ཆས་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་མོ།

ཁ། དབྱུག་ཐབས་དངོས། དབྱུག་ཐབས་སྟོན་ཏུ་ཆང་སྤུལ་ཕྱེད་བཏང་སྟེ། །མཐའ་ནས་བཅིངས་ཏེ་གར་
བབས་ལེགས་མུངས་ལ། །ཤ་འགོས་སྐྱར་ཏེ་ལག་ཉམས་སྒྲང་ཞིང་དབྱུག །མ་ཁ་བུལ་དང་རྟག་ལས་སྐྱར་བར་
བྱ། །རྒྱས་ལྡད་ཐུར་མས་འགགས་པ་བསལ་ཞིང་སྐྱང་། །རྩ་ཚོད་ལྷག་ཤོར་སྐྱུ་དང་ཚོར་པ་བརྒྱུད་། །རྗེས་ལ་
ལེབ་རྒན་དར་གྱི་ཐེམ་བུ་གཞུག། །

ཁ༢ རྟག་པ་བརྟག་པ། རྟག་པ་བརྟག་པ་དུད་ཀ་ཀོ་རུལ་ཇི། །སླ་ལ་སྐྱུ་ཕྱན་སིར་བ་ངན་པ་ཡིན། །དྲི་རྒྱུང་
དཀར་འཇམ་གར་བ་བཟང་བ་ཡིན། །

ཁ༣ རྟག་ཆས་བསྟན་པ། ཞག་གསུམ་བར་དུ་སྒྲང་མའི་རྟག་འཛིབས་བཏང་། །དེབ་ཆས་ར་མོ་ཤ་དང་མཚེ་
ཡི་ལྷ། །གར་པོ་སྐོང་བ་ཞོ་བག་ཕྱེ་དང་། །འབྲུ་མར་སྐྱར་བ་ར་རི་མེད་པར་བྱུག །ཡང་ན་ར་མ་ཤ་ཡི་ཐལ་
བ་དང་། །ལྷུ་མ་རྩ་ཡུང་བ་རྩ་རྩ་ལྡོང་རོས་དང་། །བག་ཕྱེ་སྒྲང་གར་བྱུགས་ཏེ་ཕྱིང་དེབ་བཏང་། །སྤུལ་སྐོ་
ཚོགས་མིག་རྣམས་སུ་ཕྱིང་པ་བཅུག། །དེ་སྟེང་མཐའ་ནས་འཇག་གི་དེབ་ཚིངས་བྱ། །ཉེམ་ན་སྐབས་སུ་ཆས་
བཀོལ་ལུམས་སུ་གཞུག། །འབྲུར་གྱིས་བྱུག་གཟེར་སྐྱེས་ན་འཕོལ་ཆས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྟག་དམིགས་སུ་
དབྱུག་པའི་ཐབས་ནི་སྟོན་ཏུ་རྒྱུང་གཞོན་ཞིང་བཟོད་ཆེ་བའི་ཕྱིར། །ཆང་སྤུལ་ཕྱེད་བཏང་སྟེ་མཐའ་ནས་བཅིངས་
ཏེ་གར་བབས་གྱི་སྟོག་གམ། །འགྲི་མིག་བྱང་སར་ལེགས་པར་མུངས་ལ་རྟག་ཡོད་ས་དེའི་ཤ་འགོས་དང་སྐྱར་
ཏེ་གནད་ལ་ །ཕྱོལ་བ་དང་། །ཐེམ་ཁ་རན་པར་དབྱུག་པ་ལག་པས་སྤུལ་ནས་ཉམས་སྒྲང་ཞིང་རྟག་དང་མ་ཕྱད་
པར་དབྱུག་ཅིང་། །མ་ཁ་ཆེ་རྒྱུང་བུལ་ཞེས་ཀྱང་སྤུལ་ཚོགས་ལ་རྟག་མང་ན་མ་ཁ་ཆེར་བྱ་རྒྱུང་ན་རྟག་རོ་མི་
ཐོན་ཞིང་ཉུ་སྤུལ་ལ་མ་ཁ་རྒྱུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། །ཆེས་ན་ཉུ་སྤུལ་གོ་ཞེས་གསེར་མཆན་ལས་བཤད་པ་དང་
རྟག་ལས་ཀྱང་སྐྱར་བར་བྱ་ཞིང་། །རྒྱས་རྩེ་ལྡད་པ་དང་ཐུར་མས་རྟག་གིས་འགགས་པ་བསལ་ཞིང་སྐྱང་བ་
དང་རྩ་ཚོད་ཅིང་ །ལྷག་ཤོར་ལ། །སྐྱུ་དཀར་གྱི་རྩ་བའི་བུལ་བུལ་དེ་དང་། །ཚོར་བ་སྟེ་རམ་པའི་ཁ་ལོ་བརྒྱུད་བ་
དང་། །རྗེས་ལ་ལེབ་རྒན་ཏེ་དར་དམར་གྱི་ཐེམ་བུ་གཞུག་གོ། །རྟག་པ་བརྟག་པ་ལ་རྟག་མདོག་དུད་ཀ་དང་ཀོ་
རུལ་གྱི་དྲི་མ་མནམ་ཞིང་། །སླ་ལ་སྐྱུ་ཕྱན་སིར་སིར་བྱུང་བ་ངན་པ་ཡིན་ཞིང་། །དྲི་མ་རྒྱུང་ཞིང་ཁ་དོག་དཀར་ལ་
འཇམ་པའི་གར་པོ་བྱུང་བ་བཟང་བ་ཡིན། །ཞག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྒྲང་མའི་རྟག་འཛིབས་བཏང་ཞིང་། །དེབ་
ཆས་ལ་ར་མོ་ཤ་དང་མཚེའི་ལྷ་བ་དང་། །སྒྲང་སྐྱུམ་གར་པོ་སྐོང་བ་ཞོ་བག་ཕྱེ་དང་། །འབྲུ་མར་སོགས་སྐྱར་བ་
ར་རི་མེད་པ་སྟེ་དྲི་མ་དང་སྐབ་མཐུག་མེད་པར་བྱུག །ཡང་ན་ར་མོ་ཤའི་ཐལ་བ་དང་། །ལྷུ་མ་རྩ་དང་། །ཡུང་བ་
དང་། །རྩ་རྩ་དང་། །སྟོང་རོས་དང་། །བག་ཕྱེ་དང་། །སྒྲང་སྐྱུམ་གར་པོ་རྣམས་བྱུགས་ཏེ་ཕྱིང་དེབ་བཏང་བ་དང་།

ཉུ་སོགས་ཀྱི་སྐུལ་སློ་དང་ཚིགས་མིག་རྣམས་སུ་ཕྱིར་པ་བརྟེན་དགོས་ཀྱང་རྣལ་ལམ་དུ་ མང་ན་འགགས་འོང་
བས་མ་དབྱིབས་དང་སྦྱར་བ་དང་། དེ་སྟེང་མཐའ་དམ་ཞིང་དཀྱིལ་སྟོན་པར་བྱས་ནས་འཇག་གི་དེབ་ཚིངས་
འོག་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཅེས་པ་སྟེ་མྱོང་ན་སྐབས་སུ་ཆས་རྣམས་བཀོལ་ལ་ར་མཉེ། ལུ་བ། ཉེ་
ཤིང་། བ་སྐྱ། གཟེ་མ་སྟེ་ཅ་བ་ལྷ་ལྷ་བུའི་ལུ་མས་སུ་གཞུག་པར་བྱ་ཞིང་། འབྱར་གྱིས་ལུག་གཟེར་སྐྱེས་ན་དེབ་
མེད་པའི་འཕོལ་ཆས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །

༡ ཐོག་ས་གནས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཅོས་པ།

ཐོག་ས་གནས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཅོས་པ་ལའང་། དུལ་དང་སྦྱར་བའི་རྣམ་གངས་མདོར་བསྟན་པ། ཤིན་ཏུ་གཅེས་
པའི་འགོ་མིག་ཁྱད་པར་དུ་བཟོད་པ། བཅོས་ཐབས་ལག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་འོ། །

༡ དུལ་དང་སྦྱར་བའི་རྣམ་གངས་མདོར་བསྟན་པ།

ཐོག་ས་གནས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཅོས་པ་ནི། །ཤ་ཡི་གནད་ལ་འཛིབ་ལུན་ནན་གྱིས་བཅོས། །རྩ་ཡི་གནད་ལ་མེ་
གཏར་སྟན་གྱིས་བཅོས། །ཚིགས་ཀྱི་གནད་ལ་དེབ་ཚིངས་སློགས་གྱིས་བཅོས། །གཉེན་པོའི་བཅོས་དགུ་སྟེ་རུ་
འཕྲུལ་བ་གཅེས། །ཅེས་པ་སྟེ། མཚོན་གང་དུ་ཐོག་སའི་གནས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཅོས་པར་བྱ་བ་ནི་བཅོས་ཐབས་
བཅོས་ཡུལ་དང་ སྦྱར་དགོས་ཏེ་ཤི་གནད་ལ་འཛིབ་དང་ལུན་དང་ནན་སོགས་གྱིས་བཅོས་ཏེ་ཁྲོས་པ་འདུལ་
བ་དང་། རྩའི་གནད་ལ་མེ་བཅོའ་དང་གཏར་ག་དང་། སྟན་གསུམ་གྱིས་བཅོས་པ་སྟེ་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་གཞོམ་པ་
དང་། ཚིགས་ཀྱི་གནད་ལ་དེབ་དང་ཚིངས་དང་སློགས་དང་གསུམ་གྱིས་བཅོས་ལ་རང་སོར་གཞུག་ དགོས་
ཏེ། དེ་ལྟར་གཉེན་པོའི་བཅོས་དགུ་པོ་འདི་ནི་སྟེ་རུ་གང་དགོས་པར་འཕྲུལ་བ་གཅེས་སོ།

༡ ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་འགོ་མིག་ཁྱད་པར་དུ་བཟོད་པ།

འཛིབས་གྱིས་མ་ཡི་རྒྱ་སེར་ཕྱིར་ལ་དྲང་། །ལུན་གྱིས་མ་ཡི་སྐྱངས་པ་བལྟ་བ་སྟེ། །ནན་གྱིས་བྱེར་སློབ་སྐྱངས་
པ་རང་སར་མནན། །མེ་ཡིས་རྩ་ལུག་བཅག་འབྲོས་འཕྲང་བསྟེ། །གཏར་གྱིས་ཁྲག་དན་རྒྱ་སེར་ཕྱིར་ལ་
དབྱུང་། །སྟན་གྱིས་མ་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་པ་བསལ། །དེབ་གྱིས་རྣལ་རྒྱ་བྱེར་བ་གཅེར་ལ་གདབ། །ཚིངས་
གྱིས་ནན་དང་དེབ་གཉིས་རང་སར་གཞག། །སློགས་གྱིས་ཚིགས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་བསྟེན་པ་གཅེས། །ཅེས་པ་
སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གང་ཞེ་ན། གཉེན་པོའི་བཅོས་དགུ་གཅེས། གང་དུ་གཅེས་ན་ཐོག་པའི་གནས་སོ་སོར་
གཅེས། ཇི་ལྟར་གཅེས་ན་རང་སྐབས་ཀྱི་ཚོ་ག་རྒྱལ་མཐུན་གཅེས་ཅི་ཕྱིར་གཅེས་ན་འཚི་སྟོང་ གསོ་དཀའ་བ་
ལས་གོལ་བའི་ཕྱིར་གཅེས་སོ། །དེ་ཡང་འཛིབས་གྱིས་མ་ཡི་རྒྱ་སེར་ཕྱིར་ལ་དྲངས་བ་དང་། ལུན་གྱིས་མ་ཡི་
སྐྱངས་པ་རྒྱ་སེར་བལྟ་བ་དང་། རྩའི་ཞེས་པ་འདྲེན་ཚིག་དང་ནན་གྱིས་མ་བྱེར་བ་དང་སློབ་པ་དང་སྐྱངས་སུ་
གཡོས་པ་ རང་སར་མནན་པ་དང་། མེས་རྩའི་ལུག་བཅག་པ་དང་། གཞན་དུ་འབྲོས་པའི་འཕྲང་བསྟེན་པ་

དང་། གཏར་གྱིས་ལྷག་ངན་དང་ཚུ་མེར་ཕྱིར་ལ་དབྱུང་བ་དང་། སྤོན་གྱིས་མ་དང་ཁོང་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་པ་
བསལ་བ་དང་། དེབ་གྱིས་ལྷན་ནན་གྱི་སྤྲོད་དུ་བཏང་བས་ནག་ཚུ་བྱེར་བ་ཕྱི་རུ་བཅར་ལ་གདབ་པ་སྟེ་ ལྷག་
བཅར་བའམ་འཛིན་བར་བྱེད་པ་དང་། ཚིངས་གྱིས་ནན་དང་དེ་སྤྲོད་གི་དེབ་གཉིས་རང་སར་བཞག་སྟེ་མི་བྱུལ་
བར་བྱ་བ་དང་། སྐྱོགས་གྱིས་ཚོགས་གྱི་འཕྲུལ་ཞིག་པ་དང་ཚུ་མེར་འཁོར་བ་བསྐྱམ་པ་གཅེས་པ་བཅས་
དགུ་ལོ།

༣ བཅོས་ཐབས་ལག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ།

བཅོས་ཐབས་ལག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། འཛིབས་གྱིས་བཅོས་པ་དང་། ལྷན་གྱིས་
བཅོས་པ། ལྷན་གྱིས་བཅོས་པ། མེ་བཅས་བཅོས་པ། གཏར་གྱིས་བཅོས་པ། སྤོན་གྱིས་མ་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་
ཉེས་པ་བསལ་བ། དེབ་གྱིས་བཅོས་པ། ཚིངས་གྱིས་བཅོས་པ། སྐྱོགས་གྱིས་བཅོས་པ་བཅས་ནམ་པ་དགུ་
ཡིས་བསྟན་པ་ལོ།

༡༡ འཛིབས་གྱིས་བཅོས་པ། དང་པོ་འཛིབ་ལ་ཚ་བསིལ་སྟོམས་པ་གསུམ། །

དང་པོ་འཛིབས་ལའང་གསུམ་སྟེ་ཚ་བར་བྱེད་ན་ཚང་འགག་སྤང་མ། མཁན་པ། ཐབས། གཡེར་མ། ལྷམ་
འབྲུ་སོགས་བསྟོས་པ་དང་། བསིལ་བ་ལ་ཚན་དང་། སྟོ་ལོ་སྐྱུག་པོའམ་གྱི་ལྷེ་དཀར་པོ། པར་པ་༡། ལྷག་
ངལ། ར་ཞོ་སྐྱར་བ་དང་། བསིལ་དོད་སྟོམས་པ་ལ་སིངས་པོའི་སྤང་མ་གྱི་ལྷེ་དཀར་པོ་གཏོང་བ་བཅས་གསུམ་
མོ། །

༡༢ ལྷན་གྱིས་བཅོས་པ། ལྷན་ལ་སོགས་འདུ་བ་དུས་གནད་བསྟན། །

ལྷན་ལ་སོགས་ཡུལ་དང་སྐྱར་བའི་ལྷན་དང་། འདུ་བ་ནད་དང་སྐྱར་བའི་ལྷན་དང་། དུས་གནད་དང་བསྟན་
པ་སོགས་སོ།

༡༣ སོགས་ཡུལ་དང་སྐྱར་ཉེ་བཅོས་པ། སོགས་ཡུལ་དང་སྐྱར་ན་གཤམ་འདུལ་དང་། །ཉེ་འདུལ་མེན་བྱ་
འདུལ་དང་ཚ་འདུལ་དང་། །རུས་པ་རྒྱ་རྒྱས་དྲེག་བཞི་འདུལ་བའོ། །

སོགས་ཡུལ་དང་སྐྱར་ན་ནི་གཤམ་འདུལ་ལ་ཨ་ས་བ་སྟེ་ཟན་ དོན་དང་། ཉེ་འདུལ་ལ་སེམས་ཚན་མང་པོའི་རྐང་
ལག་གི་ཉེ་བཞི་སྐྱ་ཚོགས་བཅོས་པ་དང་། མེན་བྱ་འདུལ་བ་ལ་མེན་བྱ་སྐྱ་ཚོགས་བཅོས་པ་དང་། ཚ་འདུལ་ལ་
སྟོག་ཆགས་མང་པོའི་ལྷག་སྐྱ་ཚོགས་བཅོས་པ་དང་། རུས་པ་ལ་མི་རྟ་ཁྱིའི་རུས་པ་བཅོས་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱས་
འདུལ་བ་ལ་སྐྱམ་བཞི་ནི་འབྲུ་མར་ཚེ་མར་ཚོལ་ཞག་དང་རྐང་གི་ཨ་ས་བ་སྟེ་ ཟན་དོན་དང་དྲེག་བཞི་ལ་ཞོ་
བཅོས་འབྲུ་མར་སྐྱར་བས་འདུལ་བའོ། །

ལ༢ གནོད་བྱེད་འདུ་བར་སྐྱར་ཏེ་བཅོས་པ། གནོད་བྱེད་འདུ་བར་སྐྱར་ན་རྒྱང་མཁྲིས་ལྷག། བད་ཀན་འདུས་
པ་སྐྱངས་པ་འདུལ་བའོ། ཚེས་པ་སྟེ། གནོད་བྱེད་འདུལ་བར་སྐྱར་ན་ཞི་རྒྱང་ལ་སྐྱམ་བཞི་ནི་འབྲུ་མར་ཅི་མར་
ཚིལ་ཞག། དང་རྐང་དང་ཚུ་གོ་སྟོན་ཏུ་སྐྱེས་མཉམས་སྟོན་བཅོས་པ་དང་། མཁྲིས་པ་ལ་ཏིག་ཏ་རྒྱ་སྟེགས། གྱི་ཕྱེ་
དཀར་པོ། ཉོང་ལེན་ཞོ་བཅོས་སོགས་དང་། ལྷག་ལ་བཅོད་ཚོས་འབྲི་མོག་སྟེ་དམར་པོ་གསུམ་དང་། བད་
ཀན་ལ་གཡེར་མ་སྐྱ་པི་མོ་སྟེ་ཚ་བ་གསུམ། དབྱི་མོང་། བས་རྗེན་ཕྱེ་དར་བར་བཅོས་པ་སོགས་དང་། འདུས་
པ་ལ་བྲ་པོའི་ལྷན་གྱིས་སྐྱངས་པ་འདུལ་བའོ།

ལ༣ ཉེས་བྱེད་དུས་དང་སྐྱར་ཏེ་བཅོས་པ། ཉེས་བྱེད་དུས་དང་སྐྱར་ན་ལྷག་དུས་ལྷན། རྒྱ་སེར་ལྷན་དང་རྒྱ་
དུས་ལྷན་གསུམ་མོ། ཞེས་པ་སྟེ། ཉེས་བྱེད་དུས་དང་སྐྱར་ན་ཞི་ལྷག་དུས་སུ་ལྷན་གོང་གི་དམར་པོའི་སྐྱོར་བ་
དང་། རྒྱ་སེར་དུས་སུ་ལྷན་གོང་གི་སེར་པོའི་སྐྱོར་བ་དང་། རྒྱ་དུས་སུ་ལྷན་སྐྱར་མོ། ཡོག་མོ་དང་། ཤ་རུའི་
ཐལ་བ་དང་ནས་རྗེན་ཕྱེ་ཞོ་བཅོས་སམ་ནག་སྐྱོར་གསུམ་མོ། །

ལ༤ ཐོར་བྱ་ནད་དང་སྐྱར་ཏེ་བཅོས་པ། ཐོར་བྱ་ནད་དང་སྐྱར་བའི་ལྷན་ལྷ་སྟེ། རྒྱ་སྐྱ་གསུམ་ལྷགས་ལོས་
པ་རང་སར་འདུལ། ཚ་ནད་བྱེད་སྐྱད་གཉན་ནད་སྐྱངས་པ་འདུལ། མ་རྒྱན་འབྲས་འདུལ་ལྷགས་ཤིང་ལྷག་
རྩ་འབྲིན། ཞེས་པ་སྟེ། ཐོར་བྱའི་ནད་དང་སྐྱར་བའི་ལྷན་ལྷ་སྟེ། རྒྱ་སྐྱ་གཤམ་དུ་རིགས་གྱི་སྐྱབས་བཤད་པ་
ལྟར་ཚ་འབྲམས་གྱི་རྒྱ་སྐྱ་གཅིག་གང་འབྲམས་རྒྱ་ལ་རྒྱང་བརྟེན་པ་ལྷ་བཞེ་བ་དང་གཉིས། རྒྱང་ལ་རྒྱ་
བརྟེན་རྒྱ་གསུམ་ལེངས་པ་འབབ་དཀའ་བ་བཅས་གསུམ་ལྷགས་པ་དང་ལོས་པ་རང་སར་འདུལ་བ་ལ་ཚ་
བབས་ལྷད་པ་ལྷགས་ཏེ་བྱི་བྱུན་སྐྱང་སྐྱམ་བཅོས་པ་སོགས་དང་། ཚ་ནད་བྱེད་སྐྱད་ལ་མཁལ་པ། མཚོ། སྐང་
སྟོས་སྐྱུ་མ་བཅོས་པ་སོགས་དང་། གཉན་ནད་སྐྱངས་པ་འདུལ་བ་ལ་སྐྱ་བྱི། འཛིན་པ། ལྷག་ཤ ལྷ་དག མི་
ལྱི་སྐྱང་གསུམ་གྱི་བྱུན། སྐང་མ་གར་མོ་རྒྱམས་དང་། མ་རྒྱན་འབྲས་འདུལ་བ་ལ་རེ་ལྷག སྐྱུ་མ། ཉ་ཤ མིའི་
རྐང་མགོའི་རུས་པ་སོགས་དང་། ལྷགས་དང་ཤིང་བཅས་གྱི་ལྷག་རྩ་འབྲིན་པ་ལ་ར་རིལ། སྐྱལ་ཚིལ་རི་རྒྱར་
བཅོས་པས་བདུག་གོ། །

ལ༥ བན་གྱིས་བཅོས་པ། བན་ལ་ཚིགས་ཚེན་བམ་པོ་བསྐྱང་བའི་བན། ཚིགས་བར་འཕུལ་སྟོམ་ཆག་པ་
གནས་སུ་སྐྱོར། །ཤ་བྱེད་སྐྱངས་འདུལ་སུལ་རྒྱ་གཙུག་ལ་འདེབས། རུལ་ལྷགས་འཐས་བྱེད་སྐྱི་བྱེད་སྐྱན་
པའི་བན། མེན་ངན་སྐྱངས་འདུལ་གཉན་དང་ལྷོག་པ་འཛིནས། །དེ་ཡང་ན་སོ་ནད་ལམས་ནམ་རྒྱ་ཡིས། །རྩ་
དང་གང་རྩོ་མཐུག་སྐབ་ཤེས་པར་བྱོས། ཚེས་པ་སྟེ། བན་ལ་འགོ་དམིགས་སོ་སོའི་ནད་དང་དོན་བསྐྱུ་གནད་
གྱི་མན་ངག་ལས་ཚིགས་ཚེན་རྒྱམས་ བམ་པོ་སྟེ་སྟེ་བར་གྱུར་པ་བསྐྱང་བའམ་སྐྱ་བར་གཏོང་བའི་བན་ལ་གྱི་ཕྱེ་
དཀར་པོ། ཉོང་ལེན། བྲག་ལྷན། ཞོ་སོགས་སྐྱར་བ་བྱུག་པ་དང་། ཚིགས་པར་འཕུལ་སྟོམ་བྱ་བ་ལ་ར་ལྷག་

ཚོལ། མཚོ། བག་ཕྱོ། རོ་སོགས་དང། ཚག་པ་གནས་སུ་སྐྱོར་བ་ལ་གོད་ཁྲག་ མཚོ། སྤྱི། བག་ཕྱོ་སྤང་
 མ་དང། འཕྱེར་སྤངས་འདུལ་པ་ལ་བྲག་ལུག། གྲང་པ། དི་ཚུ། རྩོམ་ཕྱོ་སོགས་སྤྱར་བ་དང། སུལ་ནག་
 བཅར་ལ་འདེབས་པ་ལ་སྒོ་ད། ཉེ་ཤིང། སྤང་མ་གར་པོ་ནས་ཀྱི་རྩོམ་ཕྱོ་ནམས་སྤྱར་བ་དང། རུལ་ལྷགས་
 འབས་པར་བྱེད་པ་ལ་འུ། སྤར་མོ། ཡོག་མོ། དེས་མ། སུག་པ། དེ་སྒོ་ན། རེའོ། རྩོམ་ཕྱོ། མར་ནག་
 རྩོམ་དང། སྤྱི་བྱེར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཞི་བའམ་འཇམ་པའི་ནམ་ལ་དུད་པ། སྤྱི་དེའི་དེག་པ། མར་དཀར་སོགས་
 དང། རྩོམ་པ་སྤྱོད་རྩོམ་དམ་སྤངས་འདུལ་པ་ལ་བྲག་ལུག། གྲང་པ། རྩོ། བབས་སོགས་སྤྱར་བ་དང། གཉན་
 དང་སྤྱོད་པ་འཇོམས་པ་ལ་སྤྱི་བྱེད་འཇོམས་པ། སྤྱོད་པ། ཀྱི་སྤྱོད་དཀར་པོ། ལུ་དག་ ར་གཞོབ། སྤྱི་བྱེད། དི་
 ཚུ་སོགས་སྤྱར་བའོ། རྩོ་ཡང་ཞེས་གོང་དུ་བསྐྱོད་པའི་ནམ་དེ་རྩོམ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
 མཁྱིས་བད་ཀན་ཤས་ཚེ་རྩོད་དང། རྩོ་སྤྱོད་ཚ་གང་སོགས་དང་བསྐྱོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྩོ་དང་གང་དོ་མཐུག་སྤྱོད་
 ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག་གསུངས་པ་ནི་དཔེར་ན་མི་དར་མ་ཁྲག་ཤས་ཅན་ནམ་སྤྱོད་སོས་ཡིན་ན་རྩོ་བ་དེའི་ རོ་
 བཅགས་དེག་བྱ་གང་མོ་རྩོམ་སྤྱོད་པར་བྱུག དེ་བཞིན་དུ་མི་རྩོམ་པོ་བད་རྩོད་ཅན་ནམ་སྤྱོད་དཀར་ཡིན་ན་རྩོ་
 སྤྱོད་མའི་ཉེའུ་ཞེས་ སྤྱོད་མའི་རོ་མེད་པའི་གྲང་པ་དེག་བྱ་ཚོར་མོ་རྩོམ་མཐུག་པ། མི་བྱིས་པ་ནད་བད་ཀན་
 རྩོ་སྤྱོད་དེའི་ཡིན་ན་རྩོ་དེའི་སྤྱོད་ཚ་གང་རྩོམ་པ་རྩོམ་ སྤྱོད་མཐུག་སྤྱོམས་པ་དང། དེ་རྩོམས་འདྲེས་མ་ལ་
 བཅོས་རྩོལ་ཡང་འཕྲུལ་ལྷན་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། །

༡༤ མེ་བཅས་བཅོས་པ། མེ་ནི་རྩོ་ཚད་ལ་ལྷན་སྤྱོད་འཇོམས་པའི་མེ། འཇོམས་པའི་ལམ་འགོགས་ཁྲག་ཚད་བཞོད་
 ལ་གཞོན། སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་འདོན་རྩོ་བྱེད་དཔུས་སྤྱོད། ཞེས་པའི་བྲག་གཅོག་རུས་བཅོམ་པ་འདུལ། ཞེས་
 པ་སྤྱོད། མེ་དགོས་པ་ནི་རྩོ་ཚད་ལ་ལྷན་སྤྱོད་ཞེས་རྩོ་ཚད་པའི་པན་རྩོམ་དུ། སྤྱོད་རྩོམ་པ་བྱིང་བྱིང་འོང་བ་རང་
 གནས་སུ་འཇོམས་པའི་མེ་ལ་མཐེ་བོས་མནན་ན་ཁྲག་ འཇོམས་པའི་མཁྱིས་སྤྱོད་པ་གཅིག་ལུལ་དུ་གཅིག་སྤྱོད་པ་
 ཐེངས་ལྷས་བསྐྱོད་པ་དང། འཇོམས་པའི་ལམ་འགོགས་པ་ལ་ནི་རྩོ་དམར་མིག་དམར། ལག་པར་ཨ་སོ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 བཞི་སྤྱོད། ཁྲག་ཚད་གཞན་དུ་མི་འཚོར་བ་རྩོད་བཞོད་པ་རྩོམ་པ་ལྷན་ལ་གཞོན་པ་ནི་མོད་དུ་མ་ རྩོད་མ་ལྷན་
 མ་གོང་སོར་བཞིར་བསྐྱོད་པ་དང། སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་འདོན་པ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
 སྤྱོད་པ་ལ་རི་བོའི་རྩོ་མེ་རྩོ་གདབ་པ་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་མཐིལ་ བཞི་སོགས་གང་འབྲེལ་གྱི་རྩོ་དང། ཨ་
 རའི་བྲག་གཅོག་ན་གཟེར་དམིགས་གང་ཡོད་སྤྱོད་བསྐྱོད། རྩོ་རྩོམ་རུས་པ་བཅོམ་པའི་རུས་བཅོམ་པ་འདུལ་
 པར་བྱེད་པ་ལ་མ་སྤྱོད་དུ་རྩོ་མེར་ རྩོམས་སྤྱོད་ལན་མང་དུ་གདབ་པར་བྱའོ། །

༡༥ གཏར་གྱིས་བཅོས་པ། གཏར་གསྤངས་ཀྱི་མགོ་གཞོན་ཚ་རྩོམ་གསོད། གཏར་བའི་བྲག་གཅོག་ཁྲག་
 ཤོར་འོལ་ལ་སྤྱོད། རུས་བཅོམ་ཤེས་སེལ་ཁྲག་སྤྱོད་མ་མདོག་འབྱེད། ཞེས་པ་སྤྱོད། གཏར་གྱིས་ཁྲག་དམ་རྩོ་

སེར་དབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་དང་པོར་གཏར་གས་སྐྱངས་ཀྱི་མགོ་ གཞོན་ནུ་ཅུ་གང་ཉེ་ལ་མང་དུ་གཏར་བ་དང་།
ཚ་རྒྱུངས་གསོད་ན་གང་རྒྱས་ལ་གཏར་བུ་ལོ། ཤམ་མེད་པའི་རྒྱལ་གཙོག་ན་ཅུ་གང་ལྷིད་དང་། ཐལ་ཤོར་བའི་
འོལ་ཁ་བསྐྱར་ན་ཅུ་རྒྱུད་གོང་འོག་ལ་གཏར་བ་དང་། རུས་པ་བམ་པའི་ཉེས་པ་སེལ་ན་རུས་པ་དེ་དང་གང་ཉེ་
དང་ཐལ་མྱོས་ཀྱི་མ་མདོག་འབྱིན་པར་བྱེད་ན་མ་བྱུད་ལ་ཐལ་དབྱུང་དོ། །

༡༤ སྐྱན་གྱིས་བཅོས་པ། སྐྱན་ནི་ཅུ་ཆད་ཁད་སྐྱུ་འཇུད་པའི་སྐྱན། ཤལ་ཤོར་ཁོང་སྲིད་ཅུ་བྱེད་དབྱས་སྐྱུ་
སྐྱུད། རྒྱ་སེར་རྣལ་སྐྱེམས་མ་ཆེན་ཁོང་ནས་གསོ། ཤར་མེན་གཙོད་ཤུ་བྱུ་ལྟར་གསོ། ཅིས་པ་སྟེ། མ་
ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྐྱན་གྱིས་བསལ་བ་ནི། ཅུ་ཆད་ཁད་སྐྱུ་གོང་བཤད་འཇུད་པའི་སྐྱན་ལ་དབྱུང་ཡིན་ན་སྐྱུ་
ལོ་དང་དབྱུང་ཅུ་བའི་རེད་བྱུ་ལ་གྱུར་གྱུ་ལ་དོམ་མཁྱིས་སྐྱུ་འབྱུ་སོགས་བྱུགས་ལ་བརྒྱུད་བ་དང་། ཐལ་ཤོར་
ཁོང་དུ་སྲིད་ན་མཁལ་སྐྱུར་གྱུར་གྱུ་ལ་དོམ་མཁྱིས་ཤིང་ཚ་རེ་སྐོན་སོགས་དང་། ཅུ་བྱེད་དབྱས་སྐྱུ་སྐྱུད་ན་གོང་
དུ་རིམ་པར་བཤད་པའི་དེ་ལིས། ཀྱི་སྟེ་དཀར་པོ། ཤིང་མངར་ཁཱ། བཟང་དུག་མཁྱིས་སྐྱུ། དེ་ཤིག་ཚོས་
ཞེས་རྒྱ་སྐྱེགས་སོགས་དང་། རྒྱ་སེར་རྣལ་བཅས་སྐྱེམས་པ་ལ་སྐྱུ་བྱི། བསེ་སྐྱུ། དོམ་མཁྱིས། ཨ་བ། ཨ་བྱག་
ཚོར་སྟོན་རྣམ་པར་ཞེས་ཡུ་གུ་ཤིང་། ཅུ་གང་། ཀར་སོགས་དང་། མ་ཆེན་ཁོང་ནས་གསོ་བ་ལ་སྐོག་སྐྱུ།
འབྲས་ཡོས། ཨ་བྱག་ཚོར་སྟོན་ བྲག་སྟོན། ཀར། སྐྱུང་སོགས་དང་། ཤར་མེན་གཙོད་ལ་དུར་བྱིད་རྒྱ་ཚ།
ཡུང་བ། རུ་རྟའི་བྱེ་མ་སོགས་དང་། ཤུ་བྱུ་ལྟར་གསོ་བ་ལ་དོམ་མཁྱིས། གྱུར་གྱུ་ལ། རྒྱ་དུས། བྲག་སྟོན།
ཚ་ལ། མཚལ་དཀར་སོགས་སྐྱུར་དོ། །

༡༥ དེབ་གྱིས་བཅོས་པ། དེབ་ལ་ལྷགས་དེབ་རྩ་དེབ་སྐྱུ་དེབ་དང་། ཤོག་དེབ་ཤིང་དེབ་བྱེད་དེབ་རྣམ་པ་
དུག། དེ་ལ་མོ་དེབ་མོ་དེབ་ཡང་དེབ་པོ། ཞེས་པ་སྟེ། དེབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་ལུན་ནན་གྱི་སྟེང་
དུ་ཚོ་འཇོན་བཏང་བ་ལ་དེབ་ ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་འང་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དུག་སྟེ་ཆག་ན་ཉེལ་གེ་སོགས་པགས་
དེབ་དང་། རུལ་ལྷགས་ཚ་བ་ཆེལ་འཇག་མ་སོགས་རྩ་དེབ་དང་། སྐྱངས་ལ་བོང་སྐྱུ་རེ་བལ་སྐྱུག་སྐྱུགས་
སོགས་སྐྱུ་དེབ་དང་། བྱེ་བ་ལ་ཤོག་དེབ་དང་། ཅུ་ཆད་པ་ལ་ཤིང་བྱང་གི་དེབ་དང་། རྣལ་དང་ཆག་སྐྱུལས་ལ་
ཕྱིང་དེབ་བཅས་རྣམ་པ་དུག་གོ། བཤད་མ་ཐག་པའི་དེབ་དུག་པོ་དེ་ལ་ཡང་ནན་གྱི་འོག་དུ་བཏང་བ་མོ་དེབ།
ནན་གྱི་སྟེང་དུ་བཏང་བ་མོ་དེབ། ཚོགས་མིག་འཁོར་བར་ནན་དང་སྟེལ་མར་བཏང་བ་ཡང་དེབ་མོ་གསུངས་
ཤིང་། འདི་ལ་ལག་ལེན་དམར་ལྷིད་དུ་རྒྱུང་པ་རེ་རེ་བཏང་བ་ལ་མོ་དེབ། ཉིས་བརྟེན་སྐྱུ་བཏང་བ་ལ་མོ་དེབ།
སྐྱུ་བརྟེན་སྐྱུ་བཏང་བ་ལ་ཡང་དེབ་ཡིན་གསུངས་ལ། བྲང་གཞུང་ལ་གཉིས་གཉིས་བརྟེན་སྐྱུ། སྐོག་རུས་
གཤོངས་སྐྱུ་ཕྱིང་པ་བརྟེན་སྐྱུ་ལ་ནང་ཁོངས་པར་བྱ། སྟོ་བ་ལ་ཕྱིང་དེབ་བམ་སྐྱུ་དེབ་བཏང་། ཡན་ལག་གི་
ཚོགས་སྐྱུ་དེ་དང་མཐུན་པ་ཉིས་བརྟེན་སྐྱུ་བཏང་། རུས་མགོ་ལ་རུས་མགོ་དང་མཐུན་པའི་རེ་རེ་བཏང་། ཀར་

རྣམས་ལ་ཀང་དང་རིང་ཐུང་མཉམ་པའི་སྤྱོད་ལུས་སྤྱིའི་དབྱིབས་དང་བསྟན་པ་སོགས་སུལ་སྟེང་དུ་ཉིས་
 བརྟེན་བཏང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེ་བར་སུམ་བརྟེན་བཏང་། རྣལ་ལས་རེ་རེ་བཏང་བ་སོགས་པོ་དེ་བཅོ་
 དེ་བཅོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་ཉོགས་དགོས་ཤིང་། ཕྱིང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་ནས་རེ་ཤོང་བའི་གསང་བྱས་ལ་
 རྣལ་འབྱོར་གསུམ་མམ་རེ་བལ་བཏང་། ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་བཏང་། ཀང་རྣམས་ལ་སྣམ་ཐེར་གྱིས་དགྲིས་པ་
 ལ་སྤྲོ་སྤྲོ་བའི་དེ་བཅིང་པ་དང་དྲས་མཉམ་པར་བཏང་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་རིགས་པས་དེ་བཞུག་རྣམས་
 ལ་འང་ཐོག་མར་ཡུལ་དེ་སྤྱོད་མེད་ལྟར་བཞག་ལ། དེ་ནས་ཁུང་སར་བརྟེན་ལ། འབྲུང་སར་ཕྱི་ཚོགས་པར་
 བསྐྱང་། རྣལ་ལར་ཉར་སྟོང་དུ་བཞག་པ་སོགས་གང་ལ་གང་དགོས་དཔུང་པར་བྱ་དགོས་སོ། ལར་ན་ལག་
 ལེན་གང་དགོས་མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ལས་ཤེས་དགོས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་མཚོན་ཙམ་ཞིག་འདིར་བཤད་ན།
 དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཏང་བ་ལ་མགོ་བོའི་ཕྱིང་དེ་བའི་གཙུག་དུ་ཕྱིང་པ་སྟོར་མོ་ཞིག་ཕྱོགས་བཞིར་ཚོག་གི་རྣམ་
 པ་འདྲ་བ། དྲ་མིག་གསུམ་གསུམ་བཏོད་ལ་རྣ་བའི་མདུན་རྒྱབ་འོན་པར་བཏང་། བྱང་ལོག་ལ་རྒྱབ་གཞུང་དུ་
 ཕྱིང་པ་མང་བར་བརྟེན་ལ་ལྟལ་བ་གཉིས་ལས་མཐོ་བར་བྱ།

ཀྱང་ ཆིངས་ཀྱིས་བཅོས་པ། ཆིངས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། ཆིངས་རིགས་སྤྱིར་བསྟན་པ། སོ་
 སོའི་བཅིངས་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཆིངས་རྒྱ་དང་བཅིངས་ལུགས་བྱད་པར་དུ་བསྟན་པའོ།
 ལ། ཆིངས་རིགས་སྤྱིར་བསྟན་པ།

ཆིངས་ལ་ཆག་ཆིངས་གསོན་ཆིངས་འདེད་ཆིངས་དང་། **འདར་ཆས་ཆིངས་དང་སྟོན་ཆིངས་དེ་ལ་**
བདུན། ཅེས་པ་སྟེ། ཆིངས་ལ། ཆིངས་རིགས་སྤྱིར་བཏག་པ། སྟོན་ཆིངས་སོ་སོའི་བཅིངས་ཚུལ་ལུགས་ལ་
 ཆིངས་རྒྱ་བཅིངས་ལུགས་སོགས་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་ཆག་ཆིངས་བྱ་བ་ནི། དམར་ཁྲིད་དུ་སྐྱེས་ཤོར་བའམ་མ་
 ཆས་བྱས་པའི་ཆིངས་ལ་གནས་དེ་གང་ཆག་བཅིངས་བདེ་བ་ལྟར་རིག་པས་དཔུང་པར་བྱ་བ་དང་། ཆག་པ་ལ་
 གསོན་ཆིངས་བྱ་བ་ཐོག་མར་ཆག་སྟོན་ནས་ཕྱིས་མནན་ཐེར་སྤྲོད་དགྲིས། དེ་སྟེང་དེ་བའི་བྱང་བྱ་མིག་ཕྱག་
 ཅིང་བསྐྱིགས་པ་བཏང་། དེ་སྟེང་ཐགས་ཀྱི་གསོན་མ་ལྟར་ཡས་ལེན་མས་ལེན་དགྲིས་པའི་བསྟོལ་མ་འོང་བ་ལ་
 གསོན་ཆིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དམར་ཁྲིད་དུ་ཡང་། ཆག་པ་ལ་གསོན་ཆིངས་བྱ་བ་ནི་བཤད་ཀྱིས་བཅིངས་ནས་
 བར་སྟོན་པས་པ་གསུམ་གསུམ་བཞག་ནས་ཡར་དགྱི། དེ་ནས་མར་དགྲིས་ཏེ་ཕྱོགས་བཞིར་བསྟོལ་མ་མ་
 འཕྲུགས་པར་བྱ། དེ་ནས་བར་གྱི་དགྲིལ་གཤགས། དེ་ནས་ཐེར་བོར་མནན་འོ་ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་ངོ། རྣལ་ལ་
 རྣལ་འདེད་པའི་ཆིངས་གནའ་ལ་ཡས་བཞེས་མདའ་ཆས་ཆིངས་སུ་མ་ལ་སྤྱག་པར་བཅིངས། དེ་ནས་ཡས་
 མར་ལ་བཅིངས་མའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཤིང་བྱང་གཉིས་ལ་སྤང་ཞིང་བཅིངས། དེ་ཡང་མཐའ་དམ་ལ་མ་ལ་
 བག་ལྟོད་དུ་བཅིངས་པས་རྣལ་ཕྱིར་ལུག་འོང་ངོ། །ཉུ་བཞི་ལ། མདའ་ཆས་ཆིངས་ཞེས་ཉུ་བཞི་ལ་ནན་གྱི་

ལྷོང་དུ་མདའི་མདེའུ་བཞག་པ་ལ་མདའ་ཆས་ཞེས་ དེའི་ཆས་རྒྱའི་ཚུལ་སྐྱོམ་པར་རྒྱུང་བའི་དེབ་བཏང་དེ་སྟེང་
 ཆས་རྒྱུད་བཅིངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། དམར་ཁྲིད་དུའང་། ཉུ་བཞི་ལ་གསུམ་གསུམ་ཆ་འོན་པར་བྱས་ལ་དགེས་
 ཤིང་བཅིངས་ཞེས་སོ་དང་། ཚིགས་ལ་སྐྱོམ་ཚིངས་དང་ཞེས་པའི་ཤུགས་ལས་སྦྱིར་ལེའུ་གོང་མའི་དོན་བཀོལ་
 བ་ལ། བྱང་ལོག་གི་བསེ་ཁབ་ཚིངས་བྱ་བ་ནི། རྟེན་པ་ནས་ཐི་གུ་དགེས་དེ་ལ་བཤུལ་ཤིང་ཕྱི་ཟུར་གཉིས། ལྷོ་
 བའི་ཕྱི་ཟུར་གཉིས་ལ་ཐི་གུ་བཞི་དཀྱིལ་བསྐྱོན་ལ་དེ་མི་བཞིས་ཐི་གུའི་སྐྱ་བརྒྱུད་ལ་བཀའ་བྲངས་ལ་བཀའ་
 དཀྱིལ་སྐྱུན་དུ་འཇག་སྐྱོ་རེ་དགེས་ལ་འཇུག་ཐི་གུ་བཞི་པོ་སྤག་གོང་དུ་མདུད་པ་བྱའོ། །ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་
 རྟེན་པ་ལ་ཐི་གུ་དགེས། དཔུང་པ་གཉིས་ལ་ཐི་གུ་རེ་བསྐྱོན་ནས་དེ་རྣམས་ལ་འཇག་གི་བྱ་མིག་བྲངས་ལ་
 བཅིང་བ་དང་། དེ་ལ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བའི་དོན་ཏེ། ཡན་ལག་གི་ཚིངས་ལ་རྣམ་པ་བདུན་ལས།
 ལ། སྐྱོམ་ཚིངས་སོ་སོའི་བཅིངས་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སོག་པར་འཁོར་ལོ་གཤོག་རྒྱངས་ཚིངས་སུ་
 བཅིང་། །དཔུང་པ་ལ་ནི་སྐྱོམ་སྐྱོག་འཇུག་ཚིངས་ཏེ། །སྐྱོ་མོར་བསྐྱོལ་ཚིངས་མཁྲིག་མར་རེ་ལྷེ་ཚིངས། དཔྱི་ལ་
 རྩ་རྒྱངས་བྱ་བ་ཚིངས་སུ་བཅིང་། །ལྷས་མོར་དུག་ཚིངས་ལོང་ཚིགས་མོན་བྱ་ལྷས། །དེ་ཡང་སོག་པར་འཁོར་
 ལོ་ལྷར་འཚིང་བ་དང་གཤོག་པ་བརྒྱངས་པ་ལྷ་བྱའི་ཚིངས་སུ་ བཅིངས་པ་གཉིས་ལ་དཔུང་པ་ནས་མཆན་འོག་
 ཏུ་བྲངས་ལ་བཅིངས་ཏེ། ལྷོ་ཤིང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཞེས་པར། དམར་ཁྲིད་དུ། སོག་པའི་འཁོར་ལོ་ཚིངས་ནི་
 ལྷོ་མོའི་གོང་ནས་བཅིངས་ནས་གཅིག་ངོས་ཀྱི་མཆན་འོག་ ཏུ་ལྷོ་ལ་ཤིང་བཅུག་སྟེ་དེ་ལ་བྲངས་ཀྱིན་བཅིང་
 བ་ལྷོ་ཤིང་ཡོད་པ་དང་། གཤོག་རྒྱངས་ཚིངས་ནི་ལྷོ་ཤིང་མེད་པར་མཆན་འོག་ནས་བྲངས་ནས་བཅིང་
 ངོ། །དཔུང་པ་ལ་ནི་སྐྱོམ་སྐྱོག་ཚིངས་དང་སྤག་མོ་འཇུག་ཚིངས་ཏེ་མཆན་འོག་ནས་ལེན་པ་དང་ ལྷོ་ཐག་
 ལེན་པ་གཉིས་ལས་སྐྱོག་ཚིངས་ནི་གཅིག་ངོས་ཀྱི་དཔུང་པ་ལ་ཐི་གུ་འདོར་པོ་བསྐྱོན་ནས་ལག་པའི་
 སྤུད་བྱ་སྟེ་ལུག་གཞུག་དང་གུ་མོའི་བར་དེ་ནས་བཅིངས་ཏེ་ཐི་གུ་དེ་ནས་བྲངས་ཀྱིན་སྐྱོག་ཏུ་བཅིང་བ་
 དང་། ལྷག་མོ་འཇུག་ཚིངས་ནི་ལག་པའི་སྤུད་བྱ་ནས་བཅིངས་ནས་སྤག་པར་བསྐྱོལ་ཏེ་གཅིག་ངོས་ཀྱི་མཆན་
 འོག་ནས་བྲངས། དེ་ནས་དཔུང་སྦྱིང་ནས་བྲངས་ནས་ལྷས་མ་འཇུག་ཤིག་གི་བྱས་པ་དེ་ལ་མིང་འབྲེ་བ་རྒྱ་
 མཆན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་ཡང་ངོ་གུ་མོར་སྐྱོམ་སྐྱོག་ཚིངས་དང་བསྐྱོལ་ཚིངས་པུ་ མ་གཉིས་ནི་སྟེང་
 འོག་གཉིས་ནས་ཞེས་པ་འདི་ལ་ལྷས་ཚིངས་དང་བསྐྱོལ་ཚིངས་གཉིས་ལས། ལྷས་ཚིངས་ནི་འཇག་གི་སྐྱ་ནས་
 ལུ་གང་གི་བར་གུ་མོའི་ཁ་ལ་འུར་དོའི་མཐེལ་ལྷ་བྱ་ཀྱོང་མོ་ཞིག་བྱས་ལ། དེ་གུ་མོ་ལ་བསྐྱོན་ནས་མཁྲིག་མ་
 ལེན་ཡར་ལ་མོན་བྱ་ལྷས་ཚིངས་བྱའོ། བསྐྱོལ་ཚིངས་པ་ཏུ་མ་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་ནང་སྐྱོམ་གཉིས་ཕྱི་སྐྱོམ་བཞི་བྱེད་
 ཏོ། །མཁྲིག་མར་རེ་ལྷེ་ཚིངས་ནི་ཡས་ལེན་ལས་ལེན་བྱ་ཞེས་དེའི་དོན་ནི་མཐེ་བོང་ནས་མཐེའུ་རྒྱུང་གི་རྩ་བ་
 ལས་མཁྲིག་མ་ལ་སྤག་པར་འཕྲེད་ལ་བཅིངས་ནས་མཁྲིག་མ་ནས་རྒྱབ་དུ་བྱེད་ལ་གུང་མོ་ལ་རེ་རེ་ལྷས་སུ་

བསྐྱོན་ནས་ཡང་མཁྲིག་མ་ལ་རེ་བསྐྱོན་ནོ། །དེ་ནས་མཚུབ་མོ་སྲིན་ལག་གཉིས་ལ་བསྐྱོར་ཞིང་འཛིང་། དཔྱི་
 ལ་རྩ་རྒྱུང་ས་ཚིངས་དང་དྲ་བ་ཚིངས་སུ་བཅིངས་པ་གཉིས་ལས་རྩ་རྒྱུང་ས་ཚིངས་ནི་ཤུས་མོའི་གོང་ནས་ཕྱིར་
 དཀྱིས་ལ་གཞུག་རྒྱུང་སྟེང་ནས་ཡར་འཐེན་ཏེ་ཞེད་པ་ལ་འཁོར་རེ་བསྐྱོར། དཔྱི་སྟེང་ཚོག་ཚོག་ཤུ་ནས་མར་ལ་
 རྩེར་བརྒྱ་སྟེང་དུ་འཁོར་རེ་དགོ། དེ་བཞིན་སྤར་གྱི་དེ་ག་རྩ་ནས་ཡར་མར་བཅིངས་ཏེ་དེ་བ་ལོན་པར་བཅིངས།
 ཡང་དྲ་བ་ཚིངས་སམ་པ་ཉལ་ས་ཚིངས་ནི། ཞེད་པར་ཐི་གུ་འདོར་པོ་གཅིག་བསྐྱོན་ལ་འཇག་བུ་ནས་གོང་དུ་
 བཅིངས་ཏེ་གཉེར་རིང་སྟེང་ནས་བརྒྱའི་ནང་རྒྱུར་རྩེར་ལ་ཐི་གུ་ལ་ཡར་མར་བསྐྱོན་ནས་བསྐྱོལ་ཏེ་སྟེ་ས་ལ་མར་
 རྩེར་ནས་བརྒྱ་ལ་འཁོར་རེ་དགོ། དེ་ག་སྤར་མཚན་མའི་རྩ་ནས་བཅིངས་ནས་གཞུག་རྒྱུང་ལ་ཐུག་པར་
 དགོའོ། །ཤུས་མོར་དུག་ཚིངས་ནི་བསྐྱོལ་ཚིངས་སྐྱོར་ཚིངས་གཉིས་ཞེས་པ་འདི་ལ་སེང་གོ་ དུག་ཚིངས་དང་།
 སྐྱོར་ཚིངས། རྩོ་རྩེ་བཅེགས་ཚིངས་དང་གསུམ་ལས། སེང་གོ་དུག་ཚིངས་ནི། དང་པོ་བྱིན་པ་ནས་ལྷ་སྐྱོག་
 འཛིང་སར་དགོ། དེ་ནས་སྐྱིད་ལྷུང་དུ་མར་རྩེར་ལ་བརྒྱའི་དཀྱིལ་ནས་སྤལ་ནག་ལ་ཐུག་པར་དགོ། དེ་ནས་
 གཉན་གོང་དུ་བསྐྱོལ་བའི་ལྷ་བ་མ་གཉིས་བྱས་ལ་སྐྱིད་ལྷུང་ནས་ཡར་རྩེར་ལ་མར་གྱི་ལྷ་བ་སྐྱོག་གཉིས་ལྷིད།
 གཅིག་གིས་མནན་ཏེ་དེ་ནས་སྤོང་ལྷུང་ནས་ལྷ་བའི་སྟེང་ལྷིད་བཅེགས་མ་གསུམ་བཅེག་གོ། སྐྱོར་ཚིངས་ནི་
 ལྷ་ལ་མ་ལྷ་བའི་སྟེང་དུ་ལྷིད་ཅིང་དཀྱིས་ལ་སྟོད་མིག་གཉིས་བྱ། དེ་ལ་སྤོང་ལྷུང་ནས་སྐྱོར་གྱིན་སྟོད་མིག་ལ་
 གཡས་སྐྱོར་གཡོན་སྐྱོར་གཉིས་བྱ། །དེ་ནས་སྟོད་མིག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱ་གམ་དུ་གཤམས། དེ་ནས་བརྒྱ་
 དང་བྱིན་པའི་དཀྱིས་པ་རེ་དང་ལྷ་བའི་གཡས་གཡོན་བསྐྱོར་སྐྱིད་ལྷུང་དུ་ཐུག་པར་བཅིང་བ་དང་། གཞུག་ཏུ་
 སྟོད་མིག་གཉིས་ཀྱི་བར་རྒྱ་གམ་ཐེབ་གཅིག་འོང་བར་བཅིང་ངོ་། །རྩོ་རྩེ་བཅེགས་ཚིངས་ནི། མཚོད་མིག་ལྷ་བ་
 གཉན་གོང་གསུམ་དུ་ལྷས་མ་འོང་པའི་གསོན་ཚིངས་སུ་བཅིང་། འོང་ཚོགས་མོན་བུ་ལྷས་ནི་ཡས་ལེན་མས་
 ལེན་གཉིས་དང་འདིའི་ཞར་ལ་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་མོན་བུ་ལྷས་ཚིངས་ཀྱང་བསྐྱོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡས་ལེན་མས་ལེན་གྱི་
 དགོངས་པ་ནི། བྱིན་གཞུག་ནས་ཚོགས་ཁའི་བར་བྱབ་པར་དགོ། དེ་ནས་རྩིང་པ་བསྐྱོར་རྒྱང་མཐིལ་དུ་འཐེན།
 དེ་ནས་གོང་དུ་རྩེར། དེ་ནས་བྱིན་གཞུག་དང་ཐུར་བར་བསྐྱོར་བ་བསྐྱོན་ཞིང་རེས་དཀྱིས་རེས་བསྐྱོར་བའོ། རྒྱ་
 ཚོགས་མོན་ལྷས་ནི། རྩིང་ཁབ་ལྷུང་མཐིལ་འདྲ་བ་གཅིག་བྱས་ལ་དེ་རྩིང་པར་བསྐྱོན་ལ་སོར་མོའི་རྩ་བར་
 བཅིངས་པ་དེ་ནས་བོལ་གོང་ལ་ལྷས་མ་འོང་བ་བཅིང་ཞིང་། དེ་ལྷར་བཤད་པ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ལ་གང་འཚམ་
 གང་བདེ་སོགས་རིག་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་བསྐྱོར་བ་གལ་ཆེ་སྟེ་ཐེར་སྐྱུངས་མེད་པར་བྱས་ལ་དམ་ལྷོད་རན་པ་
 དང་། རྐྱད་པས་སྐྱོག་ལ་མི་ཞིག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །
 ལ། ཚིངས་རྒྱ་དང་བཅིངས་ལུགས་བྱུང་པར་བཅོད་པ། རྒྱ་ནི་དར་ཆེན་མེན་ཅི་ཕྱ་རས་ལ། །ཞེང་ཚད་སོར་
 གསུམ་གཉིས་གཅིག་གནས་ཀྱིས་སྐྱུར། །དམ་ན་རྒྱག་སྐྱོད་ན་ཆས་མི་ཆགས། །བཅིངས་ཉེས་ཐེར་སྐྱུངས་

ཤོར་ན་དེ་བ་མི་འོན། །དམ་དུ་རྗེས་ལ་ཕྱི་ནས་རང་འགྲོས་བཅིང་། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་ནི་དར་ཆེན་ནམ་མེན་
 ཉི་འམ་ལིང་འཇམ་པོ་སྤྲ་རས་ལ་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དམར་ཁྲིད་དུ། རབ་ར། འབྲིང་མེན་ཏུ་སྤྲ་རས། ཐ་
 མ་བོད་རས་དང་སྐྱམ་སྤྲུལ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། །ཞེང་ཚད་དཔྱི་སོག་དང་མ་མེད་དང་བྱང་ཁོག་ལ་སོར་
 གསུམ། མགོ་དང་ཡན་ལག་པལ་ཆེར་ལ་སོར་གཉིས། སྐྱ་ཅེ་དང་མ་མང་ན་སོར་གཅིག་ཅམ་སོགས་གནས་
 གྱི་དབྱེ་བའི་དབང་གིས་སྐྱར་བ་དང་། དེ་ཡང་ཆིངས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལེབ་མོར་བྱས་པ་ལ་འཇག་ཕྱོགས་
 གཅིག་སུམ་སྒྲིལ་དུ་བསྒྲིལ་བར་ཐི་གུ་ཞེས་བྱའོ།། བཅིང་ལུགས་ནི་དམ་ན་རྒྱལ་སྤེལ་ཞིང་སྟོད་ན་ནང་དེ་བ་
 སོགས་ཆས་མི་ཆགས་པར་བྱད་འགོ་བ་དང་། ལུད་པར་བཅིང་ཉེས་ཏེ་ལ་ལར་ཐེ་རེ་ལུས་ལ། ལ་ལར་སྐྱངས་
 པ་ཤོར་ན་དེ་བ་མི་འོན་པས་ཐོག་མར་དམ་དུ་རྗེས་ལ་ཕྱི་ནས་དམ་སྟོད་རང་འགྲོས་སུ་བཅིང་ངོ། །

༡༤ སྐྱོགས་ཀྱིས་བཅོས་པ། སྐྱོགས་ལ་རྒྱ་དང་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བའི་ཡུལ། །གཞུག་དུས་དབུལ་དུས་དམ་དང་
 སྟོད་པའི་སྐྱོན། །ནང་ཚངས་བསྐྱམ་ཚད་བསྐྱམ་ཐབས་ཉེས་པའི་སྐྱོན། །ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་གངས་བརྒྱ་
 གཉིས་སོ། །ཅེས་པ་སྟེ། སྐྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་རྒྱ་བཤད་པ་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱར་བའི་ཡུལ་དང་།
 གཞུག་དུས་དང་། དབུལ་དུས་དང་། དམ་པའི་སྐྱོན་དང་། སྟོད་པའི་སྐྱོན་དང་། ནང་ཚངས་དང་། བསྐྱམ་
 ཚད་དང་། བསྐྱམ་ཐབས་དང་། ཉེས་པའི་སྐྱོན་དང་། ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་རྣམ་གངས་སུ་བྱེ་ན་ནི་
 བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་སོ། །

༡༥ སྐྱོགས་ཀྱིས་རྒྱ་བཤད་པ། དེ་རྒྱ་གསོམ་དང་གྲང་མ་ལྷང་མ་སོགས། །དང་བཤོན་གཙུ་མཛེར་མེད་ཡང་
 སྐྱམ་པ་ལ། །ཐིག་ནས་ཞོགས་བཏོན་འཆུས་དང་ཕ་སྤོམ་མེད། །ཁོང་ལྷེམ་ཤེད་སྟོམས་ཚད་དང་ལྷན་པར་
 བཅའ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན་དང་པོ་སྐྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་བཤད་པ་ནི། བཅིང་སྐྱོགས་དེའི་རྒྱ་ནི་གསོམ་དང་། གྲང་མ་
 དང་། ལྷང་མ་སོགས་ཁོངས་ནས་དེ་དག་དང་རིགས་འབྲེལ་བ་རྣམས། དབྱིབས་བྲང་བ་བཤོན་པ་གཙུབ་དང་
 འཛེར་པ་མེད་པ་ཡང་ཞིང་སྐྱམ་པ་དེ་ལ་བྲང་ཐིག་བཏབ་སྟེ་ཐིག་ཁོངས་ནས་བཞོགས་བཏོན་ལ་འཆུས་པ་དང་
 ཕ་སྤོམ་མེད་པ་ཁོང་ལྷེམ་པ་སྟོད་ སྤྲུལ་གཡས་གཡོན་ཤེད་སྟོམས་པ་སོ་སོའི་ཚད་དང་ལྷན་པར་བཅའོ། །

༡༦ སྐྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་རྣམ་གཉིས་ཤིང་བཟོ་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ། །བསྐྱར་བའི་དུས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་རྣམ་
 པ་གཉིས། །ཅེས་པ་སྟེ། ད་ནི་དབྱེ་བ་བྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཤིང་བཟོ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱར་བའི་
 དུས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ།

༡༧ ཤིང་བཟོ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དང་པོ་སྐྱོགས་དང་ཁྲ་དང་བྱི་ཟེའོ། །སྐྱོགས་ལ་སྐྱོམ་སྐྱོགས་སྤྲ་སྐྱོགས་
 བསིལ་སྐྱོགས་གསུམ། །ཁྲ་ལ་རུས་ཆག་གནས་སུ་སྐྱོར་བའི་ཁ། །ཤ་ཡི་སྟེང་འཕྱང་རང་སར་སྤོམ་པའི་
 ཁ། །ཉུ་སུལ་རྣག་འབྱེམས་བཅར་འདེབས་ཁྲ་དང་གསུམ། །བྱི་ཟེ་ཚད་ཚོད་ཁ་འཛིན་བྱི་ཟེ་དང་། །ཁྲ་ཤོར་

རྒྱ་འབྲེལ་ལ་བསྐྱར་བ་སྐྱོད་པ་དང་། རྒྱ་ལ་བསྐྱར་བ་ལྷ་དང་། གནས་མ་དེས་པ་ལ་བསྐྱར་བ་བྱི་བེའོ། རྐྱེན་གས་
 ལ་ཡང་རྒྱུ་འཛིན་སྐྱོམ་སྐྱོགས་ཚེམས་ཡོད་མེད་དང་། སྐྱོམ་སྐྱོགས་ཏེ་བ་ཅན་ཕྱི་ཏེ་ནང་། བསེལ་སྐྱོགས་བསེལ་
 མ་འཕྲུལ་མ་བཅས་གསུམ་དུ་གསུངས་ཀྱང་དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་དགོལ་སྐབས་འདི་ལྟར་དུ་དེས་དགོས་ཏེ།
 ཐོག་མར་སྐྱོམ་སྐྱོགས། དེ་ནས་སྐྱོམ་སྐྱོགས་ཏེ་བ་ཅན་དེ་ནས་འཕྲུལ་སྐྱོགས་བསེལ་མ་ཅན་འཆད་དེ། དེ་ནང་
 བསེལ་སྐྱོགས་ལ་ཡང་དཔུང་པའི་བྱ་གཤོག་མ། བྱ་མོའི་བྱ་ཚོད་མ་མཁྲིག་མའི་སྐྱོམ་སྐྱོགས་ལ་ཕུས་མོའི་སྐྱོགས་
 མོ་གཟེར་འབྱེད། རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲམ་ལྷན་ཚོམས་འབྱེད་མ་དང་ལྟོ། རྒྱ་ལ་དཔུང་པ་ལ་བྱ་གཤོག་མ་
 བྱ་བ་ཞི་བྱང་དང་སོགས་སྟེང་གི་གཞུང་ཤིང་གཉིས་མཐོ་རེ། དཔུང་ལྷ་ཕྱི་ནང་གི་གཞུང་ཤིང་མཐོ་རེ་ཆགས་པར་
 བྱ། ཕྱི་ནང་གཞུང་ཤིང་བཞི་བཞི་བསྐྱོལ་ལ་བཅོམས། ལ་བསྐྱམ་བྱེད་ཀྱི་དབང་བུ་ལ་སྟོང་གི་གཉིས་མཐོ་རེ།
 སྟོང་གི་གཉིས་མཐོ་རེ། ལ་གཞོན་ཞི་སྐྱོགས་སྟེང་དུ་གཉིས། དཔུང་ལྷ་ལ་གཉིས་སྐབས་འདེགས་གསུམ་འོང།
 བྱག་པ་ཐམས་ཅད་ལྷགས་བསྐྱོགས་ཀྱིས་བཞི་མིག་ཏུ་སྐྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་གམ་ནང་དུ་བྱ་བཞིར་བཅོམ་མོ། ལ་
 གཞོན་སྐབས་འདེགས་ལ་སྐྱོགས་འབྱེད་གདགས། དབང་བུའི་བར་གྱི་སྐྱོགས་སྐྱོགས་སྐྱོགས་སྐྱོགས་སྐྱོགས་སྐྱོགས་སྐྱོགས་
 བཞིན་དུ་ཀུན་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། བྱ་མོའི་བྱ་ཚོད་བཅའ་བ་ལ་ཕྱི་ནང་སྟོང་སྟོང་གི་གཞུང་ཤིང་མཐོ་གང་སོར་
 བཞི་བྱ། བྱ་ལྷགས་ལ་བྱ་བཞིར་བསྐྱོལ། སྟོང་གི་ལ་སྐྱོམ་གྱི་དབང་བུ་གཉིས་མཐོ་རེ་གང་། སྟོང་གི་ཆག་གང་
 ལ་གཞོན་བཞི། སྐབས་འདེགས་བཞི་མ་དང་མཉམ་མོ། མཁྲིག་མའི་སྐྱོམ་སྐྱོགས་ལ་བཅའ་བ་ལ་གཞུང་ཤིང་མཐོ་རེ་
 མཐོ་རེ། རྒྱ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་གཞུང་ཤིང་བཞི་མཐོ་གསུམ་དང་སོར་བཞི། སྟོང་གི་ལ་བསྐྱམས་ཀྱི་དབང་བུ་
 གཉིས་མཐོ་རེ། སྟོང་གི་ལ་བསྐྱམས་ཀྱི་དབང་བུ་གཉིས་མཐོ་རེ། བསྐྱམས་ལ་དབང་བུ་གཉིས་མཐོ་རེ།
 ལ་གཞོན་ཞི་བྱེད་དང་ལྷ། སྐབས་འདེགས་བཞི་དབང་བུ་དང་མཉམ་པ། མཐོ་རེ་ཤིང་ལ་སྐྱོགས་མོ་སྐྱོགས་ཏེ་ལ་
 བསྐྱམས་ཀྱི་དབང་བུར་བཅུག་ལ་གཟེར་གྱིས་བསྐྱམ་མོ། རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲམ་ལྷན་ཚོམས་འབྱེད་མ་བཅའ་བ་
 འཛིན་ཕྱི་ནང་གི་གཞུང་ཤིང་མཐོ་རེ་དོ་དོ་འགྲམ་ལྷན་ལ་སྐྱོགས། འགྲམ་ལྷན་གཉིས་ཞེང་སོར་བཞི་སྟོང་སོར་བཅུ་
 བཞི་མཐོ་རེ་ཤིང་ཞོ་དོང་གཤགས་པ་མཐོ་རེ་དང་མཉམ་པར་བྱ། འགྲམ་ལྷན་དང་མཐོ་རེ་ཤིང་འཕེལ་ཀ་བྱས་
 འབྱེད་བྱས་བཅོམས། ཐོལ་གྱི་ལྷགས་ལ་ནམ་མཁའ་གཉིས་བཏང། གཞུང་གི་ལོགས་ལ་དབང་བུ་གསུམ་
 བཏང། སྟོང་གི་ལ་བསྐྱམས་ཀྱི་དབང་བུ་མཐོ་རེ། སྟོང་གི་དབང་བུ་ཆག་རེ་སར་བྱ། ལ་གཞོན་གསུམ་སྐབས་
 འདེགས་གསུམ། རྒྱ་ལ་དང་ནམ་མཁའ་སྐྱོགས་ཏུ་ལྷན་པར་བྱའོ། རྒྱ་ལ་དབང་བུ་དེ་ནས་ལ་ཡང་རྒྱ་
 རིང་བྱང་ཤས་ཆེ་ཆུང་སོགས་སྐྱོམ་སྐྱོགས་ཕྱོད་ལ་བར་ཡང་ཡོད་པས་ཚིངས་བྱས་པའི་སྟེང་ན་འཕྲུལ་ཉམས་ཀྱིས་བྱས་
 རྒྱ་འབྲེལ་མི་འོང་ཞིང་བཅོམས་ནས་འཛོག་ན་རབ་འབྱིང་མཐའ་གསུམ་བཅོམས་ནས་བཞག་པས་མི་གང་ལ་ཡང་

གཞུག་ཏུ་བཏུབ་པོ། སློམ་སློགས་ཀྱི་བཅའ་གཞི་ལ་སྲིད་ཚད་ཐམས་ཅད་གཞུང་ཤིང་དང་མཐུན། ཞིང་ཚད་
 ཐམས་ཅད་དབང་བུ་དང་མཐུན། ལ་གཞོན་བཞི་སྐབ་འདེགས་ལ་ཁྱད་མེད། ཤིང་ཐམས་ཅད་ལེབ་མོ་ལ་
 ཚོགས་ཀྱི་ཁྲགས་རྒྱུན་གྱིས་བཅོམས། ཤིང་ལ་བེར་ག་རིས་ལ་སྲོད། ཟླ་ཚེས་ལྷན་སྲོད། བྱ་གསུམ་ཅེ་སྲོད་པ་
 ལོལ་འདོན་བྱའོ། ཁྱད་པར་དཔྱིད་སློམ་སློགས་བཅའ་བ་ནི། འཕོངས་ཚོག་ཚོག་པོ་ནས་བརྒྱའི་ཕྱེད་སྐབ་པའི་
 འོག་ཤིང་ལེབ་མོ་གཅིག་ལ་དཔྱི་ཤིང་གཅིག་ཚང་རའི་ཤིང་བྱ། བརྒྱའི་ཕྱི་སྲོར་གྱི་བརྒྱའི་སྲུལ་པ་གཅིག་བརྒྱའི་
 ནང་ཤིང་གཅིག་དང་བཞི་པོ་འབྲང་པ་སྐྱག་གོ། དཔྱི་དང་ཚང་རའི་ཤིང་གཉིས་རྒྱུན་གྱིས་བཅོམས། ཚང་རའི་
 ཤིང་ལ་སྲུར་པའི་ཤིང་གཅིག་བཅོམས། དཔྱིའི་ཤིང་དང་བརྒྱའི་ཤིང་གཉིས་བཅོམས་ནམ་མཁའ་བཏང་།
 བརྒྱའི་སྲེང་ཏུ་ལ་གཞོན་གསུམ་འོག་ཏུ་སྐབ་འདེགས་གཅིག་བཏང་། ནམ་མཁའ་དང་ཞེད་ཤིང་འབྲང་པས་
 མཐུད་པ་བྱའོ། དཔྱུང་པའི་འཕྲུལ་སློགས། གེ་མོའི་འཕྲུལ་སློགས། མཁྲིག་མའི་འཕྲུལ་སློགས། དཔྱིའི་
 འཕྲུལ་སློགས། སྤུས་མོའི་འཕྲུལ་སློགས་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲུལ་སློགས་བཅས་དུག་ནི་དཔྱུང་པའི་ འཕྲུལ་སློགས་
 བསིལ་མ་བཅའ་བ་ལ། དཔྱུང་ལབ་ཀྱི་ཤིང་ལག་མཐིལ་ཅམ་པ་ནང་ཀྱང་རེ་བ་གཅིག་བཏང་། སོག་ལབ་སོག་
 པ་དང་མཉམ་པ་གཅིག་བཏང་། གཉའ་གཞོན་དང་སློག་གཞོན་སོག་ལབ་རེ་བཏང་། སོག་ལ་རུ་ལབ་གཉིས་
 ལ། སྐབ་འདེགས་གཅིག་བཏང་། སོག་ལབ་གཉའ་གཞོན་གཉིས། བྲང་ལབ་སྲོད་སྲོད་གཉིས་སུ་འབྲང་པ་
 བཏགས་ལ་མཚན་དོན་གཅིག་གཅིག་གི་བྱེན་ཤིང་དང་ སློག་ཤིང་གི་བར་ཐམས་ཅད་འབྲང་པས་བསྐྱམ་
 མོ། འདི་དང་གོང་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཚད་ནི་ག་རྗེན་ལ་མཉམ་སྟེ། ཚིངས་བྱས་པའི་སྲེང་ཏུ་བསྐྱར་བས་
 བྱེར་བྱས་སྟོམས་ཏེ་འོང་བའོ། བྱ་མོའི་འཕྲུལ་སློགས་བཅའ་བ་ནི་བྱ་མོའི་ཁྱད་བུ་ཀྱང་མོ་འུར་མཐིལ་ལྟར་
 གཅིག་ལ་སྲོད་ཏུ་ཤིང་བཞི། སྲོད་ཤིང་བཞི་འབྲང་པས་སློག་པར་བྱའོ། མཁྲིག་མའི་འཕྲུལ་སློགས་ནི་མཐིལ་
 ཤིང་དང་ཕན་ཅེ་ལབ་གཉིས་རྒྱ་དང་དབྱིབས་ལག་པ་དང་བསྐྱུན། མཐེ་བོང་གི་གཉའ་གཞོན་དང་མཐེ་ཏུ་རྒྱང་
 གི་སྐབ་འདེགས་གཉིས། མཁྲིག་མའི་གཞུང་ཤིང་གཉིས་དེ་རྣམས་འབྲང་པས་སློག་གོ། དཔྱིའི་འཕྲུལ་སློགས་
 ལ་འོག་ཤིང་ཚོག་ཚོག་སུའི་ཁྱད་བུ་གསང་བུག་ཅན་གཅིག་ཚང་ར་དང་དཔྱི་གཉིས་ལ་ཤིང་ལེབ་རེ། བརྒྱའི་ཕྱི་
 ཤིང་ནང་ཤིང་སྐང་ཤིང་གསུམ། ནང་བྱར་གྱི་གཅིག་དང་བཞི་དེ་རྣམས་འབྲང་པས་སྐྱགས་ལ་བསྐྱམ་
 མོ། སྤུས་མོའི་འཕྲུལ་སློགས་ལ་བརྒྱ་ལབ་ནང་ཀྱང་མོ་འུར་མཐིལ་ཅམ་གཅིག་ལ་བརྒྱའི་སྐང་ཤིང་གཉིས།
 སྲུལ་གཞོན་སྐབ་ཤིང་གཉིས་ཏེ་ལ། ངར་གདོང་གི་ཕྱི་ཤིང་ནང་ཤིང་གཉིས། ཕྱི་པའི་ཕྱི་སྲུལ་གཞོན། ཕྱི་པ་
 ལབ་བཞི་བཅོམས་པ་ལ་གཅིག་སྟེ་དེ་རྣམས་འབྲང་པས་བསྐྱམ་མོ། རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲུལ་སློགས་ལ་མཐིལ་
 ཤིང་མཐིལ་དང་མཉམ་པ་གཅིག འགྲམ་ལྷན་གཉིས། བོལ་ལབ་སྲེང་ལབ་གཉིས། དེ་རྣམས་ཐོར་བའི་མགོ་
 ལྟར་དུ་བྱས་ལ་དེ་ངར་གདོང་གི་ནང་ཤིང་གཅིག ཕྱི་པའི་ཕྱི་ཤིང་ཕྱི་ལབ་བཅོམས་པ་གཅིག དེ་རྣམས་

སྐྱུགས་ལ་འབྲེང་པས་བསྐྱམ་མོ། །འཕྲུལ་སྐྱུགས་ཀྱི་ཡང་ཤིང་ཆེ་ཆེ་ལ་ཁོང་སེང་རེ་བཏོད། ཀྱང་གི་ཤིང་རྣམས་
སོར་བཞི་དང་གསུམ་གྱི་ཞེང་དུ་བྱ། བར་དུ་སོར་གཉིས་གཉིས་འོང་བར་བྱ་ཞིང་། ཤིང་གི་གངས་བཤད་པས་
མ་འཕྲུལ་ན་ཤིང་གང་དགོས་གཞུག་དགོས་ཏེ་ཤིང་ཉུང་ན་ཚོལ་པོར་སོང་ནས་མི་སྒྲིམ། མང་ན་བར་རྒྱུང་ནས་
ཡང་མི་སྒྲིམ་པའི་རྒྱུར་འགོ་བས་རིག་པས་ལེགས་པར་དཔུད་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱུགས་ལ་རིགས་མང་ཡང་དཔྱི་
སོག་མཁྲིག་མ་གསུམ་ལ་འཕྲུལ་སྐྱུགས་འཛིབ་པ་དང་། བྱ་མོ་དང་པུས་མོ་རྒྱ་ཚོགས་གསུམ་ལ་སྤྲ་སྐྱུགས་
འཛིབ་པོ། །ཁྲ་ལ་རུས་ཆག་སྐྱོར་བའི་ཁྲ་དང་། ཤ་སྤྲེང་རང་སར་སྐྱོམ་པའི་ཁྲ་དང་། ཉུ་སུལ་རྣམས་སུ་རྣག་
འཁྱིམས་བཅར་འདེད་ཀྱི་ཁྲ་གསུམ་ལས་རུས་པ་ཆག་པ་གནས་སུ་སྐྱོར་བའི་ཁྲ་ལ་ལག་ལེན་དམར་ཡིད་དུ་
རིགས་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ཁྲ་འཁོར་ལོ་སྐྱིར་སྐྱོམ་ཅན་དང་། ཁྲ་ཁྲང་བུ་འཁོར་ལོ་ཅན་དང་། ཁྲ་དབང་བུ་སྐྱོམ་
ཅན་དང་། ཁྲ་སྟག་མགོ་གཟེར་སྐྱོམ་ཅན་ལོ། །དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་སྐྱི་སྐྱོམ་ཅན་བྱ་བ་ནི། བསྐྱེད་ཤིང་བརྒྱུད།
བྱིན་པ་ལ་བདུན། དཔུང་པ་ལ་དུག་ལག་ངར་ལ་ལྷ། རིང་བུང་རྒྱུང་དང་མཉམ། སྤྲ་གཉིས་རྒྱུང་པ་དང་གསུམ་
དུ་འཁོར་ལོ་བཅོམས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་ལ་ཉུག་ཁ་བཞི་བཞི་བཏོད། དེའི་ཐོག་ནས་བར་ལ་འབྲེང་པས་བཅིངས་
ལ་སྤྲད་བུས་འཁོར་ལོ་རིས་བྱི་ནས་བར་ལ་བསྐྱོར་ནས་བསྐྱམ་མོ། །འབྲེང་བུ་འཁོར་ལོ་སྐྱོམ་ཅན་ནི་ཤིང་གི་
གངས་འབྲེང་འཁོར་ལོ་རིས་ཐད་ཀར་བུག་པ་གཉིས་སུག་པ་ལ་འབྲེང་པས་བསྐྱམ་མོ། །དབང་བུ་བྱི་སྐྱོམ་ཅན་ནི་
སྐྱུགས་བཞིར་གཞུང་ཤིང་གཉིས་ལ་དབང་བུ་བཞི་བཞི་བྱས་ལ་ དེ་ལ་མཚམས་བཞིར་བྱི་ཕྱུགས་གསུམ་
གྱིས་བསྐྱམ་མོ། །སྟག་མགོ་གཟེར་སྐྱོམ་ཅན་ནི་གཡས་གཡོན་ནས་མར་ཤིང་ལེབ་ལ་སྤོད་སྤྲད་བར་གསུམ་
འབབ་ལེན་བཏང་། དེའི་སྤྲེང་བུ་བྱས་ལ། དེའི་མིག་དུག་ལ་སྟག་མགོ་དུག་བཅུག་སྤེ་གཟེར་གྱིས་
བསྐྱམ་མོ། །ཤའི་སྤྲེང་དུ་འཕྲུང་བ་རང་སར་སྐྱོམ་པའི་ཁྲ་ལ་སྤྲར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དང་འབྲེད། །ཡང་ན་སྤྲ་
གཉིས་སུ་སྟག་མགོ་རེ་བྱས་ཀྱང་ཚོག་ཅེས་དམར་ཡིད་དུ་གསུངས་སོ། །ཉུ་སུལ་རྣམས་སུ་རྣག་འཁྱིམས་པ་
བཅར་འདེབས་ཀྱི་ཁྲ་ལ་མའི་གཡས་གཡོན་རེར་ཤིང་རིང་བ་རེ་བཏང་། མའི་སྤྲེང་ན་མར་མ་ཁར་མ་སྤྲེབ་པ་
ཡས་གཅིག་མས་གཅིག་བཏང་། དེ་ལ་དབང་བུ་བཞི་བཏང་ལ་དེའི་སྤྲེང་དུ་བཏང་། རྒྱུ་དུ་ཤིང་ལེབ་བཏང་བ་
དེ་བྱིའུས་བསྐྱམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་གསུམ་མོ། །བྱི་བེ་ཞེས་པའི་ངེས་ཚིག་གོང་དུ་བཤད་བྱིན་པ་ལྟར་
རྟོགས་དགོས་ཤིང་། འདི་ལ་གངས་སུ་བྱེ་ན། ཅན་ཚོད་ཁ་འཛིན་གྱི་བྱི་བེ་དང་། རྒྱ་འཁྱིམས་བཅར་བའི་བྱི་བེ།
མདེའུ་དཔུང་བའི་བྱི་བེ། ཞར་བུང་ཚིགས་ལམ་བཅར་བའི་བྱི་བེ་སོགས་ལས། ཅན་ཚོད་ཁ་འཛིན་གྱི་བེ་ལ་
འདི་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཤིང་མཁྱིད་རེ་བ་ལྷའམ་དུག་བཏང་ལ་དེའི་སྤྲེང་དུ་འབྲེང་པས་བསྐྱོལ་མར་བཅིངས་ལ་
བསྐྱོལ་མཚམས་སུ་སྤྲར་རྒྱུང་བསྐྱོལ་མར་བཏང་བར་བྱ་བ་དང་། ལྷག་ཤོར་གྱི་རྒྱ་འཁྱིམས་བཅར་བའི་བྱི་བེ་ལ་
རྩའི་ཡར་མར་སོར་བཞིའམ་གསུམ་ཅམ་དུ་ དེའུས་མནན། དེའི་ཁར་བྱིང་པ་བག་ལྷག་གིས་སྤྲར་ལ་བཏང་བ་

དང་། དེའི་ཁར་འབྲེད་ལ་ཤིང་གཅིག་བཏང་། དེའི་སྟེང་གཡས་གཡོན་དུ་ཤིང་གཅིག་བཏང་། རྒྱབ་དུ་ཤིང་
ལེབ་ཆེ་བ་ཞིག་བཏང་ལ་ལྷག་མགོ་བསྐྱམ་པ་དང་། འབྲིན་ཐབས་མདེུ་སོགས་ལྷག་རྩ་དབྱུང་བའི་བྱི་བེ་ནི་
ཤིང་མཐུག་པོ་ཞིག་ལ་སྐྱམ་པ་ཤོང་བའི་བྱག་པ་བྱས་ལ་མ་ཁ་དང་རྒྱབ་དུ་ཡང་ཤིང་ལེབ་གཅིག་བཏང་།

དབང་བུ་བཞི་སྟོང་སྟོང་དུ་བཏང་ལ་ལྷག་ལ་ལྷག་མགོ་གཞུག་ དེ་ཀ་བར་གཙུག་ལ་མདེུ་དབྱུང་བ་བཅས་
གསུམ་དང་། ཞར་ལ་དམར་ཁྲིད་གསུངས་པའི་ཡུས་མོའི་ཚོགས་མལ་བཅའ་བའི་བྱི་བེ་ནི། མགོ་བོའི་ཤིང་ལ་
ཚོགས་ཀྱི་ལྷག་བྱས་ལ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་ཤིང་རེ་སྟོར་མཐིལ་ཤིང་བཅུག་སྟེ་དེའི་ནང་རྒྱང་པ་བཅུག་ལ་
བཞག་གོ །

ག_༢ སྐྱོགས་བསྐྱར་བའི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ། བསྐྱར་དུས་དབྱེ་བ་བསེལ་སྐྱོགས་དོད་སྐྱོགས་དང་། །སྐྱམ་སྐྱོགས་
གཤེར་སྐྱོགས་ཕྱི་སྐྱོགས་ནང་སྐྱོགས་དང་། །སྐྱོམ་སྐྱོགས་སྟོད་སྐྱོགས་ནམ་པ་བརྒྱད་དུ་བཤད། །ཅེས་པ་སྟེ།
བསྐྱར་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ནམ་ལྷོ་དོ་དུས་བསེལ་སྐྱོགས་དྲ་བ་ཅན་དང་ཁོང་གསེང་ཅན་གཉིས་དང་། །ནམ་ལྷོ་
ཟང་དུས་དོད་སྐྱོགས་སྟོམ་སྐྱོགས་པགས་པ་བཀའ་པ་དང་། །མ་མེད་པ་ལ་སྐྱམ་སྐྱོགས་དང་། །ནག་ལྷག་
འཛུགས་པ་ལ་གཤེར་སྐྱོགས་དྲ་བ་ཁོང་གསེང་ཅན་ཕྱི་སྐྱོགས་ནང་སྐྱོགས་དང་། །སྐྱོམ་སྐྱོགས་དམ་པ། །སྟོད་
སྐྱོགས་སྟོད་པ་སོགས་ནམ་པ་བརྒྱད་དུ་བཤད་ཅིང་། །འདི་ལ་དམར་ཁྲིད་ལྟར་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ། བསེལ་
སྐྱོགས་ནི་ནམ་ལྷོ་དོ་དུས་སུ་སྐྱོགས་བཅའ་བའོ། །

ཁ_༣ སྐྱོགས་བསྐྱར་བའི་ཡུལ། བསྐྱར་ཡུལ་ཚོགས་དོན་རྒྱང་ཆག་རྒྱ་བ་དབྱེས། །ལྷག་ཤོར་ཡུལ་སྟོངས་
ཚོགས་འཁོར་ནག་ལ་གཞུག་ །ཞེས་པ་སྟེ། དོད་སྐྱོགས་ནི་ཟང་དུས་སུ་སྐྱོམ་སྐྱོགས་བཅའ་བ་དང་སྟོག་བུའི་
ནང་གཡོགས་བཏང་བའོ། །སྐྱམ་སྐྱོགས་ནི་མ་མེད་པ་ལ་བསྐྱར་བའོ། །གཤེར་སྐྱོགས་ནི་ནག་རྒྱ་འཛུགས་པ་ལ་
གསེང་བྱག་བཏོད་པའོ། །མཆན་དུ་ཁོང་གསེང་ཅན་ཕྱི་སྐྱོགས། དྲ་བ་ཅན་ནང་སྐྱོགས། སྐྱོམ་སྐྱོགས་ནི་སྟོམ་
ཅན་ལ་གཞོན། །སྐྱམ་འདེགས་གཞུང་ཤིང་གི་སྟེང་དུ་འདོན་པའོ། །སྟོད་སྐྱོགས་ནི་ནང་དུ་འཇུག་པའོ། །དེ་
དག་རྣམས་བསྐྱར་བའི་ཡུལ་ནི་ཚོགས་དོན་པ་དང་། །རྒྱང་ཆག་པ་དང་། །རྒྱ་བ་དང་རྒྱུས་པ་རེངས་སམ་ཆད་དེ་
དབྱེ་བ་དང་། །ལྷག་ཤོར་བ་དང་། །ཉུ་ཡུལ་སྟོང་པ་དང་། །ཚོགས་ལ་རྒྱ་སེར་འཁོར་བ་དང་། །ནག་འཁོར་བ་སྟེ་
ནམ་ཟངས་རྩག་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ལ་གཞུག་གོ

ཁ_༤ སྐྱོགས་གཞུག་པའི་དུས། གཞུག་དུས་མ་ཡི་སྐྱངས་དང་ཚ་བ་ཚོགས། །ནག་གི་རུལ་ཚོད་དགོས་དུས་
རྩག་དུ་གཞུག་ །རྒྱང་ཆག་པ་དང་ལྷག་ཤོར་མ་གཏོགས་པ། །བམ་རུལ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་གསེང་བ་
གཅེས། །གཞུག་དུས་ནི་མ་ཡི་སྐྱངས་དང་ཚ་བ་ཚོགས་པ་དང་། །ནག་གི་རྣག་ཤ་ཐོན་ལ་རུལ་ཚོད་ཅིང་དགོས་

དུས་ཚོགས་དོན་པ་སོགས་དུག་ཏུ་གཞུག་པ་དང་། དེ་ཡང་རྐང་ཆག་པ་དང་ལྷག་ཤོར་གྱི་རིགས་མ་གཏོགས་
པའི་བམ་རུལ་རྣམས་ལ་སྐབས་སྐབས་སྲུག་སེང་བ་གཅེས་སོ། །

ལ༥ རྒྱུགས་དབུལ་དུས་བསྟན་པ། དབུལ་དུས་ཚོགས་ཤོར་མལ་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། རུས་ཆག་འཕྱོར་ཞིང་
ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་བ་སྣོམས། རྒྱུ་མདུད་ཆགས་དང་ཅ་ལ་ཁད་སྲུ་རྒྱུད། །ཤ་ཡི་སྟེང་འཕྱོར་རྣག་གཞུག་ཚོད་པ་
དང་། རྐང་ལག་རྩུངས་ཐུབ་འགོ་རྣམས་ལྷུང་ན་དབུལ། ཞེས་པ་སྟེ། དབུལ་བའི་དུས་ནི་ཚོགས་ཤོར་མལ་དུ་
རྒྱུད་པ་དང་། དུས་པ་ཆག་པ་གནས་སུ་འཕྱོར་ཞིང་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་བ་སྣོམས་པ་དང་། རྒྱུ་མདུད་ཆག་པ་
དང་། ཅ་ལ་ཁད་སྲུ་དེ་ཆད་ཁའི་སྲུ་རྣམས་རང་གནས་སུ་རྒྱུད་པ་དང་། །ཤའི་སྟེང་དུ་འཕྱོར་ཞིང་རྣག་གཞུག་
ཚོད་པ་དང་། རྐང་ལག་རྩུངས་ཐུབ་པ་སྟེ་འགོ་རྣམས་པར་ལྷུང་ན་དབུལ་ལོ། །

ལ༦ རྒྱུགས་དམ་པའི་རྒྱུན། དམ་རྒྱུན་ལྷང་གྲོག་ཆེ་ལ་གོང་འོག་སྐྱངས། རྒྱུ་མདུད་ཆེ་ལ་གཉིད་མེད་སྟོང་
སྐྱགས་ཕྱེད། །དང་ག་མི་བདེ་མགོ་ན་ན་བ་ལུར། །དེ་རྟགས་ལྡན་ན་ཤིང་ཆས་ཅུང་ཟད་སྟོད། ཚེས་པ་སྟེ།
དམ་རྒྱུན་ལྷང་ཞིང་གྲོག་ཆེ་ལ་གོང་འོག་གཉིས་ཀ་སྐྱངས་པ་དང་། རྒྱུ་མདུད་ཆེ་ལ་གཉིད་མེད་ཅིང་སྟོང་
སྐྱགས་ཕྱེད་པ་དང་། དང་ག་མི་བདེ་ཞིང་མགོ་བོ་ན་ལ་ན་བ་ལུར་བ་སོགས་འབྱུང་སྟེ་དེ་རྟགས་དང་ལྡན་ན་
ཤིང་ཆས་རྣམས་ཅུང་ཟད་སྟོད་པར་བྱའོ།

ལ༧ རྒྱུགས་སྟོད་པའི་རྒྱུན། སྟོད་རྒྱུན་ཆག་པོ་ཚོགས་འཕུལ་སོར་མི་སྟོད། རྣག་ལྷག་མི་ཚོད་ནད་ཀྱི་རྒྱག་མི་
ཚོགས། རྒྱུ་བའི་སྲུ་འཕྱོས་ཆག་བསྟོལ་རིང་ཐུང་བྱུང་། །དེ་ལ་ཤིང་ཆས་ཅུང་ཟད་བསྐྱམ་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ།
སྟོད་རྒྱུན་ཆག་པོ་དང་། ཚོགས་འཕུལ་བ་རང་སོར་མི་སྟོད་ཅིང་། རྣག་གཞུག་དང་ལྷག་མི་ཚོད་པར་ཤོར་བ་
དང་། རྟན་གྱི་ཟག་མི་ཚོགས་པ་དང་། རྒྱུ་བའི་ཤ་སྲུ་གཉིད་དུ་འཕྱོས་ཤིང་ཆག་པོ་བསྟོལ་ནས་རིང་ཐུང་བྱུང་བ་
ན། དེ་ལ་ཤིང་ཆས་རྣམས་ཅུང་ཟད་བསྐྱམ་པར་བྱའོ། །

ལ༨ རྒྱུགས་ཀྱི་ནང་འཚངས། ནང་འཚངས་རྩ་མ་རས་སྟོད་ཐེམས་ལྡན་གཅེས། །ཡ་ཡོ་སྟོམས་དང་སྟོམ་པ་
འདྲིར་རག་ལུས། ཚེས་པ་སྟེ། ནང་འཚངས་རྩ་མ་རས་ཀྱི་སྟེ་ཚར་གྱི་སྟོད་ཐེམས་ཅད་དུ་ལྷབ་ཅིང་སྟོམས་
པར་ཐེམས་པ་དང་ལྡན་པ་གཅེས་ཤིང་ཡ་ཡོ་སྟོམས་པ་དང་བསྐྱམ་པ་ཆེ་རྒྱུང་སོགས་ཐེམས་ཅད་ནང་འཚངས་
ཐེམས་པ་འདྲིར་རག་ལུས་སོ། །

ལ༩ རྒྱུགས་ཀྱི་བསྐྱམ་ཚད། བསྐྱམ་ཚད་དམ་སྟོད་རྒྱུན་དང་བུལ་བ་སྟེ། ཞེས་པ་སྟེ། བསྐྱམ་ཚད་ནི་དམ་པ་
དང་སྟོད་པའི་རྒྱུན་གཉིས་དང་བུལ་བ་སྟེ་སྟོམས་པར་བྱ་བ་གཅེས་སོ། །

ལ༡༠ རྒྱུགས་ཀྱི་བསྐྱམ་ཐབས། བསྐྱམ་ཐབས་མཐའ་ནས་བསྐྱམ་ཞིང་དབུས་ནས་དགོལ། ཞེས་པ་སྟེ།
བསྐྱམ་ཐབས་པར་ལ་སྟོམ་པའི་དུས་མཐའ་ནས་བསྐྱམ་ཞིང་རྒྱུར་དགོལ་བའི་དུས་དབུས་ནས་དགོལ་ལོ། །

ལ། ལྟོགས་ཉེས་པའི་སྐྱོན། ཉེས་སྐྱོན་ལུས་དང་མ་འཚམས་ཆག་བསྐྱེད་འགྱུར། ཤིང་གི་བྱེད་བྱུག་མ་
 ལྟོམས་བྱུག་མི་ཚོགས། གཞུག་པ་ཉེས་ན་རེངས་དང་འཁྲུམས་པར་འགྱུར། ཤིང་ལ་འཁོང་གསེང་མེད་ན་
 ཚ་བམ་སྟེ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཉེས་སྐྱོན་ནི་ལུས་པ་དང་ཤིང་ཆས་སུ་མ་འཚམ་ན་ཆག་བསྐྱེད་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་།
 ཤིང་གི་བྱེད་བྱུག་མ་སྐྱོམས་ན་ནད་ཀྱི་བྱུག་མི་ཚོགས་པ་དང་། གཞུག་པ་ཉེས་ན་ཡན་ལག་ཡ་ཡོ་མི་ཤེས་པའི་
 རེངས་པ་དང་འཁྲུམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཤིང་ལ་འཁོང་གསེང་མེད་ན་ཚ་ལ་བམ་དང་རུལ་སྟེའོ། །
 ལ། ལྟོགས་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན། དེ་ལས་ལོག་པ་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། །བཙའ་ཇི་སྟེ་ཞིང་གསོས་པ་
 ལྷུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཤོང་བཤད་དེ་ལས་གོ་ལོག་པ་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། །བཙའ་ཇི་བྱ་བ་
 ལྷུང་ཞིང་མ་སོས་པ་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །

༣ རིམ་པ་འབྲུགས་དང་སྐྱུར་ནས་བཙོས་པ།

རིམ་པ་འབྲུགས་དང་སྐྱུར་ནས་བཙོས་པ་ནི། །དང་པོ་ཞག་འབྲུགས་ཞག་ཚད་མ་གསར་གསུལ། །གཉིས་པ་
 མཁྲིས་པའི་འབྲུགས་འབྱུང་ཚ་བ་བཙག། །གསུམ་པ་རྒྱ་སེར་འབྲུགས་ལས་སྐྱངས་པ་གཞོམ། །བཞི་པ་རྣམ་གཤིས་
 འབྲུགས་ལ་དབྱུག་ཅིང་བཙད། །ལྷ་པ་མ་ངེས་འབྲུགས་ལ་གང་བྱུང་བསལ། །རྒྱུག་པ་རྒྱུང་འབྲུགས་མ་ཁོང་བཙུད་
 ཀྱིས་གསོ། །བདུན་པ་བད་ཀན་འབྲུགས་ལས་རེད་པ་སྐྱུང། །དེ་དག་མན་ངག་སྐབས་བཞིན་ཤེས་པར་
 བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་དག་གི་ལག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ནི་གོང་དུ། གཉེན་པོའི་བཙོས་དགུ་སྟེ་འཕྲུལ་བ་
 གཙམ། །གསུངས་པས་དེ་དག་གང་ལ་གང་འོས་འཕྲུལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་དང་པོ་འཛིབས་ཀྱིས་འདུལ།
 དེ་ནས་ལྷན་ནན་གང་རིགས་བྱེད། དེ་ནས་ཐེང་སྐབ་དཀྱི་བའམ། མེ་གཏར་སྐྱན་རྣམས་སྐབས་དང་བསྐྱུན་ཏེ་
 དེ་སྟེང་དེ་བ་གང་རིགས་བཏང་། དེ་སྟེང་ཚིངས་གང་འོས་བཙུངས། དེ་སྟེང་སྐྱོགས་ལྷ་བྱི་བེ་གང་འོས་བཙུང་བ་
 ལྟེ་མདོར་ན་ནད་རིགས་དང་གནས་སྐབས་དུས་ཚོད་སྐྱུར་ལ་བཙོས་པར་བྱ་སྟེ། ལག་ལེན་གོང་བཤད་ལྟར་
 མཐོང་བ་བརྒྱུད་པ་གཙམ་ཀྱང་འདིར་བསྟན་པ་རྣམས་ལའང་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པས་ངེས་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་
 རོ། །རིམ་པ་འབྲུགས་དང་སྐྱུར་ནས་བཙོས་པར་བྱ་བ་ནི། དང་པོ་ཞག་གསུམ་ཞག་གི་འབྲུགས་འབྱུང་བས་ཞག་
 ཚད་ཤོར་བ་དང་། མ་གསར་འཛིབས་ཀྱིས་གསུལ་བ་དང་། གཉིས་པ་དེ་ནས་ཞག་གསུམ་མཁྲིས་པའི་འབྲུགས་
 འབྱུང་བས་ཚ་བ་བཙག་པ་དང་། གསུམ་པ་དེ་འོག་ཞག་གསུམ་རྒྱ་སེར་འབྲུགས་ལས་སྐྱངས་པ་གཞོམ་པ་དང་།
 བཞི་པ་དེ་ནས་ཞག་གསུམ་རྣམ་གཤིས་འབྲུགས་བྱུང་བ་ལ་དབྱུག་ཅིང་རྣམ་གཞུག་བཙད། །ལྷ་པ་མ་ངེས་པའི་
 འབྲུགས་བྱུང་བ་ལ་གང་བྱུང་བསལ་བ་དང་། །རྒྱུག་པ་རྒྱུང་གི་འབྲུགས་ཀྱིས་མ་ཁོང་བཙུད་ཀྱིས་གསོ་བ་དང་།
 བདུན་པ་བད་ཀན་གྱི་འབྲུགས་ལས་རེད་པ་གང་བྱུང་སྐྱུང་བ་དང་། དེ་དག་འོག་ཏུ་གསལ་བའི་མན་ངག་སྐབས་
 བཞིན་དུ་འཕྲུལ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་པའོ།

༤ དུས་གསུམ་དཔེ་དང་སྐྱེ་ཉེ་བཅོས་པ།

དུས་གསུམ་དཔེ་དང་སྐྱེ་ཉེ་བཅོས་པ་ནི། །དང་པོ་མ་ཚོད་སྐྱེ་བའི་ལུག་གིས་གཏུལ། །བར་དུ་ནག་ཤོར་
སྤྲུག་ལ་ཐར་གྱིས་སྐྱེ། །ཐ་མ་ཤ་གསོ་མེན་བརྟམ་པར་གྱིས་གདགས། །ཞེས་པ་སྟེ། །ལུགས་སུ་བྱུང་བ་ལ་
དུས་རིམ་བཞིན་ངེས་པས་ལྷག་ནས་བད་ཀན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་བར་ལ་ཞག་གངས་དང་བརྟམ་པས་རིམ་པར་
བཅོས་པ་ཞིབ་པ་མན་རག་སྐབས་སུ་སྟོན་ནོ། །དུས་གསུམ་དཔེ་ལུགས་བཟོ་དང་སྐྱེ་ཉེ་བཅོས་པ་ནི། །དང་པོ་
མ་ཚོད་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ཚོད་ལུག་གིས་འདུལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། །བར་དུ་ནག་ཤོར་སྤྲུག་ལ་ལུགས་ལ་གྱི་མཚོན་
བརྟམས་པ་འཐར་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། །ཐ་མ་ཤ་གསོ་བ་ལ་མེན་པ་བརྟམ་པ་དེ་རྒྱས་པ་མཚོན་པར་གྱིས་
གདགས་པ་ལྟར་རོ།

༡ ཐོག་མར་སྐྱེ་བའི་ལུག་གིས་འདུལ་བ།

སྐྱེ་བའི་ལུག་གིས་འདུལ་བའི་བཅོས་ཐབས་ལ་ཡང་། །ལུག་གི་བྱ་ཐབས་དང་། །ལུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པ་
དང་གཉིས་སོ།

༡༡ ལུག་གི་བྱ་ཐབས། ལུག་དུ་གཞུག་ལ་མ་གསར་སྐྱེ་བའི་གཉིས། །མ་གསར་དང་པོ་འཛིབས་གྱིས་
གཏུལ་བར་བྱ། །སྐྱེ་བའི་ལུགས་བཅོར་མ་སྐྱེ་བའི་ལུག་། །སྐྱེ་བའི་འཛིབས་གྱིས་རྒྱུང་འདུལ་རྒྱ་སེར་
འཛིབ། །དེ་འོག་སྐྱེ་བའི་ན་ནུ་ལུམས་གྱིས་གཏུལ། །དམར་སེར་སྐྱེ་བའི་ནག་པོ་ལྟ་བུ་ལ། །ཀུན་ལ་
དབྱེ་བས་བསིལ་དོད་ནུ་ལ་གཉིས། །གང་ཡང་ནན་དུ་སྐྱོར་ན་ཞིབ་བཏགས་ལ། །ཚེ་འཇམ་བསྐྱོས་ལ་ལུག་
ཞོ་ཙམ་གྱིས་བྱུག། །ཤོག་དེབ་སྐྱེ་དེབ་བཏང་ལ་འཇག་གིས་དགྱི། །ལུག་དུ་སྐྱོར་ན་ཞིབ་བཏགས་འཚོས་པར་
བཅོ། །འོ་ཟན་ཙམ་གྱི་འདག་པ་བྱུགས་པའི་སྟེང་། །ཉེལ་སྐབ་བཏང་ལ་དགྱིས་མས་དགྱི་བར་བྱ། །ལུམས་སུ་
སྐྱོར་ན་ལྷོ་ལྷོ་བརྟམས་ལ་བཅོ། །རྒྱུ་ཚོད་ཉེལ་གའི་ལྷན་དུ་གཏུམས་ལ་བཏུག། །ཡང་ན་གང་མོ་ཁོ་ནའི་
བསིལ་ལུམས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། །འདྲི་ཡང་མ་ཚོད་སྐྱེ་བའི་དུས་ལུག་གིས་འདུལ། །བར་དུ་ནག་ཤོར་དུས་དབྱུག་
ཐ་མ་ཤ་གསོ་མེན་པ་བརྟམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དུས་གསུམ་དཔེ་དང་སྐྱེ་ཉེ་བཅོས་ལྟུང་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལས་ལུག་དུ་
གཞུག་པ་ལ་མ་གསར་གྱི་དུས་དང་སྐྱེ་བའི་དུས་གཉིས་ལས། །མ་གསར་དང་པོ་ནི་འཛིབས་གྱིས་གཏུལ་
བར་བྱ་དགོས་ཏེ། །སྐྱེ་བའི་ལུགས་པར་བཅོར་བ་དང་། །མ་སྐྱེ་བའི་ལུག་སྐྱེ་བ་བསྐྱོས་པའི་
འཛིབས་གྱིས་རྒྱུང་འདུལ་ཞིང་རྒྱ་སེར་འཛིབ་པ་དང་། །དེ་འོག་སྐྱེ་བའི་མ་སྐྱེ་བའི་ནན་དང་ལུག་ལུམས་གསུམ་
གྱིས་གཏུལ་དགོས་ཏེ། །དམར་སེར་སྐྱོར་བ་དང་། །སེར་སེར་སྐྱོར་བ་དང་། །སྐྱེ་བའི་དང་། །ནག་པོའི་སྐྱོར་བ་
དང་། །ལྟ་བུའི་སྐྱོར་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
དེ་བཅོས་པའི་ནུ་ལ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། །གང་ཡང་ནན་དུ་སྐྱོར་ན་ཞིབ་པར་བཏགས་ལ་ཚེ་འཇམ་

བསྐྱོད་ལ་ཚ་བ་ཆེན་གང་མོ་ཤིས་ཤིང་། གར་སྤྲུལ་གྱི་ཚམས་ཀྱིས་བྱུགས་པ་ལ་ཤོག་དེབ་དང་སྤྱི་དེབ་བཏང་
ལ་འཇག་གོང་བཤད་ཀྱིས་ལེགས་པར་དགི་བ་དང་། ལུག་ཏུ་སྦྱོར་ན་ཞིབ་པར་བཏགས་ལ་ཚོས་པར་བཅོལ་ཞིང་
འོ་ཟུན་ཚམས་ཀྱི་འདག་པ་ཞོའམ་སྤང་ཉེ་སྐྱུམ་ཉེ་འུ་གང་འཕྲོད་ཏུ་དང་སྦྱར་ལ་བྱུགས་པའི་སྤྲོད་ཉེལ་སྤབ་
གཤོགས་སུ་བཏང་ལ་དགིས་མས་དགི་བར་བྱ་བ་དང་། ལུམས་སུ་སྦྱོར་ན་ཁམ་ཁུམ་སྟེ་ཚོམ་བརྟུངས་ཆང་ངམ་
ཚུ་ལ་བཅོལ་ཞིང་། ཚུ་ཚོད་ནས་ཉེལ་གེ་སྟེ་མཉེན་གྱི་ལུད་ཏུ་གཏུམས་ལ་བཏུག་ཡང་ན་གོང་ཏུ་བཤད་གྲུབ་ཀྱང་
ཚ་བ་ལ་ཞིབ་བཏགས་གང་མོ་ཁོ་ནའི་བསེལ་ལུམས་བྱའོ། །

༡༢ ལུག་གི་ཡོན་ཏན། དེ་ལྟར་ལུག་ཏུ་བཅུག་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། རྒྱུང་འདུལ་ཚུ་སེར་འཛིབ་ཅིང་སྤྲངས་པ་
འཛོམས། ལྷག་མཁྱིམ་རྩ་ཡི་ཚད་པ་འདོན་པར་བྱེད། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུག་ཏུ་བཅུག་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་གྱིས་ནི་རྒྱུང་འདུལ་ཞིང་ཚུ་སེར་འཛིབ་ཅིང་སྤྲངས་པ་འཛོམས་པ་དང་། ལྷག་ཚད་དང་མཁྱིམ་ཚད་
དང་རྩའི་ཚད་པ་མ་ལུས་པ་འདོན་པར་བྱེད་དོ།

༡༣ ལུག་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་མ་ཤེས་པའི་སྦྱོན། སྦྱོན་ནི་སྤུན་གྱིས་རྩ་ཡི་ཁད་སྤྱི་འཚོར། རྩོད་ཀྱིས་ལྷག་
མཁྱིམ་རྩ་རུས་ཚད་པ་སྟེད། ལྷུམ་གྱིས་ཉེ་ལོ་ཆས་འདྲེད་བད་མཁྱིམ་སྦོང་། དེ་ཕྱིར་གང་ལ་གང་འཚོམ་དུས་
དང་སྦྱོར། ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱོན་ནི་སྤུན་གྱིས་རྩའི་ཁད་སྤྱི་ཞེས་གོང་བཤད་ལྟར་ཆད་པའི་ཁད་སྤྱི་ལྟ་བུ་དེ་ རང་
གནས་སུ་མ་རྒྱུད་པའི་འཚོར་བ་དང་། གཤེར་མ་མ་གཏོགས་སྦོད་ཀྱིས་ལྷག་ཚད་དང་། མཁྱིམ་ཚད་དང་། རྩ་
ཚད་དང་། རུས་ཀྱི་ཚད་པ་སྟེད་པ་དང་། ལྷུམ་གྱིས་ཉེ་ལོ་ཆས་འདྲེད་ཅིང་བད་མཁྱིམ་སྦོང་བས་སྤང་། དེའི་
ཕྱིར་སྦྱོན་ཡོན་ཤེས་པས་གང་ལ་གང་འཚོམ་པའི་དུས་དང་སྦྱོར་དགོས་སོ། །

༢ བར་དུ་རྟག་དུས་ཐར་གྱིས་སྦྱང་བ།

བར་དུ་རྟག་དུས་ཐར་གྱིས་སྦྱང་བ་ལ་ཡང་། ཐར་གྱིས་སྦྱང་བབས་དང་། སྦྱོན་ཡོན་བསྟན་པ་དང་གཉིས་སོ།
༡༧ ཐར་གྱིས་སྦྱང་བབས། བར་དུ་རྟག་བཏོན་ཐར་གྱི་སྦྱང་བ་ནི། འཛིབས་དང་ལུས་ཀྱིས་རྟག་ཤ་ཐོན་པ་
དང་། སྦྱོར་སེར་སྦྱོར་དམར་པོ་ནག་པོའི་ནན། ལད་མཁྱིམ་ལྷག་དང་རྒྱུང་གི་བྱེ་བྲག་སྦྱར། ལཡང་ན་རྟག་
མདོག་དམར་པོ་སྦོན་པོ་དང་། ལུད་ཁ་དམར་རྩ་སྦྱོར་པོའི་རིགས་དང་སྦྱར། ལཡང་ན་སྤྲངས་པ་ཡོད་མེད་ནན་
སྦྱར་བའི། ལན་གྱི་སྦོམ་བྱུགས་ཏེ་ཕྱིང་དེབ་བཏང་། ལུ་སྤུལ་ཕྱིང་པའི་གངས་སྦྱར་ལུས་དབྱིབས་
བསྟན། ཚིགས་ལ་རུས་མགོ་ཁོལ་བཏོན་ཚིགས་མིག་དང་། རུས་པའི་དབྱིབས་དང་སྦྱར་བའི་ཕྱིང་པ་
བཏང་། ཚིགས་མིག་སྤུལ་སྟེང་པོ་དེབ་ཉིས་རིམ་བཏང་། རྟག་འཁྱིམས་ཡང་དེབ་བཏང་ལ་ཚིངས་ཀྱིས་
བཅིང་། ཞེས་པ་སྟེ། བར་དུ་རྟག་བཏོན་ལ་འཐར་གྱིས་སྦྱང་བ་ནི། འཛིབས་དང་ལུས་གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་
གྱིས་རྟག་ཤ་ཐོན་པ་དང་། སྦྱོར་དང་། སེར་སྦྱོར་དང་། དམར་པོ་དང་། ནག་པོའི་ནན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་

བད་མཁྲིས་ཁྲག་དང་རླུང་གི་བྱེ་བྲག་སོགས་རིམ་པས་སྐྱར་བ་དང་། ཡང་ན་རྣལ་ལངས་མདོག་དམར་པོ་ལ་ར་དུག་
 བས་བྱེ་གོང་བཤད་ཀྱི་ས་མུག་བག་བྱེ་སོགས་དང་། སྔོན་པོ་ལ་དུད་པ་སོ་སོལ་སྐྱང་གར་ཞེ་སོགས་དང་སྐྱར་བ་
 དང་། དུད་ལ་ལ་སྐྱ་ཚི་སྐྱང་གར་དང་དམར་ཚུ་ལ་ཉོང་ལེན་སྐྱང་གར་བཅས་དང་། སྐྱ་བོ་ལ་གོང་བཤད་ཀྱི་ས་
 མུག་བག་བྱེ་ཞེ་སོགས་སོ་སོལ་རིགས་དང་སྐྱར་། ཡང་ན་སྐྱངས་པ་ཡོད་མེད་ལ་དམར་སེར་སྐྱར་ལྟར་གྱི་ཆས་
 སམ་ཡང་ན་ལྷུ་ཚུ་ཡུང་བ་ཚུ་ཚོང་རོས་ར་མཉེའི་ཐལ་བ་བག་བྱེ་སྐྱང་མའི་གར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ནན་སྐྱར་
 བའི་ནན་གྱིས་སྐྱོ་མ་སྐྱོམས་པར་བྱུགས་ཏེ་ཕྱིང་པའི་དེབ་བཏང་བ་དང་། ཉུ་སྐྱལ་དང་ཕྱིང་པའི་གངས་སྐྱར་
 ལ་ཚུ་གཞུག་སོགས་ལུས་དབྱིབས་དང་བསྐྱེན་པ་དང་། ཚིགས་ལ་རུས་མགོ་ཁོལ་དུ་བཏོན་ལ་ཚིགས་མིག་
 དང་རུས་པའི་དབྱིབས་སོགས་དང་སྐྱར་བའི་ཕྱིང་པ་བཏང་བ་ནི་རུས་མགོ་རེ་ལ་ཕྱིང་པ་རེ་རེ་བཏང་ཞིང་། དེ་
 ཡང་ཚིགས་མིག་དང་སྐྱལ་སྐྱེད་དུ་སོ་དེབ་ཅེས་ཉིས་རིམ་བཏང་བ་དང་། རྣལ་ལངས་ལ་ཡང་དེབ་སྐྱལ་
 བཅུགས་བཏང་ལ་ཚིངས་ཀྱིས་བཅིངས་དགོས་སོ།

༡༢ སྐྱོན་ཡོན་བསྐྱེད་པ། འབྱར་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣལ་ལངས་ལ་འདེབས། སྐྱངས་ཀྱི་བྱེར་སྐྱེད་བྱེ་
 སྐྱོས་རང་སར་གཞོན། ཚུ་ཡི་ལ་འཛིན་ཆག་པ་གནས་སྐྱོར། ཚིགས་པར་འཁྲུལ་སྐྱོམ་ཚུ་རྒྱས་འཐེམ་ལ་
 འདེབས། ཉེས་སྐྱོན་སྐྱས་ན་སྐྱངས་འབྱེར་རྣལ་ལ་ལྷས། རྣལ་ལམ་འགགས་ན་བྱུག་སྐྱེ་རུལ་མུགས་
 འཁྱུར། སྐྱོས་པ་ཏུགས་མ་བྱས་ན་སྐྱལ་དུ་འབྱེར། སྐྱལ་བྱེ་གཞེར་མ་བཏབ་ན་འབྱེར་བ་དཀའ། དེ་ཕྱིར་
 དུས་ཚོད་ཐབས་ལ་མཁུལ་པས་སྐྱར། ཞེས་པ་སྟེ། འབྱར་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་རྣལ་ལངས་ཡོད་པ་དང་། སྐྱལ་
 མིག་ཆེ་སར་བཅར་ལ་འདེབས་པ་དང་། སྐྱངས་ཀྱི་བྱེར་པ་སྐྱེད་ཅིང་བྱེ་སྐྱོས་རང་སར་གཞོན་པ་དང་། ཚུ་ཡི་ལ་
 འཛིན་ཅིང་ཆག་པ་གནས་སྐྱོར་བ་དང་། ཚིགས་པར་གྱི་འཁྲུལ་སྐྱོམ་ཞིང་ཚུ་རྒྱས་འཐེམ་ལ་འདེབས་
 སོ། ཉེས་སྐྱོན་ནི་སྐྱངས་སམ་རྣལ་ལ་ལ་ཐོན་པ་ལ་སྐྱས་ན་སྐྱངས་འབྱེར་ལ་རྣལ་ལ་ལྷས་པ་ཞེས་བད་རྟིང་
 ལུས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྣལ་ལམ་འགགས་ན་བྱུག་སྐྱེ་ལ་རུལ་ཞིང་མུགས་པ་སྟེ་སྐྱོ་མོའམ་སྐྱེ་བར་འཁྱུར་བ་དང་།
 སྐྱོས་པ་ཏུགས་ཞེས་ནང་ཚིངས་ལ་གསེང་བྲ་མིག་མ་བྱས་ན་སྐྱལ་དུ་འབྱེར་འགྲོ་བ་དང་། ཤ་དང་པགས་པ་བྱེ་
 བ་ལ་ཁྲག་འབྱེར་གྱི་གཞེར་མ་བཏབ་ན་འབྱེར་བྱས་ཀྱང་འབྱེར་པ་དཀའ་བས་ན་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དུས་ཚོད་
 སོགས་ཐབས་ལ་མ་ཚོངས་པའི་མཁུལ་པས་རིགས་པར་སྐྱར་རོ། །

༣ ཐ་མ་མེན་བརྟས་ངར་གྱིས་གདགས་པ།

ཐ་མ་མེན་བརྟས་ངར་དུ་གདགས་པ་ནི། འོ་མ་རྗེན་བྱེ་མར་དཀར་ཨ་སས་མནན། སྐྱོད་སྐྱ་མར་སྐྱར་ཕྱིང་པ་
 རེ་བལ་བཅོས། མེན་པའི་སྐྱེད་དུ་བཀའ་ལ་དགྱིས་མས་བཅིང་། གཤམ་མས་ཚུ་སེར་འབྲེན་ཞིང་བད་ཀན་
 སེལ། མཚན་གཅོག་བྱེད་མ་གསར་དུས་སྐྱེ་ཤིས། འདི་དུས་མི་བཏང་རླུང་འབྱེར་མ་འཚོ་དཀའ། ཞེས་པ་

སྟེ། ཐ་མ་མེན་བྱ་བརྟམ་པ་དེ་ཚེ་ངར་དུ་གདགས་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་འོ་མ་དང་ནས་མ་བཅོས་པའི་རྗེན་ཕྱེ་མར་
དཀར་སོགས་ཀྱི་ཨ་ས་ཟན་དོན་གྱིས་མནན། སྟོན་སྣ་སྣ་འུ་སུ་གོ་སྟོན་སོགས་མར་དང་སྐྱར་བར་ཕྱིང་པ་རེ་
བལ་བཅས་བཅོས་པ་མེན་བྱའི་སྟེང་དུ་སྟོམས་པར་བཀལ་ལ་དགྱིས་མས་བཅིང་བ་དང་། སྟོན་སྣ་ལ་གཡེར་མ་
བཏང་ན་གཡེར་མས་ཚུ་སེར་འབྲེན་ཞིང་བད་ཀན་སེལ་བ་དང་མ་ཚད་གཅོག་པར་བྱེད་དེ་ལྷག་དང་མ་གསར་
དུས་སུ་ཤིས་ཀྱང་། མ་རྟེང་གི་སྐབས་འདི་དུས་གཡེར་མ་མི་བཏང་སྟེ་བཏང་ན་རྒྱང་འབྲེར་ཞིང་མ་འཚོ་
དཀར་བ་སོགས་གང་ལ་ཡང་སྟོན་དུ་སྟེ་བཅོས་བྱ་བ་དང་མ་ཐུབ་ན་སྟོས་བཅོས་བྱའོ། །

༥ གཉན་པ་གནད་དང་སྐྱར་ནས་བཅོས་པ།

གཉན་པ་གནད་དང་སྐྱར་ནས་བཅོས་པ་ལ་ཉུ་གནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་དང་། མེན་བྱའི་གནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས།
རྩ་གནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། ཚོགས་གནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། རྩ་རྩུས་ཀྱི་གནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བཅས་རྣམ་པ་
ལྟའི་སྟོན་པ་བསྟན་པའོ།

༡ གཉན་པ་གནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས།

གཉན་པ་གནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་སྤྱིའི་བཅོས་ཐབས་དང་། བྱེ་བྲག་ཁྱད་པར་གྱི་བཅོས་ཐབས་
བསྟན་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་སོ།

༡༡ སྤྱིའི་བཅོས་ཐབས། གཉན་པ་གནད་དང་སྐྱར་ལ་བཅོས་པ་ནི། ཉུ་གནད་རྣམས་ལ་མཚོན་པོག་ཨ་སས་
བདུག །ཡང་ན་ཚ་བའི་འཛིབས་སུ་གཞུག་པར་བྱ། །མ་སྐབ་སྐང་གར་མཁན་རྒྱང་ལྷག་ཤོ་དང་། །སྐྱོན་
མར་ནག་རྗེན་ཕྱེའི་ལུན་དུ་གཞུག །མ་སྐབ་ཉུ་སྣ་སྣ་ཚོགས་ལུམས་ཀྱིས་གདུལ། །དེས་ཀྱང་མ་སྐབ་ཚ་གང་
རྣམ་པ་གཉིས། །ཚ་ཁྲོས་ལྷང་སྐྱར་ལུམ་རྩ་ལྗོང་རོས་དང་། །བག་ཕྱེ་ཞོ་དང་སྐྱར་བའི་ནན་གྱིས་མནན། །ཡང་
ན་གྱི་སྟེ་དཀར་པོ་པར་པ་ཏ། །ལྷག་ངལ་བ་དང་ར་ཞོ་སྐྱར་བས་མནན། །གང་ཁྲོས་སྐྱང་གི་ལ་སོགས་གཅན་
གཟན་ཤ །ལྷག་པ་བྱ་ཚོད་དོད་ཅན་ཤ་ཆང་བཅོས། །བག་ཕྱེ་མར་ལུ་ཐབས་སྟོན་ལུན་གྱིས་གདུལ། །ཞེས་པ་
སྟེ། གཉན་པ་གནད་སོ་སོ་དང་སྐྱར་ལ་བཅོས་པ་ནི་དེ་ལ་ཉུ་གནད་རྣམས་ལ་མཚོན་པོག་པའི་ཚེ་ སྤྱི་བཅོས་
སུ་ཟན་དོན་ཨ་སས་བདུག་པ་དང་། །ཡང་ན་ཚ་བའི་འཛིབས་སུ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གཞུག་པར་བྱ་ཞིང་།
མ་སྐབ་ན་སྐང་སྐྱམ་གར་པོ་དང་། མཁན་རྒྱང་དང་། ལྷག་ཤོ་རྒྱང་སེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། སྐྱོན་སུ་
སོགས་སྟོན་དང་། མར་ནག་ནས་ཀྱི་རྗེན་ཕྱེ་བཅས་པའི་ལུན་དུ་གཞུག་པ་དང་། །དེས་ཀྱང་མ་སྐབ་ན་ཉུ་སྣ་སྣ་
ཚོགས་ཀྱི་ལུམས་ནི་ཉུ་མད་མའི་ཤ་ཚོད་གཡུང་རྩ་བོང་ར་ལྷག་བ་སྐྱང་མཚོ་དེལ་གཅན་གཟན་བྱ་བྱི་མའི་འབྲུ་
མར་དྲི་རྒྱུ་བཅོས་པའི་ལུམས་ཀྱིས་གདུས་དེས་ཀྱང་མ་སྐབ་པར་སྐྱངས་ན་ཚ་གང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚ་
འཁྲོས་ལ་ལྷང་སྐྱར་དང་། ལུམ་རྩ་དང་། ལྗོང་རོས་དང་། །བག་ཕྱེ་སོགས་ཞོ་དང་སྐྱར་བའི་ནན་གྱིས་མནན་

པ་དང་། ཡང་ན་གྱི་ལྗེ་དཀར་པོ་དང་། པར་པ་ཉ་དང་། ལྷག་ངལ་རྣམས་བ་དང་རའི་ཞོ་ལ་སྐྱར་བས་མཐོན།
 གྲང་འཕྲོས་ལ་སྐྱར་གི་ལ་སོགས་པའི་གཅན་གཟན་གྱི་ཤ་དང་། ལྷག་པ་དང་། བྱ་ཚོད་སོགས་དོད་ཚེན་གྱི་ཤ་
 རྣམས་ཆང་དུ་བཙོས་པར་བག་ཕྱེ་དང་མར་ཁུ་པ་བས་སྐྱ་པི་གོ་སྟོད་སོགས་སྟོད་ལྷན་གྱིས་གདུལ་ལོ།
 ༡༢ བྱེ་བྲག་ལྷན་པར་གྱི་བཙོས་ཐབས། ལྷན་པར་དཔུང་པའི་ལྷག་གཞུག་རྣམ་པ་གཉིས་ལ། །མཁན་སྤང་སྤྱོད་
 སྟོད་ཞོ་མར་རྗེན་ཕྱེའི་ལྷན། །གར་པོ་ལྷན་པ་ཉ་ལྷེ་བས་ཚུ་བཙོས་སྤྱན། །ལག་ངར་ཉ་ལ་སྤང་གར་མཁན་པ་
 དང་། །ལྷམ་འབྲུམ་ར་ཞོ་མཚོ་ལྷའི་ལྷན་དུ་གཞུག །བཟླ་ལ་སྤང་གར་མཁན་པ་ལྷན་པ་དང་། །བག་ཕྱེ་ཚུ་ཚ་
 སྐྱར་པའི་ལྷན་དུ་གཞུག །སྤལ་པ་ནག་པོ་སྤང་མ་ཆང་འགག་དང་། །སྐྱུ་མ་དུད་པ་ཚུ་པ་བས་སྐྱར་བས་
 གདུལ། །བྱིན་པའི་ཉ་ལ་མཚོ་ལྷེ་སྤང་གར་དང་། །ཤོང་མོའི་བྱུན་སྐྱར་བས་སོས་པའི་ནན་དུ་བཏང་། །སྐོ་སྟིང་མི་
 བདེ་ཚེགས་པ་དུག་པ་བསྐྱེག །མགོ་བོ་ན་ན་ཨ་སོ་དུ་བྱང་གཏར། །འབྲོས་ཤ་འདར་ཤ་སྐོང་ར་པག་
 ལག །གཅིན་དང་ར་ཞོ་བོང་སྐྱས་མཐོན་པ་དང་། །གཉའ་ཤ་འཛིབས་ལྷན་སྐྱི་ལྷར་བཙོས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་
 ལྟེ། ལྷན་པར་དུ་དཔུང་པའི་ལྷག་གཞུག་རྣམ་པ་གཉིས་བཙོས་པ་ལ་མཁན་པ་དང་། །སྤང་མ་དང་། །སྤང་དང་།
 ལུ་སྐྱུ་གོ་སྟོད་སོགས་སྟོད་ཞོ་མར་ནག་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྗེན་ཕྱེ་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་ བས་ལ་སྤང་མའི་གར་
 པོ་དང་ལྷན་པ་ཉ་ལྷེ་བས་ཉེ་ཚུ་བལ་ལྷང་གུ་དང་ཚུ་བཙོས་བཙོས་པ་སྤྱན་པ་དང་། །ལག་ངར་གྱི་ཉ་ལ་སྤང་སྐྱུ་
 གར་པོ་དང་། །མཁན་པ་དང་། །ལྷ་འབྲུམ་དང་། །ར་ཞོ་དང་མཚོའི་ལུ་བའི་ལྷན་དུ་གཞུག་ཅིང་བཟླ་ལ་སྤང་སྐྱུ་
 གར་པོ་དང་། །མཁན་པ་དང་། །ལྷན་པ་དང་། །བག་ཕྱེ་དང་། །ཚུ་ཚ་སོགས་སྐྱར་བའི་ལྷན་དུ་གཞུག་སྤལ་པ་
 ནག་པོ་ལ་སྤང་མ་ཆང་འགག་ཅེས་ཆང་མ་བསིངས་པའི་སྤང་མ་དང་སྐྱུ་མ་དང་དུད་པ་ཚུ་པ་བས་སོགས་སྐྱར་
 བས་གདུལ་བྱིན་པའི་ཉ་ལ་མས་བྱང་ན་མཚོ་ལྷེ་དང་། །སྤང་གར་དང་། །ཤོང་མོའི་བྱུན་སོགས་སྐྱར་བ་བསྐྱོས་
 པའི་ནན་དུ་བཏང་འོ། །སྐོ་སྟིང་མི་བདེ་ན་ཚེགས་པ་དུག་པ་བསྐྱེག་པ་དང་། །མགོ་བོ་ན་ན་ཨ་སོ་དང་དུ་བྱང་
 གཏར་འོ། །འབྲོས་ཤ་དང་འདར་ཤ་གཉིས་ལ་བྱེར་ན་སྐོང་དང་ར་པག་ལག་དང་། །གཅིན་དང་ར་ཞོ་བོང་སྐྱས་
 ཞེས་པའི་བོང་གི་སྐྱས་མཐོན་པ་དང་། །གཉའ་ཤ་ལ་འཛིབས་དང་ལྷན་སྐྱི་བཙོས་སྐྱུ་བཤད་པ་ལྷར་བཙོས་པར་བྱ།
 བ་ལས་ལོགས་སུ་མི་དགོས་སོ། །

༢ མེན་བྱའི་གནད་གྱི་བཙོས་ཐབས།

མེན་བྱའི་གནད་བརྒྱུད་ཨ་དཀར་གྱི་ལྗེ་ནག །ལྷགས་ཕྱེ་སོ་ཐོག་དོང་ལེན་བ་ཤ་ག །དྲིག་ཏར་ཞོ་བྱུགས་ཉེ་
 ཕྱིང་དེབ་བཏང་། །ཨ་དཀར་གྱི་ལྗེ་སོ་ཐོག་ལྷགས་ཕྱེ་རམས། །ལུ་མཁན་བག་ཕྱེ་འབྲུ་མར་བཙོས་སྐྱར་
 མཐོན། །ཡང་ན་དུད་པ་བྱ་དག་གྱི་ལྗེ་དང་། །སྤང་སྟོས་སྤང་གར་སྐྱར་བས་བྱུག་པར་བྱ། །མ་སྐབ་མེན་བྱ་
 ལྷ་ཚོགས་ལུམས་གྱིས་གདུལ། །ཤོང་དུ་ག་བྱར་སྐྱ་ཚི་ཨ་དཀར་བཏང་། །ཞེས་པ་ལྟེ། མེན་བྱའི་གནད་བརྒྱུད་

བོ་ལ་ཨ་གར་དང་གྱི་ལྷེ་ནག་པོ་དང་ལྷགས་ལྷེ། གོང་དུ་རིམ་པར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སོ་ཐོག་རྟོང་ལེན་བཤའ་ཀ་
 དང་། ཉིག་ཏུ་ར་ཞོ་སོགས་གྱིས་བྱུགས་ཏེ་ཕྱིང་དེབ་མ་ཁ་ཡན་པར་བཞག་ལ་བཏང་། ཡང་ན་ཨ་གར་དང་གྱི་
 ལྷེ་ནག་པོ་སོ་ཐོག་ཅེས་མགར་ཐབ་གྱི་ལྷགས་རྒྱག་དང་། ལྷགས་ལྷེ་དང་། རམས་དང་། ལྷུ་མཁན་དང་། བག་
 ལྷེ་དང་། འབྲུ་མར་སོགས་བཙོས་པ་སྐྱར་བས་མཐོན། ཡང་ན་དུད་པ་དང་། ལྷུ་དག་གྱི་ལྷེ་དཀར་པོ་དང་།
 སྤང་སྤོས་པ་དང་། སྤང་གར་སོགས་སྐྱར་བས་བྱུག་པར་བྱ་བ་དང་། མ་ཐུབ་ན་མེན་བུ་སྐྱ་ཚོགས་པའི་ལུམས་
 གྱིས་གདུལ་ཞིང་ཁོང་དུ་ཡང་ག་བྱར་དང་། སྐྱ་ཚི་དང་། ཨ་གར་དང་། ཀར་སོགས་སྐྱར་བ་བཏང་།

༣ ཚ་གནད་གྱི་བཙོས་ཐབས།

ཚ་གནད་གྱི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། རླུང་རྩའི་བཙོས་ཐབས་དང་། རླུང་ཁྲག་གཉིས་འདོམ་འཕར་
 རྩའི་བཙོས་ཐབས། ཁྲག་རྩའི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ།

༡། རླུང་རྩའི་བཙོས། རླུང་རྩའི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་སྤྱིའི་བཙོས་ཐབས་དང་། བྱེ་བྲག་ལྷུང་པར་གྱི་
 བཙོས་གཉིས་མོ།

༢། སྤྱིའི་བཙོས་ཐབས། རླུང་རྩ་རྣམས་ལ་རྩ་རྒྱུད་རླུང་གསར་བསྐྱུང་། །མ་ལ་འབའ་ཆ་ཨ་ས་ཕབས་དང་
 རྩོད། །མཁན་པ་སྐྱུ་རྣམས་བསྐྱོས་པས་ཡང་ཡང་བདུག །མ་ཐུབ་རྫོ་ཉི་ཤིང་ཀུན་པི་པི་ལིང་། །བཅའ་སྐྱ་
 རྒྱུ་ཚུ་གོ་སྟོན་མཁན་པ་ཕབས། །བྱ་རམ་སྐྱུ་ཉེ་རྩོ་བར་བསྐྱོས་པས་བདུག །ཁོང་དུ་གསར་བརྒྱད་གསུམ་
 དང་མངར་གསུམ་གྱི། །ཉིང་ལོལ་ཤིང་ཀུན་རྩུར་ཞེས་གཏང་བར་བྱ། །ཁ་མིག་ཡོན་སྐྱ་འཁྱུལ་རྩོ་རོལ་
 བསྐྱེག །རླུང་ཁྲག་བསྐྱོངས་ན་བསེལ་གཏར་རིག་པས་དབྱད། །ཅེས་པ་སྟེ། རླུང་རྩ་རྣམས་ལ་སྤྱིའི་བཙོས་སྐྱ་
 གོང་འོག་རྩ་རྒྱུད་རླུང་གསར་བསྐྱུང་བ་ཚོགས་པ་དང་པོ། དུག་པ། བདུན་པ། དཀར་ནག་མཚམས་རྣམས་
 བསྐྱེག་ཅིང་། མ་ལ་འབའ་ཆ་དང་། ཨ་ས་ཐམ་ཤོན་དང་། ཕབས་དང་། སྐྱ་པི་གོ་སྟོན་སོགས་སྟོན་དང་།
 མཁན་པ། སྤང་སྐྱུ་རྣམས་བསྐྱོས་པས་ཡང་ཡང་དུ་བདུག་ཅིང་། དེས་མ་ཐུབ་རྫོ་ཉི་དང་། ཤིང་ཀུན། པི་པི་
 ལིང་དང་། བཅའ་སྐྱ་དང་། རྒྱུ་ཚུ། གོ་སྟོན། མཁན་པ། ཕབས་དང་། བྱ་རམ་དང་། སྐྱུ་ཉེ་ཞེས་ཕྱི་
 སྐྱོགས་རོ་མ་མེད་པ་རྩོ་བར་བསྐྱོས་པས་མ་ལ་བདུག་ཅིང་ཁོང་ནང་དུ་གསར་བརྒྱད་ཤ་མར་ཆང་གསར་པ་
 གསུམ་དང་མངར་ཀར་བྱར་སྤང་གསུམ་གྱི་ཉིང་ལོལ་ འབྲེས་པར་བསྐྱོལ་བ་དང་། ཤིང་ཀུན་རྩུར་ཞེས་ཕྱི་རྒྱུད་
 ལྟར་སྐྱར་བ་རྣམས་བཏང་བར་བྱ་ཞིང་། ཁ་དང་མིག་གཡས་སྐྱ་ཡོན་ལྷག་པའི་སྐྱ་འཁྱུལ་གཡོན་རོས་བསྐྱེག་
 པ་དང་། གཡོན་དུ་ཡོན་གཡས་རོས་དང་རྩོ་རོལ་ཞེས་ཁ་མིག་གང་ཡོད་པའི་གྱི་ཟུར་དེ་ཡང་བསྐྱེག་ཅིང་། རླུང་
 ཁྲག་བསྐྱོངས་ན་བསེལ་སྐྱུ་གཏོང་ངམ་གཏར་ག་བྱ་བ་རིག་པས་དབྱད་དོ།

ལ། རྩེ་བྲག་ལྷན་པར་གྱི་བཙུག་པོ་ལས་ཐབས། ལྷན་པར་རྒྱུ་རྒྱ་བཙུག་པོ་ནི། ཆང་འགག་སྤང་མ་མཁན་པ་
 ཚ་བ་གསུམ། ལྷ་འབྲུམ་མར་ནག་ཚེལ་ཕྱན་དོན་མོས་དྲིལ། ཡང་ན་ཨ་ས་འོལ་སྐོམ་འབའ་ཆས་བདུག མ་
 བས་མཚོན་གང་བཅའ་བའི་གོང་འོག་བསྐྱེད། ལྷོ་ལབ་ཨན་སྟོང་འདར་ན་དུག་པ་བསྐྱེད། དཔུང་པའི་ཆུ་ཚ་
 ཨ་སའམ་དམར་པོའི་ལུམས། ལྷ་རྒྱུད་གོང་འོག་མཚན་སྤྲུགས་སྐྱོག་རྩལ་གཤོངས། དཔུང་ཚིགས་ལག་
 མཐིལ་སྐྱ་བ་ལྷ་ཡིས་བསྐྱེད། རྩལ་ཚ་སྐྱིད་བྱ་ཕྱིང་པ་སྐྱུམ་ལྷན་བདུག ལ་སྐྱུལ་སྐྱུལ་ནག་ལྷ་བྱར་ལྷན་ལྷ་
 གཞུག ལྷ་འཚོལ་སྐྱ་ན་སྐྱེ་ཚ་སྐྱི་གཙུག་བསྐྱེད། ལྷོ་སྐྱིང་མི་བདེ་ཚིགས་པ་བདུན་པ་བསྐྱེད། བཤུལ་པ་རེངས་
 བ་སྤང་ཚ་ནག་པོ་བསྐྱེད། སྤོང་མགོ་གཞུང་ཚ་སྤང་མ་མཁན་པ་པབས། བས་ཚིག་ཞོ་དང་སྐྱུར་ལ་འཇིགས་
 སྐྱ་བཏང། གཞུང་རེངས་ལྷག་དགེ་ཚ་ནག་ཆུ་མགོ་བསྐྱེད། མགོ་བོ་ན་ན་འགྲུལ་ཚ་ནག་པོ་བསྐྱེད། སོ་
 འཐམས་ནང་ལོང་ཚ་དང་གདོང་ཚ་བསྐྱེད། ལུས་པོ་འདར་ན་སྐབ་ལྷན་སྐྱིང་ཚ་བསྐྱེད། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྗེས་
 བསྐྱེད་ལྷན་པར་དུ་རྒྱུད་གི་ཚ་རྒྱ་བཙུག་པོ་ནི་ཆང་འགག་སྤང་མ་གོང་བཤད་ལྷན་དང་། མཁན་པ་དང་། ཚ་
 བ་སྐྱ་པོ་པོ་གསུམ་དང་། ལྷ་འབྲུམ་རྣམས་མར་ནག་གམ་ཚེལ་ཕྱན་དོན་མོས་དྲིལ་བ་དང་། ཡང་ན་ཨ་བ་བཟན་
 དོན་དང་འོལ་སྐོམ་སྟེ་ཕྱེ་མར་དང་འབའ་ཆ་སོགས་ཀྱིས་བདུག་ཅིང་སྤངས་པ་མ་སྐྱུལ་ན་བདུན་ཚི་ལྷ་གང་
 བཤད་ཀྱིས་བདུགས་པ་དང་། མ་ནས་ཚོན་གང་དུ་བཅའ་བའི་གོང་འོག་བསྐྱེད་ཅིང་། ལྷོ་ལབ་བྱེད་ན་ཨན་
 སྟོང་དང་འདར་ན་ཚིགས་པ་དུག་པ་བསྐྱེད། དཔུང་པའི་ཆུ་ཚ་ལ་ཨ་སའམ་མ་སྐྱུལ་ན་སྐྱུར་བཤད་པའི་དམར་
 པོའི་ལུམས་བྱ་ཞིང་། མ་གང་བྱུང་གི་ཚ་རྒྱུད་གོང་འོག་གཉིས། བར་པོས་ཀྱི་མཚན་སྤྲུགས་གཉིས། ལྷོག་རྩལ་
 ཀྱི་གཤོངས་གཉིས། དཔུང་པའི་ཚིགས་གཉིས་རྣམས་དང་། ལག་པའི་མཐིལ་དུ་སྐྱ་བ་ལན་ལྷན་བསྐྱེད་ཞེས་
 བསྐྱེད་དགོས་སོ། རྩལ་ཚ་སྐྱིད་བྱ་ལ་ཕྱིང་པ་སྐྱུམ་དང་ལྷན་པས་བདུག་ཅིང་དེས་མ་སྐྱུལ་ན་སྐྱུལ་ནག་ལྷ་
 བྱར་ལྷན་ལྷ་གཞུག་པ་དང་། ལྷ་འཚོལ་སྐྱ་ན་སྐྱེ་ལྷགས་ཚ་དང་། ལྷོ་གཙུག་མེས་བསྐྱེད་ཅིང་། ལྷོ་སྐྱིང་མི་བདེ་
 བར་སྐྱུར་ན་ཚིགས་པ་བདུན་པ་བསྐྱེད། བཤུལ་པ་རེངས་པར་སྐྱུར་ན་རྒྱུ་ཀྱི་སྤང་ཚ་ནག་པོ་སྟེ་འདི་སྐབས་
 ཀུན་དུ་རྒྱུ་བའི་མཁའ་མའི་ཚ་ནག་གཉིས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤོང་མགོ་དང་གཞུང་ཚ་ཞེས་ཀུན་དུ་རྒྱུ་བ་གཉིས་
 ལ་སྤང་མ་དང་། མཁན་པ་དང་། པབས་དང་། བས་ཚིགས་པ་ཞོ་དང་སྐྱུར་ལ་འཇིགས་སྐྱ་བཏང་བ་དང་།
 ལྷན་གཞུང་པ་རེངས་ནས་ལྷག་པ་དགེ་ན་མཁའ་མའི་ཚ་ནག་དང་ཆུ་ཚ་སྐྱུ་གྱུ་ཚན་གྱི་མགོ་བསྐྱེད་པ་དང་།
 མགོ་བོ་ན་ན་མཚུབ་ཆུང་འོག་གི་འགྲུལ་ཚ་ནག་པོ་གཉིས་བསྐྱེད། སོ་འཐིག་ཅིང་འཐམས་ན་ནང་ལོང་ནང་ལྷན་
 སྐྱུར་མའི་ཚ་གཉིས་དང་རར་གདོང་མེར་ཚ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལུས་པོ་འདར་ན་སྐབ་ལྷན་སྐྱིང་ཚ་ཞེས་
 གོང་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱིང་ཚ་གཉིས་བསྐྱེད་གོ། །

ཀ༢ རྒྱུ་ལྷག་གཉིས་འདོམ་འཕར་ཚུའི་བཅོས་ཐབས། རྒྱུ་ལྷག་གཉིས་འདོམ་གྱི་འཕར་ཚུའི་བཅོས་ཐབས་
ལ་ཡང་། སྤྱིའི་བཅོས་ཐབས་དང་བྱེ་བྲག་བྱུང་པར་གྱི་བཅོས་ཐབས་བལྟན་པའོ།

ཁ༣ སྤྱིའི་བཅོས་ཐབས། སྤྱིང་ཚུའི་མ་རྣམས་གསེར་གྱི་ཁད་སྤྱུ་གཞུག ཁིག་དམར་ཨ་མོ་ལི་ག་ལྷུར་དུ་
བསྐྱུང་། རྒྱུ་ལྷག་མཐིལ་བཞི་སྤྱི་པོའི་གཙུག་དུ་བསྐྱེག ཁོང་དུ་ཐང་དང་ག་བྱུར་བདུན་དགུ་བཏང་། རྒྱ་
སྐྱེགས་ཏིག་ཏེ་མཚན་དཀར་པར་པ་ཏ། ར་ཞོ་སྤྱུར་ལ་བསྐོས་པའི་འཛིབས་སྤྱུ་གཞུག རྩ་ཁ་སྐོམ་ཞིང་རྒྱངས་
འཕོར་ལྷག་རོ་འཇུ། རྒྱང་རྒྱས་རྩ་ལ་གཏར་ཞིང་མ་སྤུབ་ན། རྩ་རྒྱུད་གོང་འོག་གཏར་ཏེ་བསྐྱེག་པར་
བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལྷག་གཉིས་འདོམ་གྱི་སྤྱིང་ཚུའི་མ་རྣམས་ལ་སྤྱི་བཅོས་སྤྱུ་གསེར་གྱི་ཏེལ་པས་རྩ་ཆད་
ཁད་སྤྱུ་ཞེས་ཆད་ཁའི་སྤྱུ་རང་གནས་སྤྱུ་གཞུག་པའི་མེ་ནི་རྩ་རྒྱུད་གོང་འོག་མཁེགས་པ་ལྷུར་དུ་བསྐྱེག་ཅིང་།
རྒྱུ་ལྷག་པའི་སྤྱིང་རྩ་ཆོད་ན་ཁིག་དམར་དང་། ལག་པའི་སྤྱིང་རྩ་ཆོད་ན་རྩུལ་འདུའམ་སྤོད་ཀའི་འགྲམ་གྱི་འཕར་
རྩ་ཨ་མོ་ལི་ག་ལྷུར་དུ་གསེར་གྱི་ཏེལ་པའི་མེས་བསྐྱུང་ཞེས་བསྐྱེག་ དེ་རྗེས་རྒྱུ་ལྷག་གི་མཐིལ་བཞི་དང་སྤྱི་
པོའི་གཙུག་དུ་བསྐྱེག་ཅིང་ཁོང་དུ་དོམ་མཁེགས་དང་རྟོང་ལེན་གྱི་ཐང་དང་ག་བྱུར་བདུན་པ་ལྷི་རྒྱུད་ལྷུར་དང་།
དགུ་པ་ནི་ག་བྱུར། བསིལ་རྩ་གྱུར་ལི་གསུམ། ཅན་དན། ལི་ག་དུར། དོམ་མཁེགས། ཏིག་ཏ། རྟོང་ལེན། ཀ་
ར་སོགས་སྤྱུར་བ་བཏང་ཞིང་། རྒྱ་སྐྱེགས་དང་། ཏིག་ཏ། ཚན་ཏེ་མེ་ཏོག་གིས་དབྱེ་བའི་དཀར་པོ་དང་། པར་
པ་ཏ། ར་ཞོ་རྣམས་སྤྱུར་ལ་ཚན་མོར་བསྐོས་པའི་འཛིབས་སྤྱུ་གཞུག་པས་རྩ་ཁ་བསྐོམ་ཞིང་ཆ་རྒྱངས་འདོར་བ་
དང་ལྷག་རོ་འཇུ་བསྐོགས་གང་རྒྱས་གྱི་རྩ་ལ་གཏར་ཞིང་མ་སྤུབ་ན་མ་གང་བྱུང་གི་རྩ་རྒྱུད་གོང་འོག་གཉིས་
གཏར་ཏེ་བསྐྱེག་པར་བྱའོ།

ཁ༣ བྱེ་བྲག་བྱུང་པར་གྱི་བཅོས་ཐབས། བྱུང་པར་མཐིལ་འཕྲོག་སྤྱུར་བ་རྣམས་གཉིས་ལ། ཁམར་ཚོལ་སྤྱུ་ཤད་
སྤྱིང་དུ་རྒྱ་རྩོམ་བདུག ཁྲིད་ཁ་འཁོར་བའི་ཕྱིང་པ་སྤྱུམ་ལྟན་བཏང་། ཁྲི་སྤངས་ཞོ་སྤྱུར་མ་ལ་འཛིབས་སྤྱུ་
སྤྱུར། ཁམའན་སྤང་ལྷད་པ་གོ་སྤོད་ཚ་བ་གསུམ། ཁོ་དང་སྤྱུར་བ་རྒྱབ་གྱི་འཛིབས་སྤྱུ་བཏང་། བྱུང་པར་
མཐིལ་འཕྲོག་ནང་ལོང་པོལ་རྩ་བསྐྱེག རྒྱུ་མ་ན་ན་ཉ་གཞུག་རྒྱུ་རྩ་བསྐྱེག རྒྱེད་པ་འཁོར་ན་སྤུབ་རྩ་བསྐྱེག་
པ་དང་། ཁམོ་བོ་ན་ན་པིར་མམོ་བསྐྱེག་པར་བྱ། སྤོ་སྤྱིང་མི་བདེ་སྤོ་འཚོལ་སྤོ་ན་འཚི། རྒྱུར་བ་བལྟ་རྩ་སྤོ་
རྩ་བསྐྱེག་པར་བྱ། རྒྱངས་ན་བཅོད་ལུན་རམས་ཚོས་སྤོད་སྤོ་ཚོགས། རྒྱུ་ལྷག་མ་ལྷུ་འཇུམ་གར་པོ་བག་ཕྱེ་
ཞོ། འཇུམ་སྤྱུར་བ་འཚོས་པར་བཅོས་པས་བདུག འཇུམ་རྩ་ལ་པོག་སྤྱུགས་ན་ཨན་སྤོང་བསྐྱེག བྱིན་
རེངས་པིར་མམོ་དར་གདོང་རྒྱ་བ་བསྐྱེག ཁོར་མོ་འཇུམས་ན་སྤང་གར་ཨ་སས་བདུག རྒྱུ་ལྷག་རྩ་གཏུང་
སྤོ་རྩ་སྤུབ་ལྷད་བསྐྱེག ཁམའུ་བ་རྒྱུང་སྤོ་རྩ་བལྟ་རྩ་སྤོ་རྩ་བསྐྱེག རྒྱུ་ལྷག་བདུན་པ་རྒྱ་ཏི་མཁེགས་སྤོ་
བཏང་། ཚ་གཞའ་བསིལ་བའི་ནན་སྤོང་སྤྱུ་དེལ་བཏང་། བལྟ་རྩ་སྤོ་རྩ་སྤོང་སྤྱུགས་རོས་བསྐྱུང་། རྒྱང་

གར་བག་ཕྱེ་ཞོ་སྤོད་མར་སྐྱར་སྐྱུན། །ཨ་སོ་བ་ཤ་ཀ་དང་ཨ་ཀ་རྩ། །ཉོང་ལེན་ཉིག་ཉ་གི་ཕྱེ་པར་པ་ཉ། །སྤང་
 ཕི་བག་ཕྱེ་རི་ཤོ་ཤིང་མངར་བསྐྱུན། །འདར་ན་རྩལ་འདུ་སྐྱུགས་ན་བཅུ་གསུམ་བསྐྱེག། །རྩལ་འདུ་བཅད་ན་
 སྒྲོག་རུས་འཕར་ཙ་བསྐྱེག། །མགོ་ན་སྤིང་བརྟུང་ཅེ་རྒྱུད་དཔུང་ཙ་གཏར། །མིག་དམར་མཁྲིས་པ་ཚོགས་ཚད་
 །ཁོང་དུ་བཏང། །ལབ་མང་མིག་ཙ་གྲུང་ན་སྤིང་གར་བསྐྱེག། །སྤིང་ཙ་ཀུན་ལ་ཙ་རྒྱུད་གོང་འོག་བསྐྱུང། །ཁོང་
 བས་ཚ་བའི་འཕྲོས་འདེད་ཤེས་པར་བྱ། །མ་ཁོང་གཉིས་ནས་ཙ་ཁ་བསྐྱུལ་པ་གཅེས། །ཅེས་པ་སྟེ། བྱད་པར་
 དུ་རྒྱུ་མཐིལ་གྱི་མཐིལ་འཕྲོག་དང་ལག་མཐིལ་གྱི་སྐྱུར་བ་རྣམ་གཉིས་བཅོས་པ་ལ་ར་ལུག་གི་མར་དང་པག་
 པའི་ཚེལ་གཉིས་དོན་མོར་བྱུག་ཅིང། དེ་སྟེང་སྐྱ་སོ་མང་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་རོ་མའལ། སྐྱ་སྟིགས་སྐྱ་
 གསལ་པ་དེ་བལྟ་དཔའི་བལ་འདབ་ལྟ་བུ་དེ་སྐྱུན། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་རྩོད་བསྐྱོས་པས་བདུགས་པ་དང་དེག་ཁ་སྟེ་
 དེག་པ་འཁོར་བའི་ཕྱིང་པ་སྐྱུལ་ལྟན་བཏང་ཞིང། ཉ་སྤངས་སེར་ཁ་མ་དང་ཞོ་སྐྱུར་བ་མ་ལ་འཛིབས་སྐྱ་སྐྱུར་
 བ་དང། མཁན་པ་དང། སྤང་མ་དང། གྲུང་པ་དང། གོ་སྟོད་ཚ་བ་སྐྱ་པི་ཕོ་གསུམ་སོགས་ཞོ་དང་སྐྱུར་བ་
 རྒྱུ་ལག་གི་མཐིལ་གྱི་རྒྱབ་བོལ་གོང་དང་མཁྲིག་མ་མན་ཚོད་གྱི་འཛིབས་སྐྱ་བཏང། བྱད་པར་མཐིལ་འཕྲོག་
 ལ་སྟོག་ན་ནང་ལོང་སྐན་མ་གཉིས་དང་བོལ་ཙ་གཉིས་བསྐྱེག་པ་དང། རྒྱུ་མ་ན་ན་རྒྱུ་པའི་ལོང་ཚོགས་གྱི་
 ཡན་ཙམ་གྱི་ཉུ་གཞུག་གཉིས་དང་རྒྱ་ཙ་བསྐྱེག་ཅིང། རྟེན་པ་འཁོར་ན་སྐབ་ཙ་ནག་པོ་བསྐྱེག་པ་དང། མགོ་
 བོ་ན་ན་མཐེ་བོང་པིར་མགོ་བསྐྱེག་པར་བྱ་ཞིང། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྐྱོ་སྤིང་མི་བདེ་ཞིང་བྱ་འཚོལ་སྐྱ་ན་འཚི་
 བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱུར་བ་ལ་བཅོས་བལྟ་ཙ་གཉིས་བྱ་ཙ་གཉིས་བསྐྱེག་པར་བྱ་ཞིང། སྤངས་ན་བཅོད་ལྷན་
 རམས་ཚོས་ཞེས་རྒྱ་སྟིགས་སྟོད་སྐྱ་ཚོགས་ཚད་དང། གཡེར་མ་དང། ལྟ་འབྱུལ། སྤང་མའི་གར་པོ་དང།
 བག་ཕྱེ་དང། ཞོ་དང། འབྲུ་མར་སྐྱུར་བ་རྣམས་ཚོས་པར་བཅོས་པས་བདུག་གོ། །བོལ་གོང་འགྲུལ་ཙ་ལ་སོག་
 པའི་སྐྱུགས་ན་ཨན་སྟོང་བསྐྱེག་ཅིང། ཕྱིན་པ་རེངས་ན་མཐེ་བོང་པིར་མགོ་གཉིས་དང་རར་གདོང་རྒྱ་བ་བསྐྱེག་
 སོར་སོ་འཁྲུམས་ན་སྤང་གར་དང་ཨ་ས་སྟེ་ཟན་དོན་གྱིས་བདུག་རར་གདོང་གསེར་ཙ་ཀ་གཏུང་གཉིས་ལ་
 སོག་ན་སྟེ་ཙ་གཉིས་དང་སྐབ་ཁུང་གི་ཙ་གཉིས་བསྐྱེག་མཛུབ་རྒྱུང་འོག་གི་སྤིང་གི་འགྲུལ་ཙ་གཉིས་ལ་སོག་ན་
 བལྟ་ཙ་གཉིས་དང་བྱ་ཙ་གཉིས་བསྐྱེག་ཅིང། ཚ་བ་ཤོར་ན་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་ག་བྱུར་བདུན་པ་དང་རྩོ་ཉི་མཁྲིས་
 སྐྱ་བཅས་བཏང་བ་དང། ལྷག་མཁྲིས་གྱི་ཚ་བས་མ་ཤི་བའམ་གཞའ་བ་སྟེ་གཞོམ་ན་གོང་བཤད་གྱི་བསིལ་
 བའི་ནན་སྟེང་སྐྱ་དེབ་བཏང་རོ། །བལྟ་ཙ་བྱ་ཙ་གཉིས་ལ་དང་པོ་ཙ་སྟེང་སྐྱུགས་ངོས་བསྐྱུང་ཞེས་པ་དཔུང་པ་
 རོས་མེས་བསྐྱེག་པ་དང། སྤང་མ་གར་པོ་དང། བག་ཕྱེ་དང། ཞོ་དང་ན་ལེ་ཤམ་སྐྱ། ལུ་སྐྱ་སོགས་སྟོད་སྐྱ་
 མར་བཅས་སྐྱུར་བ་སྐྱུན་ནོ། །ཨ་སོ་ལ་བ་ཤ་ཀ་དང། ཨ་ག་རྩ་དང། ཉོང་ལེན་དང། ཉིག་ཉ། གི་ཕྱེ་དཀར་
 པོ་དང་པར་པ་ཉ་དང། སྤང་ཕི་དང། བག་ཕྱེ། རི་ཤོ། ཤིང་མངར་རྣམས་ཀྱིས་མནན་པ་དང། འདར་ན་

མཆན་ལྷན་ནང་གི་རྒྱལ་འདུ་གཉིས་དང་སྐྱེགས་ན་ཚོགས་པ་བཅུ་གསུམ་པ་བསྐྱེད་གོ། རྒྱལ་འདུ་བཅད་ན་
གང་བཅད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོག་རུས་འཕར་ཅུ་དང་། གཉིས་ཀ་བཅད་ན་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་དང་། མགོ་ན་ཞིང་
སྟིང་བརྒྱུད་བ་སྟེ་འཕར་བྲགས་ན་ཅེ་རྒྱུད་དང་དཔུང་ཅུ་གཏར་ཞིང་། མིག་དམར་པོར་གྱུར་ན་མཁྲིས་པ་
ཚོགས་ཚད་ཁོང་དུ་བཏང་བ་དང་། ལབ་མང་ལ་མིག་ཅུ་གྱུར་བ་སྟེ་རིག་རིག་བྱེད་ན་རྒྱུད་ཤོར་བས་སྟིང་ག་དང་
དཀར་ནག་མཚམས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟིང་ཅུ་རིགས་ཀྱི་ལ་གང་དུ་མ་བྱུང་ཡང་དེ་གའི་ཅུ་རྒྱུད་གོང་
འོག་མེས་བསྐྱུང་ཞིང་། ཁོང་ནས་ཚ་བའི་འབྲོས་འདོད་ཅེས་རྒྱུད་གི་དུས་ཤོད་བཅུད་བསྟེན་པ་འབྲོས་པ་དང་ཚ་
བའི་དུས་བསེལ་བསྟེན་པ་ཚ་བ་འདེད་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། མ་དང་ཁོང་པ་གཉིས་ཀ་ནས་ཁྲག་འཚོར་བས་ན་ཅུ་
ལ་བསྐྱེད་པ་གཅེས་སོ།

༡༣ ལྷག་ཅུ་རི་བཅོས་ཐབས། ལྷག་ཅུ་རི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། སྤྱི་བཅོས་ཐབས་དང་། བྱེ་བྲག་
བྱུང་པར་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ་འོ།

༡༤ སྤྱི་བཅོས་ཐབས། ལྷག་ཅུ་ན་མས་ལ་ལྷག་ཤོར་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱུང་། །སྤྱི་བཅོས་པ་མར་བརྒྱུད་གོང་འོག་
བསྐྱུང་། །རྒྱ་སྐྱེགས་ཉོང་ལེན་སྐྱེད་ཨ་རུ་ར། །སྤང་སྤོས་སྤང་གར་སྤྱར་བ་བདུད་ཅི་ཡིན། །སྤང་མ་རྒྱ་
སྐྱེགས་ཐལ་གྱིས་བྲན་ལ་གཡོགས། །ཡང་ན་ཞོ་བཙགས་པ་འཕ་བསེལ་འཛིབས་བྱ། །ལྷག་རྒྱས་ཅུ་ཡི་གཞུག་
མ་གཏར་བ་གཅེས། །ག་བྱར་དགུ་པ་དོན་སྟོན་ལ་འཛིན་སྤྱར། །ཞེས་པ་སྟེ། །ཞེས་སྟིང་ཅུ་ཆད་ན་ །སྤོན་དཔུང་
ཀྱི་གསོ་རྒྱལ་འདི་ན་མས་གསུངས་ནས་སྤོན་པར་ལས་འཚེ་བའི་སྤོན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་ལས་སྟོན་ཀ་ཚོད་ན་དཔུང་
པ་ནས་འདྲེ་ག་ཟེར་བ་ཐོས་པ་ཤིན་ཏུ་ལོངས་སོ། །ལྷག་ཅུ་ན་མས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་ལ་ལྷག་ཤོར་ན་རྒྱས་བསྐྱུང་
ཞིང་། སྤྱི་མའི་ཅུ་བ་དང་། ཟོར་བ་སྟེ་རྒྱུད་འདི་གར་ཡང་མགོ་བཅོས་སོགས་ལ། སྤྱི་ཅུ་རམ་པའི་སེའུ་དུ་བ་
གཉིས། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་སྟོན་པའི་མཛད་པའི་སྐབས། །ཉེར་སྤངས་ཟོར་བའི་རྒྱན་པོ་བཏིང་
བའི་སྟེང་། །ཞེས་རམ་པ་ཡིན་པས། །དེའི་ལ་ལོ་ལྷ་བྱ་དེ་མར་བརྒྱུད་ཞིང་ཅུ་རྒྱུད་གོང་འོག་མེས་བསྐྱུང་ཞེས་
བསྐྱེད་པ་དང་། །རྒྱ་སྐྱེགས་དང་ཉོང་ལེན་སྐྱེད་ཨ་རུ་ར་དང་། །སྤང་སྤོས་སྤང་གར་སོགས་སྤྱར་བས་མ་ཀྱུན་
ལ་བདུད་ཅིར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། །སྤང་མ་ལ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཐལ་གྱིས་ཞེས་བྱེ་མས་བྲན་པ་མ་ལ་གཡོགས་
པའམ། །ཡང་ན་ཞོ་བཙགས་ཞེས་ཡུན་སོང་བའི་སྤྱི་བཅོས་པོ་བཙག་པའི་གར་པོའམ། །བསེལ་བའི་འཛིབས་གཉིས་
གོང་དུ་རིམ་བཤད་ལྟར་བྱ་བ་དང་། །ལྷག་རྒྱས་ན་ཅུ་རི་གཞུག་མ་གཏར་བ་གཅེས་ཤིང་། །ག་བྱར་དགུ་པ་གོང་
དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། །དེ་སྟེང་དོན་སྟོན་ལ་འཛིན་སྤྱར་རྒྱལ་ལོ་སྤོན་པར་ཤིང་མངར། །མཆིན་པར་བྲག་ལྷན།
མཁྲིས་པར་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ །མཁལ་མར་སྐྱ་ཅི། །མཆེར་པར་པི་པི་ཡིང་། །པོ་བར་སེ་འབྲུ། །རྒྱ་མར་བཅོད་

སོགས་གང་དགོས་སྟེ་བ་ཤི་ལྷན་དྲེག་མ་དང་རྒྱུ་མཁར་བའི་སྐམ་ནང་མ་སློང་ཉ་སོགས་མཐུན་པ་ལྟར་སྐྱར་
དོ། །

ལ༢ བྱེ་བྱག་བྱུང་པར་གྱི་བཅོས་ཐབས།

བྱུང་པར་སློ་ཙ་ཙ་མས་ལ་གོང་ལོག་བསྐྱེག། དབྱར་གྱི་དུས་སུ་སྟོ་ལུ་ཞོ་སྐྱར་བཏང་། དབྱུན་གྱི་དུས་སུ་གཡེར་
མ་ལྷ་འབྱུམ་དང་། སྟོད་སྐྱ་བག་ཕྱེ་འབྱུ་མར་བྱུགས་ལ་དགྱི། ལམ་སྐབ་ཨ་དཀར་སོ་སོག་ཚོས་བཅོད་
རམས། ཉིག་ཉ་བ་ལེ་བ་ཤར་ཞོ་བྱུག། ཅིམ་ན་ཨ་སས་བདུག་ཅིང་འཇིབས་སུ་གཞུག། ཁོང་སྐྱན་ག་བྱར་
གཙོ་བྱས་སློ་སྐྱན་སྐྱར། ལམ་ལྷིས་ཙ་ཙ་མས་ལ་ཉིག་ཉ་ར་ཞོ་དང་། སྐྱར་མ་རྟོང་ལེན་སྐྱར་བ་མ་ལ་
སྐྱམ། ལྷང་ན་ཉིག་ཉ་རྟོང་ལེན་ནད་མ་བཅོད། དུག་ཉུང་ཀར་ཞོ་སྐྱར་ནན་དུ་བཏང་། ལག་ལའ་རིངས་
གསེར་མདུང་རྩ་བྱང་བྱིན་ལོང་གཏར། ལགསེར་གྱི་མེ་རྟོག་བདུན་ནམ་ཉིག་ཉའི་ཐང་། བཞིན་ལུང་མ་ལ་སེར་
བ་སེལ་བར་བྱེད། ལམ་ལྷིས་ཙ་སྐྱར་རིངས་ལ་ཕོག་སྐྱར་ཐབས་ན། བྱིན་པའི་ནང་ངོས་ཉ་མཚམས་ཙ་གཞུག་
བསྐྱེག། ལགསེར་གྱི་ཀ་བ་དབྱུང་འཇུག་མགོ་སྟོན་བསྐྱེག། ལམ་ལྷིས་ཙ་གཞུག་ཕྱི་ལྷེབས་ཙ་གཞུག་
བསྐྱེག། ལམ་ལྷིས་ཙ་སྐྱར་སྐྱམ་འབའ་ཆའི་ལུ་མས་སུ་གཞུག། དེས་མ་སྐབ་ན་སྟོད་ནན་བྱོད་ལུ་མས་བྱ། ཁོང་དུ་
གསར་འཇུག་ལུག་ཤ་གསར་པ་བཏང་། རྐང་བཤལ་བརྒྱ་ཡི་ཕྱི་སུལ་རྐང་འདེགས་བསྐྱེག། དེ་ཕྱི་མིག་
གཟེར་ན་ཆོགས་པ་བཅུ་བཞི་བསྐྱེག། རྐ་བ་ལོན་ན་མཁལ་མའི་ཙ་ནག་བསྐྱེག། དྲི་ཚུ་སྟོན་ན་མཁལ་ཙ་རུས་
ཞེན་བསྐྱེག། ལྷག་ཤོར་མཁལ་ལུང་རྒྱག་ན་དེ་ཕྱི་མིག་བསྐྱེག། འཇུག་དཀར་རྒྱག་ཆོ་ཆོགས་པ་བཅུ་བཞི་
བསྐྱེག། རྐག་མ་ཚོད་ན་ཚུ་ཙ་སྐྱར་བསྐྱེག། ལམ་ཚེར་ཙ་སྐྱར་དང་སྐྱར་པ་མཁལ་པས་གདུལ། ལོང་ལོག་མེས་
བསྐྱུང་མཚེར་ཙ་རྩ་བྱང་གཏར། ལམ་སྐབ་ས་སྐྱུག་གོག་ཞིང་ཚུ་ཙ་སྐྱ། ལོ་སོག་བག་ཕྱེ་གར་ཕོ་ཞོ་སྐྱར་
བྱུག། ལོ་བ་གཟེར་ན་ཆོགས་པ་བཅུ་གཉིས་བསྐྱེག། ལག་ཉིད་མེད་ལོ་དོད་འབོད་ན་རྩ་བྱང་གཏར། ལོ་ལོང་
སྟོན་ན་མ་རུ་བཞི་ཐང་བཏང་། བརྒྱ་ནང་ཙ་ཚེན་ཙ་ལ་ཡར་མར་བསྐྱེག། རྟོང་ལེན་བྱག་སྟོན་དོམ་མཁལ་སྟོ་
ད་དང་། ལག་ཕྱེ་སྐྱར་བྱུགས་ཕྱིང་པ་ཤིང་བྱང་བཏང་། ལམ་ལ་བསེལ་འཇིབས་ལོང་འཁོག་བྱོད་སྐྱན་
སྐྱར། སྐྱར་ཐབས་བྱུང་ན་ངར་གདོང་མཚེར་ཙ་གཏར། ཆོགས་པ་དུག་བསྐྱེག་མཇིང་རེངས་སྐྱི་གཙུག་
བསྐྱེག། སྟོན་ན་ནི་རྩ་ཚུ་འགགས་སྟེ་སའི་ཙར། དྲི་མ་འགགས་ན་དེ་ཕྱི་མིག་བསྐྱེག་པར་བྱ། ལམ་ཚིན་ཙ་སྐྱར་
གཉིས་སྐྱམ་ཆས་བསེལ་སྟོར་བྱ། ལྷག་ཤོར་སྐྱབ་ཙ་བསྐྱེག་ཅིང་མཁལ་ཐང་བཏང་། རྩ་བྱང་སྟོད་ཀ་ལ་
སོགས་སྐྱི་བཞིན་བཅོས། ཅེས་པ་སྟེ། བྱུང་པར་སློ་ཙ་ཙ་མས་ལ་གང་བྱུང་གི་གོང་ལོག་བསྐྱེག་ཅིང་། དབྱར་
གྱི་དུས་སུ་སྟོ་ལུ་ཞོ་ལུ་གུ་ཤིང་། རྟོང་ལེན། ཤོ་མང་གི་སྟེ། ཚོན་ན་མས་ཞོ་སྐྱར་བཏང་ཞིང་། དབྱུན་གྱི་དུས་
སུ་གཡེར་མ་དང་། ལུ་འབྱུམ་དང་། ལོ་སྟོད་ལུ་སུ་སོགས་སྟོད་སྐྱ་དང་། བག་ཕྱེ་དང་། འབྱུ་མར་ན་མས་

བྱུགས་ལ་དགྲི་བ་དང་། དེས་མ་ཐུབ་ན་ཨ་གར། གོང་བཤད་ཀྱི་སོ་ཐོག་ཚོས་ཞེས་རྒྱ་སྐྱེགས། བཙེད། རམས་
 དང་། ཏིག་ཏ་དང་། བ་ལེ། བ་ཤ ར་ཞོ་རྣམས་བྱུག་ཅིང་། ཅེས་ན་ཨ་ས་ཟན་འོན་ཀྱིས་བདུག་ཅིང་འཇིབས་
 སུ་གཞུག་པ་དང་། ཁོང་སྐྱོན་ལ་ག་བྱུར་གྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་སྐོ་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྐྱུར་ཞིང་། མཁྲིས་ཙ་རྣམས་
 ལ་ཏིག་ཏ་དང་། ར་ཞོ་དང་། སྤང་མ་དང་། ཉོང་ལེན་སོགས་སྐྱུར་བ་མ་ལ་གྲུབ། ཡང་ན་ཏིག་ཏ་དང་། ཉོང་
 ལེན་དང་། ཉན་མ་གཡུ་ལོ་དང་། བཙེད་དང་། དུག་མོ་ཉུང་དང་། ཀ་ར་སོགས་ཞོ་དང་སྐྱུར་བ་ན་ན་དུ་བཏང་
 ཞིང་། མཁྲིས་པ་གཤའ་རིངས་དང་། གསེར་མདུང་། དུལ་མདུང་། རུ་ཐུང་། ཕྱིན་གཞུག་ ལོང་ཙ་རྣམས་
 གཏར། གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ ཏིག་ཏ། དུག་ཉུང་། གུར་ཀུམ། སྐྱེར་པ། ཉོམ་མཁྲིས། བ་ཤ་ཀ ཀ་ར་སྐྱེ་བདུན་
 ཉམ་རྒྱ་གར་གྱི་ཏིག་ཏའི་ཐང་བཏང་བས་བཞིན་ལུད་ཅིང་མ་ལ་སེར་བ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ལྷད་པར་
 མཁྲིས་ཙ་གཤའ་རིངས་ལ་ཕོག་ནས་སྤང་ཐབས་ན་བ་ལ་ཕྱིན་པའི་ནང་ངོས་ཀྱི་ཉུ་མཚམས་ན་ཙ་གཞུག་ཡོད་
 པ་གཉིས་པོ་དེ་བསྐྱེག་པ་དང་། གསེར་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་ལ་ཕོག་ན་དཔུང་འཇུམ་དང་མགོ་སྐོན་གཉིས་སྐྱེག་
 ཅིང་། མགོ་ན་ན་ལུག་གཞུག་གི་ཕྱི་སྤེབས་ན་མཁྲིས་པའི་ཙ་གཞུག་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་བསྐྱེག་གོ། མཁལ་ཙ་ལ་
 སྤང་སྐྱམ་དང་འབའ་ཆའི་ལུམས་སུ་གཞུག་ཅིང་། དེས་མ་ཐུབ་ན་སྐོན་ཏུ་སུ་གོ་སྐོན་སོགས་ཀྱི་ནན་དང་འོད་
 ལུམས་བྱ་ཞིང་། ཁོང་དུ་ཆང་གསར་འཇུག་དང་ལུག་ཤ་གསར་པ་བཏང་བ་དང་། ཀང་པ་བཤལ་བ་ན་བརྒྱའི་
 ཕྱི་སྐུལ་གྱི་མཁལ་ཙ་ཀང་འདེགས་བསྐྱེག་ཅིང་དཔྱི་མིག་གཉིས་གཟེར་བ་ན་ཚིགས་པ་བརྩུ་བཞི་པ་བསྐྱེག་པ་
 དང་། རྩ་བ་འོན་པར་གྱུར་ན་མཁལ་མའི་ཙ་ནག་གཉིས་བསྐྱེག་ཅིང་། ཅི་ཚུ་འཚག་དཀའ་ཞིང་སྐོམ་ན་བརྩ་
 སྤང་སྤྱོད་གི་མཁལ་ཙ་རུས་ཞེན་བསྐྱེག་པ་དང་། ལྷག་ཤོར་ཞིང་མཁལ་ལྷང་དུ་རྩུག་བྱུང་ན་དཔྱི་མིག་བསྐྱེག་
 ཅིང་། ལུས་འགལ་བ་དཀའ་ཞིང་རྩུག་ཆེན་ཚིགས་པ་བརྩུ་བཞི་པ་བསྐྱེག་པ་དང་། རྩག་མ་ཚོད་པར་གྱུར་ན་
 ལྷག་པའི་ཚུ་ཙ་སྐྱུ་གུ་ཅན་བསྐྱེག་ མཚེར་ཙ་ལ་སྤང་སྐྱུམ་དང་ཀླད་པ་དང་མཁལ་པ་ལ་སོགས་པས་གཏུལ་
 ཞིང་གོང་འོག་མེས་ བསྐྱུང་བ་སྤྱེ་བསྐྱེག་ལ་མཚེར་ཙ་རྩ་མཐུར་དང་རུ་ཐུང་གཡོན་གཏར་བ་དང་། མ་ཐུབ་ན་
 གོང་དུ་རིམ་པར་བཤད་པའི་ས་མུག་དང་གོག་ཞིང་དང་། ཚུ་ཙ་དང་། སྐྱུ་ཙ་དང་། སོ་ཐོག་ཅེས་མགར་ཐབས་
 ཀྱི་ལྷགས་སྐྱུག་དང་། བག་ཕྱེ་དང་། སྤང་མའི་གར་པོ་ཞོ་དང་སྐྱུར་བ་རྣམས་བྱུག་པོ་བ་ལ་གཟེར་བྱུང་ན་
 ཚིགས་པ་བརྩུ་གཉིས་པ་བསྐྱེག་ཅིང་། གཉིད་མེད་འོ་དོད་སྤེ་སྤྱད་ངན་འཕོད་ན་རུ་ཐུང་གཏར། ཕོ་བ་དང་ལོང་
 གཉིས་སྐོས་ན་མ་རུ་བཞི་ཐང་བཏང་ཞིང་བརྒྱ་ནང་ཙ་ཚེན་ཚོད་ན་ཙ་ལ་ཡར་མར་གཉིས་བསྐྱེག་ཅིང་། ཉོང་
 ལེན་དང་། ཐག་སྐོས། ཉོམ་མཁྲིས། ལྷིམ་བྱའི་སྐོ་ངའི་སེར་པོ་དང་། བག་ཕྱེ་སོགས་སྐྱུར་བ་བྱུགས་ཤིང་ཕྱིང་
 པ་དང་ཤིང་བྱང་བཏང་ཞིང་མ་ལ་བསིལ་འཇིབ་དང་། ལོང་འཕྲོག་ན་སེའ་འབྱུ་བཞི་པ་སོགས་འོད་སྐྱོན་སྐྱུར་བ་
 དང་། མ་ལུ་བ་སྤང་ཐབས་ཀྱི་རིགས་བྱུང་ན་ངར་གདོང་གི་མཚེར་ཙ་རྩ་མཐུར་གཏང་ཞིང་ཚིགས་པ་དུག་པ་

བསྐྱེད་པ་དང་། མཛིང་པ་མེད་ས་ན་སྤྱི་གཙུག་བསྐྱེད་ཅིང་། སྤོས་ན་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་ནི་རུ་ཉམས་ངངས་ཤིང་། རྒྱ་
 འགགས་ལ་སྤྲེ་སའི་རྩ་རྒྱུད་མགོ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྩི་མ་སྤྲེ་བཤང་བ་གཏོང་མི་ཐུབ་པར་འགགས་པ་ན་དཔྱི་
 མིག་གཉིས་བསྐྱེད་པར་བྱ། མཆིན་རྩ་སྤྲེད་གསུམ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ཉམས་པས་ན་ཕྱིན་གཞུག་ཏུ་ངོས་བརྒྱུད་བ་
 གཉིས་ལ་མ་བྱུང་ན་སྐྱམ་ཆས་དང་བསེལ་སྤྱོད་བྱ་ཞིང་། ལྷག་ཤོར་ན་སྤྱིད་ལྷང་གི་སྐྱབ་རྩ་བསྐྱེད་ཅིང་མཛུས་
 ཐང་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་བཏང་ངོ་། །རུ་བྱུང་སྤོད་ཀ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཁོང་ནས་ལྷག་རྩ་གཞན་ཚོད་ཀྱང་དཔྱིབས་
 བལྟས་ནས་ སྤྱི་བཙུག་བཞིན་བཙུག་དགོས་སོ། །

༤ ཚིགས་གནད་ཀྱི་བཙུག་ཐབས།

ཚིགས་ལ་མདེའུ་ལུས་ཞག་འགའ་ཡོན་ནས་དབྱུང་། རྩི་བ་རིང་ན་སྐྱམ་པས་བསྐྱོ་བར་བྱ། ཚིགས་རྒྱ་ལྷག་
 དང་འབྲེས་ན་གསོ་བ་སྤྲ། མཆ་ནང་དོམ་མཛུས་ཚེར་སྤོན་ཨ་བྱུག་དང་། རྩུ་གང་གུར་ཀུམ་ཤེལ་ཏ་ཉོང་ཡེན་
 གཞུག །དེ་ཡིས་རྒྱ་སེར་འབྲེན་ཞིང་ཚིགས་རྒྱ་སྤོམ། སྤོང་བག་ཕྱེ་གར་པོ་ཞོ་སྤྱར་བྱུག །མ་ཐུབ་བཙོད་ལུན་
 བག་ཕྱེ་ཚོས་སྤྱར་བྱུག །ཚ་བ་ཆེན་ཞོ་བཙགས་ཁོ་ན་ཤིས། ཀྱི་ཕྱེ་ཉོང་ཡེན་བྲག་ལུན་ཞོ་སྤྱར་བྱུག །ཁོང་ཏུ་
 བསེལ་བའི་སྤོན་གཏང་གང་རྒྱས་གཏར། ཞག་གསུམ་རྩུབ་ཆད་རྒྱ་མངས་བསྐྱེད་བར་བྱ། མ་ཐུབ་སྤང་གར་
 མཚོ་ལྷ་བག་ཕྱེ་ཞོ། བྱ་མཚལ་བེ་ལྷག་པག་པའི་སྤྲ་ལྷག་དང་། །ར་རོག་གཉའ་ལྷག་བོང་བུའི་གཞུག་ལྷག་
 རྣམས། །བྱུགས་སྤྲེད་ཚིངས་ནན་པལ་ཆེར་སྐྱམ་སྤྱོད་བྱེད། །ལྟ་བ་ཅན་གྱི་རུས་ལ་མ་བྱུང་ན། མཆ་སྤོན་གོང་
 བཞིན་མ་ཆས་རུས་འཛིབས་བྱ། །ལྟ་བ་བྱེར་ན་མགོ་པོ་བཞིན་ཏུ་བཙུག། །ཐུན་ཅེའི་རུས་པ་འཛིབས་ལུན་
 འབྱར་འདུལ་གསུམ། །སྤང་རོ་ཞོ་དང་ནད་མ་ཕྱི་ཡི་འཛིབས། ཚིལ་བུ་མར་དཀར་ཅིད་པ་བྲེག་གི་
 འཛིབས། །བར་ཏུ་སྤྲངས་ན་སོ་སོགས་སྤྱུག་དང་། །གོ་སྤོད་དེ་ཡིས་བག་ཕྱེ་ཞོ་ཡི་ལུན། །ལྷག་ཆེན་སེམ་ཚིག་རི་
 བོང་རིལ་ཐལ་དང་། །ཏིག་ཏ་འབྲུ་མར་ལུན་གྱིས་ཕྱི་རྒྱབ་གཏུལ། །ཏི་སྤངས་ཞོ་དང་སྤྱར་བ་བྲེག་གི་
 ལུན། །ཡང་ན་ཐ་རམས་ནད་མ་གཡུ་ཡོས་བྱ། །ཐ་མར་རྣག་གི་རུས་སུ་འབྱར་འདུལ་བྱ། །ས་སྤྱུག་ཞོ་དང་
 བག་ཕྱེ་སྤྱར་བའམ། །ཡང་ན་རྩ་རྩ་ཞོ་དང་བག་ཕྱེ་བྱུག །བྲེག་ལ་ཏི་སྤངས་ལྷ་བ་བག་ཕྱེ་དང་། །འབྲུ་མར་འབྲི་
 མོག་བྱུགས་སྤྲེད་ཕྱིང་པ་བཏང་། །བྲེག་བཞི་ཚིལ་གནད་ཐུན་ཅེ་རུས་པའི་གནད། ཚིལ་དང་རུས་པའི་གནད་
 ཏུ་འབྲེས་པར་བཙུག། །ཅེས་པ་སྤྲེ། ཚིགས་ལ་མདེའུ་ལུས་པར་གྱུར་ན་འཕྲལ་ཏུ་མི་དབྱུང་བར་ཞག་འགའ་
 ཡོན་ནས་དབྱུང་དགོས་ཤིང་། རྩི་བའམ་མདེལ་རྟེན་དེ་རིང་ན་སྐྱམ་པ་མེར་བསྐྱེད་པའི་ཚན་མོས་བསྐྱོ་བར་
 བྱས་ནས་བཏོན་ན་སྤྲེལ། དེ་ཡང་རྩི་བར་ཐག་པ་བཏགས་པའི་སྤྲེ་ཀ་བ་ལྟ་བུར་ཐང་བར་བཏགས་ལ་དབྱུག་པ་
 བསྐྱེད་པས་འདོན་ལ། དེ་རྗེས་ཚིགས་ཀྱི་རྒྱ་སེར་ལྷག་དང་འབྲེས་པ་བྱུང་ན་གསོ་བ་སྤྲེ། མའི་ནད་ཏུ་དོམ་
 མཛུས་དང་། ཚེར་སྤོན་ཨ་བྱུག་གཟེར་འཛོམས་དང་། རྩུ་གང་དང་། གུར་ཀུམ། ཤེལ་ཏ་སྤྲེ་ནགས་མའི་ཐང་

རྒྱ་དང་ཉོང་ལེན་རྣམས་སྐྱར་བའི་རེད་བྱ་གཞུག་དགོས་ཏེ། དེས་ཀྱང་མེད་རྣམས་འདྲེན་ཞིང་ཚིགས་ཀྱང་སྤོམ་
 རྫོང་དང་བག་ཕྱེ་སྤང་མའི་གར་པོ་ཞོ་དང་སྐྱར་བ་མ་ལ་བྱུག་ཅིང་། དེས་མ་བྱུབ་ན་བཙོད་ལྷན་བག་ཕྱེ་ཚོས་
 ཞེས་ཀྱང་སྐྱེགས་སོགས་སྐྱར་བ་བྱུག་ཅིང་རི་པོང་གི་སྐྱེ་དེབ་ཀྱིས་མཐོན་པ་དང་། ཚ་བ་ཆེན་གོང་དུ་བཤད་པའི་
 ཞོ་ཚགས་ཁོ་ན་ཤིས་པ་སྟེ་ཕན། ཡང་ན་གྱི་སྟེ་དཀར་པོ། ཉོང་ལེན། བྲག་ལྷན། ཞོ་སོགས་སྐྱར་བ་བྱུག་ཅིང་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་པོང་སྐྱེས་མཐོན་པ་དང་། ཁོང་ནང་དུ་བསིལ་བའི་སྐྱོན་བཏང་ཞིང་གང་རྒྱས་རྩ་ལ་གཏར་
 བ་དང་། ཞག་གསུམ་གྱིས་མཐའ་བརྟེན་པ་རྒྱན་ཆད་རྒྱ་མང་བསྐྱེད་བ་ཞེས་བྲན་པར་བྱ་བ་དང་། དེས་ཀྱང་མ་
 བྱུབ་ན་སྤང་མ་གར་པོ་དང་མཚེ་ལྷ་བག་ཕྱེ་དང་། ཞོ་དང་། བྱ་པོ་མཚེལ་ལྷའི་ཟེ་ལྷག་དང་། ཕག་པའི་སྐྱ་ལྷག་
 དང་། ར་རོག་གི་གཉའ་ལྷག་དང་། པོང་བུའི་གཞུག་ལྷག་རྣམས་བྱུགས་པའི་སྟེང་དུ་ཆིངས་ནན་པལ་ཆེར་ལ་
 རྣམ་སྐྱར་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་བ་ཚན་གྱི་རུས་པ་ལ་མ་བྱུང་ན་མ་སྐྱོན་གོང་བཞིན་དང་མ་ཆས་རུས་འཛིབས་སུ་ལྷག་
 གི་རྒྱུ་མགོ་ཞོ་དང་སྐྱར་བ་བྱ་ཞིང་། ལྷ་བ་བྱེར་ན་ནི་མགོ་པོ་ཇི་བཞིན་དུ་བཙོས་སོ། །བྲན་རྩེའི་རུས་པ་ལ་
 འཛིབས་དང་ལྷན་དང་འབྲུལ་ལ་སོགས་པའི་འདུལ་བྱེད་གསུམ་ལས་མ་ཁར་སྤང་རོ་ཞོ་དང་ནད་མ་སྐྱིད་མ་
 རྣམས་ཕྱི་ནས་མར་བྱུགས་ནས་འཛིབས་པ་དང་། ཡང་ན་ཚིལ་བྱ་དང་། མར་དཀར་དང་། གཡམ་གྱི་རྩིད་པ་
 གསུམ་ནི་དེག་གི་གནས་པའི་འཛིབས་དང་བར་དུ་སྤངས་པར་གྱུར་ན་ མགར་བའི་སོ་སོག་དང་། རྒྱ་དོང་
 འབྱེལ་བའི་ལྷལ་གྱི་ས་ལྷག་དང་། གོ་སྟོན་དང་། ད་ལིས་ཏེ་བ་ལྷའི་མེ་ཏོག་ བག་ཕྱེ། ཞོ་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་
 ཞེས་སྐྱོ་མ་བྱུག་པར་བྱ་ཞིང་རླུག་ཆེ་གཟེར་ན་ནས་ཚིག་ རི་པོང་གི་རིལ་ཐལ་དང་། ཏིག་ཏ་དང་། འབྲུ་མར་
 སོགས་ཀྱི་ལྷན་གྱིས་ཕྱི་དང་རྒྱབ་གཉིས་གདུལ་བ་དང་། རྟའི་སྤང་ཞོ་དང་སྐྱར་བ་དེག་གི་ལྷན་དུ་བཏང་བ་
 དང་། ཡང་ན་ཐ་རམས་ཞེས་ཏི་ཀྱ་ལམ་སྐྱེས་དང་། ནད་མ་གཡུ་ལོ་ཞེས་འཇམ་བུ་ལོ་ལོས་བྱ་བ་དང་། ཐ་མར་
 དེ་དག་རྣམས་གི་རུས་སུ་འབྲུལ་འདུལ་བྱ་དགོས་ཏེ། ས་ལྷག་གོང་བཤད་ལྟར་ཞོ་དང་བག་ཕྱེ་སོགས་སྐྱར་བའམ།
 ཡང་ན་རྒྱ་རྩ་ཞོ་དང་བག་ཕྱེ་སོགས་སྐྱར་བ་བྱུག་ དེག་བཞི་གཤམ་དུ་འཆད་པ་ལྟར་ལ་རྟ་སྤངས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་།
 བག་ཕྱེ་དང་། འབྲུ་མར། འབྲི་མོག་ སྤང་དེག་སོགས་བྱུགས་སྟེང་ཕྱིང་པ་བཏང་བ་དང་། དེ་ཡང་དེག་ལག་
 པའི་སྐྱ་མོ་དང་། རྒྱུ་པའི་མཐེ་པོང་བཙས་བཞི་ནི་ཚིལ་གྱི་གནད་ཡིན་ཅིང་བྲན་རྩེ་རུས་པའི་གནད་ཡིན་
 པས་ན། ཚིལ་དང་རུས་པའི་གནད་གཉིས་སུ་འདྲེས་པར་བཙོས་བྱ་དགོས་སོ། །

༥ རྒྱ་རྒྱས་གནད་ཀྱི་བཙོས་ཐབས།

རྒྱ་རྒྱས་གནད་རྣམས་རྒྱན་རྫོང་འཐེམས་ཀྱིས་བཙོས། རྒྱ་ཆེན་ཚོད་ན་རྟ་རྒྱུང་རྒྱས་པས་བཙོས། རྩ་ལ་རྒྱས་
 གསུམ་རྟ་པོང་མཁྲིས་སྐྱར་གདབ། རྟོ་རྒྱས་ལྷ་དག་བྲག་སྤོས་ཨ་རུ་ར། ལྷ་སྤང་བསྐྱོལ་ཞོ་སྐྱིན་རྒྱ་བག་ཕྱེ་
 ལྷག་ ཡང་ན་སྤང་སྤང་ཐལ་བ་རྒྱས་པ་གཉིས། རྟོ་མ་མཁྲིས་བག་ཕྱེ་སྤང་གར་ཆད་སྐྱར་སྐྱར། རྒྱས་པའི་ག

བརྟམས་པ་བསྐྱོད་ཏེ་བྱུག་པར་བྱ། །མ་ཡི་གོང་འོག་ཕྱིང་པ་བཅེགས་ལ་སྐྱུར། །དེ་སྟེང་སྐྱ་སྐབ་བཏང་ལ་གསོན་
 ཚིངས་དང་། །དེ་ཡི་སྟེང་དུ་ཤིང་ཆས་བསྐྱར་བར་བྱ། །ཁོང་དུ་རྡི་ལྷན་པ་བཅོས་ལ་བཏང་། །ཚ་སྐྱེས་པག་
 མཁེས་གི་མི་ཀར་སྐྱུར། །མ་ཁར་སྐྱམ་ཆས་རྒྱན་དང་ལྷན་པ་སྟེ། །ཚུ་ཕན་ཚོད་ན་ཉེལ་གེ་སྐྱུ་མ་མེད་ནི། །སྤྱིན་
 གྱིས་ཟམ་བུར་སྐྱར་ཏེ་སྐྱོ་མ་བྱུག། །ཕྱིང་པ་སྐྱར་ཞིང་གོང་འོག་ཨ་སས་བདུག། །མ་ལ་རྒྱས་པ་གསུམ་དང་དོམ་
 མཁེས་གདབ། །ཚུ་བ་ཁོས་ན་བུལ་ཏོག་ཚ་ཕེ་བཟུ། །འབྲུ་སྐྱ་རྒྱ་རྒྱས་ཚོགས་ཚད་ལྷན་གྱིས་གདུལ། །ཚུ་
 རྒྱས་རུལ་ཏེ་རྒྱས་པ་བཟླད་པ་འབྲ། །ག་བུར་དོམ་མཁེས་བག་སྐོས་ཨ་རུ་ར། །དོ་རྒྱས་ཚུ་གང་ཀར་སྐྱར་ལ་
 གདབ། །རྒྱས་པ་ལྷ་དང་ཞོ་སྐྱར་བག་ཕེ་དང་། །ཚུ་གང་ཐལ་གྱིས་བྱན་ལ་སྐྱམ་ནན་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། །རྒྱ་རྒྱས་
 གྱི་གནད་རྣམས་རྒྱན་དང་བྲོད་དང་བེམས་གྱིས་བཅོས་དགོས་ཏེ། །རྒྱ་ཚེན་ཚོད་ན་ཉེ་དང་རྒྱང་གི་རྒྱས་པས་ཕྱིང་
 ཞེབ་རན་པར་བཅོམ་ཞིང་། །མ་ལ་རྒྱས་པ་གསུམ་ནི་དོ་རྒྱས། །མཐིང་རྒྱས། །བ་རྒྱས་ཞེས་བ་བུ་དང་། །རྟ་བོང་
 གི་མཁེས་པ་སྐྱར་ལ་གདབ་ཕྱིང་། །དོ་རྒྱས་དང་། །འབྲུ་དག་བག་སྐོས། །ཨ་རུ་ར་དང་། །སྐྱ་སྐྱང་སོགས་བསྐོལ་
 ཞོ་སྤྱིན་རྒྱ་བག་ཕེ་རྣམས་དང་སྐྱར་བ་བྱུག་པ་དང་། །ཡང་ན་སྐྱ་སྐྱང་ཐལ་བ་རྒྱས་པ་གཉིས་ཏེ་དོ་རྒྱས་མཐིང་
 རྒྱས་དང་། །དོམ་མཁེས་དང་། །བག་ཕེ་དང་། །སྐྱང་གར་ཚང་སྐྱར་སྐྱར་བར་མི་འམ་ལུགས་གྱི་རྒྱས་པའི་ག་
 བརྟམས་པ་བསྐྱོད་ཏེ་བྱུག་པར་བྱ་ཞིང་། །མའི་གོང་འོག་རྒྱ་བའི་སྟེང་དུ་ཕྱིང་པ་བཅེགས་ལ་སྐྱུར། །དེའི་སྟེང་དུ་
 སྐྱ་སྐབ་བཏང་ལ་གསོན་ཚིངས་རྒྱ་བའི་སྟེང་དང་གཞན་དུ་ཚེལ་དང་། །དེའི་སྟེང་དུ་རིང་བྱང་ཅི་འདོད་པའི་ཤིང་
 ཆས་བསྐྱར་བར་བྱ་ཞིང་ཁོང་དུ་རྡི་ལྷན་པ་ཚོས་པར་བཅོས་ལ་བཏང་། །ཚ་བ་སྐྱེས་ན་པག་མཁེས་དང་གི་མི་
 ཀར་སོགས་སྐྱར་བ་དང་། །མ་ཁར་སྐྱམ་ཆས་ནི་རེ་བལ་སྐྱུ་མ་བཅོས་དང་། །རྒྱན་དང་ལྷན་པ་ནི་སྟོད་གོང་
 བཤད་དང་། །སྐྱང་མ་དབྱར་དགུན་དང་བསྐྱུན་ཏེ་བྱ་བ་དང་། །རྒྱ་ཕན་ཚོད་པར་གྱུར་ན་ཉེལ་གེ་སྐྱུ་མ་མེད་པ་ནི།
 །སྤྱིན་གྱིས་ཟམ་བུར་སྐྱར་ཏེ་བག་ཕེའི་སྐྱོ་མ་བྱུགས་ལ་ཕྱིང་པ་གསོན་ཚིངས་སྐྱ་སྐྱར་ཞིང་གོང་འོག་ཟན་བྲོན་ཨ་
 སས་བདུག་པ་དང་། །མ་ལ་རྒྱས་པ་དོ་མཐིང་བ་གསུམ་གོང་བཤད་དང་དོམ་མཁེས་གདབ། །རྒྱ་བ་ཁོས་ན་བུལ་
 ཏོག་དང་། །ལན་ཚུའི་ཕེ་མ་བཟུ་བ་དང་། །འབྲུ་སྐྱ་དང་རྒྱ་རྒྱས་ཚོགས་ཚད་བཅས་པའི་ལྷན་གྱིས་གདུལ་བ་
 དང་། །རྒྱ་རྒྱས་རུལ་བར་གྱུར་ཏེ་རྒྱས་པ་བཟླད་པ་འབྲ་བ་ལ་ག་བུར་དང་། །དོམ་མཁེས་བག་སྐོས། །ཨ་རུ་ར་
 དང་། །དོ་རྒྱས་དང་། །ཚུ་གང་། །ཀར་སོགས་སྐྱར་ལ་གདབ། །རྒྱས་པ་ལྷ་ནི་རྟ་པག་ལུག་གསུམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱས།
 །མཐིང་རྒྱས། །དོ་རྒྱས་སོགས་དང་ཞོ་སྐྱར་བར་བག་ཕེ་དང་། །ཚུ་གང་གི་ཐལ་གྱིས་བྱན་ལ་སྐྱམ་ནན་ཏེ་སྐྱམ་
 དེབ་བྱས་ལ་དེ་སྟེང་མ་ཆས་བྱའོ། །

༤ མན་ངག་སྐབས་དང་སྐྱུར་ལ་བཅོས་པ།

མན་ངག་སྐབས་དང་སྐྱུར་ལ་བཅོས་པ་ནི། ཟུག་རྩ་དབྱུང་དང་ཁྲག་ཤོར་བཅད་པ་དང་། །ཚ་བ་བསད་དང་རྩ་
འཕྱུང་སྐྱངས་པ་གཞོམ། །རྟག་བཅད་ཟུག་པ་དབྱུང་དང་བྱུང་ཤོར་གཞུག། །ཆག་པ་བཅིང་དང་སྤྱི་དོན་དགུ་
ཡིས་བསྟན། །ཞེས་པ་སྟེ། མན་ངག་སྐབས་དང་སྐྱུར་ལ་བཅོས་པར་བྱ་བ་ནི། མའི་ཟུག་རྩ་དབྱུང་བ་དང་།
ཁྲག་ཤོར་བ་བཅད་པ་དང་། ཚ་བ་བསད་པ་དང་། རྩ་ལྷུང་འཕྱུང་བ་དང་། སྐྱངས་པ་གཞོམ་པ་དང་། རྟག་
བཅད་པ་དང་། ཟུག་པ་དབྱུང་བ་དང་། བྱུང་ཤོར་གཞུག་པ་དང་། ཆག་པ་བཅིང་བ་དང་བཅས་སྤྱི་དོན་རྣམ་
པ་དགུས་བསྟན་ཏོ། །

༡ ཟུག་རྩ་དབྱུང་བ།

མདེུ་ཡོད་བརྟག་ཐབས་བཅའ་ཐབས་འདོན་ཐབས་གསུམ། །དེ་ཡང་མདེུ་དབྱུང་བ་ལ་ཡོད་མེད་བརྟག་
ཐབས་དང་། བཅའ་ཐབས་དང་། འདོན་ཐབས་གསུམ་མོ།

༡༡ ཟུག་རྩ་བརྟག་པའི་ཐབས།

བརྟག་པ་མདའ་ཆས་གཡའ་ཡོད་ཁྲག་འཛེལ་མེད། །མ་དབྱིབས་ཟུར་བཞི་ལ་མ་ཉམས་པ་ཡི། །མནན་ན་མི་
བཟོད་སྐད་ངན་འཚོར་བའམ། །ཚོར་མ་ཟུག་པ་མནན་འདྲ་དཀར་གྱི་འོང། །ཡང་ན་གཉིང་དུ་ལྷང་གི་སྤྱིད་པ་
དང་། །མ་རྙིང་དུས་སུ་རྩ་དམར་མི་ལྟོག་ཅིང་། །ལྷགས་གཡའ་ཆགས་དང་རྩ་ལ་ལྷམ་འཕེལ་འོང། །སྐད་ཕྱ་
བྱུག་པ་སྐམས་སྟེན་བ་སྤྱི་ལྟོག། །ཤ་མདོག་དམར་སྤོ་ཡང་ན་ནག་པ་ཡིན། །ལྷ་བྱི་ལྟོང་རོས་ཡུང་བ་རུ་ཞོ་
སྐྱུར། །ལྷགས་པས་དོས་སུ་མདོག་འཕྱར་བ་སྤྱི་ལྟོག། །མ་ལ་ཕྱིར་ཡོག་ཟུག་ཆེ་སྐྱངས་པ་དང་། །རྟག་
མདོག་སྤོ་དམར་ལུ་ཅིགས་ཅན་དུ་འབྱུང། །ཨ་རུ་རྩ་ཅའི་རེད་བུ་མ་རུ་བསྐྱུལ། །ནང་པར་ཉ་སྟོགས་འཁར་
བའི་ནང་དུ་བཞོ། །གཡའ་ཆགས་དང་ས་སྟིགས་བྱེ་ན་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་བརྟག་པ་མདའ་ཆས་
ཞེས་ཀྱང་མདའ་དེའི་མདེལ་རྐང་གི་ཤུལ་རྒྱས་པ་སེ་ནགས་སོགས་ལ་ལྷགས་གཡའ་ཡོད་ཅིང་ཁྲག་འཛེལ་བ་
མེད་པར་མདའ་ལ་ལྷག་འཐེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མའི་དབྱིབས་ནི་ཟུར་བཞི་ཡོད་ཅིང་ལ་མ་ཉམས་པ་ལ་ལ་ལ་
ཡོད་ན་མནན་ན་མི་བཟོད་པའི་སྐད་ངན་འཚོར་བའམ། བར་དུ་ཡོད་ན་ཚོར་མ་ཟུག་པ་མནན་པ་དང་འདྲ་བའི་
ཟུག་ཀར་གྱིས་འོང། །ཡང་ན་གཉིང་དུ་ཡོད་ན་ལྷང་གིས་སྤྱིད་པ་དང་། མ་རྙིང་གི་དུས་སུ་རྩ་དམར་ལ་
མི་ལྟོག་ཅིང་། །ལྷགས་ཀྱི་གཡའ་ཆགས་པ་དང་རྩ་ལ་ལྷམ་འཕེལ་ནི་རྩུང་ཁྲག་ལ་བྱག་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་
རྩ་ལ་དབྱུས་ནས་བྱེ་བ་འབྱོར་མི་བྱུང་ཅེས་བྲ་རྟམ་གསུངས་ཀྱང་དོན་དུ་གོང་བཤད་ལྟར་ལྷམ་འཕེལ་འོང་བ་
དང་། །སྐད་ཕྱ་ཞིང་བྱུག་པ་སྐྱུར་དུ་སྐམས་པ་སྟེན་ལ་བ་སྤྱི་ལྟོག་པ་དང་། །ཤ་མདོག་དམར་རམ་སྤོ་བ་དང་།
ཡང་ན་ནག་པ་ཡིན་ཞིང་། །ལྷ་བྱི་དང་། །ལྟོང་རོས། །ཡུང་བ་སོགས་མའི་རུ་ཞོར་སྐྱུར་བ་མ་ལ་བྱུགས་པས་

དངོས་སུ་མདོག་འགྲུང་ཞིང་བ་སྲུ་ལྡང་བ་དང་། མ་ལ་ཕྱིར་ལོག་ཅིང་བྱུག་ཆེ་ལ་སྐྱངས་པ་དང་། རྣམ་མདོག་
སྲོད་མར་ཁྱབ་ཅིགས་མ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཨ་རུར་དང་ཚུ་ཚའི་རེང་བུ་མ་ནང་དུ་བསྐྱལ་ཏེ། རང་པར་ཉ་
སྐྱོགས་ཏེ་ཉ་ཕྱིས་སམ་འཁར་བའི་ནང་དུ་བཞེས་པ་དེ་དག་ལ་གཡའ་ཆགས་པ་དང་། དངས་སྐྱིགས་སུ་བྱེན་
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༩ ཟུག་རྩ་བཙལ་བའི་ཐབས།

བཙལ་བའི་ཐབས་ལ་མ་གསར་ཐོག་ལུགས་བསྟན། །མ་ཡི་དབྱིབས་དང་ཆ་བྱད་བསྟུན་ཏེ་བཙལ། །མ་མེད་
སྲ་འདྲིལ་ཀར་གྱི་འོང་བའི་ས། །མུར་མ་གཏང་ལ་ལག་ཉམས་སྐྱངས་བར་བྱ། །རྒྱ་ཉེབ་རུས་ཉེབ་མདེ་ཉེབ་
རྣམ་པ་གསུམ། །ཤིང་སྐད་རུས་སྐད་མདེ་སྐད་སོ་སོར་བཏྲག །རྟེན་དཀའ་ཁབ་ལེན་མདེ་འབྱིན་དུར་བྱིད་
དང་། །རྒྱ་རུ་དོམ་མཁྲིས་སྐྱང་གི་རིལ་བུ་ཡིས། །མ་བྱུགས་གང་ན་ཡོད་པར་ན་བྱུག་ལྡང་། །ཞེས་པ་སྟེ།
བཙལ་བའི་ཐབས་ལ་མ་གསར་དང་པོ་མདའ་ཐོག་དུས་ཀྱི་སྲོད་ལུགས་གང་ཡོད་ལྟར་བསྟན་ལ་མའི་བཟོ་
དབྱིབས་དང་ཆ་བྱད་བསྟུན་ཏེ་བཙལ་བ་དང་། །རྟེངས་ནས་མ་མེད་ཅིང་སྲ་འདྲིལ་ཀར་གྱིས་འོང་བའི་ས་དེར་
སྲུར་མ་དལ་བུས་བཏང་ལ་ལག་པས་ཚོད་ཉམས་སྐྱང་གིན་བཏང་བར་བྱ་ཞིང་། །རྒྱ་ཉེབ་ནི་རྒྱ་རུས་ལ་སྐྱུག་ན་
ཉེབ་ཀྱང་མཁྲེད་ཉམས་སྟེད་ཉམས་འོང་བ་དང་། །རུས་ཉེབ་ནི་རུས་པར་སྐྱུག་ན་སྲ་འཐས་བཟོད་པ་ཆེ་བ་དང་།
མདེ་ཉེབ་སིག་སིག་ཟེར་མཐའ་གཉིས་ཟད་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་དང་། །ཤིང་སྐད་འདབ་ལ་སྐྱུག་
སྐྱུག་དང་རུས་སྐད་ཀྱང་ཀྱང་དང་མདེ་སྐད་སིག་སིག་གསུམ་སོགས་སོ་སོར་བཏྲག་ཅིང་། །དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་
རྟེན་པར་དཀའ་ན་ཁབ་ལེན་མདེ་འབྱིན་རྒྱང་སེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། །དུར་བྱིད་དང་། །རྒྱ་རུ་དང་། །དོམ་
མཁྲིས་སྐྱང་སོགས་ཀྱི་རིལ་བུས་མར་བྱུགས་པས་གང་ན་མདེ་ལུ་ཡོད་པར་ན་བྱུག་ལྡང་བ་ཡིན། །

༡༩ ཟུག་རྩ་འདོན་པའི་ཐབས། །འདོན་ཐབས་ཐོག་པའི་ཉིན་པར་གདོན་པར་བྱ། །མ་ཐོན་ཕྱེ་དུས་མི་གྲོགས་
སྐྱངས་པ་འཚོར། །རྣམ་ཏུ་ལུགས་པའི་དུས་སུ་དབྱུང་བར་བྱ། །དེ་ཡང་སྐྱོན་དང་དབྱུད་ཀྱིས་དབྱུང་བ་
གཉིས། །ཅེས་པ་སྟེ། །འདོན་ཐབས་ནི་སྐྱུག་ན་ཐོག་པའི་ཉིན་པར་དེ་རང་ལ་འདོན་པར་བྱ་བ་དང་། །དེ་དུས་མ་
ཐོན་ན་ཕྱེ་དུས་ཏེ་རྗེས་ལ་ལུས་མི་དགོག་ཅིང་དགོགས་ན་སྐྱངས་པ་འཚོར་ཞིང་། །རྣམ་ཏུ་ལུགས་པའི་དུས་སུ་
དབྱུང་བར་བྱ་དགོས་པས་ན་དེ་ཡང་གསར་རྟེན་གང་ལ་ཡང་སྐྱོན་དང་དབྱུད་ཀྱིས་དབྱུང་བ་གཉིས་སོ། །

༢༠ སྐན་གྱིས་དབྱུང་བ། །སྐན་ནི་ཁབ་ལེན་བེ་སྐབས་མཚུངས། །བ་བྲ་སྐྱང་སྐྱོན་ཤར་བལྟས་བྱི་ཁྱུངས། །སྐྱལ་
ཚོལ་སྐྱར་བའི་ལྷོ་གྲུ་བྱི་ནས་བྱུག །ཁོང་དུ་བྱ་དོག་བྱ་མ་བྱི་ཡི་ག། །བྱ་ཚོད་ཁབ་ལེན་ར་མཉེ་བྱི་བའི་
བྱུག། །ཆང་སྐྱར་བཏང་བས་མ་རུ་འབྱིན་པར་བྱེད། །ཡང་ན་སྐྱལ་གྱི་ཁབ་ལེན་མདེ་འབྱིན་དང་། །ལྷོ་ཚུ་སྐྱབ་
ཀ་དུར་བྱིད་ཅན་དན་དམར། །དམིགས་སུ་བྱུགས་ཏེ་རབས་རས་བྱངས་པས་འདྲོངས། །ཅེས་ཀྱང་མ་ཐོན་

སྐྱོན་གྱིས་བཟུང་བ་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱོན་ནི་ལབ་ལེན། བེ་སྐྱབས། མཚྭ་དང་། བ་སྐྱ་དང་། སྐྱང་སྐྱོན་
 དང་། ལ་ཤར་བལྟས་ཀྱི་བྱི་ཁུང་ས་དང་། སྐྱལ་ཚིལ་རྣམས་སྐྱར་བའི་ལྷོ་གྲུ་ཡོད་སར་བྱི་ནས་བྱུགས་པ་དང་།
 ཁོང་དུ་བྱ་རོག་དང་། བྱ་མ་བྱེའི་ཤ་དང་། བྱ་ཚོད་ཀྱི་ཤ་ རོ་ལབ་ལེན་དང་། ར་མཉེ་དང་། བྱི་བའི་བྱུན་རྣམས་
 ཆང་དང་སྐྱར་ལ་བཏང་བས་མ་རུ་འབྱིན་པར་བྱེད། ཡང་ན་སྐྱལ་ཤ་དང་ལབ་ལེན་མདེ་འབྱིན་རྒྱང་སེལ་དུ་
 བཤད་པ་ལྟར་དང་། ལྷོ་ཚ་དང་། སྐྱལ་ཀ་དུར་བྱིད། ཅན་དན་དམར་པོ་རྣམས་མའི་དམིགས་སུ་བྱུགས་ཏེ་
 རབས་རུས་དངས་པས་པལ་ཆེར་འདོངས་ཤིང་། དེ་དག་ཅིས་ཀྱང་མ་ཐོན་ན་སྐྱོན་གྱིས་བཟུང་བ་བྱ་ལ་མིའི་
 མཚུག་ཏེ་ལབ་ལེན། སྐྱལ་ཤ་ རྩ་ཙ། ལྷུམ་ཙ། ཤོ་ཙ། ཤོ་བའི་གོ་བ་རྒྱང་སེལ་དུ་བཤད་པའི་རྩི་སྟག་མོ།
 ལྷུམ་པ། ལ་རུ་རྣམས་སྐྱར་བ་མ་ལ་གདབ་ཅིང་ཁོང་དུ་འང་བཏང་བས་དངོས་མེད་དུ་འགྲོའོ། །

ལ༣ དཔུང་གྱིས་དབྱུང་བ།

དཔུང་གྱིས་དབྱུང་བ་ཐུར་བརྟགས་གཙགས་སྐྱོན་དཔུང། །མངོན་དང་མི་མངོན་དམ་དང་སྟོད་པ་དང་། །མི་
 འགྱུར་སྐྱལ་འཕྱོས་རིང་ཐུང་བར་མ་དང་། །སྐྱང་རྒྱལ་རྩི་བ་ཆད་དང་རུས་པ་འཐམས། །སེང་གོ་ལ་དང་སྐྱམ་
 རྒྱང་ཀང་ཀ་མཚུ། །འཕྱལ་སྐྱམ་མདེ་ཞབས་འཇབ་ཅེ་མདེ་གསོར་སོགས། །གང་ལ་གང་དགོས་རིག་པས་
 དཔུང་དེ་དབྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔུང་གྱིས་དབྱུང་བ་ནི་ཐུར་མས་རྟོགས་ལ་གཙགས་བྱས་སྐྱོན་དང་ཕྱལ་བ་ནི་
 པགས་པ་དཔུང་ལ་མདེའུ་མིག་ལམ་དུ་མངོན་དང་མི་མངོན་དང་ལག་འོག་ཏུ་དམ་དང་སྟོད་པ་དང་། མི་འགྱུར་
 བར་སྟོད་པ་དང་སྐྱལ་དུ་འཕྱོས་ཞེས་པ་འཕྱུགས་འགོ་བ་དང་མཚོན་ལམ་རིང་ཐུང་བར་མ་དང་། སྐྱང་སྐྱལ་
 ཞེས་རྒྱང་ནང་དུ་མདེའུ་ལུས་པ་དང་མདེའུ་རི་རྩི་བ་ཆད་པ་དང་རུས་པ་ཆེན་པོའི་གསེབ་ཏུ་མདེའུ་འཐམས་པ་
 སོགས་བརྟགས་ལ་ཆ་བྱད་གྲུ་བཞི་ཐུང་བ་སེང་གོ་ལ་དང་ཕྱལ་ལ་མཚུ་རིང་སྐྱམ་རྒྱང་དང་སྐྱོམ་ལ་མཚུ་རིང་ཀང་
 ཀ་མཚུ་དང་། སྐྱུ་གྲུ་ནང་ན་སྐྱོམ་པ་འཕྱལ་སྐྱམ་དང་། ཅེ་མོ་སྐབ་ལ་གཙུས་པ་མདེ་ཞབས་དང་། འཇབ་ཅེ་སྐྱུ་
 གྲུས་སོ་སྐྱམ་པ་དང་། སྐྱུ་གྲུ་སོ་ལེབ་མདེ་གསོར་སོགས་གང་ལ་གང་དགོས་དེའུ་བྱུག་པའི་ས་དང་རིག་པས་
 དཔུང་དེ་དབྱུང་བ་དང་འབྱུང་པར་མདེའུ་རྒྱང་ལ་ལུས་པ་དང་འཐམས་པ་ལ་རུས་པ་གསོར་གྱིས་བྱས་ཏེ་དབྱུང་
 རོ། །

༡ ལྷག་ཤོར་གཙོད་ཐབས།

རྩ་ཡི་ལྷག་ཤོར་ཚོད་དང་རུལ་བ་གཉིས། །

ཀ༡ ལྷག་རྩ་ཚོད་པ། ཚད་ཚོད་ཤོར་ན་རྩ་ལ་ལད་སྐྱུ་གཞུག། །བྱང་ཐེམ་བྱ་དང་ལྷུང་ལ་མནན་པ་དང་། །འོལ་
 ལ་བསྐྱར་དང་ཁོང་དུ་སྐྱ་བའོ། །

ཅུའི་ཐུག་ཤོར་ཚོད་པ་དང་རུལ་ནས་ཤོར་བ་གཉིས་ལས་ཐུག་ཅུ་དེ་ལ་གྱི་མདུང་རུ་སོགས་ཕོག་པའི་ཅན་གྱིས་
ཚོད་ནས་ཐུག་ཤོར་ན་ཅུ་ལ་ཁད་སྤྱུ་གཞུག་དགོས་པ་དང་། བྱང་ཐེམ་བྱ་བ་དང་ལྷུང་ལ་མཚན་པ་དང་། འོལ་
ལ་བསྐྱར་བ་དང་ཁོང་དུ་སྤྱོད་པའོ། །

ལ། ཁད་སྤྱུ་གཞུག་པ། དང་པོ་རྒྱ་སྐྱེགས་མཁན་པ་སྐྱེར་པ་མཚོའི། །ཁར་མཁྲིས་པ་གསུམ་དང་སྤྱུ་མའི་
འབྲུ། །སྐོང་ཐོག་སྐྱར་བའི་འདག་པ་མ་ལ་བརྒྱུད། །ཡང་ན་སྤྱུ་ཅུའི་རེད་བྱ་ཉ་དོམ་མཁྲིས། །ཤུར་ཀུམ་སྤྱུ་
འབྲུའི་ལྷེ་གུ་བྱུགས་ལ་བརྒྱུད། །ཡང་ན་ཐུག་ཀར་ཚོར་པ་དར་ཡ་ཀམ། །དོམ་མཁྲིས་སྐྱར་བ་མ་ནང་བརྒྱུད་
བར་བྱ། །ཡང་ན་འགོན་ཐལ་སྤྱུག་ཤུན་ཐལ་བ་དང་། །ད་ལིས་མངལ་ཐུག་མཁྲིས་པ་གསུམ་དང་ཚོས། །ཤིང་
ཚ་བུ་རམ་སྐྱར་ལ་མ་ནང་བརྒྱུད། །དར་བཀའ་སྤྱེད་དུ་བསིལ་བའི་འཛིབས་སྤྱུ་གཞུག་ །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་
ཁད་སྤྱུ་གཞུག་པ་ནི་རྒྱ་སྐྱེགས་དང་། མཁན་པ་དང་། སྐྱེར་པ་དང་། མཚོ་སོགས་བསྐྱུས་པའི་ཁར་དང་། མི་
དོམ་ཉའི་མཁྲིས་པ་གསུམ་དང་། སྤྱུ་མའི་འབྲུ་དང་། སྐོང་ཐོག་པ་དང་སྐྱར་བའི་འདག་པ་མ་ལ་བརྒྱུད་བ་དང་།
ཡང་ན་སྤྱུ་ཅུའི་རེད་བྱ་ལ་ཉ་དོམ་མཁྲིས་པ་དང་། ཤུར་ཀུམ་དང་། སྤྱུ་འབྲུའི་ལྷེ་གུ་བྱུགས་ལ་བརྒྱུད། ཡང་ན་
ཐུག་ཀར་ནི་སེར་པོ་ཐུག་ཀར་སྟེ་ཕྱང་ཅི་སྤྱོད་དང་། ཐོར་བ་ནི་རམ་པའི་ཁ་ལོ་དང་། མཁན་སྐྱུ་དང་། དར་ཡ་
ཀམ་དང་། དོམ་མཁྲིས་ནམས་སྐྱར་བ་མ་ནང་དུ་བརྒྱུད་བར་བྱ། ཡང་ན་འགོན་ཐལ་དང་། སྤྱུག་མའི་ཤུན་པའི་
ཐལ་བ་དང་། ད་ལིས་ཉེ་བ་ལུའི་མེ་ཉོག་དང་། བྱད་མེད་གྱི་མངལ་ཐུག་ མི་དོམ་ཉའི་མཁྲིས་པ་གསུམ་དང་།
རྒྱ་ཚོས་དང་། ཤིང་ཚ་དང་། བུ་རམ་སོགས་སྐྱར་ལ་མ་ནང་དུ་བརྒྱུད་སྟེ་དར་བཀའ་ལ་དེའི་སྤྱེད་དུ་བསིལ་བའི་
འཛིབས་སྤྱུ་གཞུག་པའོ། །

ལ། བྱང་ཐེམ་བྱ་བ། གཉིས་པ་མ་ནས་སོར་དུག་གོང་འོག་ཏུ། །དེའུ་མཚན་ལ་རས་གྱིས་དམ་དུ་བཙུང་། །དེ་
སྟེང་ཕྱིང་པ་དམ་སྐྱར་ཤིང་བྱང་བརྒྱུད། །དེ་སྟེང་ཤིང་བྱང་རྩ་ཡི་གཡས་གཡོན་བརྒྱུད། །རས་གྱིས་བསྐྱུས་
ལ་མ་ཁོལ་གཏོད་དེ་གསོ། །ཅེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་བྱང་ཐེམ་མ་ནས་སོར་དུག་བཙུང་བའི་གོང་འོག་ཏུ་དེའུ་
ཞེས་རྒྱ་རྩེ་འཛམ་པོས་མཚན་ལ་རས་གྱིས་དམ་དུ་བཙུང་། །དེ་སྟེང་ཕྱིང་པ་དམ་སྐྱར་ཤིང་བྱང་བརྒྱུད། །ཞེས་པ་
རྩེང་འཕྲང་དུ་བཞུགས་དང་། །དེ་སྟེང་ཤིང་བྱང་གཉིས་ཅུའི་གཡས་གཡོན་ནས་མར་བརྒྱུད། །རས་གྱིས་
བསྐྱུས་ལ་ཡ་ག་མ་ཀའི་ཤིང་བྱང་སྟེང་དུ་མ་ཁོལ་བཏོད་དེ་གསོ་དགོས་སོ། །

ལ། ལྷུང་ལ་གནན་པ། གསུམ་པ་ཡ་ཐོག་མ་ཐོག་མེ་ཡིས་མནན། །གསུམ་པ་ལྷུང་ལ་མནན་པ་ནི་ཅུའི་ཡ་
ཐོག་མ་ཐོག་མས་མནན་ནོ། །

ལ། འོལ་ལ་བསྐྱར་བ། བཞི་པ་རྩ་རྒྱུད་གོང་འོག་གཏར་བར་བྱ། །
བཞི་པ་འོལ་ལ་བསྐྱར་བ་ནི་རྩ་རྒྱུད་གོང་འོག་གཏར་བར་བྱ་བའོ། །

ལ༥ ཁོང་དུ་སྤྲོ་བ། ཁོང་དུ་སྤྲོ་བ་ཤོང་གི་ལྡན་ལ། །ལྷུང་ཀུམ་ལི་ཤི་མཁའི་པ་གསུམ་སྦྱར་བཏང་། །ཡང་ན་
 འབྲི་མོག་ལུ་མཁན་མཁན་པ་ཚོས། །བསྐྱུས་ལྷུང་དོམ་མཁའི་ལྷུང་ཀུམ་ཤིང་ཚ་དང་། །ག་བྱར་སྦྱར་བ་བཏང་
 བས་ཁོང་དུ་སྤྲོད། །ཅེས་པ་སྟེ། །ལྷུང་ཁོང་དུ་སྤྲོ་བ་ཤི་ཤོང་གི་རྒྱ་སྟེགས། །མཁན་པ། །སྦྱར་པ། །མཚོ་རྣམས་
 །ཀྱི་ལྡན་ལ་གྱུར་ཀུམ་དང་། །ལི་ཤི། །མི་དོམ་ཉེ་མཁའི་པ་གསུམ་རྣམས་སྦྱར་ལ་བཏང་། །ཡང་ན་འབྲི་མོག་
 དང་། །ལུ་མཁན་དང་། །མཁན་པ། །ཚོས་རྣམས་བསྐྱུས་ལྷུང་གང་ན་དོམ་མཁའི་དང་། །གྱུར་ཀུམ་དང་། །ཤིང་
 ཚ་དང་། །ཚ་ན་ག་བྱར་སྦྱར་བ་བཏང་བས་ཁོང་ནང་དུ་སྤྲོད་དོ།

༡༥ ལྷུང་ཚ་རུལ་བ། །ཚ་ཡི་མ་ལ་རུལ་ནས་ལྷུང་ཤོར་ན། །དོམ་མཁའི་ཚུ་གང་རུ་ཞོས་བཟུ་བར་བྱ། །ག་བྱར་
 དོམ་མཁའི་ཚུ་གང་ཀ་ར་གདབ། །ལྷུང་གི་ལྷུང་པས་མ་ལ་དྲག་ཏུ་མཁན། །ཁོང་དུ་ཚ་བའི་འབྲོས་འདེད་
 གཅེས་པ་ཡིན། །ཚ་ན་ཁོང་ནས་མ་བཅོས་ཐེམ་བྱས་ཀྱང་། །ལྷུང་སྦྱང་ན་གསོ་དཀའ་དོན་མེད་
 འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། །ཚ་ཡི་མ་ལ་རུལ་ནས་ལྷུང་ཤོར་བར་གྱུར་ན། །དོམ་མཁའི་དང་། །ཚུ་གང་། །མི་དོམ་རུ་ཞོ་
 རྣམས་ཀྱིས་བཟུ་བར་བྱ་ཞིང་། །ག་བྱར་དང་། །དོམ་མཁའི་དང་། །ཚུ་གང་། །ཀ་ར་རྣམས་གདབ་པ་དང་།
 །ལྷུང་གི་ལྷུང་པ་སྟེ་ཤོན་ལྷུང་སྦྱང་མོའམ་བྱང་བྱས་མ་ལ་དྲག་ཏུ་མཁན་ཅིང་། །ཁོང་དུ་ཚ་བའི་འབྲོས་འདེད་
 རྒྱང་དུས་བཅུད་ཟས་བསྟེན་པའི་འབྲོས་ཚ་དུས་བསིལ་སྦྱོན་བསྟེན་པས་འདེད་པའི་རྒྱུ་གཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། །དེ་
 ཡང་ཚ་ན་ཁོང་ནས་མ་བཅོས་པར་ཐེམ་དམ་པར་བྱས་ཀྱང་ལྷུང་གི་ལྷུང་བ་བྱང་ན་སྦྱར་གསོ་དཀའ་སྟེ་ཐེམ་
 བྱས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

༥ ཚད་པ་བསད་ཐབས།

ཡན་ལག་མ་ཚད་རྒྱ་རྒྱེན་དབྱེ་བ་དང་། །རྟགས་དང་བཅོས་ཐབས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་བསྟན། །ཞེས་པ་སྟེ།
 ཡན་ལག་གི་མ་ཚད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་རྟག་ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། །དབྱེ་བ་དང་། །རྟགས་དང་། །བཅོས་ཐབས་སོགས་
 རྣམ་པ་བཞིས་བསྟན་འོ།

༡༦ ཚད་པའི་རྒྱ་རྒྱེན། །ཚ་བའི་རྒྱ་རྒྱེན་ལྷུང་ཤོར་མཁའི་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་ཚ་དང་རུས་ལ་སྦྱེ་བ་ཡིན། །
 དང་པོ་ཚ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱེན་ལྷུང་ཤོར་མཁའི་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡང་ཚ་དང་རུས་པ་གཉིས་ལ་སྦྱེ་བ་ཡིན་
 འོ། །

༡༧ ཚ་བའི་དབྱེ་བ། །ཚ་བའི་དབྱེ་བ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །སྦྱི་ལ་ཚ་བ་ཤོར་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས། །རྒྱང་
 པ་ལྷན་འདུས་འཐབ་པར་སྦྱེ་བ་ལ། །བྱེ་བྲག་ལྷུང་དང་རྒྱ་སེར་རྣམ་ཚད་གསུམ། །ཚ་ཚད་རུས་ཚད་བྱུག་རྒྱུའི་
 ཚ་བ་དུག །ཞེས་པ་སྟེ། །ཚ་བའི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་སྦྱི་དང་དབྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། །སྦྱི་ལ་
 ལྷུང་གི་ཚ་བ་སྦྱོད་དུ་ཤོར་བ་དང་། །རྒྱ་སེར་གྱི་ཚ་བ་ཚ་སྦྱུབས་སུ་འབྲེལ་བ་གཉིས་དང་། །རྒྱང་པ་དང་། །ལྷན་

པ་དང་། འདུས་པ་དང་། འཐབ་པར་སྐྱེ་བ་ལྟེན་པ་དམིགས་སུ་བསལ་པ་ལྟར་རོ། །བྱེ་བྲག་
ཏུ་དབྱེ་བ་ལྟེན་པ་དང་། ལྷ་སེར་དང་། ལྷ་ག་བཅས་པའི་ཚད་པ་གསུམ་དང་། ཕ་ཚད་དང་། རུས་ཚད་དང་།
ལྷག་རྩའི་ཚ་བ་དང་རྩལ་གོ། །

ཀ༣ ཚད་པའི་རྟགས། ཚད་པའི་རྟགས་བསྟན་པར་སྦྱིའི་དབྱེ་བའི་རྟགས་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བའི་
རྟགས་བསྟན་པ་གཉིས་ཡོད།

ཁ༡ སྦྱིའི་དབྱེ་བའི་རྟགས། དེ་རྟགས་ཚ་བ་སྟོད་དུ་ཤོར་བ་ནི། གང་གི་ལྷན་ཅིང་མགོ་དང་ཚིགས་གཞི་
ན། །དང་ག་མི་བདེ་དབྱགས་ཐེག་ལྟོ་སྦྱིང་འདར། །གཉིད་ཆེ་ལུས་ལྷི་ལ་ལ་མིག་སྦྱིན་སེར། །ལྷེ་ཕ་སྦྱོ་ཞིང་
སྐམ་ལ་སོ་དྲེག་ཆགས། །ཕ་གྲིམས་ལྷན་མར་མ་ལ་འོད་ཆེ་སེར། །ལྷ་སེར་ཚ་བ་ཕ་སྦྱབས་འབྲེལ་བ་ནི། །ཕ་
འཕྲིག་ལྷ་སེར་གཞོགས་ལ་ཡང་ལྷི་འབྱུང་། །ཕྱག་གོང་མི་བདེ་བལྟལ་ག་ན་བ་ཡིན། །སྐྱངས་དང་མ་ཚད་སྦྱེས་
པ་རྒྱང་པ་སྟེ། །དེ་ལ་ཕ་ལྷ་ཚ་བ་ལྷན་ཚད་ཡིན། །ལྷི་ལུལ་ན་ལུགས་ཚ་བ་འདུས་ཚད་དོ། །འཐབ་ཚད་ཕ་ལྷ་
གང་ལ་མ་ཚད་སྦྱེ། །ཡང་ན་མ་གང་ཕ་ལྷ་ཚ་བའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྟགས་སོ་སོར་དོས་འཛིན་པའི་རྟགས་སྦྱི་
དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཚ་བ་སྟོད་དུ་ཤོར་བ་ལ་ནི་ལུས་པོ་གང་གི་ལྷན་ཅིང་མགོ་བོ་དང་ཚིགས་
གཞི་ན་བ་དང་། དང་ག་མི་བདེ་ཞིང་དབྱགས་ཐེག་ལ་སྟོ་སྦྱིང་འདར་བ་དང་། གཉིད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ལུས་པོ་
ལྷི་ལ་ལ་ལ་བ་དང་། མིག་སྦྱིན་སེར་བ་དང་། ལྷེ་ཕ་བ་སྦྱོ་ཞིང་སྐམ་ལ་སོ་དྲེག་ཆགས་པ་དང་། ཕ་གྲིམས་
ཤིང་ལྷ་མདོག་དམར་ལ་མ་ལ་འོད་ཆེ་ཞིང་སེར་བ་དང་། ལྷ་སེར་གྱི་ཚ་བ་ཕ་སྦྱབས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཕ་
འཕྲིག་པ་དང་། ལྷ་མདོག་སེར་ཞིང་གཞོགས་གཡས་གཡོན་ལ་ཡང་ལྷི་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱག་པའི་གོང་མི་བདེ་
ཞིང་བལྟལ་ག་ན་བ་ཡིན། །སྐྱངས་པོ་དང་མ་ཚད་སྦྱེས་པ་རྒྱང་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷེ་ཞེས་འོག་མ་འདྲེན་ཚིག་ནས་
དེ་ལ་ཞེས་རྒྱང་པའི་རྟགས་དེའི་ལར་ཕ་དང་ལྷ་གཉིས་ཚ་བའི་རྟགས་དང་ལྷན་ན་ལྷན་ཚད་ཡིན་པ་དང་། ལྷི་
ལུལ་དུ་ན་ལུགས་ཚ་བ་འདུས་ཚད་དོ། །འཐབ་ཚད་ནི་ཕ་དང་ལྷ་གང་གི་ལྷན་ཅིང་མགོ་བོ་དང་ཚིགས་
གང་ལ་ཕ་ལྷ་ཚ་བའོ། །

ཁ༢ བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བའི་རྟགས། བྱེ་བྲག་ལྟེན་པ་ལྷན་ལྷ་སྐྱངས་པ་དམར། །བསལ་ལ་མི་དགའ་སྦྱིང་ལ་
འོན་མོ་འདོད། །ལུབ་མོ་གཉིད་ལྷན་ཟ་བྱི་མང་བ་ཡིན། །ལྷ་སེར་ཚ་བ་ལྷན་དུབ་འདྲེ་ལྟར་ན། །མིག་སྦྱིན་ལྷ་
དང་སྐྱངས་སེར་ཚ་ཞིང་འབྲུག། །ལྷ་ག་ཚད་ཕ་ལྷི་འདར་རམ་སྦྱབ་པ་ལ། །དང་ག་མི་བདེ་གཉིད་ལྷན་ལྷན་དུབ་
ན། །སྦྱོ་ལྷེ་ལྷེ་ཅིང་སྐྱངས་པ་མནན་མི་བཟོད། །ཕ་ཚད་གསུམ་དང་ལྷ་ལ་དྲག་པོར་སྦྱེ། །རུས་ཚད་བདུན་
དང་དགུ་ལ་རྒྱན་བྱར་སྦྱེ། །ལྷག་རྩའི་ཚ་བ་དྲག་ལྷེས་ལ་སྦྱེ། །ཀར་གྱིས་ལྷག་ལྷན་མ་ལ་ལྷག་བཅན་
འབྱུང་། །ཟས་སྦྱོད་དལ་ཞིང་སྦྱོམས་དུས་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ལྟེན་པ་ལ་ནི་མིག་དང་ལྷ་དང་

སྐྱངས་པ་སོགས་དམར་བ་དང་། ཟས་སོགས་བསིལ་ལ་མི་དགའ་བར་སྡིང་ལ་རྩོན་མོ་འདོད་པ་དང་། ལུབ་མོ་
 གཉིད་རྒྱུང་ཞིང་ཟ་བྱི་མང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་སེར་གྱི་ཚ་བ་ལ་ནི་ལྷང་དུབ་འདྲེ་ལྷར་དུ་ན་བ་དང་། མིག་སྒྲིན་དང་།
 རྒྱ་མདོག་དང་། སྐྱངས་པ་རྣམས་སེར་ལ་ཚ་ཞིང་འབྲུག་གོ། །རྣམ་ཚད་གྱི་ཙ་ནི་འདར་རམ་ཡང་ན་སྤྲུལ་པ་
 འབྱུང་ལ། དང་ག་མི་བདེ་ཞིང་གཉིད་རྒྱུང་བ་དང་རེས་འགའ་ལྷང་ཞིང་རེས་དུག་པ་སྟེ་དལ་གསོ་བ་ལྷར་ན་བ་
 དང་། བླ་རྟོལ་ཞེས་པ་རིག་པ་ཚོ་མི་ཟེན་པ་ལྟ་བུའི་གཏམ་སྣ་ཚོ་གས་ཟ་བྱིར་སྤྲུལ་བར་བྱེད་ཅིང་སྐྱངས་པ་བྱུག་ཆེ་
 བས་མནན་ན་མི་བཟོད་དོ། །ཙ་ཚད་ལ་ནི་ཞག་གསུམ་དང་ལྷ་ལ་དྲག་པོར་སྟེ་བ་དང་། རུས་ཚད་ལ་བདུན་
 དང་དགུ་ལ་འཇབས་ཏེ་རྒྱན་བྱར་སྟེ་བ་དང་། རུག་རྩའི་ཚ་བ་ནི་དྲག་ལྷལ་གྱི་རྗེས་ལ་སྟེ་བ་དང་། ཀར་ཞེས་སྟོ་
 བྱར་ཀེར་གྱིས་བྱུག་ལྷང་ཞིང་མ་ལ་ལྷག་བཅོན་ཐབས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་ཟས་དང་སྟོད་ལམ་གཉིས་
 དལ་ཞིང་སྟོ་མས་པའི་དུས་སུ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །

༡༤ ཚད་པའི་བཅོས་ཐབས། ཚད་པའི་བཅོས་ཐབས་ལ་བཅོས་ཐབས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
 བཤད་པ། མཇུག་བསྟུ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན།

༡༥ མདོར་བསྟན་པ། བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་སྦྱི་བཅོས་དང་བྱེ་
 བྲག་གི་བཅོས་ཐབས་གཉིས་སོ།

༡༦ རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་སྦྱིའི་བཅོས་ཐབས་དང་། བྱེ་བྲག་གི་བཅོས་ཐབས་གཉིས་
 ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

༡༧ སྦྱི་ལ་བཅོས་པའི་ཐབས་དང་བསད་ཐབས་གཉིས། །སྦྱི་རུ་བཅོས་པ་དེ་ལའང་བཅོས་པའི་ཐབས་དང་
 བསད་པའི་ཐབས་གཉིས་ཏེ།

༡༨ བཅོས་རྒྱལ། །བཅོས་རྒྱལ་རྒྱལ་སྟོན་དམངས་དང་བཅས་པ་སྟེ། །རྩ་ཚིགས་གནད་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་
 བཅོས། །མ་ཆས་བསིལ་ལ་གོང་འོག་རྩོད་སྦྱོར་བསྟེན། །ཁོང་ཚད་བསིལ་བཅག་ནད་ལ་རྣམ་མི་འཇུག། །ཚ་
 བ་རྩོད་སྦྱོར་བསྟེན་པར་འདུ་བ་ཡིན། །ཉེན་མེད་འཚོ་སྦྱོར་རྒྱལ་པོའི་བཅོས་རྒྱལ་ལོ། །ཉེ་མེན་གནད་ལ་སྟོན་
 པོ་ལྟ་བུར་བཅོས། །འཕྲང་བསྟུམ་མ་ནས་དབབ་ཅིང་ཁོང་ནས་བསལ། །རྣམ་པོར་སྦྱོང་ཡང་སོག་མི་འདོར་བ་
 ཡིན། །མ་ནས་དགོག་ཅིང་ཁོང་ནས་བསད་པ་ནི། །འཚོ་སྦྱོར་འཚོ་སྦྱོར་དམངས་ལྟར་བཅོས་རྒྱལ་ལོ། །ཞེས་
 པ་སྟེ། དེ་ཡང་བཅོས་རྒྱལ་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། དམངས་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པའི་
 བཅོས་རྒྱལ་གསུམ་སྟེ། ཙ་དང་ཚིགས་གྱི་གནད་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་བཅོས་པ་ནི། མ་ཁ་རང་གི་ཆས་བསིལ་ལ་
 མའི་གོང་འོག་གི་ཆས་རྩོད་སྦྱོར་བསྟེན་པ་དང་། །ཁོང་ཚད་བསིལ་སྦྱོན་གྱིས་བཅག་དགོས་ཏེ། དེ་གང་ཞེ་ན་
 དེས་ནད་ལ་རྣམ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚ་བ་མེད་ན་ཁོང་ནས་གསོད་མི་དགོས་ཏེ་མའི་གོང་འོག་གི་ཆས་

དོད་སྐྱོད་བསྐྱེན་པར་བྱ་བས་ཚ་བ་འདུ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱོད་ཚད་གསོད་པས་མ་ལ་སྐྱེད་ས་མི་འཚོར་བས་ན་ཉེན་
མེད་པས་འཚོ་སྐྱེན་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་བཅོས་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཅུ་ཚོགས་ལ་ཚ་བ་བབས་པའི་རྟག་ཏུ་ཤོར་
ངགས་ན་སྐྱོད་ཏུ་འཚོར་ཏེ་འཚི་ཉེན་ཚེའོ། །ཉུ་མེན་གྱི་གནད་ལ་སྐྱོན་པོ་ལྟ་བུར་བཅོས་པ་ནི། འབྲོས་འཕྲང་
མེས་བསྐྱེད་ཞེས་ལག་པ་ལ་ཨ་སོ་རྟེན་པ་ལ་མིག་དམར་བསྐྱེད་ཞིང་མ་ནས་དོད་གྱི་ཚ་བ་དབབ་ཅིང་ཁོང་ནས་
བསེལ་གྱིས་མ་ཚད་བསེལ་བས་ཚ་བ་མ་ལ་བབ་པ་རྟག་ཏུ་ཤོར་ བས་འཕྲལ་སྐྱོད་ཡང་སྐྱོག་མི་འདོར་བ་ཡིན།
མ་གང་ལ་ཡང་མ་ནས་བསེལ་ཆས་གྱིས་ཚ་བ་དགོག་ཅིང་ཁོང་ནས་བསེལ་གྱིས་བསད་པ་ནི་འཚོ་བ་ཡང་སྐྱེན་
ལ་འཚི་བ་ཡང་སྐྱེན་པས་ན་དེ་དག་ནི་དམངས་ལྟར་གྱི་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དེ་ ཚ་བ་བསད་ཐབས། ཚ་བ་བསད་ཐབས་ཡར་འདྲན་མར་འདྲན་གཉིས། ཚད་སྐྱོབས་རྒྱུ་ན་མར་
འདྲན་འཇམ་པོས་བསད། །ཚན་དན་གི་མི་བསེལ་གསུམ་བ་ལེ་ཀ། །རྟོང་ལེན་རྟིག་ཏུ་ལྷུའལ་བ་ཤ་ཀ། །ཀར་
སྐྱར་བཏང་ཅུ་ཕྱན་མས་འཛོག་གཏར། །སྐྱོད་ཤོར་སྐྱོབས་ཚེ་ཡར་འདྲན་ཐོག་བབས་བསད། །ག་བྱར་རྒྱལ་
སྐྱོན་བདུན་པ་དགུ་པ་སྐྱར། །ཅུ་ཚོན་གང་རྒྱས་ཡས་བབས་ལྷག་ཤེད་སྐྱོད། །ཚ་བ་འཁྱིལ་ན་བསེལ་གསུམ་བ་
ལེ་ཀ། །གི་མི་དོམ་མཁྲིས་སེང་ལྷེང་བ་ཤ་ཀ། །སོ་མར་ཇ་ཀར་སྐྱར་ལ་བཏང། །གཟེར་བའི་ཕྱོགས་དང་ཅུ་
དམིགས་གང་རྒྱས་གཏར། །རྒྱུང་པའི་ཚ་བ་མ་ལ་བསེལ་ལུན་བྱ། །ཁོང་དུ་རྒྱ་འཕུང་སྐྱན་ལ་རྟ་བྱས་ལ། །རྟིག་
ཏུ་སྐྱར་ཅི་ལྷུའལ་བ་ལེ་ཀ། །ཀར་སྐྱར་བ་ནམ་བཅག་མ་ལ་བཏང། །ལྷན་པའི་ཚ་བ་མ་ལ་བསེལ་ནན་
བྱ། །ཚན་དན་བསེལ་གསུམ་གི་མི་ལི་ག་དུར། །ལྷུའལ་ཀར་སྐྱར་བ་ཁོང་དུ་བཏང། །རྟེན་ལ་ལོང་ཅུ་ལག་པ་
ཨ་སོ་གཏར། །འདུས་ཚད་ག་བྱར་ཤིང་མངར་བ་ཤ་ཀ། །བ་ལེ་ཀ་རྣམས་གོང་ལ་བསྐྱེད་ལ་བཏང། །ཅེ་རྒྱུང་
སྐྱོད་ཀ་རྒྱག་འགོ་ལ་སོགས་གཏར། །འཐབ་པའི་ཚ་བ་མ་ཁོང་བསྐྱོལ་ལ་བསད། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་བ་བསད་
ཐབས་ལ་ཡར་འདྲན་ཐོག་བབས་སུ་བསད་པ་དང་། མར་འདྲན་འཇམ་པོས་བསད་པ་གཉིས་ལས། ཚད་
སྐྱོབས་རྒྱུ་ན་མར་འདྲན་འཇམ་པོས་བསད་པ་ལ་ཚན་དན་དཀར་པོ་དང་། གི་མི་བསེལ་ཅུ་གུར་སྐྱོད་སྐྱོད་ཏུ་
ལི་ཤི། །སྐྱོད་ལ་སུག་སྐྱོལ་གསུམ་དང་། བ་ལེ་ཀ་དང་། །རྟོང་ལེན་དང་། །རྟིག་ཏུ། །ལྷུའལ། བ་ཤ་ཀ་དང་།
ཀར་སོགས་སྐྱར་བ་བཏང་ཞིང་མ་དང་གང་ཉེའི་ཅུ་ཕྱན་མས་འཛོག་གཏར་བ་དང་། །སྐྱོད་ཏུ་ཤོར་ཞིང་ཚ་བ་
སྐྱོབས་ཚེ་ན་ཡར་འདྲན་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། །ཐོག་བབས་སུ་བསད་པ་ནི་ག་བྱར་རྒྱལ་སྐྱོན་བདུན་པ་
དང་དགུ་པ་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་སྐྱར་ཞིང་། །ཅུ་ཚོན་གང་རྒྱས་ཡས་བབས་སུ་གཏར་རྒྱལ་གོང་དུ་རིམ་པར་བཤད་པ་
ལྟར་ལྷག་ཤེད་སྐྱོད་དོ། །ཚ་བ་འཁྱིལ་ན་བསེལ་གསུམ་ཅུ་གང་གུར་ཀུམ་སྐྱོད་སྐྱོད་ལ་ལི་ཤི། །སྐྱོད་ལ་སུག་
སྐྱོལ་བསྐྱེད་པ་དང་། བ་ལེ་ཀ་དང་། གི་མི་དང་། །དོམ་མཁྲིས། །སེང་ལྷེང་། བ་ཤ་ཀ་དང་། །སོ་མར་ཇ། །ཀ་
ར་རྣམས་སྐྱར་ལ་བཏང་ཞིང་། །གཟེར་བའི་ཕྱོགས་དོས་དང་ཅུ་དམིགས་གང་རྒྱས་པ་དེ་གཏར་དོ། །རྒྱུང་པའི་

ཚ་བ་ནི་མ་ལ་བསིལ་ལྷན་གོང་ལྟར་བྱ་ཞིང་། ཁོང་དུ་ཚུ་འཕྱང་བ་དང་སྐྱོན་ལའང་ཚུས་ཏྲ་བྱས་ལ་ཉིག་ཏྲ་དང་།
སྤང་ཅི། ལྷན་ལ། བ་ལེ་ཀ་དང་། ཀ་ར་སོགས་སྐྱར་བ་ནམ་བཙག་མལ་ཏེ་ཞག་གཅིག་བཞག་གཉིས་བསྐྱད་
པ་ནས་བཏང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷན་པའི་ཚ་བ་བཅོས་པ་ནི་མ་ལ་བསིལ་ལྷན་གོང་ལྟར་བྱ་ཞིང་། ཚན་དན་དཀར་
པོ་དང་། བསིལ་ཚུ་གང་། བྱར་ཀུམ་ཐོག་སྟོད་ལ་ལི་ཤི་དང་། སྤང་དུ་སྐྱུག་སྐྱེལ་བསྐྱར་བ་གསུམ་དང་། གི་
མིང་དང་། ལི་ག་དུར་དང་། ལྷན་ལ་དང་། ཀ་ར་རྣམས་སྐྱར་བ་ཁོང་དུ་བཏང་ཞིང་། ཀར་པ་ལ་ལོང་ཚ་དང་།
ལག་པ་ལ་ཨ་སོ་གཏར་བ་དང་། འདུས་ཚད་ལ་ནི་ག་བྱར་དང་། ཤིང་མངར། བ་ཤ་ཀ་དང་། བ་ལེ་ཀ་རྣམས་
སྐྱོན་གོང་མ་ལ་བསྐྱོན་ལ་བཏང་ཞིང་། ཅེ་ཚུང་དང་། སྟོད་ཀ་དང་། དུག་མགོ་ལ་སོགས་པ་གཏར། འཐབ་
པའི་ཚ་བ་མ་ཁོང་བསྐྱོད་ལ་གང་ཚ་བའི་སྟེང་དུ་བསིལ་གྱིས་བསད་ཅིང་། བྱང་བའི་སྟེང་དུ་བྱོད་སྐྱར་ལ་
བསད་དགོས་རིག་མཁའ་བསྐྱོན་དགོས་སོ། །

གཤམ་ བྱེ་བྲག་གི་བཅོས་ཐབས།

ལྷན་པར་ལྷག་ཚད་དམར་ཆས་ཐང་བཏང་གཏར། །ཚུ་སེར་ཚ་བ་སེར་ཆས་ཐང་བཏང་བསྐྱུ། །རྟག་གི་ཚ་བ་
སྐྱུག་ལ་འབྱར་སྐྱེམས་བྱ། །ཚ་ཚད་ཐང་གཏར་མེ་དང་བསིལ་གྱིས་བཙག། །རུས་ཚད་བསིལ་ཆས་ཚུ་དང་སྐྱོན་
གྱིས་བཙག། །རྟག་རྩའི་ཚ་བ་སྐྱོན་གཏར་བས་གྱིས་བཙག། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷན་པར་ལྷག་ཚད་ལ་དམར་ཆས་
གོང་བཤད་ལྟར་ཉོང་ལེན། གྱི་སྟེ་དཀར་པོ། བ་ཤ་ཀ་ བཅོད་སོགས་གྱི་ཐང་བཏང་ལ་ཚུ་བོ་ཆེ་གཏར་བ་དང་།
ཚུ་སེར་ཚ་བ་ལ་སེར་ཆས་གོང་བཤད་ལྟར་བྱ་ཞིང་། འབྲས་བུ་ཨ་བར་སྐྱར་གསུམ། གྱི་སྟེ་དཀར་པོ། ཉོང་
ལེན། ལྷ་བ་སེང་། བྲག་ལྷན་སོགས་གྱི་ཐང་བཏང་ལ་བྱར་མས་བསྐྱུ། རྟག་གི་ཚ་བ་བྱར་གཅགས་རུས་མངོར་
ལྷ་བུས་སྐྱུག་ལ་མ་ལ་འབྱར་གྱི་རིགས་བྱ་བ་དང་། ཁོང་དུ་རྟག་སྐྱེམ་བྱེད་དུང་སོགས་གྱི་སྐྱོན་བཏང་བར་བྱ་
ཞིང་། ཚ་ཚད་ལ་སྐྱུ་རུ་ར། ཉོང་ལེན། བ་ཤ་ཀ་ རེ་སྐྱོན། ཤིང་མངར། ཚོས་ཞེས་རྒྱ་སྐྱེགས་སོགས་གྱི་ཐང་
གཏོང་ཞིང་གཏར་དང་མེ་བཙའ་དང་བསིལ་སོགས་གང་འཚམ་གྱིས་བཙག། རུས་ཚད་ལ་ཚན་གྱི་སྟེ་སྟོ་ལོ་
སོགས་བསིལ་བའི་ཆས་དང་ཚུ་ལྷག་དང་སྐྱོན་གྱིས་ཚ་བ་བཙག། རྟག་རྩའི་ཚ་བ་ལ་ཉིག་ཏྲ། བ་ཤ་ཀ་ ཉོང་
ལེན་སོགས་གྱི་ཐང་སྐྱོན་བཏང་ཞིང་གང་ཉེའི་ཚུ་ལ་གཏར་བ་དང་བསིལ་བས་གྱིས་བཙག་གོ། །

ལམ་ མཚུག་བསྐྱུ།

ལྷག་དུས་ཚ་བ་སྟོད་ཤོར་ལེན་ལ་གཏར། །ཚུ་སེར་དུས་སྐྱུ་བསིལ་ལ་བཅུད་པ་བསྟེན། །རྟག་གི་དུས་སྐྱུ་རྒྱལ་
པོ་ལྟ་བུར་གསོ། །མ་གཏན་ཚ་བ་མི་ཆགས་ཞིང་ལྟེམ། །ཚ་སྟོ་སྐྱགས་ཏེ་ག་བྱར་ཉེར་ལྟ་སྐྱུར། །གང་ཉེ་གཏར་
ཞིང་མ་ལ་ཕྱོ་བ་བདུག། །ཚ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ནི་ཚུ་སེར་ལྷག། །དེ་ཕྱིར་གསོ་དཔུད་གཅོ་བོ་གཏར་བ་མཚོག། །ཞེས་
པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷག་གི་དུས་སྐྱུ་ཚ་བ་སྟོད་ལ་ཤོར་ན་ལེན་ལ་གཏར་པ་ནི་བས་སྐྱོམ་སྐྱོམ་ཞིང་རུང་བུད་རེ་

བསྟེན་པ་འང་བསིལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་པ་དང་། རྒྱ་མེད་དུས་སུ་བསིལ་ལ་བཅུད་པ་སྐྱོམ་སྟེ་རྟོལ་ཤ་
 དང་། རི་དྲགས་ཤ་དང་། མར་སོགས་གསར་པ་བསྟེན་ཞིང་། རྣམ་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱུང་ལུགས་དང་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱོམ་ཤ་གསར་པ་དང་མར་སྐྱུང་ཉིང་ལྷོལ་ཏེ་རྒྱ་ཚོད་ཅིང་འདྲེས་པར་བསྐྱོལ་བ་ཆང་གསར་
 འངམ་སོགས་གྱིས་གསོ། མ་ཚུན་གྱི་ཚ་བ་མི་ཆག་ཅིང་སྲ་ཞིང་ཅེས་པ་ལ་ཙ་ལྟོ་ཕྱི་རྒྱུད་ལས་ལྷ་ལྟར་སྐྱགས་ཏེ་
 སྐྱུངས་ལ་ག་བྱར་ཉེར་ལྷ་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་སྐྱུར་བ་དང་། གང་ཉེའི་ཙ་གཏར་ཞིང་མ་ལ་རྩོ་བ་བདུག ཡན་ལག་གི་
 ཚ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ལྷོ་རྒྱ་མེད་དང་ལྷག་གཉིས་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ན་གསོ་དབྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལྷ་བྱུ་ལྷོ་གཏར་བ་
 རང་མཚོག་ཏུ་བཤད་དོ། །

༤ རྒྱ་འབྲུང་གིས་བཙོས་པ།

རྒྱ་འབྲུང་གིས་བཙོས་པར་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ། མཚུག་བསྐྱབ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན།
 ༡། མདོར་བསྟན་པ།

རྒྱ་འབྲུང་སྐྱོམ་ལྟར་བརྟུང་དང་སྐྱེན་ལྟར་བརྟུང་། །རྒྱ་འབྲུང་བའི་མན་ངག་ལ་རྒྱ་སྐྱོམ་ལྟར་བརྟུང་བ་དང་རྒྱ་
 སྐྱེན་ལྟར་བརྟུང་བ་གཉིས་སོ།

༡༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྐྱོམ་ལྟར་བརྟུང་བ་དང་། སྐྱེན་ལྟར་བརྟུང་བའོ།
 ༡༣ སྐྱོམ་ལྟར་བརྟུང་བ།

སྐྱོམ་ལྟར་བརྟུང་བ་ཙ་སྐྱོ་འགག་པ་སྟེ། ཉོང་ལེན་ལྷང་ཙི་སྐྱས་དང་ཡུ་གུ་ཤིང་། །ལྷམ་འབྲུ་རྒྱར་སྐྱོམ་
 ཏུ་བརྟུང་བར་བྱ། །ཡང་ན་ཚོས་བཙོད་ཡུང་སྐྱེར་སྐྱི་ལྷུར་དང་། །སྤང་ཙི་ཙན་དན་ཐོད་ལེ་ཀོར་རྣམས་
 བརྟུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་སྐྱོམ་ལྟར་བརྟུང་བ་ནི་ཙ་སྐྱོ་བགག་པ་སྟེ། ཉོང་ལེན་དང་། ལྷང་ཙི་སྐྱས་དང་།
 ཡུ་གུ་ཤིང་དང་། །ལྷམ་འབྲུ་སོགས་རྒྱར་སྐྱོམ་ལྟར་བརྟུང་བར་བྱ་ལ། །ཡང་ན་ཚོས་ཞེས་རྒྱ་སྐྱེགས་དང་།
 བཙོད་། ཡུང་སྐྱེར་། སྐྱི་ལྷུར་དང་། སྤང་ཙི་དང་། ཙན་དན་དམར་པོ་དང་། ཐོད་ལེ་ཀོར་རྣམས་སྐྱེ་མ་སྐྱངས་
 པ་བརྟུང་དོ། །

༡༤ སྐྱེན་ལྟར་བརྟུང་བ།

སྐྱེན་ལྟར་བརྟུང་བ་ལྷག་དུས་རྒྱ་མེད་རྣམ། །རྒྱ་སྐྱེན་ལྟར་བརྟུང་བ་ལ་ལྷག་དུས་དང་། རྒྱ་མེད་གྱི་དུས་རྣམ་གྱི་
 དུས་དང་གསུམ་སོ།

༡༥ ལྷག་དུས་སུ་བརྟུང་བ། ལྷག་དུས་ཏེ་པོ་ཉོང་ལེན་ཨ་བྱག་དང་། །ཚོར་སྐྱོན་རྒྱ་བརྟུང་ཡང་ན་ཙན་དན་
 དཀའ། །སེ་རྒྱོད་སྐྱབ་མེད་ལ་རྒྱར་སྐྱངས་བརྟུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷག་དུས་བག་སྐྱེ་ཏེ་པོ་དང་། ཉོང་ལེན།

ཨ་བྲག་གཟེར་འཛོམས་དང་། ཚོར་སྡོན་སོགས་རྒྱུ་སྐྱེས་པའི་ཁྱེད་ལ་བརྟུང་བའམ། ཡང་ན་ཚན་དན་དཀར་པོ་
 དང་། སེ་ཚོན་དང་། ལྷ་བ་སོང་། རེ་རལ་རྣམས་རྒྱུ་སྐྱེས་ལ་བརྟུང་དོ།
 གཤམ་ རྒྱ་སེར་གྱི་དུས་སྲུ་བརྟུང་བ། རྒྱ་སེར་དུས་སྲུ་སྣ་བ་སོང་ཡུ་གྱུ་ཤིང་། །ཤེལ་ཏ་ཨ་བྲག་པོ་རོག་ཞོར་བྱ་
 དང་། བྱ་རམ་སྦྱར་བ་ཚོས་ཁྱེད་ལ་བརྟུང་། །ཁྱེད་པར་གི་མི་བཟང་དུག་མཁྲིས་སྣ་ཚོགས། །རིལ་
 བུས་རྩ་ཡི་རྒྱ་སེར་སྐྱེས་པར་བྱེད། །སྐོང་ཐོག་གྲང་སྣ་ཐ་རམས་བྱ་རྒྱུ་དང་། །བྱ་རམ་རིལ་བུས་ཤི་རྒྱ་སེར་
 སྐྱེས། །སྣ་བ་སོང་ཚོར་སྡོན་ཁྲག་རྒྱུ་ཨ་བྲག་དང་། །རེ་རལ་རིལ་བུས་རུས་པའི་རྒྱ་སེར་སྐྱེས། །དེ་བ་སྣ་མ་རྩ་
 ཏིག་དང་ཁྱེད་རྩ་ཡི། །ཐང་གིས་རྒྱ་རྒྱས་རྒྱ་སེར་སྐྱེས་པར་བྱེད། །ཤ་བ་ལ་ཤ་བ་སེ་རུ་བྱ་རམ་གྱི། །རིལ་བུས་
 ཚོགས་དང་པགས་པའི་རྒྱ་སེར་སྐྱེས། །ལམ་བུའི་ཐལ་བ་ཐ་རམས་བྲག་སྐོས་པ། །ཀ་རའི་རིལ་བུས་རྒྱ་སེར་
 སྐྱེས་པར་བྱེད། །ཐོད་ལེ་ཀོར་དང་པ་མི་ལོང་བྱ་དང་། །དར་ཡ་ཀན་གྱི་བྱ་རམ་རིལ་བུ་ཡིས། །རྒྱ་སེར་དུས་གྱི་
 སྐྱེས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་སེར་གྱི་དུས་སྲུ་སྣ་བ་སོང་དང་། ཡུ་གྱུ་ཤིང་དང་། །ཤེལ་ཏ་སྟེ་
 བྲགས་མའི་ཐང་རྒྱ་དང་། ཨ་བྲག་གཟེར་འཛོམས། པོ་རོག་ཞོར་བྱ་ཞེས་པ་ཡག་པའི་རྩ་བ་དཀར་པོ་ཡར་
 འབྲེན་ལ་བཞེད་པའང་མཚིས་རུང་དོ་བོ་རྒྱུང་སེལ་ལ་སྐོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དང་། བྱ་རམ་སོགས་སྦྱར་བ་ཚོས་
 ཞེས་རྒྱ་སྐྱེགས་གྱི་ཁྱེད་ལ་བརྟུང་བས་རྒྱ་སེར་ཀུན་སྐྱེས་ཞིང་། །ཁྱེད་པར་གི་མི་དང་། །བཟང་པོ་རུ་གྱུར་
 ཡི་རྩེ་སྲུག་ཀ་དུག །མཁྲིས་པ་སྣ་ཚོགས་སོགས་གྱི་རིལ་བུ་མཐེབ་རྒྱུང་ཚམ་པ་རྒྱས་སྲུལ་ལ་བརྟུང་བས་རྩའི་རྒྱ་
 སེར་སྐྱེས་པར་བྱེད་ཅིང་། །སྐོང་ཐོག་ཅེས་འབྲེ་པ་ལ་དང་། །མེ་ཏོག་གྲང་སྣ་དང་། །ཐ་རམས་དང་། །མེ་ཏོག་
 བྱ་རྒྱུ་དང་། །བྱ་རམ་རྣམས་རིལ་བུ་རིལ་མ་ཚམ་རྒྱས་སྲུལ་ལ་བརྟུང་བས་ཤི་རྒྱ་སེར་སྐྱེས་པ་དང་། །སྣ་བ་
 སོང་དང་། །ཚོར་སྡོན་དང་། །ཁྲག་རྒྱུང་ཞེས་མུང་ཚི་སྐྱེས་དང་། །ཨ་བྲག་གཟེར་འཛོམས་དང་། །རེ་རལ་སོགས་
 གྱི་རིལ་བུ་རྒྱས་སྲུལ་ལ་བརྟུང་བས་རུས་པའི་རྒྱ་སེར་སྐྱེས་པ་དང་། །རོ་ལ་བའི་དེ་བ་དང་། །སྣ་མ་རྩ་ཏིག་དང་།
 །ཁྱེད་རྩ་ལ་སོགས་པའི་ཐང་གིས་རྒྱ་རྒྱས་གྱི་རྒྱ་སེར་རྣམས་སྐྱེས་པར་བྱེད་ཅིང་། །ཤ་བ་དང་། །ལ་ཤ་དང་། །བསེ་
 རུ་རྣམས་གྱི་རུ་དང་བྱ་རམ་སོགས་གྱི་རིལ་བུ་རྒྱས་སྲུལ་ལ་བས་ཚོགས་དང་པགས་པའི་རྒྱ་སེར་སྐྱེས། །ལམ་བུའི་
 ཚོ་གྱུའི་ལ་བ་དང་། །ཐ་རམས་བྲག་སྐོས་པ་དང་། །ཀ་ར་རྣམས་གྱི་རིལ་བུས་རྒྱ་སེར་སྐྱེས་པར་བྱེད་ལ། །ཐོད་
 ལེ་ཀོར་རིགས་གཉིས་གྱི་དཀར་པོ་དང་། །པ་ཐང་ལོང་བྱ་བྲག་པོ་དང་། །དར་ཡ་ཀན་རྣམས་བྱ་རམ་གྱི་རིལ་
 བུར་བསྐྱེལ་བས་རྒྱ་སེར་དུས་གྱི་སྐྱེས་པའི་རིགས་རྣམས་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ།
 གཤམ་ བྲག་དུས་སྲུ་བརྟུང་བ། བྲག་དུས་བསེ་རུ་བྲག་སྐོས་ཚོང་ཞི་དང་། །ལྷ་ཟླ་ཞོ་དང་སྦྱར་བ་བཟངས་ལ་
 བསྐོས། །དེ་བཞུར་བྱེ་མས་བྲག་གི་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེས། །ཞེས་པ་སྟེ། བྲག་གི་དུས་སྲུ་བསེ་རུ་དང་། །བྲག་སྐོས། །ཚོང་

ཞིང་། ལུ་ཟླ་ལོ་དང་སྐྱུར་བ་བཟངས་ཀྱི་སྟོན་སྟུང་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱོས་པ། དེ་བཞུར་བའི་ཕྱེ་མས་ནྟག་གི་རྒྱ་མཚོ་
སྐྱེ་མོ། །

༡༣ མཐུག་བསྐྱུ་བ། བ་རུ་ལུ་ཟླ་ཉ་སྟགས་རེ་སྐྱོན་པ། ཁོང་བཏང་ལྷེ་གུ་བྱུགས་ན་སྐྱངས་པ་འཛོམས། ལ་
མི་ལོང་བུ་སེར་ཤ་ལྷགས་ཕྱེ་དང་། སྐྱོང་ཚོས་བྱུགས་ཁོང་བཏང་སྐྱངས་པ་འཛོམས། ལ་བཟང་དུག་ལུ་གུ་ཤིང་
གིས་སྟོན་ཚད་སྟུང་། སི་ཕི་ལིང་དང་ཉ་པོ་འོམ་བུ་ཡིས། སྟོན་དུ་ཚད་པ་མི་འཚོར་འཁྲུ་མི་སྲིད། རྒྱ་ཡི་ཡོན་
ཉན་ཚ་བ་གཙོག་པ་དང་། ལྟངས་ག་བདེ་ཞིང་ལུས་ཤེད་སྐྱེ་བར་བྱེད། ལ་གདོན་དང་བཟག་ཤོར་ཕོ་བ་འབྱང་ན་
སྟུང་། ཞེས་པ་སྟེ། བ་རུ་ཞེས་པ་འདི་ལ་མ་རུ་རྒྱུད་འགར་ཡིག་འོར་ལས་ཕྱག་ཤེག་མ་དང་རྒྱུར་མཁར་བའི་
སྐྱེ་མ་ནང་མ་མཐུན་པ་དང་། མཚན་ལ་འད་དོ་ཞེས་པ་ལྟར་དང་། ལུ་ཟླ་ ཉ་སྟགས། རེ་སྐྱོན་པ་ནམས་ཁོང་དུ་
བཏང་ཞིང་ལྷེ་གུ་བྱུགས་ན་སྐྱངས་པ་འཛོམས་པར་འགྱུར་ལ། ས་མང་ལོང་བུ་དང་། ཤ་མོ་སྟངས་སྐྱེས་སེར་ཤ་
དང་། ལྷགས་ཕྱེ་དང་། སྐྱོང་དང་། རྒྱ་ཚོས་ནམས་སྐྱངས་ལ་བྱུགས་ཤིང་རིལ་བུ་ཁོང་དུ་བཏང་ན་འད་སྐྱངས་
པ་འཛོམས་པ་དང་། ལུ་གུར་ལི་རྩ་སྟག་ཀ་སྟེ་བཟང་དུག་དང་། ལུ་གུ་ཤིང་གི་རྒྱ་འབྱུངས་ན། སྟོན་ཚད་ཀྱི་
རིགས་བསྐྱུང་ལྷེ་མི་འཚོར་ཞིང་། སི་ཕི་ལིང་དང་། བཟག་སྐྱེ་ཉ་པོ་དང་། འོམ་བུའི་རྒྱ་འབྱུངས་པས་སྟོན་དུ་ཚད་
པ་མི་འཚོར་ཞིང་འཁྲུ་མི་སྲིད་པ་སོགས་དེ་ ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱུ་ཡོན་ཉན་གྱིས་ཚ་བ་གཙོག་པ་དང་། ལ་མི་
སྐྱོམ་པར་བཟས་རྒྱུད་ལ་དང་ག་བདེ་ཞིང་ལུས་ཀྱི་ཤེད་མོ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དོ། འོན་ཀྱང་གདོན་གཞོན་པ་དང་།
ལུས་ཀྱི་བཟག་སྟེ་མདངས་ཤོར་བ་དང་། ཕོ་བ་འབྱང་བ་ཞེས་འཁྲུ་ན་སྟུང་དོ།

༥ སྐྱངས་པ་གཞོམ་པ།

ལུ་པ་སྐྱངས་པ་གཞོམ་པའི་མན་ངག་ལ། ལ་གདོན་དང་འདུ་བ་གནས་ཀྱི་སྐྱངས་པ་གསུམ། ལུ་པ་ནི་སྐྱངས་པ་
གཞོམ་པར་བྱེད་པའི་མན་ངག་ལ་གདོན་གྱིས་སྐྱངས་པ་དང་། འདུ་བས་སྐྱངས་པ་དང་། གནས་ཀྱིས་སྐྱངས་
པ་གསུམ་མོ།

༡༦ གདོན་གྱི་སྐྱངས་པོ་གཞོམ་པ། གདོན་སྐྱངས་མ་མདོག་ལོག་དང་གང་ཤུམ་བྱེད། རྒྱ་བུར་ཉ་སྐྱང་འོང་
ཞིང་སྐྱངས་མཚེད་སྐྱེན། ལྷག་ནྟག་འཛོག་ཅིང་ཤེ་རུལ་མནམ་པ་ལ། འཛོམས་པ་སྟག་ཤ་ལུ་ཟླ་ཉ་ལྷེ་བ། ལྷུ་
དག་སྐྱུང་བུན་རུ་གཞོབ་ཅི་རྒྱ་བུག ལྷང་ན་གོག་ཞིང་མ་སྐྱུང་རི་བོང་བུན། ལྷུ་སྐྱུར་སྐྱུར་གཞོབ་ལྷུ་ལྷུང་
དང་། སྐྱོག་སྐྱུང་རྒྱུར་ལ་བུག་པར་བྱ། ལྷང་ན་ཐལ་བ་བཞི་དང་སྟག་ཤ་བ། ལ་ལྷུ་རྒྱུར་ལུན་སྟེང་ལྷུ་
སྐྱུས་མནན། ལྷང་ན་ནག་པོ་དགུ་དང་བཞི་སྐྱུར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་གདོན་གྱིས་སྐྱངས་པ་ཡིན་ན་མ་
མདོག་ལོག་པ་དང་། གང་ཤུམ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་བུར་ཉ་སྐྱང་ལ་འོང་ཞིང་སྐྱངས་པ་དེ་མཚེད་སྐྱེན་པ་དང་།
ལྷག་དང་ནྟག་འཛོག་ཅིང་ཤེ་རུལ་གྱི་ཅི་མ་མནམ་པ་འབྱུང་བས་དེ་ལ་འཛོམས་པ་དང་། ལྷག་ཤ་ ལུ་ཟླ་ ཀྱི་ལྷེ་

བདང་། ལྷ་དག་དང་། སྤྱང་བྱུན། ར་གཞོབ་རྣམས་ཅི་རྒྱུར་སྤྱར་བ་བྱུག་ ཡང་ན་མོག་ཞིང་ཞེས་ཐོག་རྟིང་
 སྤྱང་རྟིང་བྲག་ལྡེབས་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་སྤང་ཅ་འདྲ་བ་དང་། ཐ་སྤྱང་། རི་བོང་གི་བྱུན་དང་། གྱི་སྤྱང་དང་།
 ར་སྤྱ། ར་གཞོབ་ཀྱི་ལྷ་དང་། སློག་སྤྱ་རྣམས་ཅི་རྒྱུར་སྤྱར་ལ་བྱུག་པར་བྱ་ཞིང་། ཡང་ན་སྤྱལ་མགོ་དང་།
 རྟིག་པ་དང་། སྤྱུ་མ་དང་། སྤྱིན་ཐེག་གི་ཐལ་བ་བཞི་དང་། རྟུག་ཤ་བ་དང་། བ་ལྷི་དང་། རྒྱ་བཏེ་ཕོ་མོ་
 འཁྲིག་པ་སྤྱད་ཏུས་མཚན་མ་ནས་བབས་པའི་རྒྱ་ཉལ་ནལ་ལེ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་བྱུགས་པའི་སྤྱང་ཏུ་གྱི་སྤྱས་
 མཐན་པ་དང་། ཡང་ན་ནག་པོ་དགུ་པ་དང་བཞི་པ་སྤྱར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་བྱ་རོག་གི་ནག་གི་མཇུག་སྤྱ་
 ར་རོག་གི་ག་སྤྱ་གྲང་རོག་གི་ཚོངས་སྤྱ་བོང་ནག་གི་སྤངས་ཡུགས་སའི་དོར་རྟ་ནས་ནག་བྱ་བྲ་ཐན་མ་སྤང་
 གར་ཞོ་སྤུམ་སོགས་དང་གྱི་སྤྱེ་ནག་པོ་བོང་ར་ནག་པོ་རེ་བྱུག་ནག་པོའི་ཐལ་བ་བུག་པ་ལ་ཞོ་རྣམས་
 ལོ། །

༡༣ འདྲུ་བའི་སྤྱངས་པོ་གཞོམ་པ། འདྲུ་བས་སྤྱངས་པ་རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ། འདྲུ་བས་སྤྱངས་པ་ལ་
 རྒྱང་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། བད་ཀན་དང་གསུམ་ལོ།

༡༤ རྒྱང་གི་སྤྱངས་པོ་གཞོམ་པ། རྒྱང་སྤྱངས་སྤྱལ་གསོལ་ཅིང་རྣག་མི་འབྱུང་། འཕར་ཞིབ་བྱེད་ཅིང་ཚིགས་
 འར་སྤྱངས་པ་ཡིན། ཏེ་ལ་ཅ་འཕར་སྤྱངས་ན་མེ་བཙས་བསྐྱང་། ཤོ་སྟོད་ལྷ་འབྱུ་གྱི་འབྱུ་ཚ་བ་
 གསུམ། སྤྱི་ཏུ་གཡར་ལུ་བྱ་ཡི་ཕྱི་མོ་དང་། ཆང་འགག་སྤང་མ་སྤྱར་ལ་འཛིབས་སུ་གཞུག ཡང་ན་ལྷ་འབྱུ་
 མཐན་པ་སྤྱེ་ཉེས་མཚན། ལྷ་མོ་བཟང་དང་ལྷ་མ་ཚ་བ་གསུམ། ཏང་ཀུན་མར་ནག་སྤང་མ་སྤྱར་བས་
 མཐན། ཏེ་མར་པོ་དགུ་དང་མེར་པོ་གསུམ་སྤྱོད་བསྐྱུགས། ཤིན་ཏུ་སྤོང་སྤོང་རྒྱ་བཙག་ཨ་སས་
 བདུག འབའ་ཚ་མི་ཤ་མཐན་སྤྱུ་ཆང་བཙས་མཐན། ཞེས་པ་སྤྱེ། རྒྱང་སྤྱངས་ནི་མདོག་སྤྱུ་ལ་སོལ་ཅིང་རྣག་
 མི་འབྱུང་བ་དང་། འཕར་ཞིབ་བྱེད་ཅིང་ཚིགས་ཀྱི་འར་སྤྱངས་པ་ཡིན་པའི་རྟུགས་དེ་བྱུང་བ་ལ་ཅ་འཕར་
 སྤྱངས་པར་གྱུར་ན་མེ་བཙས་བསྐྱང་ལ་གོ་སྟོད་དང་། ལྷ་འབྱུ་དང་། སྤྱི་འབྱུམ་ལྷེ་ཚོར་སྤྱི་འབྱུ་དང་། ཚ་བ་
 སྤྱུ་པོ་སོ་གསུམ་དང་། སྤྱི་ཏུ་དང་། གཡར་ལུ་ཞེས་དུ་བའི་ཅ་བ་དང་། ཟུ་ལྷི་མོ་ལྷི་ཟུ་འདྲ་སྤྱེ་བ་སྤྱུ་རྣོ་བ་
 དབྱིབས་ཟུ་འདྲ་བ་ཡུལ་སྤྱད་བྱུ་དང་ཨ་ཡ་ ཟུ་ཚོད་ཟེར་བ་དེ་དང་། ཆང་འགག་ཅས་ཆང་མ་བམིངས་པའི་
 སྤང་མ་རྣམས་སྤྱར་ལ་འཛིབས་སུ་གཞུག ཡང་ན་ལྷ་འབྱུ་དང་། མཐན་པ་དང་། སྤྱེ་ཉེས་དང་། ཚན་དཀར་
 དང་། ལྷ་མོ་བཟང་དང་། ལྷ་མ་པ། ཚ་བ་སྤྱུ་པོ་སོ་གསུམ་དང་། ཏང་ཀུན་དང་། མར་ནག་སྤང་མ་རྣམས་སྤྱར་
 བས་མཐན་ཅིང་། ཏེ་མར་པོ་དགུ་སྤྱེ་བྱ་མཚོའ་ལུ་འི་བེ་ཁྲག་ར་མེར་སྤྱུ་དང་། གྱི་རྒྱ་བོའི་སྤྱ་ཁྲག་ བོང་བྱ་ག་པའི་
 མཇུག་ཁྲག་ མཚོ་གཡག་སྤྱེ་བོའི་སྤྱུབས་ཁྲག་ རྟ་ཏུག་ཕོ་མོ་ལྷི་སྤྱུ་ལ་མོག་ལྷི་ཏུག་སྤྱེད་ཁྲ་ཐིག་སྤྱུ་ཚོགས་ཡོད་
 པའི་མིང་སྤྱེ། དེའི་རྟུ་ཁྲག་ན་རྒྱང་མའི་མངལ་ཁྲག་ རྒྱ་ཚོས། བཙོད། སྤང་མའི་གར་པོ། ལོ། རྟེན་ལྷེ།

མར་ནག་སོགས་སྐྱར་བ་དང་། སེར་པོ་ལ་སློང་འའི་སེར་ཐིག་ཉ་ཚ་ཀྱ་བ་གསུམ། ལྷུ་ཉེ། མཚོ་ལོ། མར་ཁྲ་
གང་འོས་ལ་སྐྱོར་བ་བསྐྱུགས། ཤིན་ཏུ་སྤོང་སྤོས་བྱེད་ན་རྒྱ་ཚག་པར་བྱ་ལ་དེས་མ་ཞི་ན་ཨ་ས་སྟེ་ཟན་འོན་
ཀྱིས་བདུག་ཅིང་། འབའ་ཚ་དང་། མི་ཤ་དང་། མཁན་པ། སྐྱ་བ་སོགས་ཆང་དུ་བཅོས་པས་མནན་ནོ། །

ལ༢ བད་ཀན་གྱི་སྐྱངས་པོ་གཞོམ་པ། བད་ཀན་སྐྱངས་པ་ཆེ་ལ་ཞི་བ་དཀའ། །འོད་མེད་མཁྲའ་འཇམ་ཉ་ཡི་
སྤྱིང་དུ་སྐྱངས། དེ་ལ་ཉེ་ཤིང་ལྷུ་མ་རྩ་ཚ་བ་གསུམ། ཞོ་སྟོད་ཚ་པབས་སྐྱང་གར་རྗེན་ཕྱེ་ལུག། །ཡང་ན་སྐྱབ་
ཀ་དབྱི་མོང་ཚ་བ་གསུམ། །མ་རུ་ཉི་དགའ་གར་པོ་ལུན་དུ་གཞུག། །ཡང་ན་ར་དུག་རེ་ལྷག་ཏར་ཀུན་
དང་། །ལྷག་པ་མཁན་པ་བྱ་བའི་ལུམས་སུ་གཞུག། །ཡང་ན་སེར་པོ་བདུན་སྟོར་ཤིས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ།
བད་ཀན་གྱི་སྐྱངས་པ་ཆེ་ལ་ཞི་བ་དཀའ་ཞིང་འོད་མེད་དེ་མཁྲའ་ལ་འཇམ་པ་ཉ་ཡི་སྤྱིང་དུ་སྐྱངས་པ་དེ་ལ་ཉེ་
ཤིང་། ལྷུ་མ་རྩ། ཚ་བ་སྐྱ་པི་པོ་གསུམ་དང་། ཞོ་སྟོད་དང་། ཚྷ་དང་། པབས་དང་། སྐྱང་གར་དང་གོང་དུ་
རིམ་བཤད་ཀྱི་རྗེན་ཕྱེ་རྣམས་ཀྱི་ལུན་དུ་བྱ། ཡང་ན་སྐྱབ་ཀ་དང་། དབྱི་མོང་དང་། ཚ་བ་སྐྱ་པི་པོ་གསུམ། མ་
རུ་དང་། ཉི་དགའ་ཞེས་ལྷུ་མ་པ་དང་། སྐྱང་མའི་གར་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལུན་དུ་གཞུག། ཡང་ན་ར་དུག་དང་། རེ་
ལྷག་ཏར་ཀུན་དང་། ལྷག་པ་དང་། མཁན་པ་དང་། བྱ་བ་ཞེས་སྐྱབ་རོན་བུན་གྱིས་ལུམས་སུ་གཞུག། ཡང་
ན་འོག་ཏུ་འཆད་པའི་མ་སྟོག་སྐབས་ཀྱི་སེར་པོ་བདུན་སྟོར་ཤིས་པ་ཡིན་ཏེ་འཕྲོད་དོ། །

ལ༣ མཁྲིས་པའི་སྐྱངས་པོ་གཞོམ་པ། མཁྲིས་སྐྱངས་དམར་རྩ་འོད་ཆེ་རེག་མི་བཟོད། །རྒྱ་སྟེགས་བཙོད་དང་
ཡི་གྲི་ཡུག་རྣམ་མཚའ། །རྟ་པོང་ལྷག་དང་སྐྱང་གར་ཞོ་བཙགས་མནན། །སེར་པོ་དགུ་དང་དམར་པོ་བདུན་
སྟོར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། མཁྲིས་པས་སྐྱངས་པ་ལ་དམར་རྩ་འོད་ཆེ་ལ་རེག་པར་མི་བཟོད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་སྟེགས་
དང་། བཙོད་དང་། ཡི་གྲི་དང་། ཡུག་རྣམ་ཞེས་བཙག་ལྷ་བུ་ལ་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ཁང་པའི་རྩེར་གསོལ་བ་དེ་
དང་། མཚའ་དང་། རྟ་པོང་གི་ལྷག་དང་། སྐྱང་གར་གོང་བཤད་ཀྱི་ཞོ་བཙགས་སོགས་ཀྱིས་མནན་ཞེས་ལུན་
ནན་གང་ཤིས་དང་། སེར་པོ་དགུ་ལ་ཡུང་སྟེར། ལྷུ་མ་རྩ། ར་མཉེ། བ་སྒྲ། རྩོང་འོས། ཉ་པག་ མི་མཁྲིས་
སྐྱང་མར་སྐྱར་བའི་ལུན་ནན་དང་། འོག་ཏུ་འཆད་པའི་མ་སྟོག་སྐབས་ཀྱི་དམར་པོ་བདུན་སྟོར་བྱའོ། །

ཀ༣ གནས་ཀྱི་སྐྱངས་པོ་གཞོམ་པ། གནས་ཀྱིས་སྐྱངས་པོ་དེ་ཉིད་གཞོམ་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
པར་བཤད་པ། སྐྱང་བྱ་བཤད་པ་གསུམ་ཡོད།

ལ༧ མདོར་བསྟན་པ། གནས་ཀྱིས་སྐྱངས་པ་ཉ་མེན་རྩ་ཚོགས་བཞི། ། གནས་ཀྱིས་སྐྱངས་པ་ཉ་དང་། མེན་
བུ་དང་། རྩ་དང་། ཚོགས་པ་དང་བཞི་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་རྒྱས་བཤད་སྐབས་མེན་བུའི་བཅོས་ཐབས་མ་
གསུངས་པ་ནི་གོང་དུ། མེན་བུ་རྣམ་བརྒྱད་བཞུར་ན་བཅོས་སུ་མེད། ཅེས་པས་མ་གསུངས་པ་ཡིན། །

ལ། རྒྱལ་པོ་བཤད་པ། ཅུ་སྐྱེས་དམར་མཁའ་ཚ་འཕྲུག་ཅུ་སྐྱེས་སྐྱེས། །དམར་སྦྱོར་རྒྱལ་འབྲིང་གསུམ་
 གྱིས་ཅུ་ཤེད་བཅག །སྤང་གར་སྦྱོང་བག་ཕྱེ་ཞོས་གཞི་བྱས། །ལུག་ཞོ་ཙམ་པ་ཅེ་འཇམ་བསྐྱོས་ལ་བྱུག །རྒྱ་
 རྒྱུགས་བཙོད་རམས་ལུག་རྣམ་འབྲུ་མར་སྦྱར། །མ་སྤུབ་རྒྱ་སྦྱེགས་བཙོད་ལུག་སེར་ཐིག་དང་། །རྟ་པོང་ལྷག་
 དང་འབྲུ་མར་སྦྱར་ལ་བཏང་། །དེས་ཀྱང་མ་ཚོམས་མངལ་ལྷག་ཚོས་བཙོད་མཚལ། །སྤང་སྦྱོས་ག་ཏུར་སེར་
 ཐིག་འབྲུ་མར་སྦྱར། །ཉུ་སྐྱེས་སྦྱུ་མཁའ་འོད་མེད་སྦྱིག་པོར་སྐྱེས། །སྦྱ་སྦྱོར་རྒྱལ་འབྲིང་གསུམ་གྱིས་ཉུ་
 ཞོས་འདུལ་སྦྱུ་ཉེ་ལུག་ཞོ་སྦྱོང་བག་ཕྱེ་སྦྱར། །ཅེ་འཇམ་བསྐྱོས་པ་རྒྱ་ཚེར་ལོན་པར་བཏང་། །ཚིགས་སྐྱེས་
 མདོག་ནག་འོད་དང་ལྷང་ཀྲོག་ཆེ། །ནག་སྦྱོར་རབ་འབྲིང་གསུམ་གྱིས་རུས་ཚད་བཅག །སྤང་གར་ར་ཞོ་སྦྱོང་
 བག་ཕྱེ་དང་། །ནས་ཚིག་གཞི་བྱས་ལུག་ཞོ་ཙམ་ཞིག་བྱུག །ཞེས་པ་སྟེ། ཅུ་སྐྱེས་ཅི་མདོག་དམར་ཞིང་
 མཁའ་ལ་ཚ་འཕྲུག་ཆེ་བ་དང་ཅུ་སྐྱེས་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་དམར་པོའི་སྦྱོར་བ་རྒྱལ་འབྲིང་གསུམ་གྱིས་ཅུ་ཤེད་
 བཅག་དགོས་པ། དེ་ལ་སྤང་སྦྱུ་གར་པོ་དང་། སྦྱོང་དང་། བག་ཕྱེ་ཞོ་སྦྱོགས་གྱིས་གཞི་བྱས་ཏེ་གར་སྦྱུ་ལུག་
 ཞོ་ཙམ་པ་འོད་ཅེ་འཇམ་བསྐྱོས་ལ་བྱུག །དམར་པོའི་སྦྱོར་བ་བསྐྱུས་པ་རྒྱ་སྦྱེགས་དང་། བཙོད་དང་། རམས་
 དང་། ལུག་རྣམ་ཞེས་གོང་བཤད་ལྟར་དོ་སྦྱོན་གསུ་གྱི་སྦྱོན་པོ་དེ་དང་འབྲུ་མར་སྦྱར་བ་དང་། དེས་མ་སྤུབ་ཅིང་
 དམར་ཁར་སྐྱེས་ན་འབྲིང་པོ་རྒྱ་སྦྱེགས་དང་། བཙོད་དང་། ལུག་ཐེ་གུ་སེར་ཐིག་འབྲུ་མར་སྦྱོགས་སྦྱར་བར་
 བུལ། །ཉུ་སྐྱེས་ཅི་མདོག་སྦྱུ་ལ་མཁའ་ཞིང་འོད་མེད་ལ་སྦྱིག་པོར་སྐྱེས་པ་ལ། །སྦྱ་སྦྱོར་རྒྱལ་པོ་དང་འབྲིང་
 པོ་དང་བསྐྱུས་པ་གསུམ་གྱིས་ཉུ་ཞོས་འདུལ་བ་ལ། །དང་པོ་མཁའ་པ། སྦྱུ་མ། བསྦྱུའི་ཅུ་བ། སྦྱོང་ཞེས་སྦྱོ་
 ང་དཀར་པོར་འདོད་འཇོ་ལས་བཤད་པ་གསུམ་དང་སྦྱར་བ་དང་དེས་མ་སྤུབ་ སྦྱུ་གསོལ་ཏུ་སྐྱེས་ན་གོ་སྦྱོད།
 དབྱི་མོང་ཐལ་བ་ལུམ་འབྲུམ། རེ་ལུག་ ཚ་བ་སྦྱུ་པོ་སོ་གསུམ་སྦྱར་བ་དང་། དེས་ཀྱང་མ་སྤུབ་པར་སྦྱོན་པོ་དོ་
 ལྟར་སྐྱེས་ན་ཚ་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་གསུམ། མཁའ་པ། སྦྱུ་མ་ནག་པོ། ལྷང་པ། མིའི་རྒྱུང་མགོ་བཙོད་ག
 ལུ་འབྲུམ་སྦྱར་ལ་བྱུག་དགོས་ཏེ། དེས་ཀྱང་མ་ཞི་ན་སྦྱུ་ཉེ་དང་། ལུག་ཞོ་དང་། སྦྱོང་། བག་ཕྱེ་སྦྱར་བ་ཅེ་
 འཇམ་པ་སྦྱོས་པ་རྒྱ་ཚེར་ལོན་པར་བཏང་དོ། །ཚིགས་སྐྱེས་ཅི་མདོག་ནག་ཅིང་འོད་དང་ལྷང་ཀྲོག་ཆེ་བར་
 ལག་པོའི་སྦྱོར་བ་རབ་ དང་། འབྲིང་པོ་གསུམ་གྱིས་རུས་ཚད་བཅག་པ་ལ་དང་པོ་ཅུ་བ་རམ་ལུ་ཉེ་བ་གཟེ་ལྷ་
 འབྲུ་མར་སྦྱོགས་སྦྱར་ལ་བྱུག་པ་དང་། དེས་མ་པན་ལྷང་ཀྲོག་ཆེ་ན་ཐབ་འོག་ས་ཁང་པའི་སོ་ཐོག་སྟེ་རྩ་སོ་
 བཏང་བ་འབྲུ་མར་སྦྱོགས་སྦྱར་བ་དང་། དེས་ཀྱང་མ་སྤུབ་པར་མ་ཁ་གཞུང་སེར་ནག་ཏུ་སྐྱེས་ན་སོ་ཐོག་
 ཙམ་མགར་ཐབ་ཀྱི་ལུགས་སྦྱུག་ ལུགས་ཕྱེ་རྒྱ་ཤོ། རི་པོང་རིལ་མའི་ཐལ་བ། སྤང་རྒྱུན་སྦྱོན་པོ། ལ་རུ་སྦྱར་

ལ་བླུག་དགོས་ཏེ་སྤང་མ་གར་པོ་དང་། ར་ཞོ། རྫོང་། བག་ཕྱེད་དང་། འཕ་ཚོག་སོགས་ཀྱིས་གཞི་བྱས་པ་གར་
སྤྲུལ་ལག་ཞོ་ཚམ་ཞིག་བྱུག་གོ། །

ལ༣ སྤང་བྱ་བཤད་པ།

ཅ་ལ་བྱུན་གྱིས་ཁད་སྤྲུལ་འཚོར་བ་སྟེ། །རུས་ལ་སྟོན་གྱིས་ཚད་པ་སྟེ་བར་བྱེད། །ཉལ་སྤྲུལ་གྱིས་ལྷན་འདྲེན་
འབྲེད་པས་སྤང་། །

དེ་ཡང་སྤང་བྱ་ནི་ཅ་ལ་བྱུན་གྱིས་ཁད་སྤྲུལ་འཚོར་བར་འབྱུར་བ་ཡིན་པ་དང་། སྟེ་ཞེས་པ་འབྲེན་ཚོག་འཕམ་དེ་
བཞིན་དུ་རུས་པ་ལ་སྟོན་རིགས་ཀྱིས་ཚད་པ་སྟེ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཉལ་སྤྲུལ་གྱིས་ལྷན་འདྲེན་བྱས་ན་འབྲེད་པས་
སྤང་རོ།

ཀ༥ མཚུག་གི་མདོ་དོན། མདོར་བསྐྱུས་སྤངས་ལ་ཚ་སྤངས་གང་སྤངས་གཉིས། །མདོར་བསྐྱུས་ན་སྤངས་ལ་
ཚ་སྤངས་དང་གང་སྤངས་གཉིས་སོ།

ལ༧ ཚ་སྤངས་གཞེས་པ།

ཚ་སྤངས་ཚས་སྐམ་སྤངས་ཆེ་ཚ་ལ་དམར། །གང་དང་ཉེ་བའི་ཅ་ལ་མང་དུ་གཏར། །ཕྱར་མས་གཙགས་ལ་ཚུ་
ལྷག་བཟོད་ཚད་བརྟེན། །ཡང་ན་བྱུལ་ཏོག་ཚུས་བཟུ་རྩལས་ར་གཟུགས། །འབྱུར་ནས་གཤགས་ལ་ཚུ་སེར་
ཡང་ཡང་དབྱུང། །དེ་རྗེས་ཚུ་གང་ཉོང་ལེན་ཚུ་ཅ་དང་། །ཡུང་བ་སྤང་བྱུན་གངས་ཚུ་སྤྱར་བྱུགས་ལ། །ཀྱི་སྟེ་
བ་ཞོ་སྤང་མ་སྤྱར་ལ་གཡོག། །དེས་མ་བྱུབ་ན་སྤྱི་འབྱུར་སྟོང་འེ་སེར། །གོ་ལོ་ཚོར་སྟོན་སྤང་མའི་མེ་ཏོག་
དང་། །སྟེ་བ་སྤང་བྱུན་བྲག་སྟོན་སྤྱར་ཚུ་སྤྱར། །དེ་སྟེང་སྤང་མ་བསྟོས་པའི་འཛིབས་ཀྱིས་དང་། །དེས་མ་བྱུབ་
ན་སྤྱར་གྱིས་དག་བཟུས་ལ། །བྱང་པ་སྤྱི་བྱ་ཚུ་བྱུལ་ཏོག་དང་། །སེང་སྟེང་མར་སྟོང་པག་ཚོལ་སྤྱར་བ་
བྱུག །ཆང་འགག་སྤང་མ་བསྟོས་པའི་འཛིབས་ཀྱིས་དང་། །དེ་རྗེས་སྤྱི་བསྤྱར་བྱུག་ཅིང་བསེལ་ནན་བྱ། །དེས་
མ་བྱུབ་ན་ཅ་སྟོ་སྤྲུགས་པས་སྤྱང། །དེས་ཀྱང་མ་བྱུབ་ལ་ལོ་ནམ་པོས་དགུག །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་སྤངས་ལ་བྲོད་
གྱིས་མ་ཚས་སྐམ་ཞིང་སྤངས་པ་ཆེ་བ་དང་ཚ་ལ་དམར་བ་ལ་མ་གང་དང་ཉེ་བའི་ཅ་ལ་མང་དུ་གཏར་གྱིས་
གཞེས་པ་དང་། །ཕྱར་མས་རུས་སྟེང་ལ་རུས་པར་ཐག་པ་ཉལ་དང་གནད་ཀྱི་སྟེང་པགས་པ་རལ་ཚམ་བཙགས་
ལ་ཚུ་བཙག་བཟོད་ཚད་དེ་སྤྲུག་རུས་ཀྱིས་མི་བྱུབ་བྱུབ་བརྟེན་པ་དང་ཡང་ན་བྱུལ་ཏོག་གི་ཚུས་བཟུ་ཞིང་རྩལས་
ར་གཟུགས་པ་དང་། །མའི་ཁར་འབྱུར་བྱུང་ནས་གཤགས་ལ་ཚུ་སེར་ཡང་ཡང་དབྱུང་ཞིང་། །དེའི་རྗེས་སྤྱི་བྱ་
གང་དང་། །ཉོང་ལེན། ཚུ་ཅ་དང་། །ཡུང་བ་དང་། །སྤང་བྱུན་དཀར་པོ་སོགས་གངས་ཚུར་སྤྱར་བ་མ་ལ་བྱུགས་
ལ། །ཀྱི་སྟེ་དཀར་པོ་དང་བ་ཞོ་སྤང་མ་ནམས་སྤྱར་ལ་གཡོགས། །དེས་མ་བྱུབ་ན་སྤྱི་བ་སྟེ་ཚོར་སྤྱི་ས་ནས་འབྱུར་
ཚམ་དོན་པའི་ལོ་མ་དང་། །ཕྱག་རོན་གྱི་སྟོང་འེ་སེར་པོ་དང་། །གོ་མའི་ལོ་མ་དང་། །ཚོར་སྟོན། །སྤང་མའི་མེ་

ཉོག་དང་། མྱི་བ་དང་། སྤང་རྒྱུ་དཀར་པོ། ཐག་ཕྱོམ་སྐྱེས་པས་སྤངས་པའི་སྐར་རྒྱ་རྣམས་སྤྱར་ལ་བྱུག་དེ་
 ལྷོང་སྤང་མ་ཚོད་དུ་བཅོས་པའི་འཛིབས་ཀྱིས་བ་སྤྱར་བྱངས། དེས་མ་བྱུབ་ན་སྤྱར་གྱིས་དག་པར་བཀྱས་ལ་
 བྱང་པ་དང་། ལུ་ཟླ། རྒྱ་མཚོ། ལུ་ལ་ཉོག་དང་། སེང་ལྷོང་དང་། མར་རྩིང་པ། ཐག་ཚེལ་སོགས་སྤྱར་བ་བྱུག་
 ཅིང་། ཆང་འགག་གི་སྤང་མ་བཅོས་པའི་འཛིབས་ཀྱིས་བ་སྤྱར་བྱངས་བ་དང་། དེ་རྗེས་སུ་སྤྱི་བསྐྱེད་བཤད་མ་
 ཐག་པའི་སྤྱི་འཕྱར་སོགས་སྤྲོད་སྤྲོད་པོ་བྱུག་ཅིང་། ཉོང་ལེན། གྱི་ལྷོ་དཀར་པོ། བར་པ་ཏ། རྒྱ་ཚོས། བ་
 རྒྱ། རྗེན་ཕྱེ་བཅས་པའི་བསེལ་ནན་བྱ། དེས་མ་བྱུབ་ན་རྩ་དང་སྤོ་གཉིས་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་སྤྲོད་པས་སྤྱང་ཞིང་།
 དེས་ཀྱང་མ་བྱུབ་ན་སྤྱར་བཤད་པའི་ཁ་ཤོད་དང་ནག་པོས་དགུག་གོ།

ལ༣ གང་སྤྱངས་གཞོམ་པ། གང་སྤྱངས་སྤྱི་གསོབ་ཚོད་མེད་མནན་ལུལ་འོང་། །ལྷ་ཚོད་སྤྱི་མ་གོ་སྤོད་བཅའ་
 སྤྱང་དང་། །ལྱག་པ་མར་ནག་སྤོད་སྤྱར་བཅོས་པ་བྱང་། །ཡང་ན་མཚེ་མཁན་སྤང་བཅོས་འཛིབས་སུ་
 གཞུག། །མ་བྱུབ་ལྷག་མིག་ཕྱེ་ཚ་སྤྱབ་ཀ་དང་། །སེར་ཤ་ཉ་མཁྱིས། །ལུམ་པ་སྤོ་དེ་སེར། །བ་རྒྱ་མེ་ལོང་གཡའ་
 སྤྱར་སྤང་འཛིབ་བྱ། །དེས་ཀྱང་མ་བྱུབ་རྒྱ་ཚོ་བཅའ་སྤྱང་དང་། །ཚིལ་ཆེན་བྱུགས་ལ་སྤོང་དུ་སྤང་སྤྱང་དང་། །བྱི་
 རྒྱུན་ཆང་དུ་བཅོས་པའི་ལུམས་ཀྱིས་གཏུལ། །སྤྱར་མོདི་སྤྱི་གཞོབ་པོ་རོག་སྤྱི་ཀ་དང་། །ལ་ཡི་བྱུན་དང་ཟར་
 མའི་མར་ལུ་བྱུག། །དེ་སྤོང་ལ་བོདི་ལུམས་ཀྱིས་རྣག་ཏུ་དགུག། །བདུད་ཅིདི་ཐལ་བ་ལྷན་རུལ་ཚ་བ་
 གསུམ། །ཚིག་ཕྱེ་སྤང་གར་འབྲུ་མར་ལུན་ཆེན་ལོ། །ཤིན་ཏུ་རྣག་མ་ལུགས་ལ་བསྤྲུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྤྱེ།
 གང་སྤྱངས་ནི་མདོག་དང་བབས་སྤྱི་གསོབ་ཅིང་ཚོད་མེད་མནན་ན་ལུལ་འོང་བ་ལ་ལྷ་ཚོད་དང་། །སྤྱི་ལ། །གོ་
 ཚོད། །བཅའ་སྤྱི་བཅས་དང་། །ལྱག་པ་དང་། །མར་ནག་སྤོད་ལུ་སྤྱི་སྤྱི་གཡེར་རྣམས་སྤྱར་བ་བཅོས་པ་བྱང་།
 །ཡང་ན་མཚེ་དང་། །མཁན་པ། །སྤང་མ་རྣམས་བཅོས་ལ་ཚ་བའི་འཛིབས་སུ་གཞུག། །དེས་མ་བྱུབ་ན་ལྷག་མིག་
 དང་། །ཕྱེ་ཚ། །སྤྱབས་ཀ་དང་། །སེར་ཤ་དང་། །ཉ་མཁྱིས། །ལུམ་པ། །སྤོ་དེ་སེར་པོ་དང་། །བ་རྒྱ་རྣམས་མེ་
 ལོང་གི་གཡའ་དང་སྤྱར་བ་དང་སྤང་མའི་འཛིབ་བྱ། །དེས་ཀྱང་མ་བྱུབ་ན་རྒྱ་ཚོ་དང་། །བཅའ་སྤྱང་དང་། །ཚིལ་
 ཆེན་ཞེས་མི་ཚེལ་བྱུགས་ལ་དེདི་སྤོང་དུ་སྤང་སྤྱང་དང་། །བྱི་བའི་བྱུན་ཆང་དུ་བཅོས་པའི་ལུམས་ཀྱིས་འདུལ།
 །ཡང་ན་སྤྱར་མོདི་ཉ་ལའང་ཟེར་བའི་རྒྱ་བྱ་དཀར་མོ་དེདི་སྤྱི་གཞོབ་དང་། །པོ་རོག་དང་། །སྤྱི་ཀ་དང་། །ལ་
 །བཅས་པའི་བྱུན་དང་ཟར་མའི་མར་ལུ་སྤྱར་བ་བྱུགས་ལ་དེ་སྤོང་ལ་བོདི་ལུམས་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་གྱིས་རྣག་
 ཏུ་དགུག་ཡང་ན་བདུད་ཅིདི་ཐལ་བ་ནི་མའི་དྲི་ཆེན་གྱི་ཕྱེ་མ་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་རི་སྤྱད་དུ། །ལྷ་བསྐྱེན་འཕྱོལ་
 ལམ་སྤོམ་གསུམ་ལྷན། །སྤོ་སྤོད་འཛིན་ནམ་རྒྱུད་སྤོ་འཆད།། །ཅེས་ཚང་བའི་དྲི་ཆེན་བྱང་ན་རབ་དང་མིན་ཡང་
 ཡི་དམ་ལྟའི་བསྐྱེན་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྲུགས་འཆང་རིག་པ་འཛིན་
 པའི་རིགས་རྒྱུད་སྤོ་འཆད་པ་པོ་དེས་པར་དགོས་ལ། །དེ་ལྟར་མ་འབྱོར་ཚེ་མཛེ་བཤད་དམ་ཉམས་སོགས་མ་

ཡིན་པའི་གཞན་པའི་དྲི་ཚེན་གྱིས་ཀྱང་ཚབ་རུང་བ་དང་། གྲང་རུལ་དང་། ཚ་བ་སྐ་བེ་ཕོ་གསུམ། ཚིག་ཕྱེ་ནི་
ནས་ཚིག་ཕྱེ་དང་། སྤང་སྤྱུམ་གར་པོ་དང་། འབྱུ་མར་དང་། ལུན་ཚེན་ཏེ་མི་ཚོལ་བལྟ་བ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཤིན་
ཏུ་རྒྱག་མ་ལྟགས་པ་འགྲུགས་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །

༤ རྒྱག་གཙོད་མན་ངག

རྒྱག་པ་རྒྱག་བཅད་པ་ཡི་མན་ངག་ལ། །རྒྱ་དང་སྐྱེ་ཡུལ་གནས་རིགས་བཅད་ཐབས་ལ། །

རྒྱག་པ་རྒྱག་བཅད་པར་བྱ་བའི་མན་ངག་ལ་རྒྱག་གི་རྒྱ་དང་སྐྱེ་ཡུལ་དང་། གནས་དང་། རིགས་དང་། གཙོད་
ཐབས་དང་ལྟོ།

༡༡ རྒྱག་གི་རྒྱ། ཚིགས་པར་ལས་བྱེད་ཤ་ལ་མཚོན་ལུས་དང་། །ཉུ་རུངས་རྩར་རྒྱ་མ་ཚད་རུས་ལ་ཞེན། །ཚ་
བའི་ལུམས་སྤྲས་གཏར་བྱིས་རྒྱག་གི་རྒྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཚིགས་པར་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་ཤ་
ལ་མཚོན་ལུས་པ་དང་། ཉུ་བརྒྱངས་རྩར་རྒྱ་བ་དང་། མ་ཚད་རུས་ལ་ཞེན་པ་དང་། ཚ་བའི་བཅོས་ཀྱིས་
ལུམས་སྤྲས་ཤིང་གཏར་བ་བྱིས་པ་སོགས་རྒྱག་གི་རྒྱའོ། །

༡༢ རྒྱག་གི་སྐྱེ་ཡུལ། །སྐྱེ་ཡུལ་རྩ་ལ་ཤོར་དང་ཤ་རུལ་ལྷགས། །རུལ་ལྷགས་རུས་པ་བཟོང་གསུམ་ལ་སྐྱེ། །
སྐྱེ་ཡུལ་རྩ་ལ་ཤོར་བ་བྱུག་ཆེ་རྒྱན་རིང་ལྷག་འབྱུམ་འོང་བ་དང་ཤ་རུལ་བའམ་ལྷགས་ ཏེ་རྒྱག་དྲི་ཚེ་བས་རུལ་
ལྷགས་དང་རུས་པའི་བཟོང་རྒྱག་མདོག་སྤྲོ་སྤྲོ་འབྲི་རྒྱུང་ རྒྱན་རིང་བ་བཟོང་གསུམ་ལ་སྐྱེའོ། །

༡༣ རྒྱག་གི་གནས། གནས་ས་ཉུ་སྤུལ་རུས་དང་ཚིགས་པར་གསུམ། །

གནས་པའི་ས་ལ་བྱི་ཉུའི་སྤུལ་དང་། རུས་ན་གནས་པའི་རྒྱག་དང་། ཚིགས་བར་ན་གནས་པ་དང་གསུམ་མོ།

༡༤ རྒྱག་གི་རིགས། དེ་རིགས་ཚ་འབྲམས་གང་འབྲམས་རྣམ་པ་གཉིས། །རྒྱང་བརྟེན་རྒྱག་དང་རྒྱག་ལ་
བརྟེན་པའི་རྒྱང་། །དེའི་རིགས་ལ་ཚ་འབྲམས་དང་གང་འབྲམས་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་རྒྱང་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱག་ཞོ་
མི་དགོས་པར་འབབ་སྤྱོད་བཞེས་ན་སྟོང་ཕུལ་དུ་འགོ་བ་དང་རྒྱག་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱང་ཅན་མ་བཞེས་པར་མི་
འོང་རྒྱག་ཤས་འེངས་པས་བཞོད་གོས་པའོ། །

༡༥ རྒྱག་གི་བཅད་ཐབས། བཅད་པའི་ཐབས་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །གཙོད་པའི་ཐབས་དེ་ལའང་སྦྱི་
དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སོ།

༡༦ སྦྱིའི་བཅད་ཐབས། །སྦྱི་ལ་སྦྱོན་དཔུང་བས་དང་སྦྱོད་ལམ་བཞི། །སྦྱི་ལ་སྦྱོན་གྱི་སྦྱོ་ནས་བཅད་ པ་དང་།
དཔུང་གི་སྦྱོ་ནས་བཅད་པ་དང་། བས་དང་སྦྱོད་ལམ་གྱི་སྦྱོ་ནས་བཅད་པ་དང་བཞིའོ།

༡༧ སྦྱོན་གྱི་སྦྱོ་ནས་བཅད་པ། །སྦྱོན་ནི་སྦྱི་བས་རུ་དོམ་མཁྲིས་དང་། །རྩུ་གང་རྣམ་པར་ཨ་བྲག་ཨ་རུ་
ར། །ཀར་སྦྱར་བའི་བྱེ་མས་རྒྱག་རྣམས་སྐྱེལ། །ཡང་ན་ག་བྱར་བཟང་རྒྱག་ག་དོར་གསུམ། །ལྷུང་ལ་ཀར་

ལྟུང་བ་བ་རྒྱལ་དབུལ། །ཡང་ན་མུ་ཟླ་ཅི་ཅུ་གང་དོམ་མཁྲིས་དང། །བསེ་རུ་སྟབ་སང་འཛིབ་ཅི་སྦྱང་མར་
 ལྟུང། །རྣལ་གཞུག་ལས་པར་འབྲས་གསུམ་མར་གྱིས་བཅད། །ཀར་པའི་རྣལ་གཞུག་ཅུ་བ་ལྟུང་ཡིས་
 བཅད། །བཟང་དུག་རྩ་སྣ་མཁྲིས་སྣ་ཁ་ཚར་གདབ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤོ་ཞི་མུ་ཟླ་ཅི་དང། བསེ་རུ་དང། དོམ་
 མཁྲིས་དང། ཅུ་གང་དང། རྣམ་པར་ཉེ་ཡུ་གུ་ཤིང་དང། ཨ་བྱག་དང། ཨ་རུ་དང། ཀ་ར་རྣམས་སྦྱར་
 བའི་ཕྱེ་མས་རྣལ་རྣམས་སྟེམ། ཡང་ན་ག་བུར་དང། ཅུ་གུར་ཡི་རྩ་སྟུག་ཀ་སྟེ་བཟང་དུག་དང། རྒྱ་དང། ལ་
 ཤ་ ཤ་བའི་ག་དོར་གོང་བཤད་ལྟར་གསུམ་དང། ལྟུང་ལ། ཀ་ར་རྣམས་སྦྱར་བ་བ་རྒྱལ་དབུལ་ལ་བཏང།
 ཡང་ན་མུ་ཟླ་ཅི་དང། ཅུ་གང་དང། དོམ་མཁྲིས་དང། བསེ་རུ་ཞི་དཀར་པོ་དང། སྟབ་སང་། འཛིབ་ཅི་རྒྱང་
 སེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་སྦྱང་མར་སོགས་སྦྱར་བ་དང། རྣལ་གཞུག་ལས་པར་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྟེན་
 མར་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱིས་བཅད་ཅིང། ཀར་པའི་རྣལ་གཞུག་ཅུ་བ་ལྟུང་སྟེ་མར་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱིས་བཅད་དགོས་
 པར་ཅུ་གུར་ ཡི་རྩ་སྟུག་ཀ་བཅས་བཟང་དུག་དང། རྩ་སྣ། མཁྲིས་སྣ་སོགས་གྱི་ཁ་ཚར་གདབ་པོ། །
 ག༢ དབུད་གྱིས་བཅད་པ། དབུད་གྱིས་བཅད་པ་དེབ་འཛིངས་ལྷུས་དང་གཏར། །དེབ་ལ་པོ་དེབ་མོ་དེབ་ཡང་
 དེབ་གསུམ། །སྟུལ་སྟོ་ཚོགས་མིག་ལ་སོགས་རྣལ་ཡུལ་སྦྱར། །དེ་སྟེང་མཐའ་ནས་འདེད་ཚིངས་དག་ཏུ་
 བཅིང། །ལྷུས་ཞི་དང་པོ་བུལ་ཉོག་རྒྱ་ཡིས་བཟུ། །བར་དུ་ཅུ་གང་དོམ་མཁྲིས་ཀ་རས་བཟུ། །ཐ་མ་གུར་ཀུམ་
 དོམ་མཁྲིས་རྒྱ་ཡིས་བཟུ། །ཁྱད་པར་དམར་སྟོ་དུད་ཀ་སྦྱ་བོར་འགྱུར། །གཏར་ག་ཚ་བ་རྣལ་མདོག་ལྷག་སྦྱར་
 གཏར། །ཞེས་པ་སྟེ། དབུད་གྱིས་བཅད་པ་ལའང་དེབ་དང་ཚིངས་དང་ལྷུས་དང་གཏར་བཞི་ལས། དང་པོ་
 དེབ་ལ་གཅིག་རྒྱང་དུ་བཏིང་བ་པོ་དེབ་དང། ཉིས་བརྟེན་མོ་དེབ་དང། སུམ་བརྟེན་མོ་ཡང་དེབ་གསུམ་
 ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་སྟུལ་སྟོ་དང་ཚོགས་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་ཡུལ་དང་སྦྱར་ཞིང། དེའི་སྟེང་དུ་མཐའ་
 རས་འདེད་ཚིངས་དག་ཏུ་བཅིང་པོ། །ལྷུས་གྱིས་བཅད་པ་ཞི་དང་པོ་རྣལ་དུས་བུལ་ཉོག་རྒྱས་བཟུས་ལ་རུལ་
 འདོན། བར་དུ་རྣལ་པོ་ཐོན་ཤུལ་ཅུ་གང་དང། དོམ་མཁྲིས་དང། ཀ་ར་བཅས་པས་བཟུ་དགོས་ཉེ་དེས་མ་
 ཚད་གཅོག་ཅིང་ཤ་ལོ་འབྱེན་པ་དང་ཤུ་སྟེ། ཐ་མ་རྣལ་ཚད་ནས་གུར་ཀུམ་དང། དོམ་མཁྲིས་བཅས་པའི་
 རྒྱས་བཟུ་དགོས་ཉེ་པགས་པ་འབྱོར་ཞིང་ཤུ་སྟེའོ། །ཁྱད་པར་རྣལ་དམར་ན་འབྱི་མོག་ དོམ་མཁྲིས། བྲག་
 སྟོས་སོགས་གྱི་རྒྱས་བཟུ་བ་དང། སྟོ་ན་ཚ་བ་སྦྱ་པོ་པོ་གསུམ་དང་ཚང་གིས་བཟུ། དུད་ལུ་ལ་སྟུག་ཤ་སྟེ་
 བཅས་པའི་རྒྱས་བཟུ་བ་དང། སྦྱ་བོར་འགྱུར་བ་ལ་དོམ་མཁྲིས་ཀ་ར་མིའི་རུ་ཞོ་སོགས་གྱིས་བཟུའོ། །གཏར་
 ག་ཞི་ཚ་བ་ཚེ་རྒྱང་དང་རྣལ་མདོག་དང་ལྷག་ཚེ་རྒྱང་སོགས་སྦྱར་ལ་གཏར་བའོ། །

ག_༣ ལ་ཟས་ཀྱིས་བཅད་པ། ལ་ཟས་དང་པོ་གསར་ལ་བཅུད་པ་བསྟེན། །ཐ་མ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱར་བཅོས་པ་
 དང་། །ལ་ཟས་ནི་དང་པོ་གསར་ལ་བཅུད་པ་སྐོམ་ཞེས་རྟོལ་གྱི་གསར་པ་སོགས་བསྟེན་ཅིང་། རྣམ་གཞུག་
 གཅོད་དུས་ཐ་མ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱར་གྱི་གསར་པ་ཡོག་ཚད་དང་། སྤང་བྱ་རམ་ཆང་སོགས་ཀྱིས་བཅོས་པའོ། །
 ག_༤ ལྷོ་མ་ལམ་གྱིས་བཅད་པ། ལྷོ་དུ་ལམ་དྲག་ལྷུང་བྱུང་མེད་སྤང་བར་བྱ། ལྷོ་དུ་ལམ་ནི་དྲག་ལྷུང་གི་རིགས་
 དང་བྱུང་མེད་སྤང་བར་བྱའོ། །
 ག_༥ བྱེ་བྲག་ལྱང་པ་གི་སྐོམ་ནས་བཅད་པ། ལྱང་པར་རྩ་ལ་ཤོར་ན་མེ་བཅོལ་དང་། །གཏར་ག་སྐྱབ་དང་ཆས་
 ཀྱིས་བཅད་པར་བྱ། །རུལ་ལྷགས་ལྷུས་དང་ནན་ དང་སྐྱབ་ཀྱིས་བཅད། །རུས་པ་ཟ་གོང་བྱུང་བསྟེན་སྐྱབ་
 ཀྱིས་བཅད། །ཉུ་སྐལ་རྣམ་ལ་སྐྱབ་འབྱར་ཆིངས་ཀྱིས་བཅད། །བར་རྣམ་སྐྱབ་དང་ལྷུས་དང་ཆིངས་ཀྱིས་
 བཅད། །ཆིགས་རྣམ་དེ་བཅིངས་སྐྱོགས་ཀྱིས་བཅད་པར་བྱ། །ཚ་འབྱམས་ཟང་འབྱམས་སྐྱབ་དང་ཟས་ཀྱིས་
 བཅད། །རླུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྣམས་ཁོང་ནས་བཅོས། །རྣམ་ལ་བརྟེན་པའི་རླུང་ལ་མ་ནས་བཅོས། །ཅེས་
 པ་སྟེ། ལྱང་པར་བྱུང་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ལ་ཤོར་ན་མ་རྣམ་གའ་ཡོད་ལ་མེ་བཅོལ་དང་། རྩ་རྒྱུད་གོང་འོག་
 གང་ཉེ་ལ་གཏར་ག་གདབ་ཅིང་། སྐྱབ་ག་བྱར། ལུ་གང་། ཉུ་སྐལ་གི་མཁྲིས་ཤེལ་ཏེ་ཞེས་ནགས་མའི་ཐང་རྒྱ་
 ཅན་དན་མར་ལྷ། །ཀར་ཀར་། རྐྱེར་བྱུང་། འོམ་བྱའི་བར་བྱུང་ཀར་སྐྱར་ལ་བཏང་། ལྷུང་ཀུམ། རོམ་མཁྲིས།
 ཀར་བཅོད་ལྷུས་སྐལ་བ་དང་། ཉུ་པགས། བྲག་སྐོས། རྐྱོང་། མཁྲིས་སྐྱ། བྲག་ཕྱེ་ལ་སོགས་པའི་སྐོམ་ལྷུག་
 ཅིང་རྩ་སྟེང་ཕྱིར་དེབ་ཉིས་རིམ་བཏང་བའི་ཆས་ཀྱིས་བཅད་པར་བྱ་ཞིང་། རུལ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷུས་ལ་དུར་བྱིད།
 དན་རོག། ཤིའ་ལུ། སེར་མཚུར། སེ་འབྲ། རོམ་མཁྲིས་སོགས་ཀྱི་རིལ་བུ་རྣམ་སྐྱགས་བསྐྱལ་དེས་མང་དུ་
 སོང་ན་ཟས་རྟེན་པ་ནི་ རྐྱོད་པ་སྟེ་མའི་རྣམ་བཤལ་དང་དེས་ཐལ་ནས་ཀྱི་སྟེ་མ་མ་ཐོན་པའི་སྤང་པའི་ཐལ་བ་
 པ་སྟེ། མཁྲིས་སྐྱ་ཞོ་བྲག་ཕྱེ་མར་ནག་སོགས་སྐྱར་བའི་ནན་དང་། མི་དང་། ཉུ་མཁྲིས། དུ་ལིས་ཏེ་བ་ལུའི་མེ་
 ཏོག་སྐྱེར་པ། འདམ་བྱ་ཀར། འོམ་བྱའི་བར་བྱུང་། ཀར་སོགས་བཏང་བའི་སྐྱབ་ཀྱིས་བཅད་རུས་པ་ཟ་གོང་
 ཞེས་པ་ནི་རུས་པ་རྣམ་གིས་ཐོས་པའི་རུས་པ་ཀྱིང་བྱས་བྱུང་ལ་དེ་སྟེང་ཏེལ་པས་བསྟེན་ཅིང་། སྐྱབ་ཀྱིས་
 བཅད་པ་ནི་བསེ་སྤ། ལུ་ཟླ། རྣམ་པར་ཞེས་ལུ་གུ་ཤིང་། རོམ་མཁྲིས། འབྲག་རུས། སྤང་རྣམས་སྐྱར་བའོང་
 དུ་བཏང་ཞིང་། རྒྱ་མོ། བྱང་པ། འབྲག་རུས། མཚལ་སོགས་སྐྱར་བ་མ་ལ་གདབ། ཉུ་སྐལ་རྣམ་ལ་སྐྱབ་སྤ་
 ཟླ། བསེ་སྤ། བྲག་སྐོས། ར་མཉེ། ཉེ་ཤིང་། ལྷག་པའམ་སྐྱ་མའི་འབྲ། སྤ་སྐལ་པའི་མེ་ཏོག་ཨ་སྤ། སྤང་
 རྣམས་སྐྱར་བའོང་དུ་བཏང་ཞིང་། མཚེ་ལྷ། ར་མཉེ། རྐྱོང་། བྲག་ཕྱེ། ཞོ་སོགས་སྐྱགས་པའི་འབྱར་སྟེང་
 ལྷུང་དང་འཚམ་པའི་དེབ་བཏང་ལ་འདྲེད་པའི་ཆིངས་ཀྱིས་བཅད། བར་རྣམ་སྐྱབ་ལ་སྤབ་སེང་ཆ་གཅིག་ ལུ་
 ཟླ་གཉིས། ལུ་གང་། རོམ་མཁྲིས། བསེ་སྤ་ཆ་ཕྱེད། དུལ་ཆུ་སྤང་མར་སོགས་ཀྱི་ལྷེ་གུ་བཏང་བ་དང་།

གོང་བཤད་ལྟར་གྱི་ལྷ་ས་དང་ཚིངས་ཀྱིས་བཅད། ཚིགས་ནག་གི་དེབ་ཚིངས་སྐྱོགས་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་
 ལྟར་གྱིས་བཅད་པར་བྱའོ། །ཚུ་འབྲམས་ལ་ཤ་བའི་གྲོ་དོར། ཅོ་གའི་གྲོ་དོར། སོ་བྱའི་ལྷག་སྒྲུབ་མ། མཐིང་
 ལུག། སུར་མོ་དང་། ཡོག་མོའི་ཐལ་བ་ཀ་ར་སོགས་སྐྱར་བ་མ་ཁོང་གཉིས་ཀར་བཏང་བ་དང་། གང་འབྲམས་
 ལ་མ་ཁོང་དུ་བཏུད་ཅི་ཚོས་སྐྱོན་གོང་དུ་མཛེ་ནད་སྐབས་བཤད་པ་ལྟར་དང་། རུ་ཉ། སྒྲུབ་མོད་ཅེས་སྒྲུབ་སྐྱོན་
 བསྐྱོན་པ་དང་། ལུག་ཤ་དང་། ཆང་བཏང་བ་ནི་སྐྱོན་དང་ཟས་ཀྱིས་བཅད་པའོ། །ཁྱུང་ལ་བརྟེན་པའི་ནག་
 རྣམས་བསེལ་བཅུད་དང་གོང་དུ་བྱང་ཁོག་དུས་བཤད་ཀྱི། རྒྱ་སྐྱོགས་ལ་ཆ་བཏོན་པའི་ལུ་བ་དང་། །ཞེས་
 སོགས་སྐྱོན་མར་གྱི་སྐྱོར་སྤེལ་ཁོང་ནས་བཅོས་པ་དང་། རྣམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུང་ལ་ལྷ་ས་འབྲུབ་ནན་གྱིས་མ་
 རྣམ་བཅོས་སོ། །

ལྷ་སྐྱོགས་པ་དབྱུང་བ།

བཏུན་པ་རུས་ལ་རྒྱག་པ་དབྱུང་བ་ནི། །ཕྱི་ནས་རྒྱག་དང་ནང་ནས་རྒྱག་པ་གཉིས། །བཏུན་པ་རུས་ལ་རྒྱག་པ་
 ཕྱིར་དབྱུང་བ་ལ་ནི་ཕྱི་ནས་རྒྱག་པ་དང་ནང་ནས་རྒྱག་པ་གཉིས་སོ།

ཀ༡ ཕྱི་ནས་རྒྱག་པ།

ཕྱི་ནས་རྒྱག་པ་ནག་རྣམས་རུས་པ་ཚོས། །སྤོའམ་སྐྱུག་གམ་ནག་གམ་སྤྲ་བཅད་འདྲ། །དེ་ལ་ཅི་ཉམས་ལྟ་བ་
 རྣུང་བའམ། །གཏིང་དུ་མ་ཞེན་པ་ལ་སྤྲ་བས་བསྐྱེད། །ལྟ་བ་ཆེ་དང་མ་གདན་བསྐྱེད་པ་ལ། །ལྷགས་ཀྱིས་
 འཚོས་པར་བསྐྱེད་པས་མཚམས་སྤྲ་དཔོག། །རྩ་དང་བཅས་ན་ལུན་མར་ཉེལ་པས་བསྐྱོལ། །ཤ་རྣུང་ལྟ་བ་ཆེ་
 བ་ཤོང་བུས་བྱུད། །འཛིབས་དང་ནང་འཚངས་ཁ་ལུན་མགོ་དང་མཐུན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱི་ནས་རྒྱག་པ་ནི་ནག་
 རྣམས་རུས་པ་ཚོས་ཉེ་མདོག་སྤོའམ་སྐྱུག་གམ་ནག་གམ་སྤྲ་བཅད་པ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལ་རུས་པ་ཅི་ཉམས་པ་དང་
 ལྟ་བ་རྣུང་བའམ། རྣམ་རུས་ལ་གཏིང་དུ་མ་ཞེན་པ་ལ་སྤྲ་བས་བསྐྱེད་ལྟ་བ་ཆེ་བ་དང་མ་གདན་བསྐྱེད་པ་ལ་
 ལྷགས་དཀར་པོར་སོང་སོང་གིས་བར་འཚོས་པར་བསྐྱེད་པས་རུས་ཚོད་ན་གསོན་གཤིན་མཚམས་སྤྲ་
 ཐེགས་ལ་དཔོག་ཅིང་། རུས་པ་རྩ་དང་བཅས་ན་ལུན་མར་ཁོལ་མ་དང་ཉེལ་པས་མ་ཁ་བསྐྱོལ་བ་དང་། ཤ་
 རྣུང་ཞིང་ལྟ་བ་ཆེ་ན་སྐྱུང་བུས་བྱུད་ཅིང་། འཛིབས་དང་ནང་འཚངས་ཁ་ལུན་ནི་མགོའི་རུས་པ་བྱུད་རྗེས་སྤྲ་ལྟ་
 དང་སྐྱུར་བས་ལྟ་ མིག་དགང་། སྒྲུབ་མ་ཐབས་དང་ལུན་པས་ཁ་ཤ་གཡོགས། །ཞེས་པས་མགོ་དང་མཐུན་
 བོ། །

ཀ༢ རང་ནས་རྒྱག་པ།

རང་ནས་རྒྱག་པ་རྒྱང་གས་རྣུ་སེར་ལུགས། །རྒྱག་ཆེ་ཤ་སྐྱུ་མདོག་སྤོ་ལྟ་ལྟ་ན། །དེ་ལ་རུས་པ་བརྟོལ་ལ་
 རྣུ་སེར་འཛིབ། །སྤྲ་བ་སེང་ལུ་བ་དོམ་མཁྲིས་ཀ་ར་སྐྱུག །དར་དང་མར་ཚོལ་སྐྱོན་བལ་རས་གཟེབ་

༡༡ འཚོར་བའི་ས་བསྟན་པ།

འཚོར་ས་གཡས་གཡོན་སྟེང་འོག་རྣམ་པ་བཞི། །དཔུང་པ་ལུས་མོ་སྟེང་དུ་འཚོར་མི་སྲིད། །རྒྱ་ཚིགས་མཐིག་
མ་གཡས་གཡོན་འཚོར་མི་སྲིད། །གྲུ་མོ་ལོང་ཚིགས་རྒྱབ་དུ་འཚོར་མི་སྲིད། །དཔྱི་ལ་ཕྱིར་ཤོར་ནང་ཤོར་རྣམ་
པ་གཉིས། །ཅེས་པ་སྟེ། འཚོར་ས་གཡས་ཤོར་གཡོན་ཤོར་སྟེང་ཤོར་འོག་ཤོར་བཅས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ།
དེ་ཡང་དཔུང་པ་ལྷ་ཟུར་གྱིས་མཐན་པ་དང་། ལུས་མོའི་སྟེང་དུ་སྦྲང་བཀའ་བས་སྟེང་དུ་འཚོར་མི་སྲིད་པ་
དང་། རྒྱ་ཚིགས་དང་མཐིག་མ་གཉིས་གཡས་གཡོན་འཚོར་མི་སྲིད་ཅིང་། གྲུ་མོར་གཞུ་མཚོག་བཀའ་བ་
དང་། ལོང་ཚིགས་ལ་སྟེ་ལོང་བབ་པས་རྒྱབ་དུ་འཚོར་མི་སྲིད་པ་དང་། དཔྱི་ལ་ཕྱི་ཤོར་རིང་དུ་འགོ། བང་
ཤོར་ཐུང་དུ་འགོ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

༡༢ ཤོར་རྟགས་བསྟན་པ། ཤོར་རྟགས་ཟུག་གཟེར་ཅུང་བཅད་ཅམ་ལ་ལྡང་། །མོད་དུ་སྦྲངས་ཤིང་བརྒྱབ་
བསྐྱམ་བྱ་བ་ཉམས། །གང་ཤོར་འབྱར་གྱིང་རིང་ཐུང་འབྱར་བ་ཡིན། །དཔྱི་ཡི་གཏུག་ཐག་སོག་པའི་གཉེན་
ཐག་ཆད། །བརྟུག་ཀྱང་མི་སྟོད་ཞེ་འཐེང་འཇུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་རྣམས་ཤོར་བ་དོས་འཛིན་
གྱི་རྟགས་ནི་ཟུག་གཟེར་ཅུང་བཅད་ཅམ་ལ་ལྡང་ཞིང་། མོད་དེ་འཕྲལ་དུ་སྦྲངས་ཤིང་བརྒྱབ་བསྐྱམ་བྱ་བ་ཉམས་
ཏེ་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་དང་། གང་དུ་ཤོར་བ་དེ་ལ་འབྱར་གྱིང་དང་རིང་ཐུང་གི་རྟགས་འབྱར་བ་ཡིན་ཞིང་། དཔྱི་ཡི་
སྟུག་རུས་པ་སྟོག་མགོའི་ཐག་པ་ཚོད་པ་དང་། སོག་པའི་གཉེན་ཐག་ཚོད་པ་གཉིས་ནི་བརྟུག་ཀྱང་མི་སྟོད་ལ་
རྒྱབ་པ་ཞེ་འཐེང་དུ་འཇུར་བ་ཡིན་ལོ། །

༡༣ གཞུག་པའི་ཐབས་བསྟན་པ། གཞུག་ཐབས་མ་སྦྲངས་གསར་དུས་མོད་ལ་གཞུག་ རྗེས་ནས་ལུམས་
གྱིས་ཤ་རྒྱ་བརྟལ་ལ་གཞུག །གང་ཡང་ཚིགས་ལ་བྲལ་བར་བྲག་དུ་འཐེན། ཤོར་དོས་རུས་པའི་མགོ་ནས་ནང་
དུ་འཕྲལ། །ཚིགས་ལ་བྲལ་ནས་གང་ཤོར་དོས་སུ་བཀའ། །ལ་བྲལ་བཀའ་ན་ཚིགས་ལ་འཆག་ཅིང་
འགམ། །བྲལ་ན་རྗེ་ལྟར་བཀའ་བཞིན་རྒྱུད་པར་འཇུར། །ཡང་ན་ཐག་པས་འཐེན་ལ་དབྱུག་པ་བདེག །སྦྲ་
འབྱར་འབྱར་སོ་རུབ་དང་བརྒྱབ་བསྐྱམ་བརྟུབ། །ཟུག་གཟེར་བྱི་ན་གནས་སུ་རྒྱུད་པ་ཡིན། །བརྟན་པར་བྱ་བ་
དེབ་བཏང་ཆིངས་གྱིས་བསྐྱམས། །ན་དང་ཟུག་མ་བྱི་ན་སྐབས་སུ་བཟླ། །ཡིད་ཆེས་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་
བརྒྱུད་གྱིས་གསོ། །ཡུན་ལོན་ཤོར་ལང་ཡོད་ན་མེ་བཙའ་གདབ། །དེ་རྗེས་ཆིངས་དང་སྦྱོགས་སུ་གཞུག་པར་
བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཞུག་ཐབས་ནི་མ་སྦྲངས་པར་གསར་པའི་དུས་ཀྱི་མོད་ལ་གཞུག་ཅིང་། གལ་ཏེ་རྗེས་
ནས་གཞུག་ཚེ་ལུམས་གྱིས་ཤ་དང་རྒྱ་བ་རྣམས་བརྟལ་ལ་མཉེན་པར་བྲས་ནས་གཞུག་ཅིང་། ཚིགས་ཤོར་གང་
ཡང་གཞུག་དུས་ཚིགས་ལ་བྲལ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་ལུས་མི་གཞན་གྱིས་བརྒྱབ་ བས་གང་ཤོར་བའི་ཡན་ལག་
ཐག་པས་བྲག་དུ་འཐེན་ལ་ཤོར་བའི་དོས་སུ་ཕྱིར་རུས་པའི་མགོ་འབྱར་བ་དེ་ནས་མཐེ་བོང་ངམ་དུ་བྱུའི་ནང་དུ་

འཕུལ་བ་དང་། ཚིགས་ཁ་བུལ་བ་དུས་གཅིག་བྱས་ནས། གང་ཤོར་ངོས་སུ་བཀའ་དགོས་ཀྱང་ཁ་མ་བུལ་བར་
 བཀའ་ན་ཚིགས་ཀྱི་ཁ་འཆག་ཅིང་འགྲམས་འགྲོ་ཞིང་། བུལ་ན་ཇི་ལྟར་ཀའ་པ་བཞིན་དུ་ཚུད་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཡང་ན་ལུས་པོ་མི་གཞན་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་གང་ཤོར་བའི་ཡན་ལག་ཐག་པས་འཐེན་ལ་ཀ་བ་ལྟ་བུར་
 བཏགས་ཏེ་ཐག་པ་ལ་དབྱུག་པ་ལན་གཉིས་གསུམ་བརྟེན་པ་དང་། ཚུད་ཏྟགས་ཀྱོག་ཟེར་སྐྱེ་འབྱུང་ཞིང་སྟོན་
 མའི་འབྱར་པོ་རྒྱབ་པ་དང་བརྒྱུད་བསྐྱུམ་བུལ་བ་ཅིང་བྱུག་དང་གཟར་བ་བྱིན་གནས་སུ་ཚུད་པ་ཡིན་པས། ཚུད་
 བས་བཏྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤོར་ངོས་སུ་ཕྱིང་པ་བརྟེན་པའི་དེབ་བཏང་བར་ཚིངས་ཀྱིས་བསྐྱུམས་ལ། བ་བ་
 དང་བྱུག་གཟེར་མ་བྱིན་སྐབས་སུ་བཟླ་ཞིང་ཚུད་པར་ཡིད་ཚེས་བཏྟན་པར་གྱུར་ནས་ཟས་བཅུད་ཀྱིས་གསོ་བ་
 དང་། ཡུན་ལོན་པ་དང་ཤོར་བའི་ལང་ཡོད་ན་ཚིགས་མཚམས་སུ་མེ་བཙའ་གདབ་ཅིང་དེའི་རྗེས་སུ་ཚིངས་
 དང་སྐྱོགས་སུ་གཞུག་པར་བྱ་བ་དང་། འདི་རྣམས་ལ་ལག་ལེན་དམར་ཁྲིད་དུ་ཡན་ལག་གི་ཚིགས་བྱུང་ཤོར་
 གཞུག་པའི་དམར་ཁྲིད་ལ། དང་པོ་ཚིགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དང་། གཉིས་པ་ཚིགས་བྱུང་བའི་
 ཏྟགས་བསྟན་པ་དང་། གསུམ་པ་ཚིགས་གཞུག་པའི་ཐབས་དང་། བཞི་པ་ཚུད་པའི་ཚད་དང་། ལྷ་པ་ཕྱིར་མི་
 སྟོག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དཔུང་པའི་ཚིགས་ནི་སོག་པའི་ལྷ་བྱུང་གིས་སྟེང་ནས་བཀའ་པས་སྟེང་དུ་ མི་
 འཚོར་ཕྱི་ནང་འོག་དང་གསུམ་དུ་འཚོར་ཏེ། ཕྱིར་ཤོར་ན་ལག་པ་ནང་དུ་བཤལ་ནས་ཕྱིར་ཁྱེར་མི་ཤེས་དེ་ལ་
 སོགས་པ་དང་གྲུ་མོ་ནས་ འཐེན་ལ་ཤོར་བའི་རུས་མགོ་ནས་མཐེབ་མོས་མནན། དཔུལ་ཞིང་འཐེན་ལ་ཚིགས་
 ཁ་བུལ་བ་དང་ཕྱིར་དགོན་ནོ། །འོག་ཟེར་ཞིང་བྱུག་གི་བརྒྱུད་བསྐྱུམ་བུལ་བ་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། །ནང་དུ་ཤོར་ན་
 ཕྱིར་བཤལ་ནས་ནང་དུ་ཁྱེར་མི་ཤེས། དེ་ལ་གོང་ལྟར་འཐེན་ལ་ཚིགས་ཁ་བུལ་བ་དང་ནང་དུ་དགོན་ནོ། །འོག་
 དུ་ཤོར་ན་ཡང་གོང་ལྟར་འཐེན་ལ་ཐང་ཀར་ཐེ་གྲུ་ལྷུག་ལྷུག་མིན་པའི་ཐང་ཐང་བྱུང་བ་དང་བསྐྱུན་དེ་ལ་འབེམ་
 ཏུ་བྱ་བུ་ལྷ་ཚུར་ཙམ་ཞིག་བཅུག་ལ། དེ་ལྟར་མཐེལ་གྱིས་དཔུང་པར་འཐེན། གྲུ་མོ་རྩེབ་ལོགས་ལ་བཙའ་གྱིས་
 དཔུག་ཅིང་སྐྱར་རོ། །གྲུ་མོ་ལ་གཞུ་མཚོག་གིས་ཡར་འཕྱུད་པས་ཕྱིར་དོན་པ་མེད་དོ། །ནང་དུ་དོན་པ་དང་
 ཐུར་མགོ་ཕྱིར་འཕགས་པ་འོང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལུག་གཞུག་དང་ལག་ངར་ནས་འཐེན་ལ་ཚིགས་ཁ་བུལ་བ་
 དང་། རུས་མགོ་མཐེབ་མོས་མནན་ལ་ལག་མགོ་དཔུང་པ་ལ་སྐྱོར་རོ། །མཁྲིག་མའི་ཚིགས་ཁར་རུས་ལྷུག་
 གཅིག་ཡོད་པས་དེ་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་འཚོར་བ་མེད་དོ། །སྟེང་འོག་འཚོར་ལ་འོག་དུ་ཤོར་ན་དགྲེ་བོར་
 འགོ། སྟེང་དུ་ཤོར་ན་སྐྱར་བོར་འགོ། གཞུག་པ་ནི་སྤང་ལེབ་ཀྱི་ཁར་བཞག་ནས་ཚིགས་ཁ་བུལ་བར་འཐེན་ལ་
 གང་ཤོར་བ་དེ་སྟེང་དུ་བཏོན་ཏེ། རིང་པས་མནན་ན་ནེམ་བྱའོ། །དེ་ཕྱི་ལ་ཕྱི་ཤོར་ནང་ཤོར་གཉིས། ཕྱི་ལ་ཤོར་
 བ་རིང་དུ་འགོའོ། །ནང་དུ་ཤོར་ན་སྐྱར་དུ་འགོའོ། །ཕྱི་ཤོར་ཁ་བུལ་ནང་ཤོར་གན་རྒྱལ་ཉལ་ལ་གཉན་གོང་དུ་
 ཐག་པ་བཏགས་ཏེ་ཞེད་པ་གཉིས་ བས་འཐེན་ནས་ཐང་གཚོད་པ་དང་དབྱུག་པ་བྲག་དུ་བརྟེན་གོ། །ཤུས་མོ་

ལ་སྐྱོད་བཀའ་པ་སྟེང་དུ་ཤོར་བ་མེད། འོག་དུ་ཤོར་བ་དང་ཐུར་མགོ་འཕགས་པ་གཉིས། འོག་ཤོར་ལ་བྱབ་དུ་
 ཉལ་ལ། ཚིགས་ལ་བྲལ་བར་འཐེན་ཏེ་སྐྱིད་ཁུང་ནས་མཐེབ་མོས་མནན་ལ་རྩིང་པ་འཕོངས་ལ་འཕྱར་བ་དང་
 རོ། །ཐུར་མགོ་དོན་ན་བྲལ་བར་འཐེན་ལ་སྐྱོད་ལེབ་སྟེང་དུ་བཞག་རུས་མགོ་རྩིང་པས་མནན་ནོ། །འཕོང་ཚིགས་
 གྲེ་འོང་པས་བཀའ་པས་རྒྱབ་དུ་མི་འཚོར་རོ། །གཡས་གཡོན་གང་དུ་འཚོར་ཡང་རྐང་མཐེལ་དོས་སུ་ཤིང་
 གཅིག་བཀྲིགས། དེ་ལ་ཐག་པ་བཏགས་ལ་དབྱུག་པས་བརྟེན་གོ། རྒྱ་ཚིགས་སྟེང་འོག་དུ་ཤོར་ན་ས་ལ་གཏིང་
 ཤོར་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་ལ་སར་རྒྱར་འཐེན་ཏེ་མི་གཅིག་གིས་གཅིག་ཁུང་བའི་དོག་པས་མནན་ནོ། །རྒྱ་
 པའི་ཚོད་ཀྱང་འདྲའོ། །མི་སྡོག་པའི་ཐབས་ལ་ཚིངས་དང་མེ་གདབ་པོ། །མ་མགལ་དོན་ན་འགྲམ་པ་གཉིས་
 བས་མནན་ལ་སྤྱགས་སུ་དབུལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཡན་ལག་ཉུ་བཞི་བཅོས་པ་ཚིག་དོན་
 བརྒྱད་པ་དང་། བམེ་སྐྱོམ་སོགས་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་ན་ལེགས་མོད་ཀྱང་མཐའ་དག་ནི་ཡི་གེའི་ལས་སུ་ཆེ་
 བས་རེ་ཞིག་དེ་ཚམ་དུ་བརྗོད།

༥ ཆག་པ་བཅིང་པ།

དགུ་པ་རུས་པ་ཆག་གྲུམས་བཅིང་བ་ནི། ཆག་ལྷགས་ཆག་རྟགས་བཅིང་ཐབས་ལོག་གཞོན་ནོ། །

དགུ་པ་རུས་པ་ཆག་གྲུམས་བཅིངས་པ་ལ་ཡང་ནི་ཆག་ལྷགས་ལ་བརྟག་པ་དང་། ཆག་རྟགས་དང་། བཅིང་
 ཐབས་དང་། ལོག་གཞོན་དང་བཞིར་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༡ ཆག་ལྷགས། ཆག་ལྷགས་མ་ལ་བྱ་ཐོགས་ཆག་པ་དང་། སྐྱུ་གྲུ་ལ་དང་སྐྱུ་མ་ཆག་གྲུམས་པ་བཞི། དེ་
 ཡང་མ་ཅན་མ་མེད་གཉིས་སུ་འདུས། ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆག་ལྷགས་ཀྱང་མ་ལ་བྱ་ཐོགས་ཆག་པ་ནི་ཚིགས་
 རྟེན་ཆག་པ་དང་། རྐང་ལ་དབྱུག་གི་གཅིག་ཆག་པ་དང་། སྐྱུ་གྲུ་ལ་ནི་གསེགས་སྐྱོར་དུ་ཆག་པ་དང་། སྐྱུ་ཆག་
 བྱི་མཉམ་པར་ཆག་པ་དང་། གྲུམས་པ་ནི་ཆག་སྐྱེ་འབྲུགས་པ་སྟེ་ཆག་པའི་སྟེ་བཞི་དང་། དེ་ཡང་མ་ཅན་ཤིང་
 ཆག་པ་ལྟར་དང་། མ་མེད་སྐྱུ་ཐུང་ནང་ལག་ངར་ཆག་པ་འདྲ་བ་སྟེ་སྐྱུར་བཤད་བཞི་པོ་དེ་གཉིས་སུ་འདུས་
 སོ། །

༡༢ ཆག་རྟགས། ཆག་རྟགས་གང་ཞིང་འཕྲོག་ལ་འགྲུལ་མི་རུས། རྐྱང་ཅན་སྟེག་དང་སྐྱུ་མ་ཆག་གྲུམས་པ་
 དང་། རྐྱང་ཅན་བས་ཀྱིས་མ་ཐེག་གསོ་བ་དཀའ། །

ཆག་པའི་རྟགས་སུ་གང་ཞིང་འཕྲོག་ལ་འགྲུལ་བསྐྱོད་མི་རུས་ཤིང་། རང་བཞིན་རྐྱང་ཤས་ཅན་ལྷན་སྟེག་པ་
 དང་སྐྱུ་མ་ཆག་དང་གྲུམས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། རྐྱང་ཅན་བས་ཀྱིས་མ་ཐེག་པ་སོགས་ནི་གསོ་བ་
 དཀའོ། །

༡༣ བཅོས་ཐབས། བཅོས་ཐབས་བཅིང་དང་འོང་སྐྱོན་སྐྱོགས་ཀྱིས་བཅོས། །

བཅོམ་ཐབས་བཅིངས་པ་དང་ཁོང་སྐྱོན་དང་སྐྱོགས་ཀྱི་སྐོན་པ་བཅོམ་པ་གསུམ་མོ།
 ལ། བཅིང་ཐབས་ཀྱིས་བཅོམ་པ། དང་པོ་བཅོམ་ཐབས་འབྲེན་ལ་རུས་ཁོད་མཉམ། འིང་བྱང་མ་ཆག་དོས་
 དང་བསྐྱེན་པ་གཅེས། རུས་པ་ཕྱིར་དོན་ཏེ་པོང་ར་ལུག་གི་ འོ་མས་བཀུས་ལ་ཚིལ་བུས་ཤོད་པ་བསྟེ། ལ།
 བྱར་ཚན་དན་གྱར་ཀུམ་འོ་མ་བྱུག ཞག་འདས་ཁོང་དུ་ཆང་བཏང་འབམ་པོས་བདུག རྟེ་ཡིས་ཤོད་པེབས་
 རུས་པ་འབྱར་བ་སྟེ། འདག་ཏུ་འབྲེན་པས་རུས་པ་ནང་དུ་འགོ། ཅིས་ཀྱང་མ་ཚུད་སོག་ལེས་བསྐྱེད་པ་ལ་
 གཞུག བམ་ལྷ་སྐྱར་ཏེ་ཞོའམ་གར་པོ་ལ། སྐོང་ར་ལྷག་ར་ཉེ་མཚེ་ཡི་ལ། སྐྱིན་དང་བག་ཕྱེ་ལུག་ཞོ་ཚམ་དུ་
 བྱུག ཚིགས་ཚེན་མཐོ་རེ་ཚིགས་ཕྱན་མཚུབ་རེ་བྱུག ཀྱང་རྣམས་ལ་ནི་རྐང་དང་མཉམ་པར་བྱུག ཡང་ན་
 སྐོང་ར་ལྷག་བག་ཕྱེ་དང་། རྟོང་ལེན་མཁྲིས་སྐྱ་སྐྱང་གར་སྐྱར་བ་བྱུག ཕྱིང་པ་སྐབ་མཁྲིགས་སྐྱ་དེབ་སྐད་
 བུས་དགོ། རྟེ་སྟེང་རས་འཇག་སོན་པའི་ཚིངས་སུ་བཅིང་། རྟོད་ན་འཁྲུལ་ཞིང་དམ་ན་གོང་འོག་
 སྐྱངས། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་བཅོམ་ཐབས་ལག་པས་མནན་ལ་ཕྱི་མ་ནང་དུ་འགོ་ནང་མ་ཕྱིར་འོང་བའི་བར་
 འབྲེན་ལ་རུས་ཁོད་མཉམ་པ་དང་། འིང་བྱང་དུ་མ་ཆག་པ་ནི་དོས་དང་བསྐྱེན་ལ་མཉམ་པ་གཅེས་ཤིང་། རུས་
 པ་ཕྱིར་དོན་ཏེ་པོང་ར་ལུག་གི་ འོ་མས་བཀུས་ལ་ཚིལ་བུ་འོ་མའི་རྐངས་པར་བསོས་པའི་དོད་པ་བསྟེ།
 ག་བྱར་དང་། ཚན་དན་དཀར་པོ། གྱར་ཀུམ། ཞེ་ལུ་འབྱང་བའི་འོ་མ་སོགས་བྱུག་ཅིང་། ཞག་འདས་པ་སྟེ་
 ཞག་པོ་སོང་ནས་ཁོང་དུ་ཆང་བཏང་ཞིང་ཟན་ཤོན་ནས་འབམ་པོས་བདུག་དགོས་ཏེ་དེས་ཤོད་པེབས་ཤིང་རུས་
 པ་གནས་སུ་འབྱོར་བ་སྟེ། ཡར་མར་དག་ཏུ་ཕྱིར་འབྲེན་པས་རུས་པ་ནང་དུ་འགོ་ཞིང་། ཅིས་ཀྱང་ད་དུང་མ་
 ཚུད་ན་སོག་ལེས་རུས་པའི་སྐྱེ་བྲེགས་ནས་བསྐྱེད་བར་བྱ་ལ་གཞུག་ཅིང་། བམ་ལྷ་དང་སྐྱར་བ་ནི་དཀའ་ཡིན་
 བ་འོག་གི་སྐྱོན་མར་སར་ཚན་དང་། དབྱར་ཡིན་ན་ག་བྱར་ཚན་བསྟེན་ཏེ། དབྱར་ཞོ་འམ་དཀའ་གར་པོ་སྟེ་
 སྐྱང་སྐྱུལ་ལ་སྐོང་འི་སེར་པོ་དང་། ར་ལྷག་དང་། ར་མཉེ་དང་། མཚེའི་ལུ་བ་སྐྱིན་དང་བག་ཕྱེ་རྣམས་གར་སྟེ་
 ལུག་ཞོ་ཚམ་དུ་བྱུག་ཅིང་། དེ་ཡང་ཚིགས་ཚེན་རྣམས་ལ་དཀྱུས་མཐོ་རེ་དང་ཚིགས་ཕྱན་རྣམས་ལ་མཚུབ་རེ་
 བྱུག་ཅིང་། ཀྱང་རྣམས་ལ་ནི་རྐང་གི་ཕྱོན་དང་མཉམ་པའི་འགྲིག་པར་བྱུག་པ་དང་། ཡང་ན་གོང་ལྷར་གྱི་སྐོང་
 དང་། རའི་ལྷག་བག་ཕྱེ་དང་། རྟོང་ལེན་དང་། མི་དོམ་ཉེ་སོགས་མཁྲིས་པའི་སྐྱ་སྐྱང་གར་ལ་སྐྱར་བ་རྣམས་
 བྱུག་གོ། ཕྱིང་པ་སྐབ་ཅིང་མཁྲིགས་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱ་དེབ་དེ་སྟེང་མཉམ་པར་བཀུམས་ལ་སྐད་བུས་དགོ་བ་ནི་
 ལྷན་ཐབས་གཟེར་བུ་འཚིངས་ཞེས་བྱ། རྟེའི་སྟེང་དུ་རས་ཀྱི་འཇག་མ་སྟེ་གཤགས་པ་གསོན་པའི་ཚིངས་སུ་
 བཅིང་ཞིང་དེ་སྟེང་ སྐད་བུས་བསྐྱེད་པ་ཞག་གསུམ་སོང་ནས་བཀོལ། ཚིངས་ལྟོད་ན་འཁྲུལ་ཞིང་དམ་པར་
 གྱར་ན་གོང་འོག་སྐྱངས་སོ། །

ལ། སྐྱོགས་ཀྱིས་བཅོམ་པ། ཚབས་ཚེ་བ་ལ་དེ་སྟེང་ཤིང་ཆས་བསྐྱར། །

ཆག་ཚབས་ཆེ་བ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཤིང་ཆས་ཀྱི་སྐྱོགས་སྤར་ལྟར་བསྐྱར་པོ། །
ལ༣ སྐྱོན་གྱིས་བཅོས་པ། སྐྱོན་དུ་སྟབ་སེང་ལྷ་བ་ཁོང་དུ་བཏང་། །མར་གསར་འོ་མ་མངར་གསུམ་ཚོས་ལྷ་
ལྡན། །ཨ་བ་ཨ་བྱག་སྤྱང་ཅི་མར་སྤྱར་བཏང་། །མ་ཅན་ཁོལ་དུ་བཏོན་ལ་ཤེལ་ཏ་གཞུག། །ག་བྱར་དོ་མ་མཁྲིས་
གྱར་ཀྱམ་ཅན་དན་དཀར། །སྟབ་སེང་ཀ་ར་སྤྱར་བས་རུས་པ་སྐྱོར། །འཕྲོད་ཅིང་བདེ་ན་མ་རུང་བར་དུ་
བཞག། །མི་འཕྲོད་ན་ན་གསུམ་ལྡ་བདུན་ལ་དགོལ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱོན་དུ་ནི་སྟབ་སེང་གི་ལྷ་བ་ཁོང་ནང་དུ་
བཏང་ཞིང་། མར་གསར་དང་འོ་མ་མངར་ཀར་བྱར་སྤྱང་སུམ་ཚོས་ཞིང་ལྷ་བ་ལྡན་པ་དང་། ཅུ་ཨ་བ། ཨ་
བྱག་དང་། སྤྱང་ཅི་རྣམས་མར་དང་སྤྱར་ལ་བཏང་ཞིང་། མ་ཅན་ཁོལ་དུ་ཞེས་ལོགས་སུ་བཏོན་ལ་ཤེལ་ཏ་སྟེ་
ནགས་མའི་ཐང་རྒྱ་གཞུག་པ་དང་། ག་བྱར་དང་། དོ་མ་མཁྲིས་དང་། གྱར་ཀྱམ། ཅན་དན་དཀར་པོ། སྟབ་
སེང་། ཀ་ར་རྣམས་སྤྱར་བ་མ་ནང་བཏང་བས་རུས་པ་སྐྱོར། འཕྲོད་ཅིང་བདེ་ན་མ་རུང་ཞེས་མི་འཕྲོད་པ་མ་
རུང་བར་དུ་ཆང་གིས་ལ་སྤུ་གདབ་ལ་བཞག། མི་འཕྲོད་ན་ནི་དབྱར་ཞག་གསུམ། ལྟོན་དཔྱིད་ཞག་ལ། དགུན་
ཞག་བདུན་ལ་དགོལ་ལོ། །

༡༤ ལོག་གཞོན་བསྟན་པ།
ལོག་གཞོན་རིང་བྱང་ཡོན་པོ་བཅག་ལ་བཅིང་། །རྒྱག་གཞུག་མ་ཚོད་རུས་པ་ཐོས་པ་ན། །བྱང་དང་བསྐྱེག་དང་
སྐྱོན་གྱིས་གསོ་བར་བྱ། །

ལོག་གཞོན་ནི་རིང་བྱང་དང་ཡོན་པོ་བྱང་ན་འབའ་ལུམས་ཏེ་ཐེག་པ་བཅག་ལ་བཅིང་ཞིང་། མ་ཅན་གྱི་རྣག་
གཞུག་མ་ཚོད་པར་རུས་པ་ཐོས་པར་གྱུར་ན་རུས་སྐྱོན་བྱང་པ་དང་། བསྐྱེག་པ་དང་། སྐྱོན་གྱིས་གསོ་བ་
བཅས་མགོ་བོ་ལྟར་བྱའོ། །

བཞི་པ། གནད་ཀྱི་ལོག་གཞོན་བསྟན་པ།

ཐ་མ་གནད་ཀྱི་ལོག་གཞོན་བསྟན་པ་ནི། །ཤ་ཡི་གནད་ལ་གཞའ་ཁྲོས་བམ་རུལ་བཞི། །རྩ་ཡི་གནད་ལ་བྱེར་
ཁྲིད་རྒྱས་ཤོར་བཞི། །ཚིགས་ཀྱི་གནད་ལ་བམ་དང་འཁོར་བ་གཉིས། །རྒྱ་རྒྱས་གནད་ལ་རེངས་དང་འཁྲུམས་
པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐ་མལ་གནད་ཀྱི་ལོག་གཞོན་གྱི་རིགས་བསྟན་པ་ནི། །ཤ་ཡི་གནད་ལ་གཞའ་བ་དང་ཁྲོས་
པ་དང་བམ་པ་དང་རུལ་བ་དང་རྣམ་པ་བཞི། །རྩ་ཡི་གནད་ལ་བྱེར་བ་དང་ཁྲིད་པ་དང་རྒྱས་པ་དང་ཤོར་བ་དང་
བཞི། །ཚིགས་ཀྱི་གནད་ལ་བམ་པ་དང་འཁོར་བ་དང་རྣམ་པ་གཉིས། །རྒྱ་རྒྱས་གནད་ལ་རེངས་པ་དང་
འཁྲུམས་པའོ། །

༡ ཤ་གནད་ཀྱི་ལོག་གཞོན།

ཤ་གནད་ཀྱི་ལོག་གཞོན་བསྟན་པ་ལ། ཤ་གནད་གཞུང་བ་དང་། ལྷོས་པ་དང་། བམ་པ་དང་། རུལ་བ་བཅས་
ནམ་པ་བཞི་ཡི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ་ཡིན།

གཞུང་བ།

དང་པོ་ཤ་གཞུང་ཚ་གཞུང་གྲང་གཞུང་གཉིས། །ཡང་དང་པོ་ཤ་གཞུང་བ་ལ་ཚ་གཞུང་དང་གྲང་གཞུང་
གཉིས་སོ། །

༡༡ ཚ་གཞུང།

ཚ་གཞུང་ལ་སྟེ་གཏིང་སྟོང་ས་ཚད་སྟེ། རྒྱངས་རྒྱུ་ལེ་གཅིན་འདྲ་བའི་རྒྱ་སེར་འཇག་ །དེ་ལ་ཁོང་ནས་སྟན་
གྱིས་འཕུལ་བསང་བསྟན། །མ་ལ་ལྷ་པོ་ནག་པོའི་ཆས་ཀྱིས་བསྟུང་། །མ་ལར་མི་གཏར་གཞུང་དུ་གང་རྒྱས་
གཏར། །ལྷག་སྟེས་ནག་མང་སྒྲངས་ཚོད་ཆེན་སྟོང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཚ་གཞུང་ནི་རྒྱངས་པ་ལ་སྟེ་ཞིང་གཏིང་
སྟེ་ལ་སྟོང་ས་ཚད་སྟེ་བ་དང་། རྒྱངས་པའི་རྒྱུ་ལེ་གཅིན་འདྲ་བའི་གཏིང་ནག་མེད་པར་ཉུང་ཤིས་ཕྱུལ་ཕྱུལ་
རྒྱ་སེར་དུ་འཇག་པ་དེ་ལ་ཁོང་ནས་སྟན་གྱིས་ཕུལ་བསང་སྟན་པ་ལ་ག་བྱར་ཅུ་གང་གྱར་ །ཀུམ་ཚན་དན་
དཀར་པོ་བསེ་རུ་དོམ་མཁྲིས་ག་བྱར་ཉོང་ལེན་ཀ་ར་ནམས་གངས་རྒྱས་དབུལ་བ་དང་། མ་ལ་སྟར་བཤད་པའི་
ལྷ་པོ་དང་ནག་པོའི་ཆས་ཀྱིས་ཚ་བ་བསྟུང་ཞིང་། མའི་ཚ་བ་དཀྱོག་པའི་ཕྱིར་མ་ལར་མི་གཏར་ལ་གཞུང་དུ་མ་
ལ་མིན་པའི་གང་རྒྱས་ཅུ་ལ་གཏར་བ་དང་། །ལྷག་སྟེས་ཤིང་ནག་མང་ལ་སྒྲངས་ཚོད་ཆེན་གཞུང་བ་སྟོང་བ་
ཡིན་ནོ། །

༡༢ གྲང་གཞུང།

གྲང་གཞུང་ཚོད་དང་རྒྱངས་རྒྱུང་ནག་རྒྱུང་། །དང་ག་མི་བདེ་གདོང་སྟེ་ལྷག་མ་དེས། །ཁོང་དུ་གསར་བཅུད་
སེ་འབྲུ་ལྷ་པ་བཏར། །མ་ལ་ཚོད་ལུམས་ལྷ་པོའི་ལུམས་ཀྱིས་བསྟུང་། །རྒྱང་གསང་སྟུལ་ལ་ནམས་སུ་མེ་ཡིས་
བསྟོ། །དེ་ཡིས་མ་སྟོང་ཤ་ཆང་བྱར་མར་སྟུག་ །སྟོང་ས་ནས་སྟེ་ལྷར་གང་ལ་འཚམ་པས་བཅོས། །ཅེས་པ་སྟེ།
གྲང་གཞུང་ནི་མའི་ཚོད་དང་རྒྱངས་པོ་རྒྱང་ལ་ནག་རྒྱུང་བ་དང་། དང་ག་མི་བདེ་ཞིང་གདོང་པ་སྟེ་ལ་ལྷག་
མ་དེས་པར་དེས་ཡོད་དེས་མེད་བྱེད་པ་དེ་ལ་ །ཁོང་དུ་ཤ་མར་ཆང་སོགས་གསར་པ་བཅུད་ཅན་དང་སྟན་ལ་ཕྱི་
རྒྱུད་ལྷར་གྱར་ཀུམ་བསྟན་པའི་སེ་འབྲུ་ལྷ་པ་བཏར་བ་དང་། མ་ལ་ཚོད་ལུམས་དང་ལྷ་པོའི་ལུམས་སྟར་ལྷར་
གྱིས་གཞུང་བ་བསྟུང་ཞིང་། རྒྱང་གསང་ནམས་དང་སྟུལ་ལ་ནམས་སུ་མེས་བསྟོ། །དེས་མ་སྟོང་ན་ཁོང་དུ་
ཤ་ཆང་བྱར་མར་སྟུག་པ་སྟེ་མང་དུ་གཏོང་ཞིང་། ཚ་གཞུང་གྲང་གཞུང་གང་ཡང་ནག་མང་ལ་ཚོད་ཆེན་སྟོང་
བ་ཡིན། དེ་ནས་སྟེ་བཅོས་ལྷར་གང་ལ་འཚམ་པས་བཅོས་སོ། །

ཁྲོས་ལ་རྩོལ་ལྟར་སྲ་དང་ལྷོག་ཐབས་གཉིས། ཁྲོས་པ་ལ་རྩོལ་ལྟར་སྲ་བ་དང་ལྷོག་ཐབས་སྤྲུལ་སྐྱབས་པ་གཉིས་སོ།
༡༡ རྩོལ་སྲ་བ།

རྩོལ་སྲ་ལ་ཚ་ཁྲོས་གྲང་ཁྲོས་གཉིས། རྩོལ་སྲ་བ་དེ་ལ་ཡང་ཚ་ཁྲོས་དང་གྲང་ཁྲོས་གཉིས་སོ།
༡༢ ཚ་ཁྲོས། ཚ་ཁྲོས་དམར་མཁའ་རླུག་ཆེ་ལྷོ་མི་བཟོད། རྩོད་ཆེ་ཚ་འཇུག་ཙ་ཙ་ཕྱི་ཚད་སྟེད། རྩོད་དང་
པོ་ལྷན་སྐྱབས་སྦྱོར་བ་བྱ། རྩོད་ཆེ་མེད་ཆས་དེ་བ་བཏང་གང་ཉེ་གཏར། རྩོད་ཀྱང་མ་སྐྱབས་ན་ཙ་ཙ་
དང་། བྱ་ལྷན་ལྷན་རུལ་ར་ཞོ་བག་ཕྱེ་བྱུག རྩོད་ལི་སྟེང་དུ་ཕྱིང་པ་རྒྱར་སྐྱབས་བཏང་། ཡང་ན་སྐྱབས་དང་
སྐྱབ་པའི་རྒྱ་བཙགས་ལ། གངས་རྒྱས་བསྐྱབས་རྩིང་བསེལ་བའི་ཆས་སྤྲུ་གཞུག རྩོད་ཀྱང་མ་སྐྱབས་ལ་ལོ་ན་གས་
པོས་དགུག ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་ཁྲོས་མདོག་དམར་ལ་མཁའ་ཞིང་རླུག་ཆེ་ལ་ལྷོ་མི་བཟོད་པ་དང་། རྩོད་
ཆེ་ལ་ཚ་འཇུག་གྲང་ཙིང་ཙ་ཙ་ཕྱི་ཚད་བསྟེད་པས་དེ་ལ་དང་པོ་ལྷན་པ་དང་སྐྱབས་མ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱ་ལ། དེ་
རྩོད་ཆེ་མེད་ཆས་ལ་ལྷོང་ལོས་ལྷན་སྐྱབས་ལྷན་ཙ་ཙ་ལ་ལྷོ་མི་བཟོད་པ་དང་། རྩོད་པོ་ལ་བྱུགས་ཏེ། ལོག་དེ་བ་
བཏང་ལ་གང་ཉེ་ཙ་ཙ་གཏར་བ་དང་། རྩོད་ཀྱང་མ་སྐྱབས་པོ་ཆེ་ན་ཙ་ཙ་དང་། བྱ་ལྷན། ལྷན་པ་
རུལ་པོ་ར་ཞོ་བག་ཕྱེ་ན་མས་བྱུག་ཅིང་། རྩོད་ལི་སྟེང་དུ་ཕྱིང་པ་རྒྱར་སྐྱབས་པའི་དེ་བ་བཏང་པོ། ཡང་ན་སྐྱབས་
པའི་བབས་དང་སྐྱབ་པའི་སྤྲུག་སྟེ་རྒྱ་བཙགས་ལ་གངས་རྒྱས་བསྐྱབས་པ་སྟེ་བྱ་བའི་རྩིང་ལ་རྩོང་ལེན། ཀྱི་སྟེ་
དཀར་པོ་ཞོ་དང་སྐྱབ་པའི་བསེལ་བའི་ཆས་སྤྲུ་གཞུག་ལ། དེ་ན་མས་ཅི་བྱས་ཀྱང་མ་སྐྱབས་ན་སྐྱབ་ལྟར་གྱི་ལ་ལོ་
ན་གས་པོའི་ཆས་ཀྱིས་དགུག་གོ། །

༡༣ གྲང་ཁྲོས། གྲང་ཁྲོས་སྐྱབས་པ་རྩོད་རྒྱུ་སྲ་ལ་སྐྱ། ལྷུག་ཆེ་སྤྲུག་ན་ནག་མེད་ཉུང་འཇུགས་འདྲ། རྩོད་
སྐྱ་ཚད་དུ་བཙོས་པའི་ལྷུམས་སྤྲུ་གཞུག ཡང་ན་སྐྱོ་ལི་ཙ་ལ་ལྷོ་མི་བཟོད། ལ་སྐྱབས་ལ་ལོ་ན་གས་པོའི་ཆས་སྤྲུ་
གཞུག རྩོད་ཀྱང་མ་སྐྱབས་ཚ་ཁྲོས་ལྟ་བུར་བཙོས། །

གྲང་ཁྲོས་ནི་སྐྱབས་པ་རྩོད་རྒྱུ་ཞིང་སྲ་ལ་མདོག་སྐྱབ་དང་ན་རླུག་ཆེ་ལ་སྤྲུག་ན་ ལྷུག་མེད་པས་ཉུང་འཇུགས་
དང་འདྲ་བ་དེ་ལ་ཤ་སྐྱ་ལྷུག་པ། བྱ་ཚོད། སྐྱབ་ཀྱི། མི་ཤ་སོགས་ལ་སྟོད་སྐྱ་གོ་སྟོད་ལུ་སྤྲུ་སོགས་བག་ཕྱེ་
ཐབས་དང་སྐྱབ་པ་ཚད་དུ་བཙོས་པ་འཇུག ཡང་ན་དེ་སྟེང་ཉེ་ཤ་རྒྱུད། ཉ་བོད། ར་ལྷུག་གི་ཉེ་ཤ་འཇུག་མར་
སོགས་སྐྱབ་པའི་ལྷུམས་སྤྲུ་གཞུག ཡང་ན་སྐྱོ་ལི་ཙ་ལ་ལྷོ་མི་བཟོད། སྐྱ་ལ། སྐྱབ་ཚོད། དེ་ལྷུག་སྐྱབ་ཀ་སོགས་
ཞིབ་པར་བཏགས་པ་དྲི་རྒྱུར་སྐྱབ་པས་མནན་ཞིང་། ལ་སྐྱབ་ན་སྐྱབ་ལྟར་གྱི་ལ་ལོ་ན་གས་པོའི་ཆས་སྤྲུ་
གཞུག་ཅིང་། རྩོད་ཀྱང་མ་སྐྱབས་ཚ་ཁྲོས་ལྟ་བུར་བཙོས་དགོས་སོ། །

ཀླུ་གྲོག་ཐབས་སུ་སྐྱབས་པ།

ཀླུ་གྲོག་ཐབས་ལ་དོག་དམར་སྐྱབས་སྐྱབས་པ་ཆེ། རྒྱ་བྱར་ཉ་སྐྱབས་དཀར་ནག་འབྱུང་བ་དང་། རྫོང་ཆེ་བ་སྐྱབས་ཀྱི་ཚེ་ཆ་བ་སྐྱབས། དེ་ལ་ལྷགས་ཕྱེད་ཀྱི་ལྷན་ནམ་མེན་བུའི་ལུམས། དེས་མ་ཐུབ་ན་ནག་པོའི་ལྷན་ནམ་བྱ། རྒྱ་བྱར་བྱུང་ན་གཉེན་པོའམ་སྐྱམ་ཚེས་བྱུག། དེ་སྟེང་ལ་པོའམ་ནག་པོའི་ལུམས་སུ་གཞུག། མ་རོགས་འབྱུང་སྟེ་འབྲོས་འདོད་ཐོར་པ་འོང་། ལྷགས་པའི་སྟེང་དུ་ཤོག་བུ་པོར་སྐྱམ་མཐུན། མ་ཐུབ་དམར་སེར་ནག་པོའི་ལྷན་ནམ་དཔུང། དེས་ཀྱང་མ་ཐུབ་འཕྲུལ་སྟོངས་ལོག་གོའོ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། ཀླུ་གྲོག་ཐབས་ནི་ལ་དོག་དམར་སྐྱབས་སྐྱབས་པ་ཆེ་ཞིང་། རྒྱ་བྱར་ཉ་སྐྱབས་ལ་མདོག་དམར་ནག་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། རྫོང་ཆེ་ལ་བ་སྐྱབས་ཀྱི་ཚེ་ཆ་བ་སྐྱབས་དེ་ལ་ལྷགས་ཕྱེད་དང་གང་བཤད་ཀྱི་སོ་ཐོག་ཨ་ཀ་རྩ། ཀྱི་ལྷེ་དཀར་པོ། རྒྱ་ཚོས། རམས། ལུ་མཁའ། སྐྱབས་གར། འབྲུ་མར། བག་ཕྱེ་སོགས་ཚོས་པར་བཅོས་པའི་ལྷན་ནམ་མེན་བུ་སྐྱེ་ཚོགས་སྐྱེ་ཚེ་དང་དེ་ལྟར་བཅོས་པའི་ལུམས་བྱ་ཞིང་། དེས་མ་ཐུབ་ན་ལོག་ཀྱི་ལྷགས་ཕྱེ་སོ་ཐོག་སོགས་ཡོད་པའི་ནག་པོའི་ལྷན་ནམ་ནག་ཏུ་འགྲུགས་ན་ནམ་ཏུ་བྱ་ལ། རྒྱ་བྱར་བྱུང་ན་དེའི་གཉེན་པོའམ་སྐྱམ་ཚེ་ཤ་འུའི་ཐལ་བ། དུད་པ་བྱ་བལ་ཞེས་ཆུ་བལ་ལྡང་གུ་མིའི་ལུ་ཞོ་འབྲུ་མར་སོགས་བྱུག་ཡང་ན་ཀྱི་ལྷེ་དཀར་པོ། ལྷག་ངལ་འབྲོན་བུ་ལྷོ་རྟོ་དེས་ཐག་འུལ་པོ་སྟོ་ལེའི་ཐལ་བ་རྣམས་བྱུག་ཅིང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྐྱབས་བཤད་སྐྱབས་ཀྱི་ལ་པོའམ་ནག་པོའི་ལུམས་སུ་གཞུག་པ་དང་། མ་གཞན་ཀྱི་རོགས་སམ་གསར་པ་འབྱུང་སྟེ་འབྲོས་ཞེས་སྐྱབས་འདོད་ཅིང་ཐོར་པ་འོང་བས་དེ་ལ་ཀྱི་ལྷེ་དཀར་པོ། ཐག་སྟོས། ལྷགས་ཕྱེ། ལུ་དག་གུ་གུལ། སྐྱེ་ཚེ། སོ་ཐོག་སྟེ་ལྷགས་སྐྱབས་སུ་ཟླ་ཟླ་ར་ལྷག་སོགས་དེ་ལྟར་སྐྱབས་བྱུག་ཡང་ན་མ་སྐྱབས། ལྷི་ཕག་གོ་པོ། གོང་མོ། མོ་རོག་གི་བྱུན། བཅོན་དུག་སྐྱེ་ཚེ། ཨ་རུ་སོགས་དེ་ལྟར་སྐྱབས་བྱུགས་པའི་སྟེང་དུ་ཤོག་བུ་དང་དེ་པོར་གི་སྐྱེད་པོ་དེ་བུ་ཀྱིས་མཐུན། མ་ཐུབ་ན་དམར་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། ལྷག་པོའི་ལྷན་ནམ་རྣམས་གང་ལ་གང་དགོས་དུག་པས་མ་ཞོར་བར་དཔུང་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དམར་པོ་བདུན་སྟོར་ཀྱི་ལྷན་དུ་སྐྱེད་རམ་ནམ་ནི་ལི་གི། རྒྱ་སྐྱེགས། བཅོད། སེར་མདངས་ཅན་ཀྱི་བཅག་མཚལ། རྟོ་པོར་གི་ལྷག་གར་པོ་ཞེས་སྐྱམ་སྐྱབས། ཞོ་འབྲུ་མར་སོགས་དང་སྐྱབས་བ་སེར་པོའི་ལྷན་དུ་སྐྱེད་རམ་ནམ་ལ་སྐྱེ་ཚེ། གི་མི། ལྷག་རྒྱང་ཞེས་ལྷང་ཚེ་སྐྱེས། གསེར་དོ། ལྷང་ཚོར། སྟོས་དཀར། སྟོ་བའི་མེ་ཏོག་བཤད་མ་ཐག་པའི་གར་པོ་ཞོ་སྐྱབས་ཕྱེ་སོགས་དང་སྐྱབས་བ་དང་། ལྷག་པོའི་ལྷན་དུ་སྐྱེད་རམ་ནམ་ལ་ལྷགས་ཕྱེ་གོང་བཤད་ཀྱི་སོ་ཐོག་ཀྱི་ལྷེ་དཀར་པོ། ལྷག་ཚ། རམས། རོ་སོལ། ལུངས་ནག་གོང་བཤད་ཀྱི་གར་པོ། ཞོ། རྗེན་ཕྱེ། མར་ནག་སོགས་སྐྱབས་བ་སྟེ། དམར་སེར་ནག་གསུམ་ལྷན་ནམ་གང་ལོས་སུ་སྐྱབས་བར་བྱ་ལ། དེས་ཀྱང་མ་ཐུབ་ན་འཕྲུལ་སྟོངས་སུ་རེ་ལྷག་དབྱེ་མོང་། སྟོས་དཀར། ཐར་ལྷ། རྒྱ་ཚོ། བྱང་པ་རྣམས་ལོ་བརྒྱད་དེ་ལྟར་སྐྱབས་ལ་བཏང་། ཡང་ན་ཐར་ལྷ། བྱང་པ། ཨ་རྩ། རེ་རལ། ཤ་ཆེན་ཞེས་མི་ཤ་བཅས་

གྱིས་བྱེད་བ་སྤྱད་པའི་ལྷ་སྤྱར་ལ་བཏང་། ཡང་ན་གྱིའ་ལྷ། རྩོན་བྱ། ཐར་ལྷ། བྱང་པ། དི་དེ་ལིང་། ཉི་
དགའ་སྟེ་ལྷམ་པ། ཀ་ར་ནམས་ཅི་རྩུར་སྤྱར་བ་བོངས་རྩུང་ཡང་ཡང་བཏང་ལ་ཟུག་བྱང་ན་མེ་དུགས་བྱ་བ་
ལོག་གཞོན་ཡིན་ནོ། །

༣ འགན་ད་བམ་པ། འགན་ད་བམ་པ་ཚ་བམ་གྲང་བམ་གཉིས། །

འགན་ད་བམ་པ་ལ་ཚ་བམ་དང་གྲང་བམ་གཉིས་ཡོད་དོ།

༡༡ ཚ་བམ། ཚ་བམ་སྐྱངས་པ་སྤྱུག་ནག་ཤོད་རྒྱངས་ཚེ། །ཤེ་རུལ་དུད་ཀའི་རྣལ་འཛག་བཅའ་མེ་ན། །དེ་ལ་
ཨ་རུ་བྲག་ལྷན་རྟོང་ལེན་ཞོ། །བྱུགས་སྟེང་གོ་སོག་ལཛག་མའི་དེབ་བཏང་ལ། །རས་སྲབ་བཅིངས་ལ་མ་ལ་
སྤང་ཞོ་བཏང་། །སྐབས་སུ་མཚན་རྩུལ་བྲན་ལ་ས་སྤྱུག་བྱུག །གང་ཉེ་གང་རྒྱས་སྐྱངས་ཀྱི་འོག་ཏུ་གཏར། །ཨ་
རུབ་བཤལ་གྱིས་སྤྱང་བ་ལོག་གཞོན་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཚ་བམ་ནི་སྐྱངས་པ་མདོག་ སྤྱུག་ནག་ཤོད་
རྒྱངས་ཚེ་བ་དང་། །ཤེ་རུལ་གྱི་དི་མནམ་ལ་དུད་ཀའི་རྣལ་འཛག་ཅིང་བཅའ་མེ་ན་བ་དེ་ལ་ཨ་རུ། །བྲག་ལྷན།
རྟོང་ལེན། །ཞོ་ནམས་བྱུགས་པའི་སྟེང་དུ་གོ་སོག་གལ་འཛག་མའི་དེབ་བཏང་ལ་རས་སྲབ་མོས་བཅིངས་ལ་མ་
ལ་སྤང་མ་དང་ཞོ་བཏང་། །སྐབས་སུ་ཚན་རྩུལ་སྐྱངས་པའི་ལུ་བས་བྲན་ལ་གོང་བཤད་ཀྱི་ས་སྤྱུག་བྱུག་པ་དང་།
གང་ཉེ་གང་རྒྱས་དེ་སྐྱངས་ཀྱི་འོག་ཏུ་གཏར་ཞིང་མ་རུབ་ན་བཤལ་གོང་བཤད་ལྟར་གྱིས་སྤྱང་བ་ལོག་གཞོན་
ཡིན་ནོ། །

༡༢ གྲང་བམ། སྐྱངས་ཚེ་ཤོད་རྩུང་སྤྱུ་ལ་གསོ་བ། །རྣལ་རྒྱ་ཉུང་ཞིང་བྲུག་གཟེར་རྩུང་བ་ཡིན། །དེ་ལ་ཨ་སས་
བདུག་ཅིང་མཁན་རྩུས་བཟུ། །ཁོང་ནས་གསར་བཅུད་གསུམ་གྱིས་གསོ་བར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། གྲང་བམ་ནི་
སྐྱངས་ཚེ་ལ་ཤོད་རྩུང་མདོག་སྤྱུ་ལ་གསོ་བ་པ་དང་། །རྣལ་རྒྱ་ཉུང་ཞིང་བྲུག་གཟེར་སོགས་རྩུང་བ་ཡིན་པས་དེ་
ལ་བག་ཕྱེ་གང་པོ་སྟེ་སྤྱུམ་སྤང་། །ལུ་མཁན། །གོ་སྟོད། །སྐ། ཐབས། དི་དེ་ལིང་། །ལྷ། མར་ནག་སོགས་
བཅས་པའི་ཨ་ས་བཟོ་ཤོད་གྱིས་བདུག་ཅིང་མཁན་པའི་རྩུས་བཟུ་བ་དང་། །ཁོང་ནས་ནས་ཤ་མར་ཚང་གསར་
པའི་བཅུད་གསུམ་གྱིས་ཤེད་གསོ་བར་བྱའོ། །

༤ རུལ་བ།

རུལ་ལ་ལྷགས་དང་བ་མ་བྲགས་པའོ།

རུལ་བ་ལ་ལྷགས་པ་དང་བ་མ་དང་། །བྲགས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའོ། །

༡༡ ལྷགས་པའི་མ། ལྷགས་པ་ཤེ་རྩུས་པ་བཟུད་པ་འདྲ། །མ་མཚེད་རྣལ་མང་ཤེ་རུལ་དི་མི་ཞིས། །དེ་
ལ་དང་པོ་སྤང་ཞོས་རུལ་ལྷགས་བསལ། །བྲལ་ཉོག་རྩུས་བཟུད་དེ་རྗེས་མཁྲིས་པས་བཟུ། །རུལ་སོལ་ཨ་རུ་
བྲག་ལྷན་རྟོང་ལེན་ཞོ། །མ་མིན་བྲུགས་ལ་རྩུ་བྱའི་སྤྱ་ཡིས་མནན། །མ་ལ་ནས་ཚིག་མཁྲིས་པ་བྲག་སྟོས་

དང་། །རྒྱ་རྩ་འབྲུ་མར་སྐྱར་བྱུགས་ཤོ་མང་དགག། །དེ་སྐྱེང་རས་ཕྱན་སྐབ་མོས་སྐྱོད་པར་བཅིང་། །ཡང་ན་
 མེར་ཐིག་ཞོ་དང་སྐྱར་ལ་བཏང་། །ཡང་ན་ཐལ་སྐྱོར་ལུ་ཟླ་ཟིའི་སྐྱམ་ཅི་བྱུག །མ་ཅི་འོང་སྐྱོན་ཟས་གིས་རུལ་
 རྒྱགས་གསོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་རྒྱགས་པ་ནི་ཤ་རོ་རྒྱུས་པ་བལྟད་པ་འདྲ་ཞིང་། མ་མཆེད་དྲག་ལ་རྣག་མང་
 ཤེ་རུལ་དྲི་མི་ཞིས་པ་འོང་། དེ་ལ་དང་པོ་སྐྱང་མ་དང་ཞེས་རུས་རྒྱགས་བསལ་ཞིང་། རུལ་ཉོག་གི་རྒྱུས་ལན་
 ལ་ཡར་བརྟུ་བ་དང་། དེ་རྗེས་ཉ་དོམ་མཁྲིས་པ་དང་བྲག་སྐོས་རུ་ཞོ་སྐྱར་བས་བརྟུ་ལ། རུལ་བ་སོལ་བར་ཨ་
 རུ་དང་བྲག་ལུན་ཉོང་ལེན་ཞོ་རྣམས་མ་མིན་པར་བྱུགས་ལ་རྒྱ་བུའི་རིགས་གང་བྱུང་གི་སྐྱུས་མནན་པ་དང་།
 མ་ལ་ནས་ཚིག་ཕྱེ་དང་མཁྲིས་པ་དང་བྲག་སྐོས་དང་རྒྱ་རྩ་དང་འབྲུ་མར་རྣམས་སྐྱར་བ་བྱུགས་ལ་དབྱར་ཤོ་
 མངས་དང་དགུན་དར་གྱིས་དགག་ཅིང་དེའི་སྐྱེང་རུ་རས་ཕྱན་སྐབ་མོས་སྐྱོད་པར་བཅིང་དོ། །ཡང་ན་བེ་གུ་
 མེར་ཐིག་ཞོ་དང་སྐྱར་ལ་བཏང་བ་དང་། ཡང་ན་ཐལ་སྐྱོར་སྐྱུག་པ། བོང་དགའ་པོ། རེ་སྐོན། རྒྱ་རྩ་ དེས་
 རྙིང་སྐྱར་མོ་དང་། ཡོག་མོ་བསྐྱེགས་པའི་ཐལ་བ་དགའ་པོ་དང་། མར་དགའ། མཁྲིས་སྐྱ། ལུ་ཟླ་བཅས་པའི་
 སྐྱམ་ཅི་བྱུགས་པ་དང་མ་ཅི་ལ་དོམ་མཁྲིས། གུར་ཀུམ། རྒྱ་གང་། མཚལ། བྲག་སྐོས། ཚ་ལ་རུལ་ལ། ཀ་
 ར་སྐྱང་ཅི་མར་དགའ་སོགས་བྱུག་ཅིང་དེ་སྐྱེང་དར་དགག་པའམ་རེ་བལ་སྐྱུམ་བཅོས་སོགས་དང་། འོང་སྐྱོན་
 རྒྱག་ཤའི་མེ་ཉོག་དོམ་མཁྲིས་བཅས་བཅོད་ཁྲས་དབུལ་ལ་ལ་ཟས་གསར་བཅུད་ཉིང་འོལ་ཉེ་འདྲེས་པར་
 བསྐོལ་བ་བཏང་བའི་ཟས་གསར་བཅུད་གིས་རུས་རྒྱགས་པ་སྟེ་སྐྱ་བའམ་སྟེ་བ་གསོ་བར་བྱའོ། །

ཀལ་ ཟ་མ། ཟ་མ་རུལ་སྐྱེང་འདོད་པའི་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁྲག་རུལ་འཛྲག་ཅིང་བྱི་བའི་ཟ་འཕྲོ་འདྲ། །དྲི་མི་ཞིས་
 ཞིང་རུབ་རེ་ལོག་པོར་མཆེད། །དེ་ལ་རམས་ལོ་སྐྱུ་རྩ་ཞོ་སྐྱར་བཅིང་། །གང་ཉེའི་རྩ་གཏར་མ་ཡི་ཁྲག་ཚོད་
 བས། །མཁྲིས་སྐྱ་རྒྱ་རྩ་བྲག་སྐོས་ཚིག་མ་དང་། །རུ་ཞོ་འབྲུ་མར་སྐྱར་བའི་ལ་ལུན་བྲ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཟ་མ་ནི་
 རུལ་སྐྱེང་འདོད་པའི་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྲག་རུལ་པོ་འཛྲག་ཅིང་བྱི་བའི་ཟ་འཕྲོ་ དང་འདྲ་ལ་དྲི་མི་ཞིས་ཞིང་རུབ་མོ་རེ་
 ལ་ཡང་ལོག་པོར་མཆེད་འཕྲོ་བ། དེ་ལ་རུར་བའམ་རམ་པའི་ལོ་མ་སྐྱུ་རྩ་ཞོ་དང་སྐྱར་བ་བཅིང་ཞིང་གང་ཉེ་བ་
 དེའི་རྩ་གཏར་ལ་མའི་ཁྲག་ཚོད་ནས་མི་དོམ་ཉ་སོགས་གི་མཁྲིས་པའི་སྐྱ་དང་རྒྱ་རྩ་བྲག་སྐོས་ནས་གི་ཚིག་མ་
 ཞེས་ཚིག་ཕྱེ་དང་རུ་ཞོ་འབྲུ་མར་རྣམས་སྐྱར་བའི་ལ་ལུན་བྲའོ། །

ཀལ་ ཟགས་པའི་མ། ཟགས་པ་བྱ་ག་མང་པོ་འབྱུང་བ་སྟེ། །ཀྱད་རུལ་རུད་པ་སྐྱང་དེག་མར་དགའ་བྱུག །ཡང་
 བ་སྐྱམ་ཅི་ཐལ་བ་བྱུག་པར་བྲ། །ནམ་རྒྱ་འོ་རུས་མ་ལ་འབྲུ་འབྱུང་ན། །བྱི་རུག་རྒྱ་སྐོས་རྒྱའམ་ཕྱེ་མ་གདབ། །
 །ཞེས་པ་སྟེ། ཟགས་པ་ནི་རྒྱགས་རྒྱུད་གི་རྒྱབ་ལྟར་བྱ་ག་མང་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྷམ་གི་ཨ་ཀྱད་རུལ་
 པ་དང་རུད་པ་ཞེས་རུ་བ་རམ་པ་སྐྱ་དའི་དེག་པ་མར་དགའ་རྣམས་བྱུག་པ་དང་། ། ཡང་ན་སྐྱམ་ཅི་ཤོང་རུ་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐལ་བ་བྱུག་པར་བྲ་ཞིང་དབྱར་ལ་སོགས་ནམ་རྒྱ་ འོ་བའི་རུས་མ་ལ་འབྲུ་བྱུང་བར་གྱུར་ན་

བྱེ་རུག་པ་སེར་ནག་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ སེར་པོ་དང་རྒྱ་སྤོས་གཉིས་ཀྱི་ལ་སྤྱང་བའམ། བྱེ་མ་སྐྱམ་འདེབས་
གང་རིགས་གདབ་ཅིང་གཞན་ཡང་ཞིམ་ཐིག་ལེ་ཞེས་མིག་སྒྲོན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ སྐྱ་ཅི་སྒྲོག་སྐྱ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་
མའི་འབྲུ་སྤྱང་བར་བཤད་དོ།

༢ ཚ་གནད་ཀྱི་ལོག་གཞོན།

ཚ་གནད་ཀྱི་ལོག་གཞོན་ལ་ཚ་གནད་བྱེར་བ་དང་། ལྷིད་པ། རྒྱས་པ། ཤོར་བ་བཅས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་
བསྟན་པ་ཡིན།

༡ ཚ་གནད་བྱེར་བའི་ལོག་གཞོན།

ཚ་གནད་བྱེར་ལ་ཉེ་བྱེར་རིང་བྱེར་གཉིས། །

ཚ་གནད་བྱེར་བ་ལ་ཉེ་བྱེར་དང་རིང་བྱེར་གཉིས་སོ།

༡༡ ཉེ་སར་བྱེར་བ། ཉེ་བྱེར་ཚ་རྒྱུད་ལྷིད་མཁའ་ན་ལ་ཚ། །ཆུ་ཁ་མ་སྐྱངས་མཁའ་སྤང་ཚོགས་མ་དང་། །ལྷན་
པ་སྤྱར་བས་བྱེར་བ་བསྐྱབ་བར་བྱ། །དེས་མ་འདུས་ན་ཚ་སྤོངས་བཏང་བས་སྤྱད། །

དང་པོ་ཉེ་བྱེར་ནི་ཚ་རྒྱུད་ ལྷིད་ལ་མཁའ་ཞིང་ན་ལ་ཚ་བ་དང་མའི་ཁ་མ་སྐྱངས་ན་མཁའ་པ་དང་། སྤང་མ་
དང་། བས་ཚོགས་པའི་བྱེ་མ་དང་ལྷན་པ་ནམས་སྤྱར་བས་བྱེར་བ་བསྐྱབ་བར་བྱ་ཞིང་། དེས་བྱེར་བ་མ་འདུས་ན་
ཚ་སྤོངས་ཕྱི་རྒྱུད་ལྷན་བཏང་བས་དེས་པར་སྤྱད་དོ། །

༡༢ རིང་སར་བྱེར་བ།

རིང་བྱེར་རྒྱང་ཚ་སྤོངས་ཚའི་ཚ་སྤོངས་ཀྱིས། །ཤ་སུལ་ཚ་དང་ཚོགས་མིག་ལ་སོགས་སུ། །གཡས་གཡོན་སྤོང་སྤྱད་
སྤེ་བསྤོལ་སྐྱངས་པར་བྱེད། །དེ་ཡང་ཚ་གང་གཉིས་སུ་སྤིང་བ་ཡིན། །དེ་ལ་བྱེར་དངོས་མ་ཡི་ཐད་ཀར་
བསྐྱེག །དི་པོའི་ཚེ་ལ་གསེར་གྱི་མེ་བཙའ་གདབ། །དར་ཡ་ཀན་ནམ་དུ་ཡིས་ལུ་ཡིས། །བྱེར་སྤྱད་ཚ་ལ་
སྤོལ་ཞིང་ལག་ཁོང་སྤེད། །མ་འདུས་ཚ་སྤོངས་སྤྱད་ནས་སྤྱང་བ་མཚོག །ལྷན་པར་ཚ་བྱེར་འཛིབས་ལུམས་
གཏར་སྤོབ་བསྐྱ། །ལང་བྱེར་བྱུག་ལུམས་ཟས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། རིང་བའི་བྱེར་བ་ནི་རྒྱང་ཚ་
སྤོངས་ཚའི་ཚ་སྤོངས་ཀྱིས་ཤ་སུལ་དང་ཚ་དང་ཚོགས་མིག་ལ་སོགས་སུ་གཡས་གཡོན་སྤོང་སྤྱད་སྤེ་བསྤོལ་ནི་
གཡས་ན་ན་གཡོན་སྐྱངས། གཡོན་ན་ན་གཡས་སྐྱངས། སྤོང་ན་ན་སྤོང་སྐྱངས། སྤྱད་ན་ན་སྤོང་སྐྱངས་པ་
དང་། དེ་ཡང་སྤེ་མོའམ་སྤེ་མོ་གཉིས་བསྤོལ་ནས་སྐྱངས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཚ་བ་དང་གང་བ་གཉིས་སུ་
སྤིང་བ་ཚ་རྒྱ་ཕྱི་རྒྱགས་ལ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱེར་དངོས་ནི་མ་གང་བྱུང་གི་ཐད་ཀར་བསྐྱེག་ཅིང་། དི་
པོའི་ཚེ་ནི་སྤྱི་གཙུག་དཀར་ནག་མཚམས་ཚོགས་པ་རྒྱག་པ་སྤོབ་ལག་བཞིའི་ཚེ་ སྤོབ་བྱུ་གཉིས་སོགས་ལ་
གསེར་གྱི་མེ་བཙའ་གདབ་པ་དང་། དར་ཡ་ཀན་དང་། ཤིང་མངར། ཀྱི་སྤྱེ་དཀར་པོ། ཐག་སྤོས་ལུ་ ༡'

རོམ་གྱི་གསུམ་གྱི་མཁུས་པ་ད་ཉིག་ བྲག་ལྷན། སེར་ཐིག་ག་བྱུར་ཚ་ལ་བཅས་མ་ལ་བཏབ་ཡང་ན་མཛོ་འོས་
 རྒྱུངས་ལ་བྱིན་ནམ་ད་ཡིས་ཏེ་བ་ ལུའི་མེ་ཏོག་བྲེ་བྱེད། གྱི་ལྷེ་དཀར་པོ་སྤུལ་གང་། ཤིང་མངར་ཁྱོར་གང་
 རྣམས་ལ་བཟང་པོ་ཅུ་གྲུར་ཡི་རྩོ་སྤྱུག་ཀ་དུག་ མཁུས་སྒྲ། ད་ཉིག་ རྒྱ་ཚོས། སྤྱུག་རོན་སྒོ་བའི་སེར་པོ། ཀ་
 ར་རྣམས་ར་འོར་སྐྱར་བའི་ཁུམ་བྱེར་བ་སྤྱད་ལ་ཅ་ཁ་སྒོམ་ཞིང་ཁྲག་ཁོང་དུ་ སྤྱེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་དེས་མ་
 འདུས་ན་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་ཅ་སྒོ་སྤྱུགས་ནས་སྐྱུང་བ་མཚོག་ཡིན་ཅིང་། རྒྱད་པར་ཚ་བྱེར་ལ་བསིལ་གྱིས་
 འཇིབས་དང་བདུད་ཅི་ལྡེའི་ལུམས་གོང་བཤད་ལྟར་དང་གང་ཉེའི་ཅ་གཏར་བ་དང་། སྤྲོན་གྱིས་བསྐྱུ་བ་ལ་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་བཟང་དུག་ཅན་དན་དཀར་དམར། རོམ་མཁུས། ག་བྱུར། ཀ་ར་རྣམས་སྐྱར་བའོ། །ཁྲང་
 བྱེར་ལ་མཚོ། མཁན་པ། སྤྱུ་མ་གསུམ་ཆང་དུ་བཙོས་པའི་བྱུག་པ་དང་ལུམས་བྱ་ཞིང་། ཟས་གསར་བཙུད་
 གྱིས་བསྐྱུ་བར་བྱའོ། །

༡ ཅ་གནད་ཁྲིད་པའི་ལོག་གཞོན།

ཅ་གནད་ཁྲིད་པ་ཕྱི་ཁྲིད་ནང་ཁྲིད་གཉིས། །

ཅ་གནད་ཁྲིད་པ་ལ་ཕྱི་ཅ་ཁྲིད་པ་དང་ནང་ཅ་ཁྲིད་པ་གཉིས་སོ།

ཀ༡ ཕྱི་ཅར་ཁྲིད་པ།

ཕྱི་ཁྲིད་ཅ་ཡི་སྐར་མདའ་བྱི་ཁྲིད་དུ། ཁྲིད་པས་ཅ་ལ་ནང་ཅ་སྐྱངས་མེད་ཀྱང་། །དང་ག་མི་བདེ་སོ་མཚིན་ན་
 བའམ། །མགོ་ན་སྤོད་གཟེར་ཚ་བ་སྐྱེ་བའམ། །རྒྱང་ལྡན་སྐབས་སུ་འདྲེ་ལྟར་ལྡང་དུ་བྱེད། །དེ་སོགས་ནད་
 སྤྱ་སྤྱ་ཚོགས་སྤོན་གྱུར་ན། །སྤོད་སྤྱད་གཡས་གཡོན་ཀུན་ཏུ་བྱ་ར་བྱ། །སྐྱངས་སམ་ཚའམ་དྲེག་པ་ཐོར་པ་
 སོགས། །གར་འདུག་དེ་ཡི་སྤྱེད་དུ་ལུམས་བྱ་ཞིང་། །ཁོང་ནས་ཅ་བྱེར་བསྐྱུ་བའི་སྤྲོན་བཏང་བས། །རྣག་མགོ་
 རྒྱུང་ན་སྤྱུག་པས་འཚོ་བ་ཡིན། །ཁོང་ནད་ཡིན་སྐྱུ་འོས་མ་ཟིན་ན་འཚི། །ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱི་ཁྲིད་ནི་ཅའི་ སྐར་
 མདའ་ལྟར་འཕྲོ་བ་དཔེར་ན་བྱི་བ་ཅིག་གསེང་དུ་ཁྲིད་པ་ལྟར་གར་སོང་འདི་འོང་ དེས་མེད་དུ་ཁྲིད་པས་ཅ་ལ་
 རྣང་ཅ་སྐྱངས་པ་མེད་ཀྱང་དང་ག་མི་བདེ་ཞིང་སོ་མཚིན་གྱི་ཡུལ་ན་བའམ། །ཡང་ན་མགོ་བོ་ན་བ་དང་སྤོད་
 གཟེར་ལ་ཚ་བ་སྐྱེ་བའམ། །རྒྱང་དང་ལྡན་ན་སྐབས་སུ་སྤོད་ལྟར་ལྡང་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལ་སོགས་པ་
 རད་ སྤེའི་རྣགས་རྣམ་པ་སྤྱ་ཚོགས་སུ་སྤོན་པར་གྱུར་ན་སྤོད་དང་སྤྱད་དང་གཡས་གཡོན་ཀུན་ཏུ་བརྟག་ཞིབ་
 གྱི་བྱ་ར་བྱ་དགོས་ཤིང་། །སྐྱངས་སམ་ཚའམ་དྲེག་པ་ཆགས་པའམ་ཐོར་པ་ལ་སོགས་པ་གར་འདུག་པ་དེའི་
 སྤྱེད་དུ་མེ་ཏོག་སྤྱ་ཚོགས་གྱི་ལུམས་བྱ་ཞིང་། །ཁོང་པ་ནས་ཅ་བྱེར་བསྐྱུ་བའི་སྤྲོན་བཤད་མ་ཐག་པའི་རིང་བྱེར་
 སྐབས་དར་ཡ་ཀན་ནམ་ཞེས་པའི་སྤྱོར་བ་བཏང་བས་རྣག་མགོ་དེར་འབྱུར་དུ་བྱུང་ན་བྱུར་བཙགས་རུས་པ་

སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་པས་འཚོ་སྤོ་ནག་འོང་བ་ཡིན་ཀྱང་འདི་ལ་སྐྱོན་པོ་ཉམས་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་པས་ཁོང་ བད་ཡིན་
སྐྱམ་ནས་ཁྲིད་པའི་ངོས་མ་ཟིན་ན་འཆི་བ་ཡིན་ནོ། །

༡༢ བད་ཅུར་ཁྲིད་པ། བད་ཁྲིད་དོན་ལ་རྒྱ་སེར་གསོག་པ་སྟེ། །མགོ་ལུས་ཕྱི་ཞིང་སྟོན་གཟེར་དང་ག་
འགག་ སློ་མང་སློ་ཡི་རྩ་དང་གསང་ས་གཟེར། །འདི་ཡི་ཆ་ལ་ཆ་བ་མི་འདུས་པས། །ཆ་ལ་གང་འཚམས་ཁོང་
དུ་སྐྱེས་སྐྱོན་བསྟེན། །གང་ཁྲིད་སོར་མོ་ཚོགས་པའི་གསང་དུ་བསྟེན། །མ་སྐབ་གཉིས་ཀར་འཕྲུལ་སྐྱོངས་
བསྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། བད་ཁྲིད་ནི་དོན་ལ་རྒྱ་སེར་རྩ་ཐོག་བརྒྱད་ནས་གསོག་པ་སྟེ་མགོ་བོ་དང་ལུས་
པོ་ཕྱི་ཞིང་རོ་སྟོན་གཟེར་ལ་དང་ག་འགག་པ་དང་། སློ་མང་བར་འབྱུང་ལ་སློའི་རྩ་དང་གསང་སར་གཟེར་
སོགས་འབྱུང་བ་འདིའི་ཆ་ལ་ཆེ་བ་བསྟུས་ཀྱང་མི་འདུས་པས་ན་ཆ་ལ་གང་འཚམ་གྱིས་བཅོས་དང་ཁོང་དུ་
སྐྱེས་སྐྱོན་ནི་བྱང་ཁོག་ལྟར་རམ། ཡང་ན་ཆ་བྱའི་སློ། དར་ཚོན་སྐྱ་ལ། རྒྱ་དང་ལ་ཤ་ཤ་བའི་རུ་འབྱུང་ཚམ་ཐོན་
པ་སྟེ་ག་དོར་གསུམ། བསིལ་རྩ་གྱུར་ལི་ཤི་སྐྱག་སྟེལ་བཞི། ག་བྱུར། དོམ་མཁྲིས། དར་ལ་ཀན་ནམས་སྐྱར་
བ་བསྟེན་ཞིང་། གང་ཁྲིད་སོར་མོ་ལྟ་ནི་སྟིང་ལ་མཐེ་བོང་། སློ་བར་མཚུབ་མོ། མཆིན་པར་གྱུང་མོ། མཆེར་
བར་སྲིན་ལག་ མཁལ་མར་མཐེའུ་རྒྱུང་དང་རྒྱབ་ཀྱི་ཚོགས་པ་སྟིང་ལ་བདུན་པ། སློ་བར་བཞི་པ། མཆིན་པར་
དགུ་པ། མཆེར་པར་བརྒྱ་གཅིག་པ། མཁལ་མར་བརྒྱ་བཞི་པ་ནམས་རང་རང་གི་གསང་དུ་བསྟེན་ཅིང་མ་
སྐབ་ན་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ལ་འཕྲུལ་གྱིས་སྐྱོངས་གོང་བཤད་རེ་ལྷག་ དབྱི་མོང་། སྟོས་དཀར། ཐར་ལུ། རྒྱ་ཚུ།
བྱང་པ། དི་རྒྱ་སོགས་གཏོང་བ་བསྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

༣ རྩ་གནད་རྒྱས་པའི་ལོག་གོམོ།

རྩ་གནད་རྒྱས་པ་ལ་ཆ་རྒྱས་གང་རྒྱས་གཉིས། །

རྩ་གནད་རྒྱས་པ་ལ་ཆ་བས་རྒྱས་པ་དང་གང་བས་རྒྱས་པ་གཉིས་སོ།

༡༣ ཆ་བས་རྒྱས་པ། ཆ་རྒྱས་སྐྱངས་ཆེ་དམར་འབྲུག་རྩ་རྒྱད་སྐྱངས། །གང་ན་གང་མཁལ་གང་རྒྱས་རྩ་ལ་
གཏར། །ཁོང་དུ་བསིལ་བཏར་ཆ་ལ་གང་འཛིབས་བྱ། །དེས་མ་སྐབ་ན་ལྷ་བོས་ནག་ཏུ་དགུག །

༡༤ གང་བས་རྒྱས་པ། གང་རྒྱས་ཉུང་འབྲུགས་རྒྱལ་པ་བྱས་པ་འདྲ། །འོད་དང་རྩུག་གཟེར་ཚད་ཉགས་
རྒྱུང་བ་ཡིན། །དེ་ལ་སྐྱུལ་སྟོ་རྩ་འཁལ་སྐྱངས་མཚམས་བསྟེན། །གསར་བརྒྱད་ཤིང་ཀུན་ཕྱེ་མ་ཁོང་དུ་
བཏར། །ཆ་ལ་བཅའ་སྐྱ་མི་ལྷན་ལྷ་བོས་དགུག །ནག་ཏུ་མ་ལྷགས་འོད་དང་བལ་ན་སྐང་། །འོད་བལ་
མཚམས་སུ་མེས་བསྟོར་འོད་འཛིབས་བྱ། །འོད་རྟེན་ནག་ཏུ་ལྷགས་ན་འཚོ་བར་འབྱུར། །རྒྱ་བྱར་བྱུང་ན་
སྐམ་ཅེས་བྱུག་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆ་རྒྱས་ནི་སྐྱངས་པོ་ཆེ་ལ་མདོག་དམར་འབྲུག་ཅིང་རྩ་རྒྱད་སྐྱངས་པ་དེ་
ལ་གང་ན་བའི་ས་དང་གང་མཁལ་ གང་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་ལ་གཏར་ཞིང་ཁོང་དུ་བསིལ་སྐྱོན་ཚན་དན་དཀར་དམར།

བསེལ་ཅུ་གུར་སྟོན་ལི་ཤི་སྐད་སྲུག་སྟེལ་གསུམ། རོམ་མཁྲིས། ག་བུར། ལུ་ལྷུལ། ཀ་ར་རྣམས་བཏང་ཞིང་།
 མ་ལ་ཉོང་ལེན། ཉིག་ཏ། གྱི་ལྷེ་དཀར་པོ། པར་པ་ཏ། ཚན་དཀར། རྒྱ་ཚོས་རྣམས་ཞོར་སྐྱར་བའི་གང་འཇིག་
 བྱ་བ་དང་། དེས་མ་ཐུབ་ན་སྐར་ལྟར་གྱི་ལ་བོས་རྣལ་ཏུ་དགྲུག་པར་བྱའོ། །གང་རྒྱས་ནི་ཉུང་འབྲུགས་སམ་
 རྒྱལ་པ་ལུས་བུས་པ་དང་འབྲ་བ་ལ་ཐོད་རྒྱུང་བ་དང་ལྷུག་གཟེར་དང་ཚད་རྟགས་རྒྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉེའི་
 སྲུལ་སྟོན་དེའི་ཚ་རྒྱུད་གནད་གྱི་ཚ་འཕྲང་སྐྱངས་པ་དང་མ་སྐྱངས་པའི་མཚམས་བསྟེན་ཅིང་། གོང་བཤད་གྱི་
 གསར་བཅུད་དང་། ཤིང་ཀུན། བཅའ་སྒྲ། བཟང་པོ་རྫོ་སྲུག་གསུམ། བུ་རམ་རྣམས་གྱི་ཕྱེ་མ་ཁོང་ཏུ་བཏང་
 ཞིང་། མ་ལ་བཅའ་སྒྲ་དང་། མི་ལྷན་ཞེས་པ་མི་བསྟེན་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་དང་། གོང་བཤད་སྐྱོར་སྟེ་ལ་བོས་
 དགྲུག་ཅིང་། རྣལ་ཏུ་མ་ལྷགས་པའི་བོད་དང་བལ་ལ་སྐང་དགོས་ན་འང་དེ་ལ་བོད་དང་བལ་ལ་པའི་མཚམས་སུ་
 མེས་བསྐྱོར་ལ་ཕབས། སྟོན་སྐྱ་པི་ལིང་ལུ་སོགས་དང་། ལྷ་འབྲུག། གཡེར་མ། གོ་སྟོད། འབམ་པོ། བུ་རམ།
 ཚང་འགག་ཅེས་ཚང་མ་བསིངས་པའི་སྐང་མ་རྣམས་བསྟོས་པའི་བོད་འཇིགས་བྱས་པས་བོད་རྟེན་ཅིང་རྣལ་ཏུ་
 ལྷགས་པར་གྱུར་ན་འཚོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱ་བུར་བུང་ན་སྐྱེ་ཅི་དུད་པ་ཤ་ཏུ་ལུ་ཞོ་ཉིལ་མར་བྱུགས་ལ་དར་
 ཚིངས་བྱ་བ་དང་། དུད་པ་ཚིག་མ་སྟོག་སྐྱ་ལྷི་ལུད་ཐལ་བ་དྲི་རྒྱར་སྐྱར་བའང་བྱུག་པར་བྱའོ། །

༥ ཚ་གནོད་ཤོར་བའི་ལོག་གཞོན།

- ༡ ཚ་གནོད་ཤོར་བ་རྒྱུང་ཤོར་ལྷག་ཤོར་གཉིས། །དེ་ཡང་སྟོན་དང་སྐྱད་ལ་ཤོར་བའོ། །
- ༢ ཚ་གནོད་ཤོར་བ་བྱུད་པར་དང་སྐྱི་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྒྱུང་ཤོར་དང་ལྷག་ཤོར་གཉིས་སུ་ ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་
 སྟོན་དང་སྐྱད་ལ་ཤོར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའོ། །
- ༣ སྟོན་ཏུ་ཤོར་བ། སྟོན་ལ་ཤོར་བ་ལ། རྒྱུང་ཤོར་བ་དང་། ཚ་བ་ཤོར་བའོ། །
- ༤ སྟོན་ཏུ་རྒྱུང་ཤོར་བ། སྟོན་ཏུ་རྒྱུང་ཤོར་འཕྱོ་འདར་རམ་པ་འདེག །གཡལ་དང་སྐྱིགས་བྱ་འོང་ཞིང་ཟ་ཟི་
 མང་། །གཉིད་ཡེར་སྟོང་སྐྱུགས་བྱེད་ན་བྱུག་པ་བྱུག་བྱ། །རུས་ཐང་བུར་དཀར་གསར་བཅུད་ཁོང་ཏུ་
 བཏང་། །དེས་མ་ཐུབ་ན་རྒྱུད་གསང་མེ་ཡིས་མནན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་ཏུ་རྒྱུང་ཤོར་བ་ན་སེམས་འཕྱོ་
 ཞིང་འདར་ལ་རམ་པ་འདེག་པ་དང་། གཡལ་དང་སྐྱིགས་བྱ་མང་ཏུ་འོང་ཞིང་ཟ་ཟི་མང་བ་དང་། གཉིད་ཡེར་
 ཉེ་མི་འཁོར་ཞིང་ཟ་བཏུང་བྱས་པ་སྟོང་པར་སྐྱུགས་སྐྱེ་བྱེད་ན་བྱུག་པ་བྱུགས་པ་དང་ཕྱིང་པ་སྐྱུམ་ལྷན་གྱི་
 དུགས་བདུག་པར་བྱ་ལ་རུས་ཐང་དང་བུར་དཀར་དང་ཤ་མར་གསར་བཅུད་རྣམས་ཁོང་ཏུ་བཏང་ཞིང་དེས་མ་
 ཐུབ་ན་རྒྱུད་གསང་ཨན་སྟོང་དང་པོ་མིས་མནན་ན། །
- ༥ སྟོན་ཏུ་ཚ་བ་ཤོར་བ། སྟོན་ཏུ་ཚ་བ་ཤོར་ན་སྐྱུམ་སེར་ལྷེར། །སྟོན་གཟེར་དུགས་སུང་ལ་སྐྱེས་སོ་དྲེག་
 ཚགས། །སྟོ་མང་མགོ་ན་ལུས་ལྷི་དང་ག་འགག །ཚ་གྲིམས་རྒྱ་དམར་མ་ལ་སྐྱངས་མེད་གཞལ། །ག་བུར་ཅན་

དན་གི་མི་ཚད་སྟོབས་སྐྱུར། །ཅེ་རྒྱུ་ལ་སོགས་གཏར་ཞིང་བསིལ་ཆས་སྐྱུར། །ཚེ་འཛིབས་བྱས་ལ་ནག་ཏུ་
 དགུག་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་ཏུ་ཐུག་གི་ཚེ་བ་ཤོར་ན་དེའི་རྟུགས་སུ་ཡུམ་མེར་ཁྱེར་བ་ཞེས་གང་ཤུམ་བྱེད་
 པ་དང་། རོ་སྟོན་གཟེར་ཞིང་དབྱགས་སྐྱ་ལྷང་ལ་ཁ་སྐྱམ་ཞིང་སོ་ལ་དྲེག་པ་ཆགས་པ་དང་། སྒྲོ་མང་ཞིང་མགོ་
 བོ་ན་ལ་ལུས་པོ་ལྷི་ཞིང་དང་ག་འགག་པ་དང་། ཅུ་གྲིམས་ཤིང་རྒྱ་མདོག་དམར་བ་དང་། མ་ལ་སྐྱངས་པོ་མེད་
 པར་གཞུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཚེ་སྟོབས་ཆེན་ག་བྱུར་དང་། འཕྲིང་ལ་ཚན་དན་དཀར་པོ། རྒྱུ་ན་གི་མི་གི་
 སྟོར་སྟེ་ཚེ་བ་སྐྱི་ལེར་བཤད་པ་ལྟར་ཚད་སྟོབས་དང་སྐྱུར་ཏེ། ཅེ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་གང་འོས་གཏར་ཞིང་མ་
 ལ་བསིལ་ཆས་སྐྱུར་ལ་ཚེ་འཛིབ་སོགས་སྐྱི་ལྟར་བྱས་ལ་ནག་ཏུ་དགུག་པར་བྱའོ། །

ྲ༡ སྟོན་ཏུ་ཤོར་བ། སྟོན་ཏུ་ཤོར་ན་ལྷ་བ་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །ལ་ལྷ་གཏིང་ལྷ་གང་ཏུ་བྱུང་གྱུར་ཡུང་། །རྒྱུང་
 ཤོར་ལྷ་བ་འཁྲིལ་ཞིང་འགུལ་བ་སྟེ། །ཟ་འོག་ལྷག་རོན་སྟེ་ལྷར་རི་མོ་འབྱུང་། །ལྷག་ན་རྒྱུང་ཤོར་ཐུག་མི་སྐབ་
 པ་ཡིན། །དབྱག་ཏུ་མི་རུང་བའུད་ཅི་ལྷ་ཡིས་བདུག། །ཁོང་ནས་རྩ་ལ་འཛིན་པའི་ཐང་བྱེ་བཏང་། །ཐུག་ཤོར་
 ལྷ་བ་དམར་སྟེ་རེག་ན་བཅེ། །འཕར་མེད་ཁོང་ནས་སྐྱན་བའུང་ཆས་བསིལ་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་ཏུ་ཤོར་
 ན་མ་ལ་ལྷ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་ལ་ལྷ་དང་གཏིང་གི་ལྷ་བ་གནས་གང་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཡུང་། །དེ་ལ་རྒྱུང་
 ཤོར་གྱི་ལྷ་བ་ནི་སྟོར་མོར་འཁྲིལ་ཞིང་འགུལ་བ་འབྱུང་སྟེ། །གོས་ཆེན་ཟ་འོག་གམ་ལྷག་རོན་གྱི་སྟེ་ལྷར་རི་མོ་
 ཐུ་བོར་འབྱུང་བས་དེ་ལ་ལྷག་ན་ རྒྱུང་ཤོར་ནས་ཐུག་མི་སྐབ་པ་ཡིན་པས་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་དབྱག་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་
 ཤོར་བཤད་གྱི་བའུད་ཅི་ལྷའི་ལུམས་གྱི་བདུག་ཅིང་། །ཁོང་ནས་རྩ་ལ་འཛིན་པའི་ཐང་རྒྱུད་ལྱི་མ་ནས། སྐྱ་
 ཅུ་སྟེར་པ་མཁའ་སྐྱ་རམ་པ་ཚོས། །བསྐྱས་ལུར་གྱུར་ཀུམ་དོམ་མཁྲིས་མི་མཁྲིས་དང་། །སྐྱུ་མའི་འབྱུང་དང་སྐྱན་
 མའི་མེ་ཏོག་བཏང་། །ཐུག་ཤོར་མ་ལུས་ཁོང་ཏུ་སྟེད་པའི་མཚོག། །ཅེས་པ་དང་། །ཕྱེ་མ་ལྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་ཅི་དོམ་
 མཁྲིས་བསྐྱན་པའི་ག་བྱུར་བའུན་པ་བཏང་དོ། །ཐུག་ཤོར་བའི་ལྷ་བ་ནི་མདོག་དམར་རམ་སྟེ་ལ་རེག་ན་བཅེ་
 པ་དང་། །འཕར་བ་མེད་པ་དེ་ལ་ཁོང་ནས་སྐྱུ་ར་གྱུར་ཀུམ་དོམ་མཁྲིས་ཏུ་ལྷགས་ནམས་སྐྱུར་བའི་སྐྱན་བའུང་
 ཞིང་མ་ལ་ཆས་ཤོ་མང་སོགས་བསིལ་བར་བྱའོ། །

༥ དོན་བསྐྱུ་བ།

རྩ་གནད་ཀུན་ལ་ཚེ་བ་དབབ་དགོག་གཉིས། །ཚིགས་གནད་རྩ་ལ་འབྱས་གྱི་དོགས་པ་དང་། །སྟོན་ཏུ་ཤོར་
 དོགས་མེད་པ་མ་ནས་དགོག། །རྩ་གནད་བཙན་ཚོད་སྟོན་ཏུ་འཚོར་བའི་ཕྱིར། །ཁོང་ནས་བསད་ཅིང་མ་ལར་
 དབབ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱིར་རྩ་གནད་ཀུན་ལ་ཚེ་བ་དབབ་པ་དང་དགོག་པ་གཉིས་ལས། ཚིགས་གྱི་
 གནད་ལ་རྩ་འཁོར་གྱི་དོགས་པ་དང་། །ལ་འབྱས་གྱི་དོགས་པ་དང་། །སྟོན་ཏུ་ཤོར་དོགས་མེད་པ་ལ་མ་ནས་
 དགོག་པ་སྟེ་མ་དང་ཁོང་པ་གཉིས་ཀར་བསིལ་བསྟན་པ་ནི་ཚེ་བ་དགོག་པའམ་བསིལ་གྱིས་འདེད་པའོ། །རྩ་

གཉན་བཙན་བརྒྱུད་སྲུང་ཚོད་པ་ནི་ཚ་བ་སྟོད་དུ་འཛོམ་བའི་ཕྱིར་དུ། དེ་ལ་ཁོང་ནས་བསིལ་སྒྲན་གྱི་ཚ་བ་
བསད་ཅིང་མ་ཁར་དོད་ཆས་ཀྱིས་དོད་དབབ་པའམ་འབབས་པར་བྱའོ།

༣ ཚོགས་གནད་ཀྱི་ལོག་གཞོན།

༣ ཚོགས་གནད་ཀྱི་ལོག་གཞོན་བརྟན་པར་ཚོགས་གནད་བམ་པ་དང་། འཁོར་བ་གཉིས་ཡོད།

། ཚོགས་བམ་པ།

ཚོགས་གནད་བམ་ལ་ཚ་བམ་གྲང་བམ་གཉིས། །

༡། ཚ་བམ་བམ་པ།

ཚ་བམ་ཚོགས་མགོ་བམ་སྟོན་སྐྱེས་སྐྱེས་དམར་རྒྱས། དོད་ཆེ་ལྷི་ཞིང་འགྲུལ་དཀའ་དང་ག་འགག། །ག་བྱར་
ཙན་དན་གི་མི་ཚ་སྟོན་སྐྱེས། །བསིལ་གྱིས་རུས་ཚད་བཙག་ཅིང་གང་རྒྱས་གཏར། །ཚོགས་མིག་རྒྱ་སེར་
ཆེར་རྒྱས་སྐྱེས་ལྷུ་བམ་ལ་མེད། །མ་ལ་རྒྱ་ནན་བསིལ་བའི་འཛིབས་ཀྱིས་དྲང་། །དེས་མ་སྐྱབ་ན་ལ་བོས་རྒྱ་ལྷ་
དགྲུག། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚོགས་གནད་བམ་པ་ལ་ཚ་བམ་དང་གྲང་བམ་གཉིས་ཀྱི་ཚ་བམ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་མགོ་བམ་
ལ་སྟོན་ཤིང་སྐྱེས་མདོག་དམར་ལ་རྒྱས་པ་དང་། དོད་ཆེ་ལྷི་ཞིང་འགྲུལ་བར་དཀའ་ལ་དང་ག་འགག་པར་
འབྱུང་བས། དེ་ཡང་ནད་སྟོན་ཆེ་བར་ག་བྱར་དང་། འབྲིང་ལ་ཙན་དན་དཀའ་པོ། རྒྱུང་བར་གི་མི་རྒྱལས་
ཚད་སྟོན་དང་སྐྱེས་ལ་བསིལ་རྒྱ་གྲུང་ལི་གསུམ་འབྲུག་རུས་སྐྱབ་སེང་། ཉོང་ལེན། ཨ་རུ་ཀ་ར་རྒྱལས་སྐྱེས་
བའི་བསིལ་གྱིས་རུས་པའི་ཚད་པ་བཙག་ཅིང་གང་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་གཏར། ཚོགས་མིག་རྒྱ་སེར་ཆེར་རྒྱས་ན་སྐྱེས་
མས་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ལྷུ་བམ་ལ་མེད། ཅིང་མ་ལ་རྒྱ་ནན་དང་བསིལ་བའི་འཛིབས་ཀྱིས་དྲངས་ཤིང་། དེས་མ་སྐྱབ་ན་
སྐྱེས་ལྷུ་བམ་གྱི་ལ་བོས་རྒྱ་ལྷ་དགྲུག་པར་བྱའོ།

༡༢ གྲང་བམ་བམ་པ།

གྲང་བམ་རྒྱུང་གིས་ཚོགས་ལ་རྒྱ་སེར་སྟེ། །དེས་ཚ་རེས་གྲང་རེས་ན་རེས་འགའ་བདེ། །སྐྱེས་དོད་གཉིད་
རྒྱུང་གཏོང་སྐྱེས་འགྲུལ་ན་ན། །འདི་ལ་ཁོང་དུ་གསུམ་བཙུན་མ་ལ་དོད། །རུས་ལྷན་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ལྷན་ལ་བོས་
གཏུལ། །ཞེས་པ་སྟེ། གྲང་བམ་ནི་རྒྱུང་གིས་ཚོགས་ལ་རྒྱ་སེར་སྟེ་སྟེ་རེས་འགའ་ཚ་ཞིང་རེས་གྲང་བ་དང་
རེས་འགའ་ན་ལ་རེས་འགའ་བདེ་ཉམས་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པོ་དང་དོད་དང་གཉིད་རྒྱལས་རྒྱུང་ཞིང་གཏོང་
པ་སྐྱེས་ལ་མགྲུལ་ན་ན་བ། འདི་ལ་ཁོང་དུ་གསུམ་བའི་གསུམ་བཙུན་གཏོང་ཞིང་མ་ལ་སྐྱེས་མ་མཁན་གྲུང་སོགས་
ཀྱི་དོད་ འཛིབས་དང་མི་སྐྱེས་ཀྱང་མགོ་སྐྱེས་ཚོགས། ཚ་བ་སྐྱེས་པོ་གསུམ། ལྷ་འབྲུམ་པ་བམས་སོགས་ཆང་དུ་
བཙོས་པའམ་ཡང་ན་སྐྱེས་མ་མཁན་པ་གྲུང་པ་བཙག་པའི་རུས་ལྷན་དང་སྐྱེས་མ་དང་ཕྱིང་པ་སྐྱེས་ལྷན་དང་
སྐྱེས་ལྷུ་བམ་གྱི་ལ་བོས་རྒྱ་ལྷ་གཏུལ་བ་སོགས་གང་ རིགས་བྱའོ། །

༡༢ ཚིགས་འཁོར་བ། ཚིགས་འཁོར་བ་ལ་སྐམ་འཁོར་གཤེར་འཁོར་གཉིས། །

ཚིགས་པ་འཁོར་བ་ལ་སྐམ་འཁོར་དང་གཤེར་འཁོར་གཉིས་སོ། །

༡༣ སྐམ་འཁོར། སྐམ་འཁོར་ཚིགས་ཚུ་རྒྱུད་གིས་གཡོས་པ་ཡིན། །ཚིགས་ཁ་ལྟོད་ལ་སློབ་ཞིང་ཐུག་ཐུག་གཟེར། །ཚིགས་མདུད་འདུས་ལ་འགྲུལ་དཀའ་ནག་ཚུ་མེད། །གཉིད་རྒྱུད་ཟ་བེ་མང་ལ་གཙུག་ལྷན་འདོན། །ལུས་དང་གདོང་པ་སློབ་སྐྱབས་སྤྲུང་དང་། །འདི་ལ་བཅུད་བཏང་སྐྱམ་ལྷན་སྤོད་ལུམས་བྱ། །མ་ཐུབ་སྤར་མས་གསེང་ལྷལ་མེ་ཡིས་མནན། །སྤྱོད་སྤོད་དང་སྐྱམ་ལྷན་ནན་འབྱར་དང་། །སྤྱོད་གྱིས་བསྐྱམ་ཞིང་རྗེས་ལ་སྐྱམ་མང་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐམ་འཁོར་ནི་ཚིགས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་གཡོས་པ་འམ་བསྤོད་པ་ཡིན་པས་ཚིགས་ཀྱི་ཁ་ལྟོད་ལ་སློབ་ཞིང་ཐུག་ཐུག་ཏུ་གཟེར་བ་དང་། ཚིགས་ཀྱི་མདུད་པ་འགྲུས་པ་སྟེ་སྤར་ལྷུ་ལྷུ་མི་གནས་ལ་འགྲུལ་བར་དཀའ་ཞིང་ནག་ཚུ་མེད་པ་དང་། གཉིད་རྒྱུད་ཞིང་ཟ་བེ་མང་ལ་སེམས་གནས་མེད་པའི་སྐད་གཙུག་ལྷན་འདོན་པ་དང་། ལུས་དང་གདོང་པ་གཉིས་ཀ་མདོག་སློབ་སྤྲུང་འགྲུལ་ལ་སྐྱབས་སྤྲུང་དང་བ། འདི་ལ་ཁོང་དུ་སྤར་ཆང་སོགས་ཀྱི་བཅུད་ཟས་བཏང་ལ་སྐྱམ་ལྷན་གྱི་སྤོད་ལུམས་ནི་ཚ་བ་སྐྱེ་བའི་གསུམ། གཡེར་མ། ལུས། མཚོ། སེང་ཚ། མར་ལྷ། སྤར་གར་རྗེན་ཕྱེ་བཅས་པའི་ལུམས་བྱ་ཞིང་དེས་མ་ཐུབ་ན་སྤར་མས་གསེང་བའི་ལྷལ་མེས་མནན་པར་བྱ་ཞིང་། གོང་བཤད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་སྤོད་དང་སྐྱམ་ལྷན་གྱི་ནན་དང་འབྱར་དང་སྤྱོད་གྱིས་བསྐྱམ་ཞིང་དེ་དག་གི་རྗེས་ལ་འབྲས་བུ་ལ་བར་སྐྱུར་གསུམ་ཚ་བ་སྐྱེ་བའི་གསུམ། ཚུ་མེར་སྐྱེན་སྤོས་ཐལ་སོ་གསུམ་སོགས་སྤར་དང་སྤྲུང་བའི་སྐྱེན་མར་བྱའོ། །

༡༤ གཤེར་འཁོར། གཤེར་འཁོར་བྱངས་ཚུ་མཚོན་གྱིས་དཀྲུགས་པ་ཡིས། །རུས་པའི་ཚ་བ་སྐྱེས་ཏེ་ལྡན་ཚུ་བསྐྱུང། །དེ་ཡིས་ཚིགས་ཚུ་རུལ་ནས་ནག་ཏུ་འགྱུར། །ནག་གིས་ཚིགས་བར་ཁེངས་ནས་ཚིགས་མདུད་འཇིག །དེ་ལ་སྐྱེ་ཚུ་འཚི་ཚུ་ཆད་ཚུར་དབྱེ། །དང་པོ་བྱངས་ཚུ་སྐྱེན་དང་ཆས་གྱིས་བསྐྱུང། །ལྡན་ཚུ་ཁོང་སྐྱེན་ལུས་དང་ཆས་གྱིས་བྱང། །དེ་ཡིས་འདྲོངས་ན་ཚིགས་ལ་ནག་མི་འཚོར། །དེས་མ་ཐུབ་ན་སྐྱེ་ཚུ་སྐྱེན་གྱིས་བཅད། །མཁྱིས་སྐྱེ་ཚུ་སྐྱེགས་སྤོང་བག་ཕྱེ་སྤྲང། །ཞོ་སྤྲུང་བྱགས་ལ་སྤོང་དུ་ཕྱིར་དེབ་བཏང། །ཞེས་པ་སྟེ། གཤེར་འཁོར་ནི་རིམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ལས་དང་པོ་བྱངས་ཚུ་ནི་བད་ཀའ་འབྱོར་བྱེད་ཡིན་ཏེ། མཚོན་གྱིས་དཀྲུགས་པ་དེ་སྐྱེན་ཆས་གྱིས་མ་བསྐྱེམས་པས་རུས་པའི་ཚ་བ་སྐྱེས་ཏེ་བྱངས་ཚུ་ནང་དུ་སོང་ནས་ནད་ལྡོག་ཅིང་བལྟད་པས་ལྡན་ཚུ་བསྐྱུང་བ་ལ་དང་པོ་བྱངས་ཚུ་ལ་མདོག་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཤེ་རུལ་ལམ་ནག་དང་འདྲེས་པའི་སྐྱེ་རིང་འཇིག་དེས་ནད་ལྡོག་ཅིང་བལྟད་པས་ལྡན་ཚུ་སྤོང་བྱངས་བ་ཁོང་སྐྱེན་ལུས་དང་ཆས་གྱིས་བྱངས་བ་གཙུག་ཀྱང་མ་འདྲོངས་པ་དེས་དམུང་པ་དང་གྲུ་མའི་ཚིགས་ཚུ་སྐྱ། མཁྱིག་མ་དང་ལོང་བུའི་ཚིགས་ཚུ་ལྡང། དེའི་ཚིགས་ཚུ་དམར། ལུས་མའི་ཚིགས་ཚུ་དཀར་ཚུ་ཚིགས་ཀྱི་ཚིགས་ཚུ་མེར་ལ་སྐྱེ་རིང་།

ལྡོ་ཚིགས་ཀྱི་དེ་ཚམས་སུ་ལ་ནས་ནག་ཏུ་འགྱུར་ལ་ནག་གིས་ཚིགས་ཀྱི་བར་ནམས་ཁེངས་ནས་ཚིགས་མཐུན་
 འཇིག་ཅིང་ཚིགས་འདུལ་བར་བྱེད་པ་སྣོན་གྱིས་གཙོ་དགོས། དེ་ལའང་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ་ནག་རྗེས་ལ་
 ལྡོ་སྐྱ་དམར་སྐྱ་སེར་སྐྱ་སྣ་རིང་བྱུང་ན་ཆུ་སེར་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནག་མི་ཆད་པར་སྐྱེ་བས་ན་སྐྱེ་ཆུ་དང་སྐྱངས་ཆེན་པོ་
 མོར་ནས་བེ་སྣོན་སུ་བྱུང་ན་འཆི་བ་དང་། མ་སྐྱངས་པར་དུང་ཁྱུར་འབྱུ་ན་འཆི་བ་དང་། མེ་རུལ་ལམ་ཞག་
 ཅན་ནས་ཉ་མིག་བྱུང་ན་འཆི་ཆུ་དང་ཆད་རྒྱུ་ཞི་ནག་རྗེས་ལ་ལྡོ་སྐྱ་ ལྡོ་སྐྱ་བ་བྱུང་ན་ནག་ཆད་པས་དེ་ནམས་
 གྱི་བྱེ་བྲག་དབྱེ་ལོ། །དང་པོ་བྱུངས་ཀྱི་རྒྱུ་དུས་སུ་སྣོན་དོམ་མཁུས་ཅུ་གང་ཆུ་སེར་སྣོན་སྣོན་ཐལ་སོ་གསུམ་སྐྱི་
 ལྱུར་ཆད་སུལ་བྱེད་དང་སྐྱུར་ལ་བཏང་བ་དང་། བྲག་ལུན་མཚེ་སྐྱེར་པ་འོམ་བུ་སོ་སོའི་ཁར་དང་། རུ་གཞོབ་
 བས་ཀྱི་ཚིག་མ་བག་བྱེད་དུད་པ་སྐྱིན་ནམས་བྱུག་ཅིང་ཕྱིར་དེབ་བཏང་ལ་ཆིངས་བྱ་མ་རུ་ཤེལ་ཏའི་རེང་བུ་གཞུག་
 པ་ལ་སོགས་པའི་ཆས་ཀྱིས་བསྐྱེད། གཉིས་པ་ལྡང་རྒྱུ་དུས་སུ་ཁོང་སྣོན་ག་བྱུར་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུམ།
 དོམ་མཁུས། རུ་རྟ། རྟོང་ལེན། ཀ་ར་ནམས་སྣོན་སེང་ཁྱུ་བས་སུལ་བ་དང་། ག་བྱུར། ཅུ་གང་། རྟོང་ལེན།
 དོམ་མཁུས། ལྡོ་སེང་དཀར། ཀ་ར་བཅས་པའི་རྒྱུ་ལྱུས་བྱ་བ་དང་། ཆས་ཀྱིས་བྱངས་བ་ལ་ཆུ་བཅག་བཞེག་
 ཅིང་ར་མཉེ། པར་པ་ཏ། གྱི་ལྡེ་དཀར་པོ། མཁུས་སྣོན་སྣོན་ནམས་ཞོ་སྐྱུར་བྱུགས་ལ་བྱེ་རྒྱུ་གྱི་འཇིགས་བྱ་ཞིང་།
 དེས་འདྲོངས་པར་གྱུར་ན་ཚིགས་ལ་ནག་མི་འཚོར་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་མ་བྱུབ་ན་གསུམ་པ་སྐྱེ་ཆུ་སྣོན་གྱིས་
 བཅད་པ་ལ་དོམ་མཁུས་གོང་བཤད་ཀྱི་ཤེལ་ཏ་རྟོང་ལེན་ཆུ་སེར་སྣོན་སྣོན་ཐལ་སོ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་འཕྱུང་རུ་
 ཞོས་རིལ་བུ་བྱས་ལ་མར་བརྒྱུར་བ་དང་ཀ་ར་སྐྱུར་བ་སེང་སྣོན་དང་སྣོན་སེང་གི་ཁྱུ་བས་སུལ་ལ་ཁོང་དུ་བཏང་
 ཞིང་མཁུས་སྣོན་དང་རྒྱ་སྐྱེགས་སྣོན་བག་བྱེད་སྣོན་ཞོ་ནམས་སྐྱུར་བ་བྱུགས་ལ་སྣོན་དུ་ཕྱིར་དེབ་བཏང་དོ། །

༡། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྟགས། མདོ་རུ་བསྐྱེད་པས་ཚིགས་ཀྱི་ཚ་གྲང་གཉིས། །དམར་སེར་དུག་ཅན་མེ་རུལ་ཚ་བ་
 ཡིན། །སྣོན་སྣོན་འོ་མ་ཆུ་འབྲས་བུ་ཡིན། །གཉེན་པོ་མ་ཁོང་བསེལ་དོད་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་
 རུ་བསྐྱེད་པས་ཚིགས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ལ་ཡང་ཚ་རྒྱ་དང་གྲང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་དོག་དམར་སེར་དེ་དུགས་ཅན་གོ་
 རྒྱ་ཤེལ་རུ་སྣོན་ཚ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྣོན་སྣོན་འོ་མ་དང་རྒྱ་འབྲས་པ་འབྲས་བུ་གྲང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་མ་དང་
 ཁོང་པ་ནས་བསེལ་དོད་གཉིས་ཀྱིས་བྱངས་དགོས་སོ། །

༢། འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་རྟགས། དེ་ཡིས་མ་བྱུབ་འཁོར་ན་ཕྱི་ནང་གཉིས། །

གོང་བཙོས་དེས་མ་བྱུབ་པར་འཁོར་ན་བྱུངས་ཆུ་བོར་བར་ནག་རྒྱས་ཚིགས་ལ་འཁོར་བ་ཕྱི་ཚིགས་འཁོར་བ་
 དང་ཚིགས་བར་ནག་རྒྱས་ཁེངས་ནས་ཚིགས་ཀྱི་པོ་བ་མ་ཤི་ཡང་ཞ་བོར་གྱུར་པ་ནང་ཚིགས་འཁོར་བ་གཉིས་
 སོ། །

ག༡ ཕྱི་ཚིགས་འཁོར་བ། ཕྱི་ཚིགས་འཁོར་ན་མགོ་ན་སྐྱ་ཁྲག་འཇག་ །ཀཉིད་མེད་ཚ་བ་སྐྱེ་ལ་ཟ་བྱི་
 མང་། །དང་ག་མི་བདེ་དང་འདར་སྟོང་སྐྱུགས་འོང་། །སོ་བཅེ་ཉ་སྐྱ་འཕྱིག་ཅིང་མཇུབ་མོ་འགྲུལ། །བརྒྱུད་
 བསྐྱུལ་མི་ཤེས་ཚིགས་མགོ་བཅའ་ལ་སྟོམ། །ཁོང་དུ་སྐྱབ་སེང་བརྒྱད་པས་རུས་ཚད་བསད། །རྟག་རྒྱ་གང་འོང་
 བསྐྱུས་ལ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱང་། །ཁྲག་གམ་མཁྲིས་པའི་ནན་སྟེང་ཕྱིང་དེབ་བཏང་། །ཚིངས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ལ་དེ་
 སྟེང་ཤིང་ཆས་བསྐྱར། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཕྱི་ཚིགས་འཁོར་ན་མགོ་བོ་ན་ཞིང་སྐྱ་ཁྲག་འཇག་པ་དང་། ཀཉིད་
 མེད་ཅིང་ཚ་བ་སྐྱེ་ལ་ཟ་བྱི་མང་བ་དང་། དང་ག་མི་བདེ་བ་སྟེ་བཏང་མི་འདོད་ཅིང་དང་འདར་སྟོང་སྐྱུགས་
 འོང་བ་དང་། སོ་བཅེ་བ་དང་ཉ་སྐྱ་འཕྱིག་ཅིང་མཇུབ་མོ་རྣམས་འགྲུལ་བ་དང་བརྒྱུད་བསྐྱུལ་མི་ཤེས་ཤིང་
 ཚིགས་ཀྱི་མགོ་བཅའ་ལ་སྟོམ་པ་དེ་ལ་ཁོང་དུ་སྐྱབ་སེང་། །འབྲུག་རུས། རུ་རྟ། གི་ལྟ། རྒྱ་གང་། རྒྱར་ཀུལ།
 སྟོས་དཀར་ཨ་རུ་བཅས་བརྒྱད་པ་ཀ་ར་དང་སྐྱར་བ་གངས་རྒྱས་སྐུལ་ལ་བཏང་བས་རུས་ཚད་བསད་ རྟག་
 གང་འོང་འདྲེན་གོང་བཤད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ལ་རྒྱས་བསྐྱང་། །ཁྲག་གམ་མཁྲིས་པའི་ནན་བྱའི་ཟེ་ཁྲག་ར་རོག་
 ཀཉིད་ཁྲག་བོང་བུ་ག་པའི་གཞུག་ཁྲག་མ་གལ་ཡོམ་འབོག་ཤུག་པའི་ཐང་རྒྱ་རྣམས་བསྐྱེས་ལ་ལེགས་པར་
 རྒྱག་པ་ཁྲག་ནན་དང་མཁྲིས་ ནན་ལ་མཁྲིས་སྐྱ་རམས། རྒྱ་ཚོས། མཚལ། བྲག་ལུའ། ཡུང་བ། སྐྱང་། རྟོ།
 བག་ཕྱེ་རྣམས་སྐྱར་ལ་བྱགས་པའི་སྟེང་ཕྱིང་དེབ་རྟག་འཁྲིམ་ཚིགས་མིག་དུ་ཉིས་བཅེགས་སུམ་བཅེགས་
 བཏང་བ་དང་། སྐྱར་བཤད་པའི་ཚིངས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཤིང་ཆས་བསྐྱར་བའང་སྐྱར་བཤད་སྐྱར་
 བྱའོ།

ག༢ རང་ཚིགས་འཁོར་བ། རང་ཚིགས་འཁོར་ན་རུང་ཟད་འགྲུལ་ཐབས་མེད། །དེ་ཕྱི་ལ་སོགས་པའི་རུས་
 མགོ་མཐོ་མཐོ་རོལ། །ར་དང་རང་འཐག་ལ་སོགས་སྐྱད་ཆེན་སྐྱ། །ནད་པའི་གས་དུ་རུང་ཟད་བྱ་ཐབས་
 མེད། །ཀཉིད་མེད་རྣ་སྐྱ་ལེན་ཞིང་སྟེ་གཙོང་འདོན། །ལ་སྟེ་སྐྱམ་ཞིང་རིངས་པར་ཟ་འཐུང་བྱེད། །ཚོགས་ཚད་
 ཤེ་རུལ་རྟག་འཇག་ལ་མ་སྟོགས། །ཁོང་སྐྱེན་གོང་བཞིན་ལ་ཟས་བསིལ་བ་ལ། །སྐབས་སྐྱོར་བུའི་རྒྱུང་སྐྱ་
 ཟས་ཀྱིས་སྐྱེ། །རྒྱ་གང་སྟོས་དཀར་ཀ་རའི་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱ། །སྟོང་མཁྲིས་མཚེ་ལྷ་ར་མཉེ་བག་ཕྱེ་དང་། །སྐྱང་
 གར་ར་ཞོ་སྐྱར་ལ་སྟོམས་པར་བྱུག །དེ་སྟེང་ཕྱིང་པ་སྐབ་མཁྲིགས་སྟོམས་པར་བཏང་། །ཤེའམ་མེན་ཉིའི་
 འཇག་གིས་སྟོམ་ཚིངས་བྱ། །ཚིངས་ཀྱིས་ཚིགས་མལ་ཆས་སུ་གཞུག་པ་གཙེས། །མ་ལ་ཁོལ་དུ་བརྟོལ་ལ་ནང་
 རེ་སྟོ། །ལ་ལུན་ནམ་རྒྱ་ཚ་གང་རུས་དང་བསྐྱེ། །དེ་ཡི་སྟེང་དུ་ཤིང་ཆས་བསྐྱར་བྱ་སྟེ། །སྟོགས་མལ་བཏུད་
 ལ་བོར་བ་གཙེས་པ་ཡིན། །རུས་སྐྱར་རྒྱ་སྐྱ་འབྲུལ་འདིང་བཅས་ལ། །མལ་ཀྱིས་ལུས་པོ་ཆམ་ལ་དབབ་པ་
 གཙེས། །བརྟས་ནས་ལ་ཟས་རིམ་ཀྱིས་སྟོད་ལ་བཏང་། །རྟག་རྒྱ་ཚད་དཀར་ཤིང་དམའ་ཡན་ལག་
 རྒྱུང་། །སྐྱེན་མར་སྐྱར་ལ་ལུས་རྒྱངས་བརྟས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། །ནད་གི་ཚིགས་བར་རྟག་རྒྱས་ཁོངས་ཤིང་

འཁོར་ན་ཚིགས་ཚུ་ཕྱིར་ལ་བོ་བ་ཡིན་པས་འཚིའམ་ ཡང་ན་ཞ་རེངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཚམ་ཡང་
 འགྲུལ་ཐབས་མེད་ཅིང་། དེའི་ལ་སོགས་པའི་རུས་པའི་མགོ་མཐོ་མཐོ་གང་ཡིན་དོལ་བ་དང་། ར་དང་རང་
 འཐག་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཆེན་པོའི་སྐྱ་སྐད་ནད་པའི་གམ་མམ་གཞོགས་སུ་ཅུང་ཟད་བྱ་ཐབས་མེད་ཅིང་།
 གཉིད་མེད་ན་ནད་ནས་སིང་སྐྱ་སྐྱ་ལྟར་ལེན་པ་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་གཙོད་འདོན་ཞེས་འོ་ དོད་འབོད་པ་དང་། ལ་
 སྐྱེ་སྐྱེ་ཞིང་ན་ཚས་མ་ཚུགས་པས་རིང་བར་ཟ་འཐུང་བྱེད་པ་དང་། ཚོགས་ཞེས་ཀྱང་ཚིགས་ཆད་ཤེ་རུལ་དང་
 རྒྱ་ལྷ་འཛུག་ཅིང་ལ་མ་སྐྱོགས་པ་དེ་ལ་འོང་སྐྱོན་ ག་བྱར་བཟང་པོ་གསུམ་སོགས་དང་སྟབས་མེད་བརྒྱད་པ་
 ལོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་བཏང་ཞིང་ལ་ཟས་ཞི་བསིལ་བ་བསྐྱེན་ལ། སྐབས་སུ་ཐོར་བུའི་རྒྱུ་སྐྱ་ཤ་སར་སོགས་
 ཟས་ཀྱིས་སྐྱོན་ཅིང་། ཅུག་སྐྱོས་དཀར་ཀར་བཅས་པའི་རྒྱུ་མའི་ནད་བཀྱ་བ་དང་། སྐྱོང་མཁྱིས་སྐྱ་
 མཚོའི་ཁུ་བར་མཉེ་བག་ཕྱེ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐང་སྐྱེ་གར་པོར་ཞོ་ནམས་སྐྱར་ལ་སྐབ་མཐུག་སྐྱོམས་པར་
 བྱུག །དེའི་སྐྱེད་དུ་ཕྱིར་བ་སྐབ་མཐུགས་སྐྱོམས་པར་བཏང་བ་དང་། ཡང་ན་ཚིགས་མིག་དང་སུལ་སྐྱོ་ལ་ཕྱིར་
 པ་མང་དུ་བཅུགས་པས་མགོ་ལ་རྒྱུང་པར་བཏང་། ཤེའམ་མེན་ཇི་སྟེ་དར་གྱི་འཇག་གིས་སྐྱོམ་ཚིངས་བྱ་ཞིང་།
 ཚིངས་གྱི་རིགས་ཀྱིས་ཚིགས་མལ་ཆས་སུ་ཡོ་ཤོན་པའམ་སྐ་བེན་པ་ལ་གཞུག་པ་གཅེས་ཤིང་ མ་ཁའི་ཐད་
 འོལ་དུ་བརྟོལ་ལ་ཚིངས་ནང་རེ་བཞིན་དུ་སྐོ་ཞིང་ལ་ཞུན་ནམ་ཟླ་ཚ་གང་དབྱར་དགུན་སོགས་དུས་དང་བསྐྱེན་
 པའི་བསིལ་བོད་གྱི་ཞུན་ནམ་བྱ་བ་དང་། དེའི་སྐྱེད་དུ་ཤིང་ཆས་སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། སྐྱོགས་
 མས་དུས་བཅུད་གྱི་རིགས་མ་བཏང་བ་ལ་བོར་བར་གཅེས་པ་ཡིན། དུས་དང་སྐྱར་བ་དབྱར་ཕྱིར་པ་སོགས་
 ཚུར་སྐང་པ་དང་། དགུན་གཅན་གཟན་ལྟ་བུའི་སྐྱ་དང་། སྐྱོན་དཔྱིད་ནས་སོགས་འབྱུའི་འདིང་བ་སྟེ་སྐྱོན་
 བཅས་ལ་མལ་གྱིས་ལུས་པོ་ཆམ་ལ་དབབ་པ་དག་གཅེས་ཤིང་ཤུ་ལུས་ཤེད་སོགས་བརྟམ་ནས་ལ་ཟས་ཀྱང་
 རིམ་གྱིས་སྐོད་ལ་བཏང་བ་དང་། རྒྱ་ཚུ་ཆད་པར་དཀའ་ཞིང་ཤེད་དམའ་སྟེ་ཞན་པ་དང་ཡན་ལག་གྲོང་ན་
 སྐྱོན་མར་ལག་པ་ལ་འབྲས་བུ་གསུམ། ཀར་པ་ལ་ཅ་བ་ལྟེ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱར་ལ་ལུས་གྱི་
 རྒྱངས་བརྟམ་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་བྱོལ། །

༤ རྒྱ་རྒྱས་གནད་གྱི་ལོག་གཞོན།

རྒྱ་རྒྱས་རེངས་སམ་འཁྱུམས་པར་གྱུར་པ་ན། བརྒྱུད་བསྐྱེམ་མི་བདུབ་དེ་ལ་བཙོས་ཐབས་མེད། །ཅུང་ཟད་
 བདུབ་ན་དང་པོར་རྒྱ་ཚན་སྐང་། ། དེ་ནས་མེ་ཏོག་སྐྱ་ཚོགས་ལུམས་སུ་གཞུག །ཡང་ན་སྐང་སྐྱེམ་རྒྱ་རྒྱུང་
 ལུག་རིལ་ལུམས། །ཡང་ན་སྐྱར་མོ་ཚན་དན་སྐྱུག་པོ་དང་། །འོམ་བུ་ཆང་དུ་བཙོས་པའི་ལུམས་གྱིས་
 བདུག །མཚན་མོ་ལུམས་ལ་ཉིན་པར་བསྐྱེམ་མཉེ་བ། །ཤ་མར་བུར་ཆང་བཅུད་གྱིས་འོག་ནས་དབུལ། །དེ་རྗེས་
 བལ་ཚིའི་སྐྱོར་བས་རྒྱུས་ལ། །ཆང་གར་བཟི་བ་འཐུངས་ལ་ཅེར་གྱིས་རྒྱུངས། །ཆ་ཡིས་མ་འགྲམས་རྗེ

དག་བརྒྱུད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་། །སོ་རུ་རྒྱུད་ན་བུ་བྱུག་བསོ་ཞིང་མཉེ། །འགྲམས་ན་གང་ཉེ་གཏར་ཞིང་ལུམས་སུ་
 གཞུག་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུས་རེངས་སམ་ཡང་ན་འཁྲུམས་པར་གྱུར་པ་ན་བརྒྱུད་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ཡེ་མི་བཏུབ་
 ཚོ་དེ་ལ་བཅོས་ཐབས་མེད་ལ། བརྒྱུད་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་ཅམ་རེ་བཏུབ་ན་དང་པོར་རང་བྱུང་གི་རྒྱ་ཚོན་ནང་དུ་
 སྤང་། དེ་ནས་དབྱར་ཡིན་ན་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ལུམས་སུ་གཞུག་པ་དང་། ཡང་ན་དགུན་ཡིན་ན་སྤང་སྐྱེས་
 དང་ཏྲ་རྒྱུད་གི་སྟོ་འམ་བཅོ་ལྷག་རིལ་ཆང་བཅོས་ཀྱི་ལུམས་སྦྱིར་ཤིས་ཤིང་། ཡང་ན་ཕུར་མོ་ཅན་དན་སྐྱུག་པོ་
 དང་འོམ་བུ་ནམས་ཆང་དུ་བཅོས་པའི་ལུམས་ཀྱིས་བཏུག་ཅིང་། དེ་ཡང་མཚན་མེད་ཆ་ལ་ལུམས་ལ་བཅོན་
 ཅིང་ཉིན་པར་ཆང་དང་མར་ནག་གི་བསྐྱེད་མཉེ་བྱ་བ་དང་། ཤ་དང་མར་བུར་ཆང་སོགས་བཅུད་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུས་
 མཉེན་པར་བྱེད་པས་ལོག་ནས་དབུལ་ཞིང་ དེའི་རྗེས་སུ་བལ་ཚི་ཅན་ཆང་དང་ལྷ་མཁན་ནང་དུ་བཅོས་པའི་
 བལ་ཚི་སྦྱིར་བས་བྲིལ་བྱས་ལ་ཆང་གར་པོ་བཟི་བ་འཕྱངས་ལ་རྐང་ལག་གང་མ་བདེ་བ་དེ་ཅེར་གྱིས་
 བརྒྱུད་ས། དེ་ནས་ཆ་ཡིས་མ་འགྲམས་པར་བྱས་ལ་བྱེ་བྲག་ཅེས་དལ་བུས་བརྒྱུད་བསྐྱེད་བྱ་བ་ལ་བསྐྱེད་ ཅིང་།
 བརྒྱུད་བསྐྱེད་བདེ་བ་སོ་རུ་རྒྱུད་ན་ཆང་ངམ་བྲི་རྒྱས་བུ་ཞིང་བཤུལ་ཚིལ་དང་ལོ་མར་བྱུག་མེ་ཉིས་བསོ་ཞིང་
 ལག་པས་མཉེའོ། །དེ་ཡང་འཐེན་དགས་ཏེ་འགྲམས་ན་གང་ཉེ་ཅ་གཏར་ཞིང་སྟོ་རྩོན་སྤང་མ་མཁན་པ་
 ཕབས་དང་གོ་སྟོན་ལུ་སྐྱེ་སོགས་སྟོན་སྣ་སྦྱར་བའི་ལུམས་སུ་གཞུག་གོ། །

༥ དོན་བསྐྱེད་བ།

སྦྱིར་ན་བསིལ་གྱིས་མ་སྐབ་ལོག་གཞོན་དོད། །དོད་གྱིས་མ་སྐབ་དེ་ཡི་ལོག་གཞོན་བསིལ། །ལོག་གཞོན་དུས་
 ཚོད་སྦྱིར་ཤེས་མན་ངག་གནད། །དུས་མིན་ལོག་གཞོན་འཁྲུལ་སྦྱིར་ཚོངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱིར་ན་ཚད་
 བད་བསིལ་གྱིས་མ་སྐབ་ན་ལོག་གཞོན་དོད་སྦྱིར་དང་གང་ནད་དོད་གྱིས་མ་སྐབ་ན་དེས་ལོག་གཞོན་བསིལ་གྱི་
 སྦྱིར་བ་བཞེན་ཞིང་། ལོག་གཞོན་དུས་ཚོད་གང་ལ་གང་དགོས་སྦྱིར་ཤེས་ན་མན་ངག་གནད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
 ཞིང་། དུས་མིན་དུ་ལོག་གཞོན་འཁྲུལ་བར་སྦྱིར་བ་ནི་སྦྱོན་པ་ཚོངས་པ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

ལེའུ་འི་མཚན་བསྟན་པ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །བདུད་ཅི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ཡན་ལག་གི་ཆ་གསོ་
 བའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱུད་ཅུ་ཅ་དུག་པའོ། །།
 བདུད་ཅི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ཡན་ལག་གི་ཆ་གསོ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱུད་
 ཅུ་ཅ་དུག་པའོ། །།